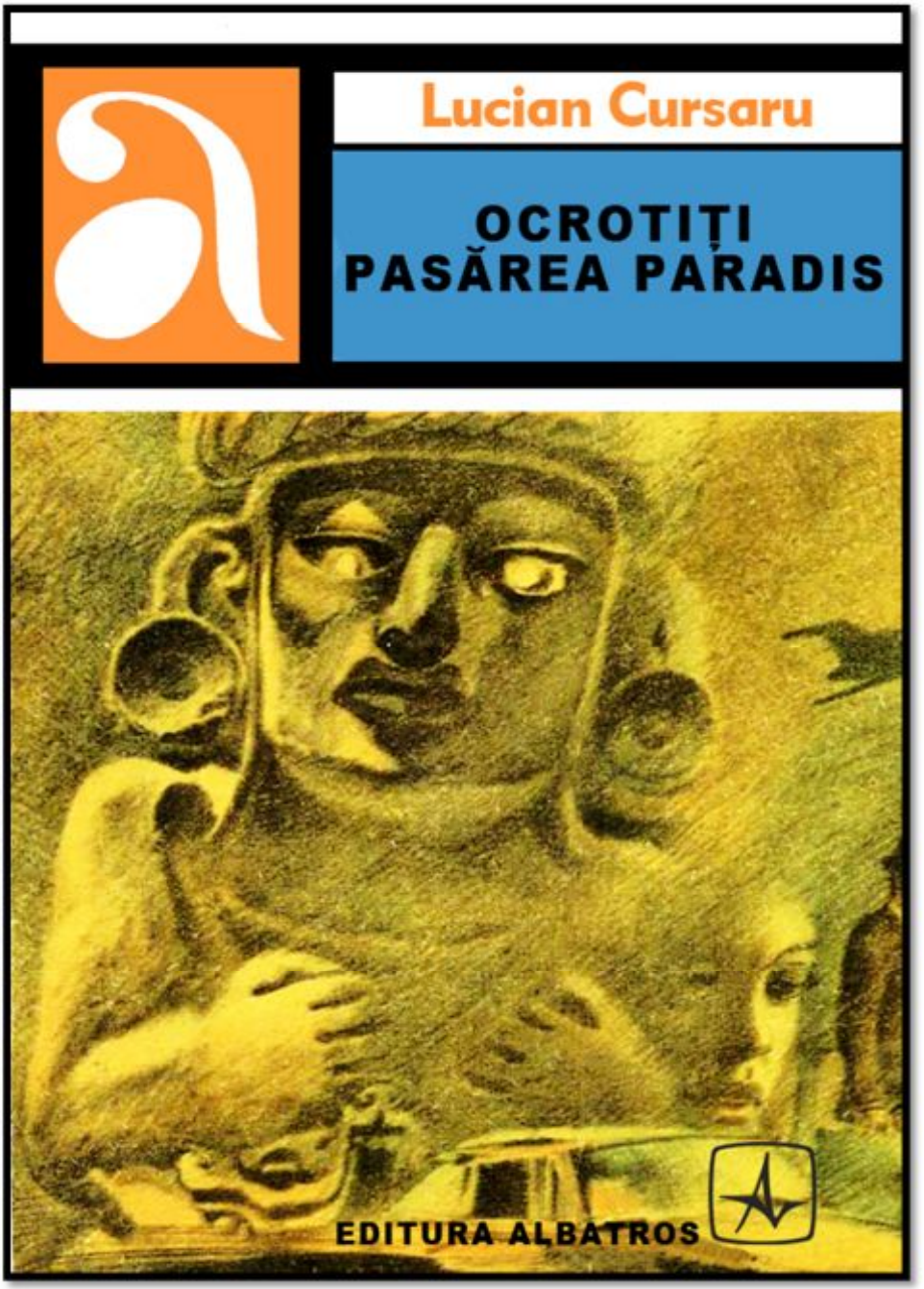
Lucian Cursaru
OCROTIȚI
PASĂREA PARADIS
EDITURA ALBATROS

Lucian Cursaru

OCROTIȚI PASĂREA PARADIS

Editura Albatros
Colecţia «Aventura»
Bucureşti, 1979

Lucian Cursaru
© 1979, « Ocrotiţi pasărea paradis »
Editura Albatros
Colecţia «Aventura»

Soţiei mele Ludmila

1.

De câteva zile oraşul era împânzit de mii de afişe viu colorate, înfăţişând în prim-plan doi sportivi robuşti, musculoşi, luptând pentru un balon oval ce plana molatic în aer. Graficianul, de perfectă bună-credinţă, evitase să redea o fază dură, o grămadă, un melé în care liniile încleştate împing necruţător, cu disperare, vrând parcă să se zdrobească, stârnind amuzamentul necunoscătorilor. Şi, ca să fie consecvent, artistul sugerase în expresia celor doi bărbaţi o bucurie a forţei, a hotărârii de a câştiga prin pricepere şi dăruire.

Desigur, o cursă pe aripi, agresivă, impetuoasă ar fi fost un moment fascinant, care pe stadion electrizează publicul datorită eleganţei, limpezimii, ritmului. Un afiş însă, oricât ar fi vrut să favorizeze rugbiul, nu putea face minuni...

Meditaţiile lui Dinu Teişanu se bazau pe un amestec ciudat de exuberanţă şi orgoliu. Cât de plăcut îi era să reînvie acele neuitate meciuri în care echipa României, întrecându-se pe sine, învinsese pe merit multe selecţionate străine, trăind bucuria de a fi printre cei mai buni!

Înaintând spre uşa din faţă, afişul dispărea câte o clipă, acoperit de viermuiala călătorilor, reapărând apoi victorios în vecinătatea unor anunţuri teatrale cenuşii. Dinu Teişanu, prins şi el în înghesuială, era bucuros că se poate gândi la turneul care se

apropia, urmau să participe echipele Australiei, Noii Zeelande, Ţării Galilor, Irlandei şi, bineînţeles, României.

Cinstit vorbind, ce-şi poate dori mai mult un iubitor de rugbi acum, în plină vară, când valurile de căldură se prăbuşesc incredibil, când încă n-ai concediu ca să poţi pleca la munte sau la mare, înconjurat de familie?!

„Şi totuşi, turneul se apropie vertiginos", îşi spuse Dinu Teişanu. Peste două săptămâni chiar şi ignoranţii, care acum aruncă doar o privire, vor comenta rezultatele, se vor aduna curioşi în faţa televizoarelor, îşi vor însuşi rapid expresii noi, aprecieri făcute de comentatori, orgolioşi şi atoateştiutori.

Troleibuzul mergea aproape la pas, coloana de maşini abia se târa, în apropierea lui Dinu Teişanu, două tinere forfecau nemilos reputaţia unui cunoscut profesor universitar, deduse că studentele iritate aveau de pregătit un examen de lingvistică, dacă nu şi alte restanţe.

Pe nesimţite echilibrul fu restabilit. Troleibuzul porni zgâlţâindu-se, iar tinerele sale vecine trecură la un subiect de conversaţie mai intim.

Dinu Teişanu privi încă o dată afişul cu certitudinea liniştitoare că, oriunde va rătăci prin oraş în acele zile, îl va regăsi, apoi încercă să ajungă mai aproape de uşă. La Universitate coborî împreună cu alţi călători.

Trotuarul era cald încă de la acea oră, aerul înăbuşitor. Se anunţa o zi toridă. Maiorul Dinu Teişanu se cufundă în mulţime, supunându-se paşnic vânzolelii ei nervoase.

În faţa chioşcului de ziare depuse nişte mărunţiş cu care cumpără „Scânteia" şi „Sportul". Cerneala era încă proaspătă, simţi mirosul ei acid. Ultima sută de metri o parcurse răbdător, răsfoind ziarul de sport, uitând cu dezinvoltură de restul

mapamondului. Cu această atitudine plebeiană maiorul Dinu Teişanu intră în clădire.

Ceasul arăta opt fără zece minute.

Ziua de muncă începu pe nesimţite, în scurgerea ei ordonată. Abia îşi aruncase ochii peste ziare, că apărură şi ceilalţi, locotenentul-major Mircea Gros, călcând cu paşi mari şi grei, apoi locotenentul Joiţoiu, slăbuţ, aproape chel şi sfios ca o fată.

Joiţoiu adusese pe terasă, cine ştie de unde, două hârdaie de flori – de la nişte demolări, spunea el – şi astfel biroul lor avea o tufă splendidă de hortensii şi un leandru care le încânta ochii.

Prima oră trecu obişnuit, schimbară câteva cuvinte despre vreme, despre cum dormiseră, o discuţie firavă, cu nuanţe familiare, dar reţinute.

— Astăzi e mai cald ca niciodată! mormăi Gros, angajat în studiul unor fotografii.

— Dacă ar adia un pic de vânt, interveni şi Joiţoiu, dar toţi simt că o spune indiferent, că s-a contopit cu dosarul său.

Mai are pe masă un clasor deschis şi un măr galben, aşezat ca într-o natură moartă.

— Am citit în ziar că ieri au fost 34 de grade la umbră, adăugă Gros. De unde naiba să iei o boare de răcoare în oraşul ăsta?

— Du-te la lacuri! îl tachină maiorul Teişanu.

— Dacă-i ordin, cu plăcere.

— Faci o baie, iei o gustare la Bordei, poate faci şi un bridge... Am auzit că e pe acolo un salonaş unde se joacă pe sume încântătoare, continuă maiorul.

— Aşa da, se amuză Gros. Acolo îţi mai ridici nivelul cultural, mai faci şi sport... îşi mai dezvoltă băiatul înclinaţia spre matematici. Nu degeaba declarantul cumpără „Săptămâna” şi a învăţat despre levate, tai încrucişat, supra tai, contractul de 6 carale, atu un majore, impasez, defosez două cupe de la mort.

— Ce mort? tresări locotenentul Joiţoiu, venind parcă din străfunduri.

— Presupun că n-ai auzit nimic altceva decât cuvântul mort. Pari cu adevărat pasionat de criminalistică, Joiţoiule. Ia spune: cum trebuie jucat în continuare, când Sud nu cunoaşte mâinile lui Est-Vest? îl chestionă Gros şi se prefăcu interesat.

— N-am urmărit toată discuţia, aşa că întrebarea mi se pare absurdă.

— Aţi auzit, tovarăşe maior? Locotenentul Joiţoiu I. Florea desfide cea mai bună linie de joc în care o linie ar fi fost să tragă două atuuri şi, folosind manevra lui Guillemard, care se bazează pe probabilitatea ca adversarul care mai are un atu să aibă şi cele patru pici, să încerce s-o taie la mort. Dacă nici această soluţie nu reuşeşte, singura variantă în care şlemul poate fi realizat este cea de mort inversat. Şi, în concluzie, apăsă pe cuvinte Gros, declarantul trebuie să încerce să taie o treflă şi două cupe şi să extragă atuurile cu mâna la mort.

Joiţoiu clătina încet capul ca şi când ar fi fost lovit pe la spate, apoi izbucni într-un hohot de râs.

— La ce-or fi bune toate fleacurile astea? Vine omul de la serviciu, obosit, tracasat, copilul are febră sau n-are febră, dar are a doua zi matematici şi nu se descurcă în *teoria mulţimilor* sau te întreabă ce e cu *astroida,* şi dacă nu ştii că e o *curbă algebrică de gradul şase,* că *a fost considerată prima oară de Leibnitz,* copilul începe să plângă şi nevasta te ia la rost că toţi părinţii, auziţi, *toţi,* pun astăzi copiilor meditatori, dar ţie ce-ţi pasă... serviciu, şedinţe, televizor şi bere la frigider. Cine dracu sunt cei care au timp de bridge? De subtilităţile lui preţioase, infatuate?

Maiorul Teişanu căuta o explicaţie voit cumpătată.

— Cei care l-au inventat bănuiesc că nu aveau grija să înfeşe nişte gemeni de câteva ori pe zi, să spele scutece, să-i pudreze cu

talc, să prepare Eledon şi Zeamil, să le caute landouri duble care nu se prea găsesc.

— Aţi întors-o ca la Ploieşti! sări entuziasmat Gros. În felul meu am o ciudă grozavă şi pe toţi ăştia care se ocupă cu jocurile de noroc şi atrag victime. I s-a întâmplat fratelui meu, vorbi el nervos, înghiţindu-şi cuvintele. Ca maistru miner, tata câştiga bine. Pe soră-mea o măritase, mai rămăsesem noi. Ne purta de grijă, făcea tot ce putea ca să ne vadă cu studii, oameni calificaţi, la rostul lor.

— Păcat că n-a avut această bucurie! îl sâcâi Joiţoiu.

— Degeaba bagi pile. Aveam haine, cinci-şase costume, motocicletă, bani, dar îmi vedeam de învăţătură. Taică-meu niciodată n-a exagerat cu băutura cum fac alţii. L-a prins însă pe fratele meu de vreo două ori băut, prin localuri. Ne-a vorbit aspru, era galben ca ceara şi mi-am dat seama că i-am pricinuit cea mai mare durere. Am încercat să-l îndrept, fiindcă frate-meu era un puşti fanfaron, cam risipitor şi atâta tot. Am reuşit, apoi am intrat amândoi la Institut, tata s-a bucurat, ochii lui albaştri, blânzi, luceau de fericire când ne vedea cu colegii, cu fetele. Şi iarăşi fratele meu a început să dea în gropi. Nişte lichele l-au atras la jocuri de noroc. Bătrânul a prins din nou de veste, spre norocul lui. Şi din nou a răsărit acolo unde trebuia.

— De ce nu s-a angajat la noi cu asemenea calităţi, interveni Joiţoiu.

— De data asta l-a bătut, i-a tras câteva palme, mai mult ca să se descarce. Reacţia unui om înşelat în aşteptările sale. Îl cunoşteam bine pe tata, ştiam că ne iubeşte, că o face din disperare. După un timp a început să plângă cu deznădejde şi să ne implore să nu ne pierdem capul după jocurile de noroc. I-am promis amândoi. Şi niciunul nu ne-am călcat cuvântul.

Se lăsă o lungă tăcere; despre sentimente nu le plăcea să vorbească. Colegul lor era prea fericit că putea să-şi laude tatăl, un miner semeţ şi drept, cum rezulta din această povestire morală.

Mircea Gros avea o înfăţişare atrăgătoare, corp atletic, de luptător şi glas puternic, bine timbrat, în armonie cu înfăţişarea. Curajos, generos, magnetiza cu zâmbetul lui deschis. Se schimbase mult de când lucra în aparatul Ministerului de Interne. Fusese un ins încrezut, îi plăcea să arate cu exagerată mândrie tot ce a învăţat în şcoli, de o manieră în care intenţiile nu sunt în stare să dovedească pe deplin gestul.

În schimb, locotenentul Joiţoiu era tăcut, cu un zâmbet extatic dacă apucase să doarmă bine, fiindcă avea doi gemeni voinici, zgomotoşi, care veniseră pe lume dornici să plângă, să facă dispepsii şi viroze. Când gemenii optau pentru o nouă răceală, locotenentul Joiţoiu avea ochii congestionaţi, faţa suptă de oboseală, dădea telefoane acasă până ce soţia îl lua la zor, căci se pare că în mâinile ei sunt puterile executive ale familiei. Aceste alternanţe între linişte şi alertă sunt reperele vieţii sale casnice de care e foarte mândru, de altfel, ca toţi taţii care pornesc devreme. Maiorul Teişanu i-a dat o parte dintr-un caz de corupere a unui funcţionar de la o întreprindere de import-export şi Joiţoiu cercetează cu lăcomie notiţele pe baza cărora alcătuieşte materialul sinteză.

2

Pe Ky Kick îl trezise sunetul telefonului dis-de-dimineaţă. De enervare îşi înfipse unghiile în pernă, dar monstrul acela de ebonită continua să ţârâie răutăcios. Ky îşi simţea capul greu, aprinse veioza trandafirie cu mâini nesigure. O femeie cu o claie de păr roşcovan respira imperceptibil. Întreaga ei înfăţişare exprima o impudică senzualitate. Nu era o nălucire. Femeia, de care abia acum începea să-şi amintească, dormea goală şi pusese stăpânire pe cea mai mare parte a patului.

Ridică receptorul din furcă şi se concentră asupra vocii care îl deranjase din somn.

— Cum ai petrecut, Ky? îl luă la sigur doctorul Niggard şi un iritant hohot de râs explodă în receptor. Cam trecută mireasa, dar cred că nu te-au indispus carnea ei de focă şi sânii cam fleşcăiţi. Poate că restul... nu-i aşa, vreau să spun în adâncul sufletului tot mai are ea ceva de oferit unui bărbat... unui celibatar obosit.

Niggard era cuprins de o bucurie răutăcioasă. Glumele lui cazone îi păreau lui Ky insipide şi ciudat de nelalocul lor. L-ar fi repezit fără cruţare dacă nu-i era şef şi dacă n-ar fi avut nevoie de o dimineaţă liberă ca să încheie elegant această aventură nocturnă.

— Sunt enigme la care n-ai acces, doctore. Bineînţeles că m-aţi urmărit de la un kilometru dacă. N-aţi văzut decât acele lucruri

măgulitoare. Sau poate dioptriile? De ce nu pui oameni mai tineri, doctore? Tot pe Fretin îl foloseşti?

— Sper că mai înţelegi de glumă, Ky? Mi-am dat şi cu o părere. N-am spus că e de o vârstă cu mama, dar dacă tu mă asiguri că... respect libertatea opiniilor. Cât priveşte cealaltă chestiune, n-ai de ce să te revolţi. Ne luăm şi noi măsurile de prevedere, au fost destui scârboşi care ne-au tras pe sfoară. Ai auzit de cazul ăla din Englischer Garten? Aşa că, dragă Ky ar trebui să scormonim şi mai adânc. Lumea este alcătuită din prea multe lucruri dezgustătoare, la voltajul lor te poţi arde pe neaşteptate... Această societate a abundenţei are şi odrasle nereuşite, periculoase pentru sistemul social. Vremurile s-au schimbat, ce vrei. Dar ce spuneam, exact, ce faci, te însori, sunteţi fericiţi? Mie mi se umezesc ochii de emoţie, preciză el maliţios.

— Ceea ce ne deosebeşte pe noi, domnule doctor, este faptul că eu am pornit întotdeauna de la o viziune romantică asupra iubirii. Eu văd iubirea în cercuri concentrice, lărgindu-se, intersectându-se cu...

— Mie-mi spui, Ky? Să răscoleşti pământul şi nu mai găseşti un romantic şi un inocent ca tine, adoptă o altă tonalitate Niggard, rămânând totuşi jovial. Sperăm că aleasa dumitale de astă-noapte nu ştie chiar totul despre dumneata.

— Niciodată nu discut cu nimfele despre prezent şi trecut, doctore. Se vede că mă socoteşti cam stângaci şi demodat.

— Doamne, Dumnezeule, exclamă doctorul în ironie, dar nu strică niciodată să vorbim despre prudenţă. Freud crede că bărbaţii intimidaţi scapă cuvinte fără voie. Femeilor le plac bărbaţii enigmatici şi n-aş vrea să asist la o criză sentimentală de ambele părţi.

— Fără grijă, doctore! mormăi complexat Ky Kick. Nu s-ar putea... dacă tot m-aţi sculat din somn...

— Ba se poate, Ky, înţelese Niggard momentul critic. Noi cunoaştem efectul tardiv al oboselii şi suntem milostivi din fire. Îţi dau o dimineaţă liberă, trezeşte-te din beţie, ocupă-te de plăpânda fetiţă şi trimite-o să vadă muzeele şi restul ţării. Roag-o să te ierte, dar pe noi ne goneşte timpul. Plăcerile vieţii, printre picături. Îţi faci bagajele, discret, fără harababură, fiindcă pleci în pelerinaj la drum lung.

Ky Kick se gândise încă de seara ce pretext să găsească pentru a obţine o dimineaţă liberă de la „Asteroid". Apoi celelalte întâmplări făcuseră anacronice aceste întrebări, iar acum, suportând câteva glume nesărate, obţinuse ceea ce dorise, o compensaţie minoră în fapt, dar necesară. Bine că nu trebuie să se văicărească.

— Maşina să fie verificată din timp, Ky. Ia seama că a început numărătoarea inversă. De fapt, pentru treburile astea ai primit o dimineaţă liberă şi nu pentru plăcerile tale erotice. Restul instrucţiunilor, la ora şaisprezece. Îmbrăţişeaz-o din partea mea pe micuţa Susan... care, probabil, îşi desenează, lângă dumneata, fericită, linia ideală a coapsei. Spune-i să nu te aştepte. Congresul o să dureze câteva săptămâni.

Ky desluşea respiraţia grăbită a doctorului Niggard la celălalt capăt al firului, îngâmfarea sa tipică alcătuia aceeaşi muzică de fond. Simţi cum îl cuprinde un tremur uşor, dar nu de enervare, ci, mai curând, din grija obsesivă care se instala în el.

Descoperi papucii, aşezaţi ca de obicei pe covoraşul miţos; camera avea aerul unui teren de luptă, rochia, furoul şi celelalte lucruri ale femeii zburaseră fiecare în alt loc, parcă aruncate de suflul unei bombe miniaturale. De conversaţie uitase, o clipă fusese cu adevărat la o mare distanţă de acel om suspicios şi sâcâitor. Susan îşi mişca leneş corpul alb, cărnos. Picioarele

frumos modelate, deşi cam musculoase, îl înghionteau. Convorbirea telefonică o înfuria.

— Am înţeles, dragă doctore, nu e nevoie să continui cu delicateţea dumitale înnăscută... Voi fi acolo la ora fixată. So long!

Puse receptorul în furcă şi pe negândite Susan îl încolăci ca o iederă. Cum ajunsese la această încâlcită aventură?

Plecând spre centrul oraşului, Ky lăsă în urmă cartierul său liniştit şi posomorât ca un arici flămând. Câteodată nu e atât de uşor să omori o zi de singurătate şi cu el se întâmpla deseori în ultima vreme. Opri maşina în dreptul unor magazine, examină curios confecţiile expuse, se uită şi la încălţăminte, care i se părea, în general, de bun gust. Trecu apoi să cerceteze noutăţile din domeniul electronicii. Lângă el se adunaseră nişte lucrători străini, de culoare, care vorbeau gutural, de parcă erau gata să se încaiere. Părăsi mormanele acelea de televizoare, magnetofoane şi urcă din nou în maşină. Vru să oprească în dreptul unui chioşc de pe Katharina, unde se serveau nişte cârnaţi gustoşi, dar văzu câteva grupuri de muncitori străini şi renunţă. Atunci îi veni ideea de a merge la un restaurant de lux; acolo nu te trăsneşte mirosul de bere, de alcool prost, nu e îmbulzeala enervantă din berării şi pizzerii. Ar fi putut încă să telefoneze unei „fosile", o prietenă mai veche, o înotătoare de performanţă cândva, acum antrenoare într-un club. Din când în când încercau împreună un catharsis. O lene inexplicabilă îl împiedica s-o facă. Întâlnirile cu ea sunt mereu la fel, ca să treacă timpul.

Rula uşor, pe prima bandă, privind strada cam pustie. În Piaţa Domului, biserica se profila gigantică, luminată de proiectoare. Când ajunse la parcaj însă nu izbutise să ia o hotărâre. Coborî greu, de parcă avea picioarele umflate, silindu-se să se arate

vesel. Un salariat de la „Empire”, împopoţonat într-o uniformă de dresor, îl salută respectuos, poftindu-l spre porticul impunător.

Restaurantul, agreabil şi discret, i se păru promiţător. Când trecu printre mese şi văzu femeile frumoase, elegante, chelnerii solemni, bărbaţii cu priviri serioase sau provocatoare, se gândi la viaţa sa ca la o stare permanentă de singurătate şi egoism. Poate că ar fi trebuit să fie mai generos chiar cu sine însuşi, să nu se mulţumească doar cu fugare aventuri. Aşa, lucrurile se petreceau mai simplu, dar atât de simplu, încât, dacă răscolea în amintire, nu găsea decât nişte fascicole de lumină, bune pentru o vanitate rece, meschină.

Abia acum Ky avea motive să regrete că venise singur; prin contrast cu ceilalţi se simţea ca un bărbat părăsit şi dispreţuit. Ce treabă afurisită să-ţi scormoneşti în suflet pentru ca până la urmă să te simţi ameţit şi dezgustat. Şi, ca să uiţi, bei până te împleticeşti şi începi să vorbeşti prostii.

Mesele aşezate ca întotdeauna în penumbră erau ocupate, însă şeful de sală îi găsi un locşor tihnit. Serviciul se dovedi fără reproş; orchestra cânta plăcut, fără excese, nu era sclava muzicii răcnite şi melodiile din repertoriu dovedeau o alegere subtilă pentru a mulţumi toate generaţiile. De fapt, cea mai mare parte a consumatorilor erau oameni trecuţi de treizeci de ani.

Terminase de mâncat şi era gata să înceapă vechiul rechizitoriu cu sine însuşi, în lipsă de altceva, când un chelner pământiu şi uscăţiv, altul decât cel care-l servise, îi aduse o carte de vizită. Aplecându-se spre urechea lui Ky, buzele chelnerului se mişcară foarte puţin, dând unele amănunte. Ceremonios, porni să-l conducă indicând scurt câteva repere. Ajunse în faţa celor şase loji care se reţin din vreme, mai ales pentru bogătaşi şi delegaţii străine. O femeie viguroasă, cu păr roşu magnific, într-o

frumoasă rochie de seară îi zâmbi. Caracterul formal, protocolar fu îndeplinit într-o plăcută complicitate, cei din sală nu puteau înţelege atât de uşor că se întâlniseră pentru prima oară Ky Kick şi Susan Hamptrick. Bărbatul îi zâmbi amical, intrat în clipele sale de bună dispoziţie.

Ca orice făptură sănătoasă Susan îşi etala vanitoasă farmecul. Bărbatul pe care-l invitase la masa ei, cu nebunie şi luciditate, arăta bine, era viguros, de o curtoazie reţinută, prietenoasă, avea o privire scormonitoare, poate chiar obraznică, amplificată de faptul că fusese invitat. Nu-i lăsă răgaz să plaseze el primele cuvinte.

— Poate că nu-i frumos să procedez astfel, poate că totuşi aşteptaţi pe cineva, spuse Susan cu o moderată deznădejde... Cine ştie dacă nu vă creez un supliciu cerându-vă să staţi cu mine o oră sau două, ca invitat al meu. De obicei, nu noi femeile dăm tonul, bănuiesc însă că aveţi destulă rutină...

Chelnerul se retrăsese discret.

Ky se gândi că începea o seară nostimă, ieşită din comun, modestia rugăminţii femeii era semnul că întâmplarea îi aruncase pe unul în braţele celuilalt. Nu era prima dată când sorţii îl favorizau, totuşi era un pic uluit de desfăşurarea lucrurilor.

— Trebuie să recunosc că aveţi o rochie foarte frumoasă, o prezenţă acaparatoare şi agresivă care intimidează.

Intrat într-o asemenea aventură, Ky se simţea obligat să nu-şi arate direct nici entuziasmul, nici cinismul care făceau din el, cel mai adesea, un infirm sufleteşte. O înfrunta deci zâmbind galeş, luând ceva din frivolitatea actorilor de operetă care cântă galant pentru spectatoarele intimidate de reflectoare şi recuzită.

— Sunteţi înţelegător cu o femeie care nu are vigoare germană, e bântuită de capricii, credincioasă doar propriului său carnet de cecuri, atrasă de pribegie ca de o supremă fericire.

Ky ar fi vrut să exclame că o asemănare mai mare nici că se putea imagina.

— Totuşi, cine sunteţi, frumoasă doamnă? murmură el

— O fiinţă monstruoasă care a refuzat destinul de femeie casnică, spre indignarea şi protestul rudelor, deşi vă avertizez că sunt mamă. Călătoresc prin Europa cu consimţământul soţului, dar mai ales al tatălui meu care mă răsfaţă şi astăzi.

Susan se opri să vadă efectul, ciuguli câteva boabe dintr-un strugure algerian splendid, care decora o fructieră de cristal fin. Doar o femeie orgolioasă şi primejdioasă îşi divulgă viaţa, îşi zise Ky.

— Îmi face plăcere să cunosc, în sfârşit, o femeie sinceră. Cu suflet de adolescentă şi chip de zână. Invitându-mă cu atâta generozitate, nu v-aţi temut că nu sunt altceva decât un ins închistat, deloc spiritual?

— Cred că merit să mă ironizaţi. A fost un gest americănesc şi de aceea, până acum, balanţa înclină în favoarea dumneavoastră. Totuşi, ce poţi face când nu agreezi singurătatea? Sunt aici, în restaurant, atâtea figuri necunoscute, încât mica mea strategie nu cred că incomodează pe cineva

După aceste dezvăluiri Susan îşi căută portţigaretul.

— E o greşeală să vă imaginaţi că cineva a urmărit deznodământul acestei întâmplări, spuse Ky, oferindu-i să aprindă. Nici istoria nu cred c-o va consemna, căută el o poantă tare.

Ky nu fusese niciodată un bărbat frumos, avea însă un farmec ce se dezvăluia în zâmbet, în mişcări, în voce. Era atrăgător, dantura albă, perfectă amintea de o jivină zădărâtă. Purta cu sine

experienţa nenumăratelor aventuri Roşcovana aceasta care îi vorbea acum cu voce scăzută avea o privire aprigă, de femeie care se gândeşte doar la sine. De fapt chiar ea explicase franc lipsa de coeziune a familiei pe care o întemeiase. Lipit de spătarul capitonat al scaunului, Ky înţelese că o asemenea femeie când se dezlănţuie, uită până şi de instinctul de conservare.

Susan zâmbi aţâţător. Trăsăturile feţei puteau arăta că în existenţa ei reuşise să păcălească destui bărbaţi din armata naivilor, care au socotit-o uşor abordabilă tocmai pentru că se ţine de drăcovenii.

— Niciodată n-am fost o fiinţă torturată de sfiiciune, sunt un om hotărât care îşi duce planurile la îndeplinire.

— Şi ce plan aveţi cu mine? întrebă Ky cu dezinvoltură.

— Să vă transmit prin contrabandă o pasiune obsedantă!

— De ce prin contrabandă? Şi de ce obsedantă? Şi de ce nu ne tutuim? găsi el prilejul să propună.

— Pentru asta trebuie să bem ceva, acceptă Susan şi făcu semn chelnerului.

— Veuve Cliqot, 1950! comandă ea, după care se întoarse spre Ky. Aţi dori altceva? întrebă cu modestie asemeni unei şcolăriţe sărace, care a pus toate economiile în joc pentru a face cuiva un dar deosebit.

Ky aprobă încântat.

— De obicei femeile sunt mediocre la alegerea băuturilor. Dumneata te pricepi, totuşi vreau, să te întreb dacă ştii şi cât costă?

Susan făcu o grimasă de decepţie.

— Te-am prevenit că eşti invitatul meu. Poţi avea conştiinţa împăcată.

— Atunci, facă-se voita ta! renunţă el s-o mai dădăcească.

Chelnerul desfăcuse cu măiestrie dopul şi lichidul din paharele pline pulsa. Cupele şi mâinile se atinseră. Amândoi descoperiră că fusese un lucru plăcut, deşi nu desluşeau nicio urmă de patimă.

— Astăzi termometrul a înregistrat aproape 40 de grade. Pentru partea asta de Europă este ceva neobişnuit, vorbi Ky foarte rezonabil. Cum te-ai acomodat?

— Mă trimiţi la meteorologie, s-ar putea să-mi faci cunoscut timpul probabil... Aşa te porţi de obicei cu femeile? Sau mă consideri o parvenită prostuţă care vizitează pentru prima dată Europa şi se înduioşează văzând masculii de aici prânzind singuri.

— Viaţa e făcută dintr-o continuă reînnoire a celulelor şi atunci redevenim sentimentali, căutăm altceva în concordanţă cu scurgerea timpului.

Susan crezu că este o aluzie. Privi ceasul cu nişte ochi de drăcoaică.

— Tot ce-am reţinut este că timpul se scurge. Pentru mine nu e târziu, deşi e miezul nopţii. Dar poate că mâine te aşteaptă treburile, serviciul. Situaţia nu e chiar dezastruoasă dacă mai stăm o jumătate de oră... Ştii, aş vrea să dansez.

Poate că femeia avea încrede în talentul ei de actriţă sau în puterea de seducţie pe care o aduce în plus dansul. Nu mai izbuti să-şi găsească locul până ce orchestra nu începu din nou să cânte. Porniră spre ringul de dans.

3

În faţa clădirii, maşinile stau aliniate ca într-un joc mecanic. Soarele nu le cruţă. De sus, priveliştea i se pare lui Teişanu un travesti nereuşit.

Locotenentul Joiţoiu ridică telefonul care suna autoritar.

— Vă cheamă tovarăşul colonel, spuse el insinuant, privindu-l pe Dinu Teişanu care apăruse în cadrul uşii.

Ştirea aducea a alarmă, prima din acea zi şi toţi trei se examinară cu priviri întrebătoare.

Maiorului Teişanu nu-i fu greu să deducă din comportarea superiorului că au apărut evenimente noi. Aerul său încurajator, privirea cordială care se stinse pe dată, graba cu care acesta a intrat în subiect, i-au confirmat previziunile.

— Am fost informat că la Plavia cineva a pătruns prin efracţie în casa unui cunoscut cercetător din domeniul petrochimiei. Cazul nu pare foarte clar, nici împrejurările în care s-a produs. O descriere foarte exactă a faptelor o vor face colegii noştri de acolo. Eu ţi le comunic sintetic, amănuntele le vei obţine singur. Întrebarea este dacă ne aflăm în faţa unui fapt real, sau lucrurile au fost cam bolmojite. Cine ştie ce inşi băţoşi regretă acum că n-au deschis ochii când umblă cu lucrări secrete? Inginerul acela, doctor în ştiinţe, avea în seif nişte calcule, rezultate revăzute sau corectate ale unei preţioase invenţii. El crede că cineva le-a

cercetat... Se pare că pluteşte un aer de mister peste această întâmplare, de aceea trebuie să vezi cu ochii tăi ce s-a petrecut acolo. Trebuie să ştim precis ce rost a avut alarma asta, ce istorie se leagă de ea.

— Îmi spuneţi numele cercetătorului.

— Inginerul Tiberiu Dărăban... Avem referinţe foarte bune despre el. Notează asta. De fapt nu ştiu dacă să dăm proporţii sau nu acestei întâmplări. Pur şi simplu lucrurile sunt prea calde.

— Îl cunosc oarecum pe Dărăban, remarcă maiorul. Un om timid, liniştit, destul de retras.

În jurul nasului îi apăruseră două riduri, semnul unei surprinderi calme.

— Cu atât mai bine. Intri în acţiune. Chiar dacă n-o să-i placă insistenţele noastre, trebuie să cunoşti toate dedesubturile. Ne interesează ce se afla în seif, în ce măsură eventualele date înstrăinate ne cauzează prejudicii. Pe de altă parte trebuie să ştim precis dacă s-au dat acasă lucrări secrete. Sper să nu fie aşa, dar trebuie cercetat atent, spuse plin de gravitate colonelul Trotuş.

— Pot pleca într-o jumătate de oră, hotărî maiorul Teişanu. Mai aveţi alte dispoziţii?

— Laşi treburile de aici aşa cum crezi de cuviinţă. De fapt peste o zi, două, te reîntorci să stăm de vorbă. Poate că atunci vom şti mai bine ce tactică adoptăm.

Colonelul Trotuş îi aruncă o privire prietenească.

— Îmi telefonezi de acolo... de îndată ce crezi că este necesar. Iei maşina noastră? mai întrebă colonelul, ieşind din rezerva lui demnă şi semănând cu poza unui bunic blând care se desparte de copilul cel mai drag.

4

De la aeroportul Otopeni restul drumului i s-a părut o formalitate, şoseaua era liberă, ispitind pe cei uşuratici să apese pe acceleraţie până ce un radar bine camuflat le potolea prompt această scumpă vitejie. La intrarea în Plavia simţi mirosul puternic de gaze; coşurile înalte scoteau vălătuci albi de fum. Trepidaţiile îi atraseră atenţia încă o dată că asfaltul crăpat şi desfoliat a cam fost neglijat de edilii oraşului.

Maiorul Teişanu opri în faţa inspectoratului. O vizită în oraşul natal îţi dă un sentiment dulceag, nişte fiori imperceptibili. Sunt atâtea locuri care îţi evocă amintiri, gânduri neştiute, lucruri îndepărtate.

În această clădire nu prea liniştită lucrase câţiva ani, multe chipuri îi erau cunoscute. Intră cu un pas firesc.

— Sunteţi aşteptat! îi spuse la intrare ofiţerul de serviciu, tentat în mod exagerat să se facă util şi agreabil.

Aşteptându-l, maiorul Grozavu îşi punea în ordine nişte dosare. Se ridică şi îşi strânseră îndelung mâinile. Înfăţişarea gazdei nu se prea schimbase. Fusese un bărbat cu mult farmec, absolvise Institutul de petrol şi gaze, apoi lucrase în schele petroliere până ce un accident nefericit, o explozie absurdă îi provocase arsuri ale feţei şi corpului.

Desigur, fiziceşte omul a fost mai tare, a suportat lovitura, a încercat să fie acelaşi. Poate că Viniciu Grozavu cel de altădată nu

mai exista, cel de acum îşi pierduse iluziile tinereţii, îi rămăseseră intacte îndrăzneala, profunda cunoaştere a oamenilor, dispreţul pentru oportunism, o autobiciuire cât se poate de sinceră. În noua meserie devenise un om plin de idei, entuziast.

Fără eforturi, cei doi evitară incursiunile în trecut, sentimentalismul. Ziua se anunţa caniculară, seva ei intrase şi în acest birou liniştit de la primul etaj. Începură discuţia cu câteva fraze obişnuite, apoi preambulul fu repede depăşit.

— N-am prea înţeles cum s-au petrecut lucrurile, insistă Dinu Teişanu. E cu adevărat un caz?

— Se pare că-l cunoşti pe inginerul Dărăban. Avea o nouă cercetare valoroasă, predată. În ultima săptămână a fost în concediu medical, începu relatarea maiorul Grozavu, zile pe care inginerul le-a fructificat, adăugând noi performanţe invenţiei. Cineva a ştiut bine acest lucru. A intrat în casă în absenţa lor. Poate i-a pândit, sau ştia din altă parte ce fac Dărăbanii, cât timp vor lipsi. Nu putem răspunde precis. În primul rând fiindcă n-a lăsat amprente. Apoi fiindcă răufăcătorul n-a trebuit să spargă casa de bani. Deci să acţioneze ca profesionist şi în felul acesta să-l identificăm mai uşor.

— Cum a obţinut cheia de la seif?

— Nu prea greu. A găsit-o în birou. Deci ce rezultă de aici? Că ştia locul? Că l-a condus intuiţia? Atâţia borfaşi ştiu fără greş unde ascund oamenii banii, economiile.

— Era totuşi un borfaş?

— Dacă n-ar fi găsit cheia atât de uşor am fi ştiut şi noi mai multe. Poate că atunci ar fi acţionat fără reticenţe, ar fi spart seiful. O spargere ne „folosea” mai mult, în orice caz.

— Celelalte urme?

— Neînsemnate... S-a şters bine de praf la intrare, n-avem impresiuni, n-a pierdut nimic... Poate un vag miros de parfum.

Un borfaş parfumat, reţinu Teişanu. Ca în filmele cele mai stupide.

— Crezi că-i o pistă? accentuă Grozavu cu o străfulgerare ironică. Nici noi n-am neglijat-o, dar ne lipsesc atâtea conexiuni. Inginerul Dărăban e un tipicar, dar o glastră a fost mutată de la locul ei, un press-papier aşijderea. El crede că aceste mici şi neînsemnate semne afirmă ceva... o prezenţă străină.

— Bătrâna nu o putea face? Gospodinele au propria lor viziune despre ordinea domestică.

— Cum vrei s-o iei sau cum îţi face plăcere, dar în casa Dărăban aceste reguli sunt respectate cu străşnicie. S-o acuzăm pe bătrână de ramolisment sau neglijenţă?

— Cum au fost găsite hârtiile din seif? Ce spune Dărăban?

— În ordine, într-o ordine care sfidează bănuielile.

— Asta poate însemna că presupusul vizitator are un mare respect doar pentru ştiinţă, pentru hârtia scrisă. Ai văzut hârtiile? Ce-ţi spun ca specialist?

Maiorul Grozavu ridică o sprânceană, semn de avertizare.

— Ca să fiu sincer, dacă răsfoieşti doar aceste hârtii, nu înţelegi mare lucru... Ele sunt o parte a unui întreg, deci, cel care obţine aceste date trebuie să le coreleze cu proiectul care se află în institut, păstrat la secret.

— Şi atunci ce reprezintă aceste pagini complicate?

— O variantă finală, una superioară celei de la Institut. Bolnav, la domiciliu, inginerul, care nu suferă inactivitatea, având o inspiraţie de moment, a pus pe hârtie această formulă. Era mai bine să n-o facă? spuse deschis Grozavu.

— Inginerul e sigur că varianta e aplicabilă?

— Fără încercări pe platformă? Nu. Trebuie verificată, demonstrată. Totuşi ea pleacă de la ceva care a fost experimentat. Şi a dat rezultate bune. Şi ăsta este un aspect la care medităm.

Dinu Teişanu spuse, fără să arate că este vorba de un reproş:

— Nu putea duce aceste pagini, toate aceste calcule la Institut?

— Ba da... dar nu erau încheiate, nici nu erau oficiale... Când urma să-şi reia serviciul Dărăban ar fi făcut tot ce era necesar.

— Aşa spune el?

— Aşa cred eu.

Prin fereastră se vedea un zid cenuşiu îmbrăcat în iederă. Cineva urca nişte scări fluierând.

Maiorul Grozavu clătină din cap cu reproş.

— Să ştii că inginerul nu este un laş, nu se absolvă, ba îşi face tot felul de procese de conştiinţă, o să vezi...

Maiorul Grozavu părea să aibă o simpatie reală pentru inginerul Dărăban.

— Vrei o cafea? întrebă gazda aşteptând un răspuns. Sau nu bei nici acum? Ce altceva pot să-ţi ofer? Poate un pepsi rece. Am pregătit, se bucură el dând la iveală sticlele.

5

Cerul era curat şi în zare se vedeau dealurile cu vii în plin soare, sonde, drumuri de ţară şerpuind misterios.

Maiorul Teişanu aştepta calm, cu braţele întinse pe rezemătorile fotoliului. Cercetase cu privirea încăperea, de fapt o cunoştea, ajungând şi la buchetul de iasomie care răspândea un miros îmbătător. Biroul i se părea, ca întotdeauna, foarte încărcat, de parcă ar fi încăput pe mâna unei gospodine lacome să îngrămădească tot felul de mobile desperecheate abandonate de alţii.

După câteva tergiversări, în care adaugă nişte virgule, directorul Valeriu Boişoara semnă aplecat şi sârguincios ultimele hârtii. Secretara strânse mapa, apoi porni spre ieşire privindu-l pe maior cu o strălucire ironică. Părea o fiinţă rea şi veninoasă.

Directorul veni şi se aşează într-un fotoliu apropiat. Nu arăta să se simtă în largul său, după toate aparenţele. Întâmplarea ajunsese la el pe căi ocolite, de aici rolul său oarecum confuz şi neutru.

— Nu ştiu ce să cred, nu ştiu cum să privesc această întâmplare, vorbi puţin debusolat directorul. Inginerul Dărăban se bucură de toată încrederea, de sprijinul şi înţelegerea noastră în ceea ce întreprinde. Niciodată n-a manifestat neglijenţă în mânuirea documentelor secrete... De fapt, de multă vreme la noi

nu s-a înregistrat nicio abatere de la prevederile Legii 23. Cred că ştiţi.

— Sunt convins că lucrurile stau întocmai, spuse maiorul Teişanu, dar iată că ne găsim în situaţii în care lucrurile nu ţin seama de prevederi. De data asta s-a petrecut ceva dincolo de noi, adică acolo unde nu putem supraveghea cu aceleaşi măsuri şi reguli.

Fu rândul directorului institutului să ofere un subiect de meditaţie.

— Se ştie precis că s-a atentat la lucrările inginerului Dărăban s-au este doar o presupunere?

— E complicat şi greu de răspuns. În ceea ce mă priveşte sunt abia la începutul cercetărilor. Am venit aici ca să mă asigur în primul rând, că inginerul Dărăban nu a avut acasă şi alte materiale secrete. Este foarte important să ştim din ce punct plecăm.

Valeriu Boişoara se arăta în continuare foarte dezamăgit.

— După neglijenţele sau greşelile de acum doi ani ar fi fost nu ştiu cum să le repetăm, precizează Boişoara moralist.

— Avem în vedere faptul că inginerul, e bolnăvicios, nu? Lipseşte, lucrarea întârzie, termenele apasă necruţător... îngrijorarea poate conduce la soluţii nefaste.

Directorul se închidea în sine, sufocat de emoţie, de bănuieli.

— Înţeleg ce vreţi să spuneţi... Adică tentaţia e mare, scopul cât se poate de justificat... O derogare dată de cineva... Poate de mine... Nu s-a întâmplat aşa, tovarăşe maior. Consultaţi registrul sau întrebaţi-l pe şeful compartimentului special. Din tot ce mi-aţi spus aici înţeleg că lucrurile stau prost.

— N-am încă certitudini. Vreau să vă întreb altceva. Colegii îl vizitau în zilele de concediu medical? întrebă maiorul, întrevăzând o altă mutare, deghizată.

— Da, colegii l-au vizitat... Mă refer la cei care îl căutau pentru îi se consulta în probleme de cercetare. Despre alte vizite nu ştiu, nu pot să mă pronunţ.

— Deci unii îl vizitau! reluă maiorul cântărind afirmaţia.

— Da, asta o pot spune cu precizie. Era un lucru interzis? Eu unul nu am socotit că se încalcă...

— Nu vă acuză nimeni, tovarăşe Boişoara, fiţi liniştit. Poate că până la urmă nu-i vorba decât de o alarmă falsă, plină de învăţăminte. O să vedem... ne vom mai consulta... Aveţi răbdare.

— Numai organele dumneavoastră vor putea şti care e adevărata faţă a realităţii. Cât priveşte răbdarea... sau mai bine zis liniştea mea, s-au dus.

Maiorul Teişanu acceptă gânditor zelul directorului, simulând o atenţie concentrată.

— Da, cam aşa e, chiar dacă dramatizăm puţin... În ce stadiu sunt cercetările inginerului Dărăban?

— Încheiate... practic încheiate. Totuşi inginerul Dărăban a schiţat, între timp, ceva care ar putea ridica performanţele instalaţiei. Sunt surprizele lui Dărăban. Şi ale cercetării, căci ştiinţa este un mod de a înţelege cum să faci ceva pentru a-l face mai bine. A spus-o admirabil J. D. Berna!

— Are adversari inginerul Dărăban?

Directorul ridică din umeri şi îndreptă privirile asupra maiorului.

— Cine poate şti? Oamenii sunt dificili, invidioşi. Ar putea să aibă, deşi, vă repet, inginerul Dărăban e un excelent coleg, un om blând, manierat. Nu cred să se fi certat vreodată cu cineva din Institut sau de aiurea.

— Îmi puteţi spune câteva nume de colaboratori mai apropiaţi ai inginerului Dărăban? Altfel, dacă vă ceream adversarii, era mult mai greu, nu-i aşa?

Abia acum directorul schiţă un zâmbet şi indică patru-cinci nume, respectând întrutotul regulile bunei-cuviinţe dar şi imperativele convorbirii.

— Credeţi că se ştie ceva pe aici, de cele întâmplate inginerului Dărăban? întrebă maiorul înainte de a încheia discuţia.

— Nu cred să se ştie. Eu am aflat de la tovarăşul maior Grozavu.

— Vă rog să păstraţi aceeaşi discreţie.

— Bineînţeles.

Fură întrerupţi de soneria telefonului. Ministerul îl solicita pe director şi maiorul – ca şi când s-ar fi aşteptat la aşa ceva – hotărî că discuţia lor se putea opri în acel moment.

— Să vă dau maşina mea? se oferi directorul acoperind cu palma receptorul, pentru a tăinui această propunere.

Hainele de vară bine croite, cravata intens colorată, pieptănătura spumoasă, modernă, aerul final extrem de amabil construiau parcă un alt personaj. Maiorul făcu un semn de refuz şi ieşi din birou surâzând.

6

Inginerul Dărăban făcea impresia unui om devotat în cel mai înalt grad profesiei sale şi nu numai pentru că nu cunoştea alte bucurii în afară de muncă, lucru de fapt adevărat, dar mai ales pentru că se dedicase cercetării cu o pasiune exemplară.

«Un bărbat cinstit şi cu inima deschisă, irezistibil atras de muncă, de cercetare», îl descriau unii văzându-l ca un mag stăpân pe secretele universului: «inteligent şi cât se poate de conştiincios», adăugau alţii cu admiraţie. «Succesul nu l-a făcut să-şi piardă capul», întăreau cei care lucrau alături de el.

«Ar putea conduce institutul», erau de părere foarte mulţi, răsfăţându-l platonic pentru că inginerul Dărăban nu acceptase această numire, care ar fi adăugat încă o stea pe epoleţii lui glorioşi.

Vecinii din Aleea Haşdeu – care au o bună memorie – îţi puteau spune că inginerul se culcă foarte târziu, seară de seară, că are vizite foarte puţine, aceeaşi suită de prieteni care apăreau doar de câteva ori pe an în vila liniştită din spatele bulevardului gării.

«Nu are timp pentru sindrofii şi nici nu se simte prea bine ca să primească oaspeţi mai des», îl scuza raţional mama, bătrâna doamnă Dărăban, în faţa acelor vecini care depăşeau limitele curiozităţii.

Inginerul Tiberiu Dărăban era cu adevărat o fiinţă fragilă, se îmbolnăvea des, mai bine zis răcea uşor, afecţiuni ale căilor respiratorii, răceli sezoniere ale unui organism cu o rezistenţă scăzută. «Surmenajul şi debilitatea organismului ca şi predispoziţia generală», îi explica medicul curant, la fiecare recidivă a pacientului, mamei lui Dărăban, care îşi închipuia că are în faţă acelaşi copilaş tăcut, studios, cuminte, dornic de singurătate, care nu se avânta în jocurile copiilor de aceeaşi vârstă, în larma şi şotiile lor.

Şi-l amintea, ca orice mamă desăvârşită, un adolescent înalt şi subţire, sfios, care se purta manierat, blând şi calm. Nu-i plăcea să deranjeze pe nimeni, să bea sau să alerge după aventuri uşoare. Găsea că teritoriul necunoscut al ştiinţei are nevoie de sacrificii pentru a fi străbătut şi se purta ca atare.

Cu o vioiciune ce depăşea solicitudinea obişnuită vârstei, bătrâna doamnă Dărăban ducea tot greul casei, îşi îngrijea fiul, devotată şi afectuoasă, gătea, spăla, bucurându-se că are prilejul să-i mai fie folositoare. Trăiau în spiritul unei sinceităţi depline. Politicoasă cu vecinii, familiară cu poştaşul, încasatorii şi toţi ceilalţi slujbaşi ce se perindau prin Aleea Haşdeu nr. 8, bătrâna Dărăban găsea că trăieşte într-un climat în care busola funcţionează normal. Şi deodată, acea întâmplare brutală, care întrecea toate nefericirile şi grijile ei de până atunci...

Inginerul Tiberiu Dărăban şi mama sa cumpăraseră casa pe care o locuiau de la o familie de elveţieni, angajaţi un timp în industria petrolieră. În timpul războiului aceştia beneficiaseră de statutul de neutralitate al ţării lor, deşi gestapoul îi supraveghease tot timpul, fără menajamente.

Oameni legaţi de destinul lor mărunt, familia Plaisant nu se amestecase în alte treburi, trăise precaut deasupra sferei problemelor politice. Domnul Plaisant iubea muzica, o asculta

smerit, iar doamna Claire, bigotă, îşi îmbărbăta inima participând la slujbele religioase, lucrând fulare şi mănuşi pentru infirmii din spitale, pe care le oferea lăcrimând decent.

Vânzând vila, familia Plaisant plecase mulţumită şi recunoscătoare unei ţări care-i găzduise aproape două decenii, îi oferise o viaţă îmbelşugată şi suficientă securitate. Ca să poată deveni proprietarul casei, inginerul Dărăban, o fire nu prea energică, lichidase o altă proprietate, o vie pe care o avea la Panciu, folosise toate economiile de care dispunea mama sa şi se împrumutase de restul de bani de la prietenii cei mai apropiaţi.

Vila nu era prea bogată în încăperi, avea cinci camere din care două dormitoare – ambele la etaj – o cameră de zi la parter, un birou şi o cameră de oaspeţi aproape nefolosită. Cumpărată într-un moment prielnic, clădirea n-a mai apucat să decadă ca altele din jur, în care chiriaşi indolenţi şi certăreţi au pus pecetea nestatorniciei lor. Bătrâna se îngriji de reparaţiile necesare şi mai ales contribui ca grădina să-şi recapete strălucirea de odinioară. Căută soiuri potrivite de trandafiri, plantă şiruri de stânjenei pe alei, lalele, pansele, alternându-le cu flori de toamnă, împodobi grădina cu globuri colorate, refăcu o mică fântână arteziană, într-un cuvânt îşi procură acele bucurii tipice pentru o femeie în vârstă, stăpână pe o casă îndestulată. Ca să se apere de reglementările privind spaţiul locativ, aduse pentru un timp un nepot, care urmă astfel liceul la Plavia, având tot sprijinul inginerului, mulţumit să vadă în casa lui o undă de tinereţe.

Dintr-un premiu de stat şi cu drepturile de autor pentru nişte cărţi pe care le tipărise prin 1960 inginerul Tiberiu Dărăban obţinu un nou echilibru financiar, îşi cumpără covoare, tablouri, mobilă. Profesional făcuse mai multe călătorii peste hotare, de care fiecare cercetător are nevoie odată cu trecerea anilor.

Vila cu acoperiş ţuguiat şi pereţii îmbrăcaţi în iederă, înfrumuseţată de actualul proprietar, avea o poziţie avantajoasă; zgomotul bulevardului nu pătrundea până la ea. Extrem de curios, maiorul Teişanu se gândi ce se ascunde cu adevărat în dosul acestor pereţi.

Despre bătrână, o moldoveancă blajină, fostă învăţătoare, acum o pensionară foarte mândră de cariera feciorului ei, se ştie că trăise modest. De pe urma sârguinţei ei, în casă domneşte ordinea şi curăţenia. Bătrâna are o discretă persistenţă în credinţă, dar nu şi-a luat niciodată libertatea de a discuta despre acest lucru cu fiul său, ateu. Când face curăţenie, bătrâna n-are voie să se atingă de lucruri, de cărţile sau schiţele aflate pe birou. Înlocuieşte florile din vaze, schimbă apa, aspiră covorul, şterge praful, cele câteva tablouri semnate de Ciucurencu, Catul Bogdan, Ion Musceleanu, Bulgăraş şi Sava Henţia, pune în ordine draperiile de mătase şi duce direct la crematoriu coşul de hârtii. În încăpere pluteşte un vag miros de medicamente.

Casa de bani e o relicvă pe care inginerul a cumpărat-o odată cu vila. Inginerul Dărăban a acceptat-o cu un surâs ironic, mai ales că în acea perioadă era lefter. Singurele lucruri pe care le putea încredinţa seifului erau diplomele şi actele de proprietate.

Şi totuşi cuiva casa de bani i s-a părut foarte preţioasă, iar bătrâna doamnă Dărăban putea fi socotită o femeie norocoasă că în acele momente nu se aflase acasă.

7

Fiind vorba de oraşul copilăriei sale, maiorului Dinu Teişanu nu-i fu greu să găsească liniştita alee Haşdeu. Pe vremuri, în acest cartier construiseră bogătaşii, acţionarii rafinăriilor, personalul străin, venit cu duiumul. Aşa apăruseră zeci de vile în stilul cubist.

Cartierul cel mai elegant şi mai nou al oraşului nu avusese o linişte de durată. Veniseră cutremurul, războiul, bombardamentele nimicitoare. Covorul de bombe lăsase urme triste.

După atâţia ani, încerca sentimentele copilului de altădată care se extazia în faţa vilelor vopsite în culori pastelate, având alei îngrijite, peluze de flori, globuri lucioase la araci, fântâni ţâşnitoare.

Maiorul se trezi din această dispoziţie meditativă în clipa când întâlni un camion care bloca intrarea pe alee. Parcă maşina la umbra unor castani, încuie portierele şi porni să facă restul drumului pe jos.

Pe neaşteptate un nor cenuşiu acoperi soarele. Privi în curtea vilei. Pe frontispiciu, vechiul proprietar scrisese: „La légèreté n'est pas héréditaire", inscripţie de o mare obiectivitate, usturătoare poate pentru unii vizitatori, potrivită felului de a gândi al foştilor proprietari, nişte şviţeri ce cunoscuseră

nemijlocit nesăbuinţa altor naţii care risipiseră averi doar în câţiva ani.

În bazinul din mijlocul grădinii un peşte de oţel deflecta o panglică de apă străvezie. Câteva stânci închipuiau reliefuri miniaturale. Vegetaţia împrospăta aerul cald, moleşitor.

Prezenţa sa fu observată. O bătrână îmbrăcată într-o rochie albastră cu flori mici, roşii veni să-i deschidă. Maiorul Teişanu spuse cine este şi se legitimă tacticos.

— Ne-a telefonat domnul director Boişoara! încuviinţă bătrâna poftindu-l să intre, după care încuie poarta din nou.

Maiorul Teişanu o urmă, fără grabă, cercetând cu o atenţie specială casa, vecinătăţile, aleile, încercând din prima clipa să pună câteva lucruri cap la cap. Pe un perete din salon descoperi o altă inscripţie îngropată în tencuială: „Trândăvia oboseşte mai mult decât munca”.

S-ar fi putut crede că acest slogan aparţine tot atât de bine noului proprietar, acceptă maiorul urmărind atent toate detaliile salonului care i se părea a respecta destul de fidel interiorul vechilor case hughenote din care nu lipseau, după ştirea lui, citatele biblice mai importante.

Silueta bătrânei dispăruse în spatele unor uriaşe scaune îmbrăcate în piele, având la capetele de sus nişte măciulii sculptate înfăţişând capete de zimbri. O masă de stejar lustruit, părea că aşteaptă un juriu. Lumina zilei o filtra un rând de geamuri givrate. Probabil că norul dispăruse, fiindcă încăperea se umpluse de o erupţie de lumină unduită şi colorată.

Perdelele aliniau umflate, scrobite şi curate. Încăperea copleşea prin curăţenie şi bun gust.

Inginerul Tiberiu Dărăban apăru respectabil şi sobru. Se mişca atent, cam înţepenit, ca şi când încerca o neplăcere la fiecare atingere a podelei. Dădu mâna cu Teişanu simplu şi demn, fără

să se tulbure: peste câteva clipe însă chipul i se congestionă şi o tuse rebelă începu să-i scuture pieptul.

— Îmi pare rău că vă deranjez tocmai în aceste momente, se scuză Dinu Teişanu. Mi-e cât se poate de neplăcut.

— Să trecem peste asta, tovarăşe maior. Tot n-am nimic mai bun de făcut... Şi de altfel cred că trebuie să ieşim cu toţii din impas cât mai repede.

Se aşează în scaunele masive dar comode. Parchetul galben lucios, cu miros de lac, era parţial acoperit cu carpete de artizanat. Privindu-l pe inginer, cearcănele vinete din jurul ochilor, orbitele înfundate, buzele arse de febră, maiorul avu impresia că omul din faţa lui are un licăr de disperare în priviri.

— Credeţi că lucrurile reprezintă cu adevărat un impas, tovarăşe inginer?

Inginerul se uită în jur, ca şi când ar fi vrut să se asigure că nu e nimeni pe aproape.

— Am spus impas... puteam să spun încurcătură... sau accident. Sunt supărat pentru tot ce s-a întâmplat. Mă simt adânc lovit. I-am lăsat răufăcătorului acela munca mea, cinstea mea... Din fericire, cred că mă mai bucur de încredere...

Maiorul observă un început de prăbuşire.

— Nu trebuie să vă gândiţi la asemenea enormităţi, tovarăşe Dărăban. Din păcate răufăcătorul a calculat bine şi a lucrat bine, cu câteva mici inexactităţi, fireşte. Cele pe care le-aţi remarcat.

— Credeţi că a fost o lovitură de profesionist?

Maiorul ştia că trebuie să ia o hotărâre plină de consecinţe, să procedeze cu precauţie.

— Prea puţini inşi merg la nimereală, la noroc. Mă gândesc că v-a cercetat felul de viaţă, programul. A pândit răbdător plecarea dumneavoastră, momentul cel mai prielnic.

— Nemaipomenit, exclamă inginerul şi faţa i se acoperi de o roşeaţă uşoară. Şi dacă n-aş fi lipsit de acasă, ce ar fi făcut?

— Tot ce i-ar fi dictat interesele. În niciun caz nu avea prea multe alternative.

Inginerul căzuse pe gânduri.

— Tovarăşe maior, cu cât discutăm mai mult despre acest caz dezgustător mă simt mai vinovat. Naiba ştie ce nădejdi puneţi în discuţia asta cu mine. Trăiesc într-un spaţiu limitat, cunosc puţini oameni, folosesc judicios fiecare clipă fiindcă viaţa însăşi mi se pare scurtă. Înţeleg că pe dumneavoastră vă preocupă să ştiţi dacă hoţul a fost interesat de hârtiile mele. Ce să vă spun? Sunt handicapat de surpriză, de boală, dar nu mi-am pierdut memoria. Mi s-a părut că hârtiile erau aranjate ceva mai meticulos decât le-am lăsat. Dar sunt destul de pedant. Glastra de Murano şi presse-papier-ul au un loc precis. Ştiu, apăsă inginerul, nu am procedat la fel cu cheia seifului! Cine şi-ar fi închipuit că în câteva ore se va petrece o spargere!

— Firesc şi logic era să prevedeţi o asemenea posibilitate, spuse Teişanu gânditor. Este în ordinea posibilului.

— Nu pot trăi fără a avea încredere în cei din jur, în tovarăşii mei. Ăsta e păcatul meu... capital.

— Cine ştia că poate găsi în seiful dumneavoastră documente de mare valoare ştiinţifică?

— Doar câţiva dintre colaboratorii mei... N-aş vrea ca ei să tragă ponosul pentru lipsa mea de prevedere.

— Mă interesează numele acestora.

— Dar nu-i pot bănui tocmai pe ei, tovarăşe maior.

Teişanu îl încurajă cu înţelegere.

— Nici eu n-am spus că-i bănuiesc. Trebuie totuşi să dispunem de cât mai multe informaţii. Deocamdată nu-mi prisosesc. Ba le obţin foarte greu.

— Fiecare îşi ştie meseria. N-o să vă fac şi alte greutăţi, dar vă rog să reţineţi că n-am nicio motivare raţională să bănuiesc pe cineva anume.

— Puteţi fi liniştit, tovarăşe inginer, căutăm vinovaţi, nu victime.

Inginerul îl privi plin de recunoştinţă,

— Poate că sunt un om de modă veche... şi chiar sunt după toate aparenţele. Am ciudăţenii, nu înţeleg atâtea lucruri din cauza unor tipare sociale însuşite. Nu sunt un închipuit, dar toată viaţa am crezut că n-am supărat pe nimeni şi că nimeni nu va ridica vreo ameninţare asupra mea şi a celor apropiaţi mie. Cele întâmplate îmi spulberă nădejdile, încrederea, pur şi simplu.

— E prima nenorocire care vă loveşte, tovarăşe inginer? întrebă Teişanu cu un sentiment de amărăciune.

— De ce credeţi asta?

— Pentru că am impresia că vedeţi abia acum faţa chinuită şi urâtă a lumii. N-aţi aflat până azi că alături de noi trăiesc şi leneşi şi hoţi? Că există fapte antisociale care profanează munca şi idealurile noastre? Natura – şi dumneavoastră o ştiţi – oferă un mediu ideal şi pentru bălării şi pentru flori. În viaţă vrem ca lucrurile să se petreacă altfel. Cei cinstiţi şi harnici trebuie să se simtă apăraţi, preţuiţi, respectaţi.

Inginerul îşi păstra expresia deprimantă. Se smulse din gândurile sale.

— M-am angajat, continuă el, într-o profesie, de credinţă, de ani de zile duc o muncă înverşunată, din respect pentru mine, pentru poporul meu, pentru nevoile lui. Munca aceasta m-a făcut fericit, este rostul vieţii mele. Dacă nu eram bolnăvicios poate că dădeam o contribuţie mai mare. Dar tocmai pentru că sunt aşa cum sunt mi-am impus o disciplină pe care mulţi alţii n-o înţeleg.

— Chiar şi colaboratorii?

— Aş spune colegii, ca să definesc un cerc mai larg, accentuă inginerul. Scrupulozitatea mea este o replică la viclenia organismului meu care mă trădează adeseori. Vă spun asta ca să nu vă faceţi o idee greşită despre mine sau despre unele legende.

— Nasc legende şi la Plavia? se jucă cu cuvintele Dinu Teişanu şi văzu cu plăcere că faţa inginerului îşi pierdea rigiditatea de om ultragiat.

— Prefer legendele, actelor de violenţă.

— Şi noi am fi de acord moralmente cu această mutaţie, râse maiorul Teişanu. Sunteţi sigur că în încăpere, adică în biroul dumneavoastră, persista o undă de parfum?

Mama inginerului Dărăban apăru călcând sprinten ca o gospodină care, dacă se respectă, trebuie să-şi ia rolul în serios.

— Cu ce să vă servesc? se adresă ea vizitatorului. Un vermut, o votcă sau coniac, cum se bea acum? Sau, dacă vreţi să ascultaţi sfatul unui om în vârstă care a crescut într-o podgorie, să vă dau să gustaţi nişte vinuleţ de pe la noi, de la Panciu.

— N-am niciun motiv să nu urmez un sfat bun, spuse maiorul făcând o mutră nostimă care încălzi atmosfera.

— Ţie ce-ţi dau, Tiberică? N-ai mâncat nimic până acuma. Poate un ceai, sau o cafea?

Inginerul părea pus în inferioritate.

— Un ceai... Şi nişte prăjituri, te rog.

— Am eu grijă de asta, accentuă bătrâna cu autoritate. O să fac şi nişte sandvişuri cât ai clipi din ochi.

Inginerul îi răspunse cu un zâmbet bun, care o răsfăţa probabil, deseori, asemeni unui copil ce nu a părăsit niciodată casa părintească.

8

Dimineaţa, Susan pornise să inspecteze apartamentul de parcă ar fi vrut să-l închirieze.

Camerele, fără să oglindească o ordine deplină, erau bine mobilate; femeia savura însă fiecare stângăcie, pompierismul unui menaj de burlac. Verificase calitatea draperiilor, covoarele, luciul mobilei, starea tapetului, intrase şi în bucătărie, se uitase în cămară, în frigider cu aceeaşi dezinvoltură. Ochii îi străluceau de o curiozitate plină de bunăvoinţă; totuşi, de câte ori observa câte o nepotrivire, se uita la Ky făcând o strâmbătură comică, arcuindu-şi sprâncenele şi scoţând limba.

Ky, marcat de gesturile femeii, îşi păstrase un aer rece, articulând răspunsuri scurte, cât se poate de binevoitoare.

— Există o doamnă Kick? întrebă Susan, surâzând pisicos.

— Nu.

— Mă întreb, continuă ea dusă pe gânduri, cum de nu te-ai săturat de burlăcie?

— Te aşteptam pe tine, scumpo!

— Asta presupune, desigur, tărie de caracter, măreţie sufletească şi inteligenţă dezvoltată.

Ky sesiză ironia şi-i aruncă o privire piezişă, pătrunzătoare.

— Mă abţin să te contrazic, spuse el.

— Spune, eşti roşu?

— Nu sunt, pisicuţo! Ce-ţi veni?

— Atunci ce-i cu revistele alea din ţările comuniste?

Ky continuă s-o observe câteva clipe, amuzat şi tulburat totodată.

— Te credeam o turistă şi nicidecum un inspector de poliţie, spuse el domol.

Susan îl privi cu îndoială, la limita unei neîncrederi jignitoare.

— Şi ce faci cu ele? La ce-ţi folosesc?

— În meseria mea îmi sunt necesare.

— De fapt cu ce te ocupi, *darling*?

— Cercetare ştiinţifică.

— Şi eşti plătit bine?

Ky încercă un ocol.

— Cine nu e obsedat de ideea c-ar putea câştiga mai bine, c-ar merita mai mult?

Ce naiba putea să-i spună? Că-şi sacrifică libertatea şi chiar viaţa pentru „Asteroid", trăind într-o continuă tensiune şi hărţuială?

— Trăieşti binişor, trecu ea la alt subiect, de ce. N-ai ales o vilă în pădure?

La vreo trei-patru sute de metri se zărea o pădure de pini, un mănunchi de vile elegante, cu toate deliciile unei vieţi opulente.

— Acolo chiriile sunt duble şi triple, darling. Nu-i de nasul meu.

Susan îşi înălţă pleoapele privindu-l misterios.

— Te-aş putea ajuta, motănel?

Ky deveni atent simulând curiozitatea.

— Vrei să mă iei peste ocean, darling?

— Dacă asta ai înţeles... e încântător.

Susan se apropie drăgăstoasă, vorbindu-i cu un glas din care alungase autoritatea.

— Am o înclinaţie groaznică să fac propuneri bărbaţilor. Încă nu m-am învăţat minte. Asta e principala mea slăbiciune.

— Şi cu bărbatul tău ce faci? Parcă ai şi copil?

— Se înţelege că voi divorţa, dacă vrei. Am vrut s-o fac şi până acum. Să nu te îndoieşti de cuvântul meu.

— Vrei să spui că te-ai îndrăgostit de mine, darling? Aşa, la prima vedere? Dar ăsta-i subiect de literatură... de melodramă.

Glasul lui Ky avea ceva cicălitor.

— N-ai înţeles nimic, *boy*!

— Stai, nu scoate ghearele. Pari a avea un caracter hotărât, îţi exprimi sincer sentimentele, opiniile. Ce caut însă eu în proiectele tale? Ce loc îmi rezervi? Vrei alţi copii? Sau cauţi o nursă?

— Eşti măgar.

Ky începu să râdă, departe de a fi complexat.

— Nici aşa, darling. Treci prea repede de la mângâieri la răfuială. Poate că angajezi şi un killer care să mă achite pentru că am fost neînţelegător cu tine.

— E greşeala mea. Te socoteam un zeu şi tu eşti un biet slujbaş care acţionează după cum i se ordonă.

Ky aprobă maşinal.

— Aici ai nemaipomenită dreptate, darling. Astăzi mi s-a spus să mă pregătesc pentru o lungă călătorie. Şi a trebuit să accept, închipuie-ţi!

Susan îi aruncă o privire uimită, apoi atacă:

— Niţică sinceritate, motănel. Spune, mai bine, că-mi dai papucii... E mai simplu.

— I'm sorry, Sue! pronunţă el leneş, cu un zâmbet curtenitor. Sunt expediat fără voia mea. Poţi să mă verifici. Uite acolo telefonul. Nu va răspunde nimeni, din păcate, două-trei săptămâni.

— Unde pleci?

— La un congres, darling.

— Vin cu tine dacă vrei. În Italia, Anglia, Suedia? Spune că eşti de acord. O să facem un voiaj de basm. Am bani...

Ky avea impresia că un fluid, un curent de simpatie îl apropie de această fiinţă excentrică, zvăpăiată.

— Nu-i posibil, darling. Nu-i posibil şi regret mult.

Susan tăcea, cu ochii închişi împăienjeniţi de lacrimi. Simţea că este în joc mândria ei.

— Nu mă întrebi de ce mai stau aici, domnule Kick? Arată-mi uşa, ai curaj. Sunt un musafir mitocan care s-a aşezat la taifas cu un domn prea politicos, a cărui onorabilitate mă copleşeşte.

— Te rog, Sue, lacrimile şi ironiile n-ajută la nimic. Aşa a fost să fie... Neşansa.

Puţina convingere pusă în cuvinte o răscoli şi mai mult pe femeie. Privi lucrurile răvăşite, cu răutate.

— Amantul binevoitor nu e răspunzător de obiectele uitate. Îmi mai acorzi o jumătate de oră să mă îmbrac?

9

Din toate punctele de vedere nu urma să se întâmple nimic ce ar fi putut schimba mersul istoriei. Potrivit obiceiului casei, masa aştepta, pregătită festiv fiul care întârziase peste măsură.

— Cum asta? se miră Dinu, uitându-se la ceas. E aproape şase şi tu n-ai mâncat?

— Ce contează. Am vrut să mănânc cu tine.

— Bine, dar ulcerul?

Mara Teişanu luă un pahar cu lapte şi turnă în farfurioara pe care pisica o aştepta răbdătoare.

— Ştii doar că aşa am făcut întotdeauna. Şi-apoi, când găteşti, mai guşti de ici, de colo, te saturi cu aburii bucatelor.

Din fericire, doamna Teişanu se lăsă furată de vraja dulce a florilor pe care le uitase pe geam şi porni să caute o vază în care le aranjă cu un tulburător simţământ de satisfacţie.

— În privinţa florilor, tu semeni cu mine. Bietul Gelu – se referea la soţul decedat – mi-ar fi cumpărat în fiecare zi o rochie, florilor însă nu le acorda nici o atenţie. Poate fiindcă aveam în grădină întotdeauna.

Dinu Teişanu îşi puse haina pe un umeraş pregătit dinainte, ştiind că aceste gesturi ordonate fac mare plăcere, şi azi, stăpânei casei.

Mara Teişanu se mai uită încă o dată asupra mesei să vadă dacă totul este în ordine. Începură gustările.

După aproape patruzeci de ani de căsnicie, Mara Teişanu avea convingerea că masa îndestulată şi curăţenia căminului refac puterea de muncă, elimină surmenajul şi urmările programului dezordonat al soţilor. În ciuda încercărilor şi decepţiilor pe care viaţa i le hărăzise, rămânea o fiinţă optimistă secătuită poate de energie, dar nu şi de sensibilitate. În clipele de bucurie Mara Teişanu întinerea văzând cu ochii, ca o magnolie ce înfloreşte sfios sub ochii uimiţi ai privitorului.

— Să-ţi spun ce-am gătit: o ciorbă de perişoare, varză de Bruxelles, care ştiu că-ţi place, friptură de porc şi salată. Mai departe nu-ţi mai divulg. E o surpriză, tovarăşe maior.

Deşi nu continuase, ochii ei se luminau de mulţumire.

— Eşti un pensionar risipitor! o sancţionă în glumă Dinu, prinzându-i privirile.

Păreau nu mamă şi fiu, ci doi prieteni veseli şi în largul lor, care s-au revăzut după mult timp.

— Ai voie să bei, Dinu?

— Da, cu toate că n-o să mă duc la culcare. Un pahar de bere.

Din momentul în care puseră mâna pe furculiţă, masa decurse fără pretenţii şi afectare. Prăjiturile, compotul, micile vanităţi de gospodină dădură distincţie şi belşug unei mese liniştite.

— Spune-mi, Dinu, ai ceva necazuri, de ai venit? Pari îngrijorat.

Cunoştea acest fel de întrebări; ea ar fi vrut să-l ajute; să-l sprijine ca pe copilul de altădată care s-a poticnit la dezlegarea unei probleme. În fond ştia prea bine că n-are cum să-l sprijine şi de aici pornea o altă dilemă.

— Treburi obişnuite, mamă. De griji nu scăpăm niciodată. Duminica, când aş putea să dorm ca lumea, cum se apropie ora la care sună deşteptătorul, sunt treaz, degeaba mă îngrop cu capul în pernă. Uneori regret că nu mai pot dormi ca în copilărie.

— Îmbătrâneşti, Dinu, murmură mama. Nu ghiceşti că astea sunt primele semne?

— Mai sunt şi altele, mamă?

Aceasta se ridică de la locul ei să strângă vesela.

— Niciodată n-o să-ţi poţi închipui cât de firesc vin toate. De aceea trebuie să te bucuri de viaţă, de anii tăi frumoşi.

— Care ani frumoşi, mamă, dacă spui că sunt bătrân?

— Nu mă ironiza, Dinu. Ştii la ce mă refer, spuse ea şovăitor.

Pe faţă i se citea o durere prost ascunsă.

Dinu Teişanu simţi un cuţit sfârtecându-i inima.

— Nu pot să mă imaginez, mamă, trăind alături de altă femeie. O căsătorie nu este o excursie îmbietoare, în care vezi lucruri noi, privelişti încântătoare, te ghiftuieşti cu bunătăţi şi apoi, când cobori din autocar, fiecare se întoarce la viaţa lui.

— Te-ai inhibat, Dinu. Ţi-o spun nu ca să te muştruluiesc. Trebuie să existe şi pentru tine un drum către bucurie. Eu, ca mamă, te văd un om desăvârşit, undeva însă trebuie să se afle cineva, un om cumsecade, care să te merite, să fie fericit lângă tine.

— Eu mai pot fi fericit, mamă? Laudele tale vor să mă consoleze... Eşti bună, eşti mamă, tu vrei să mai fac o încercare. Închipuie-ţi că şi cei de la serviciu vor acelaşi lucru. Unii din prietenie, alţii ca să completeze nişte rubrici în care trebuie să ai un partener. Tot ce e prea insistent, prea agasant mă umileşte, mamă. Dumitale nu pot să-ţi ascund aceste sentimente.

Mara Teişanu ştia că discuţia trebuie să se oprească aici.

— Eu o să-mi fac o cafea. Vrei cumva şi tu?

Maiorul clătină negativ din cap.

— Aş vrea să te întreb ceva: când o să ştiu ce-aveţi de gând să faceţi după ce nu voi mai fi? Nu de altceva dar mă gândesc la casă.

Dinu schiţă un zâmbet liniştitor.

— Mamă, nu cumva ai avut un vis urât? Ce discuţie e asta?

— Să nu-ţi închipui că mi-a murit moartea. Îţi pot spune că nu cunosc niciun secret ca s-o împiedic. O aştept, o accept ca pe o plecare la un drum lung şi fără întoarcere. Dar te-ai întrebat vreodată cui îi va rămâne casa asta? Ar fi o crimă s-o vindeţi unor străini.

10

Discuţia începuse destul de obişnuit în biroul maiorului Grozavu.

— Aş zice că trebuie să căutăm în cercul celor apropiaţi de Dărăban, al celor din Institut care puteau şti la ce anume lucrează. Ne trebuie o pistă sigură... Timpul trece... poate chiar în defavoarea noastră.

— Ai vreo certitudine, vreun punct de plecare? întrebă Dinu Teişanu, având în cap întreaga poveste, până la ultimul detaliu.

— Mă gândeam că ne putem opri la cineva... bineînţeles, cu grijă... oameni a căror viaţă are nişte implicaţii ciudate. Noi, cei de aici, ştim câte ceva.

— Bunăoară? insistă maiorul Teişanu.

— Inginerul Kortisch, pentru tine un cvasinecunoscut... Este o supoziţie, te rog să mă asculţi cu atenţie. Omul a stat liniştit la locul lui, a muncit bine, a fost răsplătit. Viaţa i s-a scurs lent ca nisipul unei clepsidre. Şi deodată auzim că urmează să primească o moştenire în America Centrală... Lucrurile sunt încă neclare, avem informaţii generale. Nici cei de la Trust nu ştiu bine despre ce este vorba. Faptul, oricum, este bizar şi cade în plus întâmplarea asta ca să le învălmăşească pe toate.

— Deci ar trebui să articulăm această poveste cu întâmplarea de la Dărăban, recapitulă Teişanu.

— Acest Kortisch a avut o viaţă nefericită, i-am studiat dosarul, n-are nimic compromiţător, dar, să fie a naibii de treabă, chestia astă cu moştenirea neaşteptată schimbă oarecum lucrurile.

— Moştenirile se pot aduce şi în ţară.

— Întocmai, acceptă maiorul Grozavu. Cei care ştiu câte ceva vorbesc, se pare, că inginerul Kortisch vede altfel lucrurile.

— Deci vrea să plece?

— Cam aşa ceva, deşi oficial n-avem nicio cerere.

— Poate că este vorba despre nişte sentimente contradictorii. Spui că a avut o viaţă nefericită, asemenea structuri suportă greu surprizele, ca şi traumatismele, pot să intre pe negândite în impas. Eu nu cunosc parametrii între care se mişcă acest om, mă gândesc că poate orbecăie şi din alte motive. Nemulţumiri, descurajare, conflicte de muncă...

Maiorul Grozavu reteză finalul frazei.

— Foarte bine. Vom verifica şi aceste ipoteze. N-aş vrea să exagerez, însă trebuie să-l luăm ca pe un ins ezitant... nesigur. Mai ales că el se află în coasta lui Dărăban.

— Fără să fie singurul!

Poate că maiorul Grozavu schimbase temporar ponderile, tactica. Dintr-o veche experienţă ştia că trebuiau să înceapă lucrul cu tot ce decurgea din cazul Dărăban. În asemenea situaţii lumea se reduce la anchetator şi bănuiţi. Dar niciodată nu poţi învinui pe cineva până nu strângi dovezi. Moştenirea lui Kortisch, căzută din senin, putea fi o fericită sau nefericită coincidenţă. O vinovăţie? Trebuia dovedită. Omul avea un prestigiu profesional, obţinut în mulţi ani de muncă, o atitudine corectă. Totuşi şi alţii cu o asemenea carte de vizită acceptaseră să facă lucruri demne de dispreţ, primind pe merit palmele morale ale societăţii.

— Moştenirea aceea poate fi lucrul cel mai normal din lume, mormăi Teişanu, şi cel mai plăcut.

— Norocul nostru, dacă pot spune aşa, şi al lui Kortisch, acceptă înţelegător Grozavu. Altfel totul devenea mult mai complicat.

— Te consolezi, prietene. Nu uita că ştim încă atât de puţin, că mintea caută-n gol nişte piste, că umblăm doar cu ipoteze. Suntem ca o maşină ale cărei roţi patinează şi până nu-i punem *ceva* să prindă, se va învârti în gol.

— Atunci să-i punem!

— Foarte bine. Verificaţi dacă a staţionat vreo maşină prin preajma casei inginerului Dărăban. Dacă a rămas vreo urmă... O altă întrebare: pe unde a intrat? Pe poartă. Prin spatele casei? S-a înfăţişat oare la intrarea casei ca un ins care este invitat?

— Jocul ăsta se face la lumină când partenerii se cunosc, aprecie Grozavu cu o încredere vizibilă în opinia sa.

— Nu te înflăcăra şi tu mai devreme decât trebuie, începuturile – ştii prea bine – sunt stereotipe. Depinde de inteligenţa şi străduania celor care aplică metodele. Mi-am pus şi eu câteva întrebări: a lucrat un singur ins? Un localnic? Putea fi şi un străin de localitate, însă bine informat şi ghidat de un localnic, un ins din apropierea lui Dărăban.

— Dacă este cineva din Institut înseamnă că a fost nevoit să lipsească un anume timp ca să pregătească operaţia. Vom căuta deci biletele de învoire.

— Este o posibilitate pe care trebuie s-o luăm în calcul. Cel care a urmărit mai mult această ocazie înseamnă că s-a pregătit meticulos. A gândit variante... A făcut verificări. Presupun că avea chei sau unelte adecvate. Şi chiar un capital de timp.

— Cheile de la casa de bani le-a găsit acolo. Plocon.

— Poate că ştia unde să le găsească... Nu fac pronosticuri, dar îmi vine să cred că a cunoscut bine terenul. Cum? Vizitându-l pe inginer, cine ştie cu ce probleme, observând cum trăieşte, cum lucrează, luând impresiuni de pe broasca de la uşă. Este clar că a intrat în casă numai după ce a ştiut că se simte în siguranţă.

— Asta ar însemna încă o dată că este un om din preajma lui Dărăban.

— Argumentele de până acum converg spre această concluzie. Dar mai este ceva, dragă prietene. Ce mutră va face individul când va vedea că datele nu sunt complete?

— Este clar că se va alerta!

— Deci, spuse Teişanu şi ochii îi licăriră ironici, de ce să nu mă aştept ca în această confruntare actele lui să nu mai fie exacte, abil calculate? Până acum el a regizat, a retuşat. De aici înainte mai suntem prezenţi şi noi. Deci s-a schimbat ceva. Sub tensiune, ştiind că a ratat parţial misiunea, tipul va face greşeli. N-aş putea crede că a prins mai mult curaj.

— Da, de bună seamă. Atâta vreme cât n-are toate datele invenţiei e normal să revină, să încerce altceva. Unde? În Institut, deşi acolo i-a fost cel mai greu, fiindcă barierele sunt de netrecut.

— I-am putea uşura sarcina, spuse liniştit Teişanu, dar propunerea, aşa cum o vedea în acea clipă, nu era nici pe departe o trăsnaie.

— Şi riscul?

— M-am gândit şi la risc şi o să mă mai gândesc, îl asigură Teişanu. Dar n-are rost să anticipăm lucruri cărora nu le-a venit rândul. Vom ajunge şi acolo. Niciun infractor nu are contract cu veşnicia. O să se descopere el sau o să-l descopere alţii, argumentă Dinu Teişanu. Deocamdată te las să te ocupi de Kortisch fiindcă tu l-ai pomenit. Eu va trebui să mă uit prin arhive, prin rapoarte. Cine ştie dacă nu găsesc ceva, vreo

informaţie, un fleac cât de mic. Mă ocup, de asemenea, de Institut şi de Dărăban. Obiecţiuni? întrebă el cât se poate de binevoitor.

— Niciuna, prietene.

11

Trecuse doar o zi şi Tiberiu Dărăban parcă se metamorfozase. Trupul îşi reprimea vlaga şi inginerul păru mai liniştit, mai puţin descurajat. Avea chiar sprinteneală în mişcări.

— Tovarăşe inginer, e necesar să-mi spuneţi câte ceva despre prietenii dumneavoastră cei mai apropiaţi, ceru politicos maiorul Teişanu. N-am făcut-o la prima noastră întâlnire ca să nu vă obosesc prea mult şi ca să nu credeţi că vă sâcâi.

Inginerului Dărăban îi plăcea politeţea aceasta ciudată; semnul unei încrederi. Nu se lăsă mai prejos.

— Ţinând seama că nu prea am mulţi prieteni nu e lucrul cel mai greu. După cum ştiţi, sunt un om cam retras. Cei mai mulţi habar n-au de existenţa mea. De ce să-i intereseze faptul că mă ocup de absorbţia selectivă a hidrocarburilor şi de aplicarea acesteia în domeniul fracţiunilor lichide? Aţi auzit de bună seamă de naftalină? În petrochimie e folosită ca materie primă, de ce să mă supăr când un vecin, comentând existenţa mea particulară, a spus că sunt bun de pus la naftalină. Vă puteţi închipui că această reflecţie m-a supărat? Dimpotrivă. Accept mai uşor o neobrăzare decât să mă pomenesc în fiecare zi cu câte un nepoftit care vrea să facem o partidă de table sau să bem ceva. Simt însă că m-am îndepărtat de la subiect. Doriţi să încep cu cineva anume? Sunt puţini, foarte puţini. De fapt îi ştiţi...

— Începeţi cu cine vreţi dumneavoastră.

— Bine. Să încep cu Milan Kortisch. Eu îl cunosc de peste cincisprezece ani. A lucrat, un timp, într-o schelă de extracţie, excelent prilej ca să înveţi meserie pe viu, de la maiştri, de la sonde, să fii curajos şi îndărătnic când zăcământul ţi se opune. De acolo nu vii cu sentimente prea delicate, ai umblat prin noroaie, ai înjurat, ai văzut curgând petrol şi chiar sânge. Este un bun profesionist, a avut rezultate importante în reactivarea unor zăcăminte vechi, socotite epuizate. Am fost referent la una din cărţile lui, un manual profesional. Lucrarea mi-a plăcut, era limpede, teribil de concretă. Am spus editurii că singurul lucru care trebuia revăzut era stilul. Kortisch a recunoscut că nu poate face mai mult, deoarece nu este limba lui maternă şi în locul unor apostrofări răutăcioase şi a suspiciunilor, cum se întâmplă în destule cazuri când emiţi observaţii critice, s-a născut o colaborare loială. Kortisch a fost adus, peste scurt timp, la Trust. De atunci ne vedem des, trăim doar în acelaşi oraş.

— Aţi mai colaborat?

— El a lucrat cu un alt colectiv, mai întâi în probleme de izomerizări pentru obţinerea benzinei cu cifră octanică mare. Deci hidrocarburi de puritatea cea mai înaltă. A lucrat apoi în probleme de desulfurare a gazelor şi altele. Ne-am consultat, am polemizat. M-am bucurat pentru realizările lui şi el a făcut la fel în ce mă priveşte.

Dezvoltarea puternică în ţara noastră a industriei constructoare de maşini a determinat industria petrolieră să găsească cele mai bune metode pentru obţinerea unor uleiuri de calitate superioară. Cum suntem o ţară cu tradiţie în acest domeniu, ne-a revenit sarcina să proiectăm şi să construim instalaţii moderne de fabricare a uleiurilor superioare. Când mi-am axat cercetările pe grupa 400 ulei cu indicele de vâscozitate peste 90 şi care se obţinuse din păcuri parafinoase, m-am

consultat cu Kortisch. Folosind experienţa lui, alegerea schemelor de prelucrare depinde de mai mulţi factori şi numai calculul electronic decide, în ultimă instanţă, care este cea-mai raţională schemă de prelucrare. Kortisch mi-a fost un partener de discuţii loial şi când am cercetat problema aditivilor, adică a substanţelor care îmbunătăţesc calitatea uleiurilor.

— Am aflat că aţi avut nişte lucrări meritorii despre aditivii de onctuozitate, aţi ţinut comunicări în străinătate, la reuniuni de specialitate, obţinând succese importante.

— Am avut în viaţă şi astfel de bucurii. Aş vrea să adaug însă că la asemenea confruntări internaţionale mi-am văzut şi punctele slabe, spuse Dărăban cu tâlc.

— Şi inginerul Kortisch a luat parte la asemenea reuniuni de specialitate, dacă nu mă înşel. Aţi fost vreodată împreună?

— Niciodată, deşi mi-ar fi făcut plăcere.

— I s-a întâmplat vreodată la asemenea consfătuiri să primească propuneri ispititoare, oferte...

— Nu mi-a vorbit niciodată. Dacă i s-ar fi făcut – emit o ipoteză ideală – le-ar fi meritat pe deplin. Este un specialist remarcabil.

— Este ahtiat de succes?

— În sensul cel mai bun. Omeneşte, după ce ai lucrat câţiva ani nu poţi să nu te bucuri de o descoperire, să nu doreşti să intri în circuitul realizărilor ştiinţifice mondiale. Desigur că sunt şi unele considerente de securitate, fiecare îşi păstrează secretele. Uneori bâigui în întunecime tocmai pentru că îţi lipseşte o verigă pe care o poţi găsi întâmplător într-o comunicare. De ce să nu te bucuri când poţi să arăţi pe ce ai cheltuit timp şi fonduri, propria ta viaţă? Asta-i condiţia cercetării contemporane. Un scriitor, un artist face declaraţii, publică fragmente, îşi anunţă opera, şi

indiscreţia lor este vânată de reporteri, de public, de admiratori. De ce ar fi vinovat Kortisch, că şi-a realizat un vis, un deziderat?

— La urma urmei nu este vorba de succesul clamat, ci de cel jinduit, de recunoaşterea colegilor, a celor care au acces la aceste rezultate, fu de părere maiorul.

— Colegii sunt şi ei oameni. Unii se bucură, alţii se indispun, n-au timp pentru bucuriile altora, sunt obosiţi, au atâtea pe cap, griji, obsesii, îndoieli. Acestora succesul altuia li se pare poate indecent, un dar căzut din cer. Trăim într-o lume prea zorită, unii urcă treaptă cu treaptă, alţii în salturi. Aparent, totul e orânduit, dar anii ne împovărează, puterile scad, tinerii bat la uşă şi cer locuri pentru afirmare. Nu ne devorăm unii pe alţii, dar vrem, să ne păstrăm locul pe care-l avem. Sunt printre noi şi nişte colegi simandicoşi, bine văzuţi, cu toate că nu au realizat mai nimic, au hârtii bune, uşi deschise, relaţii. Nu e bine să stai în calea lor, spun unii.

— O spune şi Kortisch?

— Da. Kortisch şi-a făcut destui duşmani.

— Cum?

— Bunăoară fiindcă i-a mers prea bine sau pentru că are trăsnăile lui; şi-a ordonat viaţa altfel, femei frumoase, maşină, mobilă stil, tablouri de preţ... Nu a trăit la nivelul obişnuit şi de aici oameni ostili, închişi din fire, vieţuind searbăd, având necazuri, nu pot suporta un excentric, fie chiar inofensiv. Ştiţi ceva despre copilăria lui, despre adolescenţă?

— Ştiu, câte ceva... aprobă Teişanu.

— Ăsta a fost blestemul lui. De câţiva ani e şi bolnav şi singur.

— Cum vi s-a părut Kortisch în ultimele luni?

— Obosit, dezlânat, câteodată răutăcios. Poate fiindcă în momentele grele n-are pe nimeni în preajmă. E un burlac care

acum se simte izolat, cu amintirile lui, cu toate suferinţele posibile.

— Materialiceşte se descurcă bine, aşa am înţeles.

— Foarte bine. Salariul e destul de bun, are tot ce-i trebuie, dar în viaţa lui a acţionat o forţă ostilă: bunăstarea l-a scutit de griji, nu i-a adus însă fericirea. Moştenirea asta neaşteptată a încurcat şi mai mult lucrurile. Poate că este tentat să încerce necunoscutul. Poate se ameţeşte doar cu vise.

— V-a povestit vreodată de unde provine moştenirea?

— Nu. Ştiu că urmează să fie contactat de un avocat din străinătate care execută prevederile testamentare.

— Aţi putea fi cel mai bun sfetnic.

Inginerul Dărăban se arată prudent.

— Sunt în preajma lui şi-l simt încordat, agitat... neajutorat. Pentru boala lui de inimă toate încercările acestea nu sunt bune. A-l lăsa singur şi părăsit este neomenos... Asta îl poate împinge chiar la hotărâri nefericite. Vreau să fiu un adevărat prieten, nu pot să-l îndepărtez pentru nişte vorbe sau bănuieli.

Maiorul asculta tăcut, cu o deferenţă întristată.

— Poate că nu este un caracter chiar atât de fragil, spuse Teişanu.

— Sunt un sentimental demodat, continuă Dărăban. Ştiu că şi eu voi rămâne la fel de singur... la fel de bolnav. La bătrâneţe fiecare suntem asemeni unui rege detronat. Un copac doborât este uşor atacat de insecte. Dumneavoastră nu puteţi încă înţelege aceste lucruri. Sunteţi tânăr. Dar la 50 de ani începi să primeşti primele avertismente. Apoi viaţa nu-ţi mai apare ca o păuniţă, oamenii îţi arată că ştiu să trişeze, să te doboare ca să se înalţe ei.

O roşeaţă coloră chipul inginerului.

— Am făcut o paranteză... Am şi eu motive să mă las cuprins de furie. Munca mea şi a colegilor ne aparţine nouă, ţării. Sunt gata să vă sprijin în orice împrejurare.

12

Înfipt la biroul galben de paltin, doctorul Ronnie Niggard părea o statuie ţeapănă, coclită de timp.

Neliniştit şi bănuitor, Ky Kick vedea în el o făptură misterioasă, în stare să te convingă calm că eşti cel mai mare ticălos din lume sau să te atragă într-o acţiune ambiţioasă, strecurându-ţi convingerea că a fost ideea ta de la începutul începuturilor.

„Parcă-i un purice cu laţul de gât”, şi-l imagină Ky căutând şi alte ipostaze răutăcioase în acele momente chinuitoare în care discuţia întârzia să înceapă. În sfârşit doctorul Niggard închise mapa şi ochii săi, care păreau să ştie tot ce se întâmplă pe lume, îl priveau cu importanţă. «Să vedem ce-o să câraie cocoşelul ăsta jumulit care acum îşi întinde gâtul, semn că are de gând să înceapă.»

Ky se foi puţin în faţa lui cuprins de o febră nervoasă.

— Nu eşti în apele tale, nu-i aşa?

Aşa cum stătea în scaun, doctorul Niggard dădea impresia ca s-a desprins de propriul său trup uscat, urâţit de accident, frustrat de plăcerile care-i fac pe oameni să se simtă bărbaţi adevăraţi.

Părul blond şi rar îi acoperea în şuviţe pielea capului. Nasul îl avea lung şi osos, buzele subţiri, mereu arse şi scorojite. Ochii strălucitori, mobili, ochi de şoarece, spuneau totul despre acel om

ascuţit la minte, poate cel mai bun psiholog şi tactician al Asteroidului.

— Sunt sigur că te-am supărat, continuă Niggard cu o voce de ventriloc, încuviinţând domol din cap. În clipa asta te rog să dai totul uitării. Regret că am vorbit aşa, ca un flecar., Sunt însă cam obosit şi cam nervos. Am participat la un consiliu. Ştii unde se ţin! Ei bine, ne-au dojenit şi beştelit ca pe nişte neputincioşi. Ăsta e adevărul şi, dacă aş lua totul în serios, ar trebui să-mi pun pistolul la tâmplă.

— Aşa se întâmplă când vin şefi noi, mormăi Ky, ca să ia parte, într-un fel, la discuţie.

— Ăsta e şi adevărul. E o lege nescrisă, filosofă cam ieftin Niggard şi buza de jos îi tremura nervos. Acum vreau totuşi să mă întorc la discuţia noastră de azi dimineaţă ca să nu mai bâjbâim în presupuneri.

— Altă treabă mai importantă n-avem, doctore? protestă slab Ky Kick.

— Bineînţeles că avem, dar trebuie să clarificăm şt treaba asta. Doamna cea roşcată a apărut aşa cum a apărut, din senin, tocmai în preajma plecării dumitale. Trebuia să ştim dacă adulmecă bărbatul sau este interesată de alte probleme.

— Şi v-aţi clarificat?

— Până la un punct. Oricum, să nu afle unde pleci... Asta ar fi cel mai neplăcut lucru.

— De la mine n-are cum să afle... cred că vă daţi seama. Nu urc Golgota cu amanta după mine.

— Iată despre ce este vorba, Ky, trecu doctorul Niggard la problemele arzătoare.

Devenise patern, cuviincios – cel mai bun mijloc de a şterge o neînţelegere. Dosarul cu documente pe care scria „Strict secret" fu deschis cu o anume şovăială, năruind aşteptările lui Ky Kick.

13

Dinu Teişanu ajunsese la timp. Nu mai apucase să ceară lămuriri asupra neobişnuitei alerte. Intră direct în subiect aşa cum bănuia că e cazul în acel moment.

— Tovarăşe colonel, cronologia evenimentelor e destul de simplă. Faptul care ne-a alertat şi în urma căruia am ajuns la Institutul de cercetări petrochimice din Plavia vă este cunoscut. Din prudenţă, mergem pe ipoteza că s-a avut în vedere obţinerea unor informaţii ştiinţifice preţioase. Ne-am pus întrebarea: este vinovat inginerul Dărăban? *Este* doar în măsura în care-i putem reproşa unui om că, în loc să dormiteze, să citească romane poliţiste, lucrează la domiciliu, se devotează muncii, recuperează un termen depăşit.

— Putea să trimită zilnic datele noi la Institut, să fie păstrate acolo, mormăi colonelul Trotuş.

— Ne-am gândit. Acasă nu se lucrează după program. Institutul îşi are regulile lui. Şi-apoi datele se înscriau într-o continuitate, unele erau simple ciorne pe care inginerul le ardea după finisarea calculelor. Din punctul de vedere al legii, institutul n-a încălcat prevederile, n-a înstrăinat materialele înregistrate, n-a creat o situaţie favorabilă înstrăinării datelor secrete. Desigur, un prejudiciu s-a produs, peste voia lui.

— Cineva a ştiut totuşi că inginerul Dărăban continuă lucrările acasă. Vă daţi seama?

— Asta este adevărat. Ne-am întrebat cine putea fi acela. Un om din institut sau cineva care obţinea informaţii de acolo? Altă întrebare este dacă a lucrat singur sau cu un complice. Am cercetat lista tuturor străinilor care au rămas în hotelurile din Plavia şi din împrejurimi. Căutăm şi prin zonă. Efracţiunea[1] a avut loc ziua. Într-un moment foarte nefavorabil. Deci a fost pregătită, casa şi proprietarii au fost supravegheaţi minuţios. Am văzut poziţia casei, intrările. Eu cred că individul n-a venit pe alee, pe intrarea principală, ci prin spate, sărind un gard. N-a lăsat urme de pantof, nici amprente. A lucrat deci cu infinită grijă.

— În dimineaţa respectivă l-a căutat cineva pe inginerul Dărăban?

— Bătrâna afirmă că nu l-a căutat nimeni. I se pare că după ce a încuiat a sunat telefonul, dar nu s-a mai întors. E superstiţioasă.

— Datele, calculele din seif pot avea o valoare independentă? Pot folosi la ceva?

Maiorul avea nevoie să se adune, simţea că aici se află rădăcina unor întrebări mereu deschise.

— Dărăban crede că datele nu pot fi folosite izolat. Directorul este mai rezervat. Toată întâmplarea i se pare primejdioasă. Nişte oameni versaţi pot să aprofundeze subiectul, cercetările. E adevărat că ar avea ceva bătaie de cap. Eu cred că ei doresc totul, întreg dosarul.

— Deci mai uşor rămâne să ia experienţa gata încheiată.

— Întocmai.

— Atunci, hai să recapitulăm: ştiau despre experienţă, ştiau care este importanţa ei economică, erau la curent cu faptul că inginerul Dărăban continua să lucreze şi acasă. Au cules datele

[1] Spargere făcută cu intenţiunea de a fura. (n. hy.)

necesare pentru a pătrunde în casa inginerului, au reuşit să acţioneze fără greşeală în locul cel mai slab apărat.

— Totuşi există o greşeală, stărui maiorul.

— Ştiu ce vrei să spui: individul a făcut o gafă nepermisă, „a furat" o cercetare incompletă. S-a grăbit sau n-a fost bine informat. Asta ar fi un semn că nu este totuşi un profesionist. Pe de altă parte, o greşeală aduce alta. După câte-mi vine să cred, este presat de timp. Şi din aceasta poate rezulta un avantaj! spuse colonelul Trotuş cu interes.

— Bineînţeles. Sentimentele sale de mulţumire şi încredere sunt un elixir limitat. Cu cât individul se va descurca mai greu, cu atât el îşi va pierde răbdarea, agentura – dacă există – va intra în alertă.

Oboseala zilei, căldura îşi spuneau cuvântul.

— Deocamdată găsesc că analiza făcută este promiţătoare. Totuşi avem prea puţine indicii. Pe cine interesează chestia asta?

Colonelul Trotuş urmări liniile de tuş aruncate discret pe abajurul gofrat al lămpii de birou.

— Mai vrei să-mi spui ceva? întrebă el văzând că maiorul are o revendicare pe buze.

— Mă gândesc, în această situaţie, să mi-l daţi pe Joiţoiu. Aş avea nevoie.

— Poţi să-l aduci, dacă-ţi este necesar. Controlaţi mai adânc în institut. Firele duc şi acolo. Cine ştie ce gloabă costelivă s-a înhămat la treaba asta. Pe când se aproximează experienţele lui Dărăban?

— Cam în două săptămâni, dacă nu apar complicaţii

— Ce fel de complicaţii? tresări colonelul Trotuş.

— Bineînţeles, tehnice.

Nu m-am gândit la capriciile celorlalţi, continuă mental maiorul, ştergându-şi fruntea de transpiraţie.

Roti privirea şi văzu ferestrele deschise larg. Vopseaua scorojită pe cercevele.

— Mai ai vreo problemă? vru să ştie colonelul, intrând direct în subiectul care-l preocupa, prinzându-i privirea. Am primit o ştire recentă care mă obligă să ne sfătuim, fiindcă am nevoie de o certitudine. Îţi aminteşti de un caz Ky Kick?

— E o întâmplare parcă de acum doi ani... O delegaţie de industriaşi, printre ei, un ins pus pe escapade sentimentale, petrecăreţ, fustangiu.

— Exact. Acestea păreau a fi virtuţile lui de bază.

— După câte îmi amintesc, nu ne-a creat probleme deosebite. Vrednicia şi-a arătat-o cu femeile şi chefurile... Cât priveşte delegaţia, acolo a fost cam somnolent, reconstitui fugar datele maiorului Teişanu. A încercat şi nişte racolări... Nereuşite!

— Am aflat că e în ţară, ca turist. Ce zici de asta? surâse ironic colonelul.

— De ce să nu revină? spuse Teişanu meditativ. Măcar pentru a-şi vedea amanta sau amantele.

— Mai ştii cine erau?

— O cântăreaţă de pe litoral... piesa cea mai importantă. Au mai fost şi altele parcă... E nevoie să redeschidem seiful?

Colonelul făcu un semn de răbdare, o propunere, începu să bată cu degetele în birou.

— Omul acesta ni s-a prezentat atunci în două ipostaze. Poate că în delegaţie a fost numai aşa, de umplutură. Îţi aminteşti că ne-am mai pus această întrebare? Atunci acceptăm ipoteza că urmărea, de fapt, altceva. Ce? Distracţiile? Contactele?

— Aş spune: şi una şi alta. Poate că avea atribute pentru amândouă laturile. Sau făcea asta ca să trişeze puţin... să sondeze terenul acoperindu-se.

— Foarte posibil. Tipul avea perspicacitate profesională, ceva iniţiativă. Corespund părerile noastre?

— Foarte mult, n-aş avea nimic de adăugat, tovarăşe colonel.

— Ky Kick a intrat în ţară de o zi. Nu se prea grăbeşte spre o ţintă anume. Bineînţeles că e dreptul lui să se ducă unde vrea, să aleagă un hotel, un sat turistic sau cerul liber. Întrebarea este dacă avem de a face cu un individ indezirabil, un profesionist sau un berbant pus pe astfel de cacealmale.

Maiorul Teişanu simţi că colonelul apăsa încet, încet, maneta de-alarmă.

— Am cunoscut turişti care îşi încep concediul la fel, fără ţintă şi se comportă ireproşabil. Şi spioni care au o ţintă precisă, dar se răsucesc, fac cale-întoarsă, ne macină şi ne zdruncină creierii.

— Poate că se îndreaptă totuşi spre amanta lui, conveni calm colonelul.

— Nu e cel mai neplăcut lucru.

— Doar c-o face mai încet, în ritm de melc.

— Chestie de temperament.

— Dacă aceasta ar fi raţiunea întârzierii lui aş fi infinit mai puţin suspicios.

Îşi urmări gândul şi preciză:

— Sentimentul meu e că dintr-o dilemă nu poţi ieşi tot printr-o dilemă. Te duci la Constanţa să vezi mai detaliat cum s-au petrecut lucrurile acum doi ani, să afli ce mai face prietena lui Ky, ceilalţi eroi ai întâmplării. Şi mai ales tinerii ingineri pe care i-a ispitit.

— Şi cu el cum rămâne?

Colonelul divulgă schema unei hotărâri precise.

— Îl dau în primire lui Gros. Nu strică să vedem, din când în când, dacă emitem şi ipoteze fanteziste.

— Îţi mai aminteşti ce specialitate avea?

— Chimist, răspunse maiorul Teişanu.

Colonelul rămase îngândurat.

— Iată o perspectivă care nu mă încântă deloc. Preferam să fie folclorist, astronom, specialist în artă culinară şi chiar în tracologie.

Îl privea atent pe Teişanu, dornic să-şi verifice bănuielile, cele care se acumulaseră încet, obsesiv.

— Uite cum acţionăm, continuă colonelul Trotuş, expunând ideile care îl frământau.

...

— Aşadar, să faceţi cunoştinţă cu domnul Ky Kick, începu colonelul Trotuş când se adunară cu toţii. Am aici nişte fotografii pe care le datorăm absolut întâmplării. Cei de la protocol au vrut să fie amabili cu delegaţia şi iată că ne-au făcut un mare serviciu.

Colonelul desfăcu tacticos un plic sigilat şi vraful de fotografii se înşirui pe masă. Ky Kick, un bărbat surâzător, energic, cinic, din rasa amorezilor de profesie, un *lover* care e în stare să sucească deopotrivă minţile unei văduve bisericoase, ale unei studente sau doctoriţe, să fugă cu ele, să le abandoneze din mers, să le mănânce economiile, fericit când aude foşnetul bancnotelor şi ameninţător când cineva i se împotriveşte, li se arată privirilor. Blond-cenuşiu, cu pieptul bombat, atletic, cu o privire ageră, pătrunzătoare, mândră. Surâde întruna cu buzele lui groase, ascunzând, poate, o cruzime feroce.

— Priveşte-l bine, Gros, o să te ocupi de el, cine ştie prin ce hăţişuri o să te poarte. Vrem să aflăm ce face, ce intenţii are. Poate că e un ins paşnic şi atunci te alegi cu un concediu neaşteptat.

Mircea Gros îşi sumeţise capul, expresia feţei se înăsprise, puteai citi semne de nerăbdare, dar şi o tulburare lăuntrică nemărturisită.

— În altă ordine de idei, reluă colonelul privindu-l pe Gros, ceri o maşină puternică. Ky a intrat în ţară cu un Plymouth Volare coupé de culoare verde-oliv. Trebuie să fii la înălţime şi dumneata... ca turist.

— Cunosc maşina, tovarăşe colonel. Are cinci metri lungime, motor de opt cilindri, 3900 cm^3, 170 c.p., transmisia este asigurată de o cutie de viteze automată. Suspensia spate – pe osie rigidă cu resorturi de foi, suspensia faţă are bare de torsiune cu traversă fixă pe două longeroane.

Ceilalţi doi izbucniră în râs.

— Cu asemenea cunoştinţe ar trebui ales în conducerea ACR, spuse maiorul Teişanu.

— O să am în vedere, acceptă colonelul Trotuş, vizibil amuzat. Dacă Kick are nevoie de depanare, Gros o să fie consilierul nostru pe lângă Ciclop. Şi când te gândeşti că ăsta e doar unul din sutele de tipuri de maşini pe care le ţine în cutele memoriei sale de elefant. Ia-ţi îmbrăcăminte potrivită pentru munte.

— Lăsaţi, tovarăşe colonel, protestă Gros cu o plăcere supravegheată. Am sânge de bidiviu, răspunse el într-o explozie de energie.

— Loveşti sub centură, Gros! spuse colonelul Trotuş. Pe noi ne socotiţi probabil reci ca iasca. Tu eşti singurul activ şi productiv, nu-i aşa?

— Asta pentru că mănâncă zilnic slană, tovarăşe colonel, aruncă o petardă psihologică Dinu Teişanu.

— Dar cu turneul internaţional de rugbi cum facem, tovarăşe colonel? îşi luă revanşa Mircea Gros, gluma punându-l oarecum pe picior de egalitate. Admiteţi să pierdem meciurile astea epocale?

Râseră cu un clocot juvenil.

— Ai grijă. Gros. Nu acţionezi fără aprobarea mea sau a tovarăşului maior Teişanu. Nu ştiu ce se va întâmpla, poate se va încrucişa cu oameni de ai lui, din combinaţii mai vechi, sau poate va avea iniţiative. Ky Kick nu e spaniol şi nici catolic care mărturiseşte spăşit adulterul pe care abia are de gând să-l comită. Asta e diferenţa între o fiinţă inocentă şi un *lover* de talia lui Kick, Oricum, pedala de ambreiaj e la dumneata.

14

Era pe punctul de a ieşi din birou când telefonul începu să sune. La capătul firului, maiorul Grozavu părea cuprins de o bucurie nepreFăcută.

— Alo, Dinule, am veşti bune. Mă asculţi?

Dinu Teişanu şi-l închipuia îndărătul biroului, jovial, îmbujorat, bine dispus, cu urechea la pândă.

— Bineînţeles că te ascult.

— Cineva a văzut în capătul aleii o maşină străină staţionând. Orele par să coincidă cu cele la care s-ar fi putut comite efracţiunea.

— Ce alte elemente a reţinut?

— Culoare cafenie. Şi ţara: Elveţia. Adică un CH pe parbriz. Numărul de înmatriculare nu şi-l aminteşte, de fapt ar fi fost prea mult. Oricum, soarta e milostivă cu noi.

Maiorul Teişanu cercetă cadranul ceasului de mână.

— Mi-ar face plăcere să-mi răspunzi, spuse nerăbdător maiorul Grozavu.

— Ce ai de gând să-mi ceri? Un astrolog?

— S-o identificaţi. Deocamdată atât şi nimic mai mult.

— Poate mai e prin oraş, pe la voi.

— O să vedem, n-avea grijă. Nu ratăm această posibilitate, ce naiba. Dar mai departe?

Dinu Teişanu avusese un răgaz să mediteze, să urmărească şirul gândurilor.

— S-a făcut! O să se ocupe Joiţoiu. Şi acum ascultă: eu trebuie să plec vreo două zile în altă parte. A intervenit ceva nou. Ai grijă de acţiune şi mai ales de Tiberiu Dărăban. Să nu se găsească vreun deştept care să-i dea cine ştie ce sfaturi aiurite. Asta ne-ar mai lipsi!

Descoperea în vocea lui ceva ceremonios. Nu desluşea prea limpede cauza. Se mărgini doar să fie clar.

— Te înştiinţez când revin. Bineînţeles că aş vrea să fie cât mai repede. Şi acum, te rog să mă ierţi, nu pot să mai lungesc vorba fiindcă plec la gară.

— Drum bun şi trimite-mi o vedere!

— Promit.

Mai avu timpul să-l cheme pe locotenentul Joiţoiu să-i spună ce are de făcut. O chestiune pe care în orice împrejurare tot lui i-ar fi încredinţat-o. Plecă apoi în grabă, fără să mai aştepte liftul.

15

Luă valijoara, salută şi coborî din vagon. Urmă şuvoiul de călători, trecu printre misiţii de camere de închiriat porniţi la vânătoare de clienţi. Lângă ieşire îl aştepta căpitanul Ciulniţeanu. Bronzat, cu un zâmbet bun pe chip, încântat de revedere asemeni unui copil care primeşte un dar, îşi strânseră mâinile, schimbară câteva cuvinte obişnuite, cu aerul molcom al fiecărei revederi.

— Ce luăm, Sile? Troleibuzul?

— Se poate, tovarăşe maior? Am maşina mea.

— Personală? Vezi că fac un infarct, spuse maiorul cântărindu-l cu privirea.

— Păi cum altfel, tovarăşe maior? Strânge omul ca furnica.

— Mai bine să strângă decât să risipească, aprecie Teişanu surâzând, trecând cu discreţie peste panseul neterminat.

Descoperea o Constanţă nocturnă, fremătătoare, frumoasă, care îl îndemna să facă apel în memorie la trecuta vizită. Cursele de Mangalia plecau aglomerate de sezonişti şi localnici. Teişanu regăsea încă de aici acea adâncă intimitate a oraşului sentimental şi agreabil al vacanţei.

Sile Ciulniţeanu descuie portierele maşinii şi reveni cu plăcere la subiect.

— Noi nu prea risipim, ca ţăranul ajuns la oraş unde trebuie să-şi facă un rost. Mi-am făcut un examen de conştiinţă şi-am zis:

Sile, bunică-tu avea un măgar la cotigă, taică-tu doi boi cumpăraţi cu greu, tu ce ai de gând?

— Şi ai luat cai-putere!

Sile Ciulniţeanu îşi potrivi scaunul şi demară preocupat de comenzi, de priorităţile circulaţiei.

— Mi-am zis: chestiunea are şi un aspect moral, continuă el stăpân pe reflexe. Dând banii pe maşină, nu-mi mai rămân de speculaţii financiare după care mă dau în vânt, aşa că sunt la adăpost de crahuri, de criză, şi am o balanţă de plăţi echilibrată.

Căpitanului îi plăcea să povestească cu înfloriturі, era un hâtru care îngâna ironic propriile cuvinte.

Semafoarele, destul de apropiate pe bulevard, păreau făcute să le împiedice drumul. Circulaţia era în orele de vârf.

Ajunseră. Seara, pereţii păreau mai mohorâţi, birourile goale descumpăneau.

— Am pregătit dosarul, spuse căpitanul şi îşi privi ceasul. Vreţi să-l vedeţi acum?

— Aşa ar fi mai bine. Dacă ai ceva de rezolvat în timpul ăsta, e foarte indicat s-o faci.

Căpitanul Ciulniţeanu ieşi din birou, stângaci. Maiorul apropie o lampă de birou şi se cufundă în lectură. Din când în când se auzea foşnetul foilor de hârtie. Identifica, şi aici, datele cunoscute. Ky Kick avusese un rol periferic la tratative, stătuse în umbră, decent, doar la banchet se arătase spiritual, agreabil, ironizând savuros colegii de breaslă. Când rămase singur, intră spontan într-un alt rol comportându-se ca o fiinţă dornică de plăcere, de aventură. Sub diferite pretexte îşi concentrase atenţia asupra a doi tinerii specialişti pe care-i invitase să-i susţină actele de libertinaj. Aceştia se dovediră prudenţi. În ciuda opulenţei consumaţiei nimic nu-i apropiase. Cei doi remarcară o intenţie

obscură a lui Ky Kick de a-i câştiga, promisiuni aparent lipsite de orice deliberare, făcute cu eleganţă şi abilitate.

Tinerii nu muşcaseră din nadă, nici translatoarea care, invitată la masă, fu poftită la o întâlnire în doi, la hotel.

Ky făcuse un viraj, până atunci avusese câteva succese erotice convenabile. Se reîntoarse la ele. Prietenia cu Vichi Varvara depăşi cu mult aşteptările. Ky mai întârzie o săptămână.

Dinu Teişanu, foarte profesional, cercetă ultimele pagini cuprins de o sumbră melancolie.

Sile Ciulniţeanu reveni în birou exact când trebui.

— Ce ziceţi? începu el grăbit şi interesat.

Maiorul Teişanu îşi cântări cuvintele.

— În primul rând cred despre Ky Kick că este o fiinţă aprigă şi voluntară, independentă. Nu-mi vine să cred că misiunea lui s-a sfârşit atunci.

— Aveţi argumente? întrebă căpitanul.

— Mai mult întrebări. Inginerii ăia doi au simţit, într-un fel, primejdia şi au dat înapoi. Să zicem că femeia, translatoarea, a avut alte motive. A urmat apoi legătura cu Vichi. Un bărbat impetuos, cu bani, cucereşte o cântăreaţă.

— Pe timp limitat, adăugă Sile Ciulniţeanu.

— Întocmai. Dar Vichi are un amant, mai bine zis avea. Cum a privit acesta chestiunea? Jignit, cucerit finalmente de persoana lui Ky?

— Nu-l cunoaşteţi pe Bobiţă Fraga? Ştie el cum să cadă la înţelegere.

— De unde ştim că este vorba de o înţelegere?

Căpitanul Ciulniţeanu părea şi el obsedat de întrebări. Şovăi o clipă, apoi spuse cu autoritate.

— N-avem date clare. Totuşi nu cred că sunt ei chiar atât de inocenţi...

— Putem afla unde sunt cei doi? Îmi închipui că sunt tot pe aici.

Căpitanul surâse mecanic.

— M-am interesat. Vichi este angajată la „Steaua de mare”. Bobiţă Fraga are gestiunea unui Shop.

— Bine acoperiţi. Cam aşa bănuiam şi eu. În seara asta ai vreun program, Sile? Vreau să spun, ceva personal,

— Cu totul la dispoziţia dumneavoastră.

Maiorul Teişanu zâmbi, convins că Sile nu spune nici pe departe adevărul.

— Ei, nici aşa. Vorbeşti atât de solemn şi de ceremonios, încât mi-e greu să-ţi spun că te invit la „Steaua de mare”. Mă simt chiar complexat, dacă ăsta e cuvântul adecvat.

Sile Ciulniţeanu înţelese că bate un vânt prielnic şi se destăinui.

— Eu aranjasem ceva acasă... Şi soţia voia să vă vadă. Bineînţeles, dacă vă face plăcere...

Cuvintele lui Sile păreau mângâierea unor mâini nevăzute şi răcoroase. Se aşteptase la o asemenea propunere fiindcă amândoi îşi respectau sentimentele.

— Tocmai pentru că-mi face plăcere, dă-i tu un telefon şi spune-i că o rog să vină cu noi la „Steaua de mare”. Nici că se poate o ocazie mai bună să fim împreună.

— O să se bucure mult, spuse Ciulniţeanu punând mâna pe receptor, redevenind locvace. Te pomeneşti că tocmai acum e pe la o vecină, se impacientă el ironizând cu cruzimea celui care nu vede cu ochi buni asemenea expediţii pe palier, în sfârşit, răspunse cineva la apel, o voce pură, de copil.

— Tilică, unde e, puiule, mămica? La tanti Florica? Păi unde putea, fi, că la Istanbul nu se ducea fără să-mi spună. Cheam-o

tu, Tilică, dar repede. Fă tu jertfa aste pentru tăticu. Urmăreşti serialul? Lasă că-ţi povestesc eu tot, până la sfârşit.

Sile Ciulniţeanu se bucura că poate să sporovăiască familiar, să se impună, apoi să reconcilieze, să dea impresia unui şef de familie aspru pentru ca să lase din nou lucrurile să ia o turnură glumeaţă.

— Ai venit, dragă? Credeam c-ai părăsit domiciliul conjugal. Văd că-ţi petreci nopţile cu lună la vecini. Cum, n-ai bărbat?

Aici urmă un surâs echivoc.

— Ai cel mai bun bărbat din lume pe care nu ştii să-l preţuieşti, dar eu îţi dau circumstanţe atenuante şi suspendare de pedeapsă... dacă vii cu mine, în seara asta, la restaurant. Mergem, afară din oraş. Nu-i o glumă. E şi rugămintea tovarăşului maior Teişanu. Nu, nu ne deranjezi. Îmbracă-te *di granda,* poa' să fie şi rochie lungă numai să-ţi pui şi pantofi. Dar repede, că venim să te luăm. Nu-i nicio glumă. Aşa a hotărât destinul care e mai blând în puterea nopţii. Ai un sfert de oră, nu mai mult.

16

Lăsase în urmă Predealul. Peste păşuni plutea, mirosul fânului cosit. Brusc, un nor aduse primele picături de ploaie. Şoseaua lunecoasă îl obligă să micşoreze viteza pe serpentine, deşi îi plăcea riscul şi avea o mare slăbiciune pentru maşinile puternice.

Între sprâncene îi apăruse o cută adâncă, iar mâinile acţionau energic pe volan. Curând, ajunse în dreptul vechilor cimitire militare. Crucile cenuşii, încleştate în piatră, se zăreau tremurător prin pânza de ploaie. Un bărbat în impermeabil înainta încet printre ele cu un aer absorbit. Cine ştie ce amintiri retrăieşte, se gândi Mircea Gros care, ca orice tânăr, nu cunoştea acel sentiment paşnic al bătrânilor de a căuta cimitirele, urnele celor morţi ca un fel de comunicare spiritualizată, dacă aceasta este o explicaţie acceptabilă.

Înălţă vag din umeri. Broboane de sudoare i se adunaseră pe frunte. Le şterse cu mâneca. De la Timişul de Jos drumul nu-i mai puse niciun fel de probleme. Corturi colorate, rulote oprite pe malul apei arătau că unii se pregătesc de înnoptat. Mulţi străini, din toate părţile. O fată îi făcu un semn prietenesc cu mâna. Se simţi năpădit de un sentiment de plăcere şi îi răspunse. Maşina cafenie de lângă camping nu-i spunea nimic în acel moment.

Când ajunse la sediu, căută un loc de parcare.

În oraş vremea era bună, pădurile din jur îi dădeau lui Gros senzaţia că aerul cu care-şi umple plămânii este neobişnuit de curat şi de ozonat, O clipă mai târziu intră în clădirea unde era aşteptat. După cele câteva cuvinte de bun venit, care zumzăiau plăcut, ca nişte albine harnice, pătrunseră în miezul problemei.

— Am o remarcabilă înclinaţie pentru toate nimicurile, preciză locotenentul-major Gros, vreau să spun amănunte. Din cauza asta poate o să fiu cam pisălog, tovarăşe căpitan. Vă rog să nu mi-o luaţi în nume de rău.

Căpitanul Filipidescu acceptă explicaţia cu amabilitate şi începu să dea explicaţiile necesare, având obişnuinţa acestor scene care nu-l mai surprindeau câtuşi de puţin.

— Lucrurile stau cam în felul următor, începu căpitanul Filipidescu, *Omul* vine de la Sibiu. Acolo a luat masa, singur. Se comportă indiferent, rece, ceea ce pentru un ins ca el este o adevărată virtute. La Şelimbăr, unde tocmai se petrecuse un groaznic accident, un biet polonez cu soţia şi copiii au sfârşit tragic, *omul* a trecut fără să privească. Ştie că e mai înţelept să-şi vadă de treburile lui, ordonat, precis. Să-l mustrăm pentru asta? Noi suntem cam prea sentimentali, atraşi de întâmplări zgomotoase, spectaculoase. Şi ce folos obţine? Pe când el nu-şi solicită sistemul nervos cu catastrofa nu ştiu cărui turist necunoscut. Îmi daţi dreptate?

— Cu jumătate de inimă, acceptă Gros resemnat. Numai ca să existe un consens, altfel nu-i invidiez pe aceşti oameni... tari.

Filipidescu izbucni într-un râs plăcut.

— Nici eu, să nu mă înţelegi greşit. Făceam doar un portret psihic, absolut obiectiv al unui turist exemplar şi de o cuminţenie desăvârşită.

Râseră amândoi de glumă.

— Dacă vrei, spuse căpitanul Filipidescu, eu am o altă propunere: să iei masa. E mai sigur. Cine ştie ce va fi mai departe... în seara asta sau la noapte.

Căpitanul Filipidescu avea obrajii scofâlciţi, cu o tentă gălbuie caracteristică suferinzilor de ficat. Poate că suferinţa lui veche îl făcea să dea sfaturi cumpănite celorlalţi, cu un calm odihnitor.

Gros găsi cât se poate de oportun acest sfat. Gazdele aveau un bufet bogat aprovizionat; în timpul mesei cei doi spuseră câteva glume bune. Când se ridicară se mai vedeau doar apele unui soare arămiu care apusese incendiind un capăt de pădure, reflexul unui peisaj îndepărtat.

— Ce facem dacă vrea să rămână la hotel? întrebă Gros.

— Am aranjat şi asta, răspunse Filipidescu, deşi am prefera să treacă fără oprire, zise el glumeţ. De ce să-şi scuture puricii la noi şi să nu-i ducă mai departe?

Sună telefonul şi căpitanul ridică receptorul.

— Veniţi să vă arăt oraşul? spuse el protocolar.

Când ieşiră din sediu se înţeleseră să lase maşina lui Gros în rezervă, în preajma hotelului. Aveau să meargă împreună.

Aerul curat, de munte, se înstăpânise peste oraş; pe dealuri pâlpâiau lumini. Telecabina săgeta metodic prăpăstiile Tâmpei. Oraşul căpătase o înfăţişare tihnită şi prietenoasă. Porniră spre Bartolomeu foarte degajaţi

Era lună şi cei care veneau de la Făgăraş aveau un drum luminat, condiţii ideale de circulaţie. Prin eter undele se încrucişau cu o nepermisă intimitate, izbucneau puternic frânturi de muzică, se auzeau crainici, o lume neştiută rătăcea cu duhurile ei sonore. Căpitanul Filipidescu primi un raport de pe traseu. Cineva râse, în final, aşa cum râd oamenii care sunt gata să încheie o treabă pentru a se întinde într-un fotoliu, să privească la televizor sau pur şi simplu să-şi îmbrăţişeze soţia.

Ar fi bine să rămână o noapte aici, se gândi Gros, reprezentându-şi cu calm imaginea lui Ky Kick. Era doar un joc al fanteziei. Pur şi simplu se simţea cam obosit şi nu există un remediu în asemenea cazuri, decât un somn straşnic, cu geamurile larg deschise, într-o cameră cu aşternuturi curate, cu parchetul bine lustruit.

Maşina oliv trecu prin intersecţie la ora douăzeci şi cinci minute şi din acea clipă locotenentul-major Gros nu-şi mai ascunse grija şi surescitarea încătuşată.

Ky Kick părea să n-aibă probleme la intersecţiile oraşului în care intrase: conducea cu o uşoară înclinaţie spre pedanterie, avea centura de siguranţă petrecută şi o scoase abia când opri în faţa unui aprozar, un magazin mărginaş, fără relief. Coborî lenevos şi, spre uimirea vânzătorului, cumpără două kilograme de struguri şi o cutie cu ghiveci care clocise probabil multă vreme în rafturile prăfuite ale magazinului.

Privindu-l cu un ochi critic, vânzătorul uită să şteargă cutia de praf şi Ky ieşi în stradă meditativ.

— Se pare că iubeşte cu patimă ghiveciul, se amuză copios Gros. Dacă are de gând să cumpere toate cutiile cu ghiveci din oraş, aţi dat-o în bară.

— Ba, unul ca ăsta e o binefacere. Păcat ca vine atât de rar, altfel fabricile noastre de conserve ar duce-o minunat.

— Dar dacă vrea să ne fure secretul de fabricaţie? adăugă Mircea Gros cu o dezamăgire comică. Mă gândesc că dacă încearcă să mai cumpere o cutie de ghiveci putem să emitem mandatul de arestare.

Maşina oliv porni printre „Dacii" şi troleibuze. Ky, care avea înrădăcinat în el demonul neîncrederii, încercă o stranie metamorfoză, acceleră şi viră brusc, într-una din străduţele care

se înfăşoară ca o cochilie de melc pe colina Warte. În câteva clipe maşina lui dispăruse învăluindu-se în întuneric.

Urmară alte manevre în compensaţie. Oraşul respira a pădure şi noapte. Ordinea şi curăţenia domneau peste tot, străduţele aveau nişte vile de toată frumuseţea.

— Suntem ca într-o joacă de copii. Putea să renunţe la chestia asta, spuse căpitanul, Mi se pare de o penibilă banalitate. Să vezi că o să vină la întâlnire! prevăzu calm căpitanul Filipidescu. În sezon e cam greu cu camerele de hotel!

Farurile maşinii lui Ky se zăreau tot mai aproape. Echilibrul se restabilea. Când apăru din pantă, cei doi se conformară să-l urmeze până aproape de parcaj. Câţiva gură-cască se apropiară de maşină s-o privească înainte chiar ca proprietarul să-şi fi scos lucrurile. Un om de serviciu apăru din hotel, luă valizele şi Ky porni în urma lui călcând apăsat şi concentrat. Ocoli o pată de ulei şi intră în hotel strecurându-se printre grupuri cu uşurinţă şi eleganţă.

17

Formă încă o dată numărul, auzi semnalul sonor, ecoul lui repetat. La telefon nu răspundea nimeni.

Ieşi din cabină şi porni în josul străzii. Tentaţia şi prevederea îşi disputau întâietatea până la crispare.

Luminile decupau siluetele arborilor neliniştiţi, clătinaţi uşor de furtuna care se apropia. Undeva, nu prea departe, se vedeau fulgerele scrijelind cerul incendiat.

Ajunse în dreptul casei, o recunoscu, urmărind crispată ferestrele închise, întunecate, care îi confirmau presupunerile. La acea oră târzie cartierul era pustiu, tăcut, casele adormite. Rareori câte un automobil lumina şoseaua înspre pădure.

Aşteptă pe trotuar câteva clipe cu o grijă bănuitoare, convulsivă. Foşnetul castanilor, altădată mângâios, i se părea agasant. Nu se zărea ţipenie. Se apropie de casă resimţind teama. Aprinse lanterna minusculă, studie broasca cu atenţie, apoi scoase un lanţ de chei. Câteva nu se potriviră, dinţii întâlneau un obstacol undeva, în interior. Lăsă să-i scape o înjurătură, efectele impulsivităţii, îndârjirii.

Îşi îndreptă spinarea, scrută din nou împrejurimile şi încercă altă cheie. Broasca se îndupleca şi o primi, un zvâcnet, al doilea, transpiraţia îi curgea pe ceafă. Câţiva stropi de ploaie, aduşi de o pală de vânt îi căzuseră pe mână. Încercă a doua broască fără să mai zăbovească. Orice întârziere era o imprudenţă.

După câteva nereuşite, clanţa cedă, deschise uşa şi intră păşind ca într-un hău. Se auzi, de afară, huruitul unui autobuz care urca panta oprind în staţie, apoi continuându-şi drumul cu viteză constantă.

Aprinse lanterna, călca prudent cu paşi mărunţi, speriaţi, trecu din vestibul în sufragerie. Mâna îi tremura, simţea şi o arsură, probabil o zgârietură.

Controlă cu precauţie draperiile încâlcindu-şi degetele în faldurile lor grele. Ferestrele erau bine camuflate, se mai linişti. Obiectele, lucrurile apăreau din încăpere rarefiate şi odată cu ele amintirile, goluri calde, culcuşul patului netezit de o cuvertură verde, noptierele.

Avea panorama întregii încăperi într-un repaos bizar, aerul era stătut, cald. Ar fi trebuit să aerisească, dar aceasta era o imprudenţă. Avea alte gânduri.

Se îndreptă febril spre birou, covorul îi vătuia paşii. Aprinse o lampă, desfăcu mapa, găsi hârtie de scris cu entête, plicuri, un coupe papier. Cercetă apoi sertarele, neîncuiate. Găsi câteva dosare cuprinzând facturi, cheltuieli banale, note de telefon. Apoi un teanc de fotografii, câteva scrisori, corespondenţă mai veche. Ultima scrisoare, venită din Norvegia, de la o femeie care insista să fie vizitată la o clinică.

Privi scrisorile cu ciudă, ca pe un dezastru, apoi le abandonă. Nu-i puteau fi de folos. Un plic voluminos cuprindea tăieturi din ziare şi reviste, aşezate pe baza unui cod tulbure. Nu înţelegea limba, formulele încâlcite.

Îi era cald, în încăpere se simţea lipsa de aer. Un tunet bubui aproape. Părăsi biroul şi se întoarse din nou în salon. Inspecta cu privirea şi abia atunci văzu cele câteva pliante turistice. E bună şi încăpăţânarea la ceva, îşi spuse Susan care alerga după o himeră.

Îi veni un gând neaşteptat şi porni din nou spre dormitor, căutând cu privirile. Zări câteva obiecte vestimentare care fuseseră aruncate în grabă. Consimţi să zâmbească recentelor sale amintiri răvăşită ca de o necuviinţă.

Acum ar fi vrut să fumeze. Îşi aminti că a lăsat pachetul în maşină. Dorinţa i se stinse la fel de repede. Emoţia acelei întâmplări, adunată, lucra acum ca un somnifer.

Se pregăti de plecare cât mai expeditiv, stingând luminile, închizând cu atenţie uşile.

O tentativă târzie, de a răvăşi casa, de a zdrobi lucrurile, se insinuă abia când se afla din nou în stradă. Era prea târziu s-o mai facă.

18

Drumul pe autostradă se dovedi odihnitor. Farurile destrămau ţesătura nopţii. Sile Ciulniţeanu povestea năzdrăvănii într-o bună dispoziţie, vocea lui de puştan care fumează prea mult era topită de încântare. Soţia îl privea cu admiraţie şi deopotrivă matern.

— Nu puteţi veni mai des, tovarăşe maior? spuse ea cu un plăcut accent moldovenesc.

Avea un păr negru perfect întins pe tâmple, o rochie albastră de mătase.

— Sunt şi eu un biet fulg, purtat de toate furtunile, declară Teişanu şi cuvintele se estompară încet în vuietul valurilor, tot mai apropiat.

Nişte lumini de balizaj indicau restaurantul la care se ajungea pe o alee asfaltată. Mirosea a alge, dar şi a carne friptă. De la pavilionul secundar se auzea zgomotul veselei, strigătul ospătarilor, agitaţia acelor oameni în halate albe.

— Trebuia să pun fracul de la nuntă, glumi Sile amuzat de soarta unui cuplu, îmbrăcat în haine de seară, târât de doi ogari care zvâcneau când într-o parte, când în alta, amuşinând...

Orchestra începuse să cânte. Pe terasă, un bărbat corpolent, cu o mască folclorică pe faţă, probabil un turist, se amuza dubios pe seama câtorva fete care se îndreptau spre ringul de dans.

Găsiră o masă liberă la care ospătarul tocmai dichisea. Se aşezară. Sile Ciulniţeanu îşi masa braţul, semn că vechiul său reumatism îl sâcâia.

— Ai Tekirghiolul la câţiva paşi. Te tratezi? îl moralizează, Teişanu, convins de neglijenţa celuilalt.

— Da de unde! interveni aspru soţia.

Sile zâmbi, străduindu-se să atenueze reproşurile.

— Mai bine să vedem ce mâncăm. Or fi având peşte?

Aveau somn la grătar. Sile se ocupă de comandă. Dinu Teişanu era absorbit de gânduri, toropit puţin de aerul serii, de briză.

Ieşise din adolescenţă când a cunoscut cu adevărat marea.

Prima dată, abia împlinise patru ani, venise cu părinţii într-o scurtă excursie. Îşi amintea de un pelican împăiat din holul hotelului, care îl băga în sperieţi ori de câte ori trebuia să treacă pe lângă el.

Mai avea în minte o călătorie cu barca pe mare. Probabil că pe atunci foarte la modă. Pentru el întâmplarea aceea îndepărtată semăna cu un coşmar. Mai întâi răul de mare, valurile care îi aruncau cu barcă cu tot, stropii de apă umezindu-le hainele, apoi motorul ambarcaţiunii, care, înecat, se oprise. Copilul a înţeles mai târziu tâlcul întâmplării, schimbarea bruscă a vremii, apropierea furtunii, turcul, proprietarul bărcii, trăgând de o sfoară să pornească motorul încremenit după un şir de insuccese care-i făceau să-i clănţăne şi lui dinţii.

— Bere sau vin? întrebă Sile, trezindu-l din reverie.

— Aş vrea bere.

Restaurantul, aflat pe un promontoriu, dispunea de o terasă largă, superbă. Cineva plantase un şir de plopi tremurători. Adierea lor uşoară şi mireasma nopţii de vară se împleteau plăcut.

O priveliţte îi reţinu atenţia. O pereche aflată la capătul scărilor traversa plaja pe nisipul proaspăt greblat. Duceau o scândură în care fixaseră două lumânări. Le aprinseră şi lăsară scândură pe apă. Începu un joc al apei, şi al luminilor care pâlpâiau mărunt, nesigur.

Câţiva consumatori observând scena o găsiră amuzantă. Dovadă că se strângeau şi alţii, comentând gutural.

Bărbatul şi femeia urcară din nou treptele, fără a mai intra în restaurant, pierind în noapte.

— Ce-a fost asta? murmură Sile pe jumătate vesel, pe jumătate pătruns de consideraţie.

— Cred că e o ofrandă sau aşa ceva. Pentru morţi ştiuţi sau neştiuţi, înghiţiţi de apă. Sau doar un joc frumos al unor oameni sensibili, vorbi Teişanu simţind o durere care îi cuprindea inima ca o gheară.

Din decenţă, nimeni nu mai insistă şi nu mai privi spre mare. Episodul se închise discret.

Vichi Varvara îşi începu programul la ora fixată. Reflectoarele luminau o fiinţă plăcută, tânără, cu un bust de zeiţă sfidătoare.

— *Molto bello,* exclamă cineva, un bărbat tânăr, energic, privind-o cu nările dilatate, gata să ţâşnească din scaun spre acea signorina cu care ar fi băut *due capuccini* sau *un frascàti* pentru a-şi domoli înflăcărarea.

După program, Vichi zăbovi mărinimoasă la o masă unde se aflau câteva persoane, bărbaţi şi femei. Păreau să se cunoască după felul cum discutau, după buna dispoziţie ce domnea.

— Este pe aici un fotoreporter de la „Litoral”, spuse Sile. Am putea avea o poză luată dintr-un unghi mare...

— La urma urmelor nu e rău, acceptă maiorul Teişanu părând mulţumit de propunere şi de oportuna prezenţă a acelui fotoreporter.

Sile Ciulniţeanu plecă pentru câteva minute, apoi se întoarse mulţumit. Un tânăr efeminat apăru, strivi, un chiştoc sub talpă, căută un unghi bun, apoi, declanşă bliţul. Rătăci astfel prin restaurant minute în şir.

— Se pare că ştie meserie. De fapt i-am spus că mă interesează cântăreaţa. Vreau să afle şi soţia că sunt o fiinţă umană, disponibilă la tot ce e frumos.

— Câtă cutezanţă, aprecie amical Teişanu, împărtăşindu-le buna dispoziţie. Acum ce facem? Nu dansăm, puţin? Avem cu noi o invitată care nu ne-ar ierta niciodată această neatenţie.

Căpitanul Ciulniţeanu îşi strâmbă dispreţuitor buzele.

— Cu dansurile astea moderne nu mă prea împac. Nu ştiu să dau din mâini, din corp. După un minut am impresia că sunt un peşte pe uscat.

— Ai exact aerul de acasă, îi reproşă soţia şi porni spre ringul de dans însoţită de maior.

Dansând, Teişanu putu s-o privească de aproape pe Vichi Varvara, apoi pe cei de la masa ei. Deşi în acest timp se strădui să fie un partener agreabil, soţia lui Ciulniţeanu îl întrebă cu naturaleţe:

— La cine vă fug ochii, la solistă sau la tânăra aceea blondă?

Dinu Teişanu surâse îngăduitor, fără a avea curajul să nege.

— Acord un premiu de perspicacitate, exclamă el amuzat.

— Eu depun mărturie în favoarea fetei, spuse sentimental soţia căpitanului. E atrăgătoare nu numai prin tinereţe, ci şi fiindcă are ceva enigmatic. Cu mai puţin fard, ar fi şi mai frumoasă.

Maiorul se înclină discret.

— Atunci mă bazez pe alegerea dumneavoastră şi pe riscul meu.

— Să vă fac o confidenţă: uneori, pe stradă, sau la spectacole, reţin figura unei femei interesante şi mă gândesc: ce-aş face dacă lui Sile i-ar place?

— L-aţi lua de urechi şi l-aţi aduce acasă cu cătuşe la mâini şi la picioare. La picioare nu, că n-ar mai putea merge.

— Nu râdeţi. Cred că nu este femeie care să nu-şi pună asemenea întrebări chinuitoare...

— Şi primejdioase, spuse cu precauţie Teişanu.

Ieşiră din ring şi se înapoiară la masă. Sile Ciulniţeanu zdrobea un nou cub de gheaţă cu toate că era iminentă plecarea lor.

Dinu Teişanu simţi, dacă se poate spune aşa, în mod bizar că toate cunoştinţele sale despre această afacere sunt inconsistente. Privi din nou spre masa de lângă orchestră. Din profil, fata cu zâmbetul delicat părea bine adaptată grupului. Cu degetele sale subţiri îşi mângâia meticulos perlele ca într-o lungă aşteptare. Unul dintre bărbaţi îi vorbea ceva de aproape, insistent. Fata îl asculta cu chipul marcat de un surâs forţat, reflex iscat de o politeţe bine exersată.

— Iepuraşul şi vulpea, glumi Sile, care privise scena cu nostalgie.

— Sau ursul păcălit de vulpe, adică de dulcea copiliţă, spuse Teişanu înăsprindu-şi glasul.

— Sunteţi cam indiscreţi, protestă soţia căpitanului.

Bărbaţii izbucniră în râs, plini de îndoieli.

19

Se simţea plutind uşor, crezu că încă visează, că totul este imaginar şi abia atunci se lovi cu mâna de noptieră. Se înălţă să vadă cât este ora şi căută ceasul. Era şapte şi zece minute. Începuse o nouă zi. Sări din pat şi când ajunse la fereastră trase draperiile; un torent de lumină inundă camera.

O unghie ruptă îl sâcâia agăţând hainele. I-ar fi trebuit o forfecuţă, cu neputinţă de găsit în acea cameră de tranzit. Intră la duş, apoi se îmbrăcă răsfoind o revistă aflată pe masă.

Telefonul sună înfundat. Căpitanul Ciulniţeanu îl anunţa că se află în hol.

— Cum aţi dormit? îl întrebă Sile când se văzură.

— Fără vise, fără evenimente...

— A fost totuşi o noapte cam scurtă.

— Ca la mare, dragă. Aici nu se doarme mult. Mai ales dacă eşti vilegiaturist... ca mine.

Porniră spre ieşire.

— Ce program aveţi, tovarăşe maior? Poate că ne rămâne şi de-o baie, comentă Ciulniţeanu însufleţit.

— Ca să fiu sigur am făcut sus un duş, glumi Teişanu.

Căpitanul era însă de altă părere.

— Nu se poate să nu ne băgăm în mare măcar un sfert de ceas, spuse el plin de speranţă.

— Cu cât facem mai multe planuri, cu atât se-alege praful de ele, Sile. Am experienţă.

În ochii verzi-cenuşii ai căpitanului se citea o bunăvoinţă încăpăţânată,

— Ordonaţi cu ce să începem, spuse el stăruitor.

— Aş vrea să vorbesc cu cei doi ingineri care l-au cunoscut pe Ky Kick. Mă duci la ei. Pe urmă ne punem de acord cum să aflăm ce fac Vichi, Bobiţă Fraga şi ai lor, zilele astea. De fapt, ne-am înţeles de aseară, spuse maiorul Teişanu bine dispus. Poate că s-au sculat şi ei devreme să facă ultraviolete. De ce nu?

— Cred că sunt pe plajă. Ce alte griji au? emise o ipoteză căpitanul Ciulniţeanu, făcând un semn nervos cu mâna.

Apoi se precipită să clarifice un alt aspect.

— Dintre ingineri, doar unul mai este aici, Panţuru. Celălalt e la Bucureşti, s-a transferat. Nu ştia exact numele institutului. Dar îl putea afla uşor.

— Atunci mergem la Panţuru. Îl găsim? spuse foarte concret maiorul.

Sile Ciulniţeanu nu părea descumpănit.

— Am eu o siguranţă a mea că îl vom găsi.

Zâmbetul de pe buze spunea mult.

— Dacă îmi îngădui, mă duc până la bufet să iau un ceai sau un pahar de lapte, spuse maiorul Teişanu. Poate vrei să serveşti ceva?

— Mulţumesc, eu am mâncat acasă. Vă aştept aici.

Căpitanul Ciulniţeanu se aşează pe o canapea, scoase „*Sportul*” şi începu să-l frunzărească.

20

În ultimul sfert de oră privise de câteva ori pe geam. O imensă câmpie cu pete de galben şi verde, firul apelor şi oglinda lucioasă a lacurilor îi vorbeau despre un pământ total necunoscut. Pe hartă nu zărise nici atât, cel puţin priveliştea asta îi mai dezmorţea raţiunea.

Timpul se scurgea încet, monoton. Aşteptase mereu ceva care să-i schimbe radical viaţa. Ca adolescentă, călătorise în America de Sud încercând să descopere ce i se poate întâmpla unei fetişcane emancipate acolo, echivalentul filmelor şi imaginaţiei sale admirative. Se adunase în ea atâta dorinţă de primejdie şi aventură încât coborâse din avion fremătând de emoţii.

Într-o lună de zile văzu şi lux şi indescriptibilă mizerie, o lovitură de stat cu tancuri pe străzi, grenade lacrimogene, proclamaţii aruncate din camioane de soldaţi creoli înarmaţi până în dinţi, care-i făceau miloage invitaţii erotice.

Sambele, coridele o dispuseră şi atât. Inevitabil cunoscu şi bărbaţi persuasivi, vorbăreţi, tactili, a căror insistenţă grăbită, transpirată, o răzvrăti. Le râse în nas, potrivit firii ei mândre. Un amorez cuprins de o frenezie suspectă, printre săruturi şi melodii focoase îi subtiliză o brăţară şi nişte dolari. Nimic nu i s-a părut mai trivial şi mai ipocrit decât tandreţea aceasta de hotel de lux. Trăise o criză de orgoliu, ajungând la concluzia că bărbaţii nu sunt nici pe departe o grozăvie.

Se măritase cu un bărbat ales de familie, aflase totul despre căsnicie, despre copii. Şi din nou se plictisise, viaţa i se părea subţiată de emoţii. Copleşită de propria îndrăzneală se prezentase înaintea lui taică-său, spunându-i fără afectare că vrea să călătorească unde vede cu ochii.

Plecase la Katmandu, despre care auzise lucruri senzaţionale. Trăise câteva zile printre acei dezmoşteniţi care, alergând după droguri, ajunseseră în împărăţia lor. Deşartă privelişte. Văzuse o „vale a plângerii" care o trezise la realitate. În privinţa asta n-avea ce să-şi reproşeze. Nu se înfundase în mocirlă. Dintotdeauna avea un acut simţ al posesiei, nu se lăsase în voia emoţiilor pe care le contabiliza atent. Îi plăcuse să trăiască asemeni unei fiinţe sănătoase şi echilibrate, sportiv, fără să o umilească vitalitatea trupului. Dezmăţul stupefiantelor era pentru fiinţele slabe, anxioase, debusolate.

Cu această rezistenţă câştigase în faţa tatălui şi a familiei. Restul călătoriei îl făcuse candid, căutând faimoasele monumente de artă asiatică, tezaur de legende şi mituri.

De atunci îşi regăsea cu intermitenţă familia. Căsnicia nu fusese reuşită, Arthur era un soţ indiferent, mincinos, băutor, jucător nesăbuit. Nu l-a putut converti la călătorii, nu l-a putut vindeca de nefastele lui pasiuni. A început să-l înşele mai întâi tăinuit, apoi pe faţă. Plecând de acasă, păstra o şansă să îşi ascundă viaţa, plăcerile, defectele mariajului.

Făcuse oare bine plecând la drum? Neprevăzutul era dumnezeul ei dintotdeauna.

Călătorii erau anunţaţi să-şi pună centurile, avionul urma să aterizeze. Privi din nou pe geam. Se vedea marea, întinderea ei nesfârşită şi o salbă de staţiuni.

Avionul cobora grăbit, se clătină uşor când atinse pământul, apoi rulă pe pistă, îmblânzit. Călătoria se terminase. Se uită în

oglindă, străduindu-se să elimine oboseala călătoriei şi primele emoţii. Era aproape douăsprezece. Avionul făcea manevre, intrând în careul repartizat. Susan acceptă să rămână printre ultimii.

Soarele puternic, căldura stepei pârjolite o făcură să-şi amintească de meleagurile ei îndepărtate.

O fi bun la ceva sacrificiul ăsta? se întrebă Susan tardiv, îndeplinind formalităţile sub privirile binevoitoare ale funcţionarilor de la aeroport.

Copiii turiştilor, jucăuşi şi zgomotoşi, o treziră la realitate. Cine zice că e tristă casa fără copii are, fără îndoială, dreptate. Totuşi copiii răzgâiaţi şi prost crescuţi sunt obositori şi ea n-are de gând să-i suporte în acest hagialâc.

Un hamal îi duse lucrurile până la taxi. Abia atunci îşi aminti că nu avea bani româneşti şi se întoarse la ghişeul de schimb.

— Mamaia! articulă Susan, recăpătându-şi aerul feminin, cu o lejeră indiferenţă.

Şoferul făcu un semn – aşa cum văzuse în filme – că totul e O.K. Şi dădu drumul aparatului de taxat.

21

Nu ştia cine descoperise locul acela liniştit, o plajă îngustă, pustie, însă curată. Apa limpede, valurile care loveau malul persuasiv lăsau mici dâre de spumă.

Ierburile o adăposteau de priviri indiscrete, o apărau oarecum de vânt. Câţiva pomişori păreau puncte de reper în această câmpie toridă.

Lui Bobiţă Fraga îi plăcea locul şi-l revendica pentru odihnă şi digestie. Cu toate că se apropia de cincizeci de ani, încă voia să pară un Eros, indiciu sigur de îmbătrânire.

Vichi îşi spuse că îl preferă aşa, caricatural, decât morocănos şi aspru. Interesul pe care-l arăta acum pentru Gilda nu i se părea neobişnuit şi nicio necuviinţă. Pe baza convenţiei lor, a bunelor uzanţe, gelozia nu mai avea ce căuta, cel puţin din partea ei.

Ce simţea acum? O imensă dorinţă de linişte, de eliberare. Cât priveşte pe Gilda, o găsea curată, suav-matură, pe jumătate amuzată de curtea stăruitoare a lui Bobiţă, pe jumătate lupoaică cu ghearele scoase pentru orice eventualitate.

Îşi schimbă poziţia, se simţea amorţită, pielea piciorului, fierbinte, o îndemnă să se acopere cu un prosop.

Bobiţă venise la plajă într-o cămaşă galbenă cu nasturi mari de argint, descheiată la gât pentru a-şi înnoda cochet un fular albastru. Şortul alb îi cădea prost, căci se îngrăşase.

— I-ai dat binecuvântarea noii protejate? o întreba insolentă Viorela Schumann, căutând prin sacoşă o cremă de plajă mai multă vreme decât ar fi fost nevoie.

— Nici ţie nu ţi-am dat-o şi cred că nu te-a deranjat prea mult, i-o întoarse Vichi calm.

— Tot mai crezi? protestă Viorela cu un aer indignat.

— Din respectul ce ţi-l port.

Şi Vichi râse mânzeşte.

— De data asta chiar că te-ai înşelat.

— Mai curând tu te-ai înşelat. N-a prea fost o afacere, nu-i aşa?

— Sunt gata să mă jur, zău.

— Atunci eşti o sfântă, Viorela. De ce nu te călugăreşti? o zeflemisi Vichi. Te pot ajuta, ce spui, te atrage?

— Du-te tu, dacă ai nevoie.

— E o idee, scumpi. Ţi-ar trebui un alt slip care să-ţi acopere operaţia aceea, o necăji Vichi cu un ton degajat.

Amândouă îşi îndreptară privirile spre mal. Bobiţă ieşea din apă gesticulând teatral, bombându-şi pectoralii. În urma lui, Gilda îşi scotea casca şi-şi elibera bucuroasă părul.

— Nu găseşti că e romantic acest cuplu? insistă Viorela cu o voioşie veninoasă.

— O să-i comunic lui Bobiţă observaţia ta. Îi plac mult femeile inteligente.

Bobiţă şi Gilda se apropiau. Bărbatul uită o clipă să-şi mai supravegheze muşchii şi întreg stratul moale, adipos – calvarul vârstei – ieşi în evidenţă. Viorela scoase un chicotit. Surprins de această întorsătură, Bobiţă se întoarse cu spatele.

— De ce n-ai venit şi tu? o întrebă Gilda pe Vichi.

— Nu mâncăm nimic? schimbă Viorela subiectul, fără să pară afectată. Dacă vreţi, am la mine nişte langoşi de casă...

Nu-i răspunse nimeni, totuşi porni să caute în sacoşă.

Un vapor vopsit în verde naviga aproape de ţărm, Vichi îl privea cu nostalgie. Cineva, un bărbat, îi vorbise cu duioşie şi tandreţe de o altă lume, tot aici, pe această plajă pustie. Atunci fuseseră numai ei şi amintirile rămăseseră fierbinţi, deşi trecuseră doi ani în care nu se putuse vindeca.

Îşi întinse braţele şi-şi răsturnă pe spate capul.

— Tu ai călătorit, Gilda? o întrebă Vichi pe neaşteptate.

— Unde, peste hotare? Doar în democraţii, cu Ojeteul. Mama se pregăteşte să plece în Anglia. A făcut cerere.

— De ce în Anglia? întrebă Bobiţă curios, aprinzându-şi o ţigară.

— Avem rude acolo. Poate că la anul mă duc şi eu dacă adun ceva bani.

— Ce fericită eşti că ai la cine să te duci, murmură Vichi ruptă de prezent.

— Şi cu banii se poate rezolva, spuse Bobiţă detaşat. Îţi găsim ceva de lucru, o combinaţie avantajoasă. Când o să ne cunoşti mai bine, o să vezi că ştim să ne ajutăm şi să iubim prietenii.

— Pot să sper? Nu glumeşti? se îndoi Gilda.

— Ai toată încrederea, spuse Fraga sentenţios. N-ar fi bine să faceţi o baie şi voi, să vă răcoriţi puţin, propuse Bobiţă într-o clipă de acalmie.

— Eu nu pot, am motivele mele. Poate Vichi, e rândul ei să meargă cu tine, sublinie Viorela.

— Abia am ieşit, poate mai târziu, Bobi.

— Dacă vrei, vin eu cu tine, se oferi tandru Gilda.

Vichi contempla frumuseţea fetei.

— Nu, darling. Nu-i nevoie. Ştiu să înot cât ştie şi o focă, dar n-am chef de baie. Sunt sleită de puteri astăzi.

— Poate că un Metaxa ne remontează pe toţi, spuse el binevoitor.

Se duse la maşină şi reveni cu o sticlă şi păhăruţe. Băutura, paradoxal, îi calmă.

„Nu cumva o iubeşte?” se întrebă Vichi sorbind coniacul amărui.

Mai bine refuza să vină. Nu avea niciun interes să vadă în ce limite se desfăşura noua nostimadă a lui Bobi.

22

Se afla în cameră de aproape o oră. O inspectase meticulos, apoi făcuse un duş al naibii de plăcut după o călătorie obositoare. Încercă să se simtă în largul ei; îşi adună gândurile, rece, vanitoasă, întrebându-se care va fi primul pas pe care-l va face. În ciuda aparenţelor, a bunăvoinţei protocolare, trebuia să fie prudentă, să respecte uzanţele.

Luă telefonul lângă ea şi pe chip îi apăru o expresie de straşnică încăpăţânare. Vorbi cu administraţia cerând informaţii despre congresele care urmau să se ţină în localitate. Cineva îi răspunse că avea să se ţină unul al asociaţiei „Ovidianum”[2].

N-a prea înţeles bine ce specialitate este şi asta. Simţi însă că devine mai încordată. Altul? întrebă sec Susan. Persoana răspunse ceremonios că are nevoie de un răgaz să se informeze.

Deşi conţinutul intrinsec al cuvintelor i se părea cu totul rezonabil, exageră dovedind poftă de gâlceavă.

„E o cerere incompatibilă cu calitatea mea de turist?”

„Nicidecum, doamnă! Trebuie să ne interesăm pentru a vă putea da un răspuns competent!” i se răspunse cu bunăvoinţă.

Susan lăsă adresa cu lehamite, străduindu-se să nu fie opacă ori obtuză, să-şi stăpânească pornirile rele. Ce altceva avea de

[2] Asociaţia Internaţională ştiinţifică *Ovidianum* din Constanţa – înfiinţată la 30 aug. 1970.

făcut. Poate cineva să-i garanteze că întâmplările ce vor urma o vor conduce la scopul pe care şi l-a propus? Dimpotrivă, se aştepta la nenumărate dificultăţi. Insuccesul o atingea mai întâi ca o boare delicată, deloc plăcută totuşi. Într-o ţară, să găseşti un om, şi acela străin purtat de treburile lui. Sau care socotea poate că relaţia lor se încheiase definitiv. Există o limită, doamne!

Nu, asemenea, gânduri echivalau cu o resemnare. Îşi căută înflăcărarea ei dintotdeauna, acaparatoare şi explozivă. Cutra asta de viaţă nu mişcă un deget să te ajute, dacă nu eşti egoist, încăpăţânat, fără scrupule. Ori ea alesese această ultimă cale. Porni spre fereastră să-şi limpezească gândurile. Bunul simţ exclude tragismul. Cel mai bine era să ia seama unde se află, să intre în atmosferă, să observe oamenii, spaţiul acela necunoscut în care urma să facă al doilea pas.

Nu-şi închipuise astfel localitatea, hotelurile, marea verde, înspumată, întinzându-se necuprinsă, încântătoare în suveranitatea ei. Ceva îi amintea vag de coasta Atlanticului, mai puţin vegetaţia şi rechinii.

În avion aflase că pe aici nu sunt. Cu atât mai bine.

Murmurul plajei, culorile, ţipetele leneşe ale pescăruşilor, camera cu aşternut proaspăt, toate începeau să i se impună. Nici măcar nu-i trecuse prin minte că aici poate avea o vacanţă. Trecu încet de la amărăciune dură la duioşie şi expansivitate.

Cât o să mai stea aici pe terasă? Ar putea desface o valiză, dar în care din ele se află costumul de baie? Îi era imposibil să-şi amintească. Totul s-a petrecut într-o grabă demenţială, cum i se întâmplă mereu. Începea să-şi piardă răbdarea. Intră în cameră şi desfăcu la întâmplare valiza cea mai apropiată, răsturnă conţinutul pe mochetă. Doar astfel descoperi costumul. Îl îmbrăcă cu plăcere, bizuindu-se pe calităţile lui de model nou lansat.

Îşi puse un halat uşor, ales din maldărul de lucruri deşertate, căută o pereche de papuci de plajă cu care să meargă fără dificultate. O privire în oglindă o satisfăcu, costumul cădea bine, chiar frumos, halatul se asorta, papucii erau de efect.

Se duse la frigider şi-l deschise. Uitase că e gol. Ce hotel, doamne! Va trebui să comande băuturi să-l umple. Doar n-o să ceară de la bar de câte ori simte nevoia să bea ceva.

Coborî în hol. Lăsă cheia la recepţie şi îşi croi drum printre sezonişti, printre copii care se zbenguiau pe alei. Un zmeu colorat plana, dar firul cu care era legat zbârnâia de încordare. Ocoli cearşafuri, şezlonguri în care moţăiau mămici trandafirii, arse barbar, bărbaţi îmbibaţi de bere citind grav reviste străine.

Lăsă lucrurile jos, aruncă papucii şi porni spre apă, călcând nesigur. Era plăcută, caldă, clipocea fin. Apoi îi îmbrăţişă genunchii făcând-o să se înfioare, îi ajunse la pântec; vibră ca sub o mângâiere. Mai făcu câţiva paşi şi se avântă în largul apei liniştite.

Un bărbat rămase pe mal s-o privească. Un tip grozav, ar fi spus Susan şi cu asemănări izbitoare...

Dar ea era acum copleşită de mare. De miracolul ei, redevenind alta, adolescenta de demult.

23

Maşina alerga lansat pe o şosea foarte aglomerată. Cu o firavă politeţe, Dinu Teişanu îi spuse şoferului că ar vrea să ajungă teafăr la Bucureşti şi acesta deveni, mai prudent, micşorând viteza.

Rezemându-se confortabil de spătarul scaunului, Dinu Teişanu încercă să se gândească din nou la treburile sale. Erau destule lucruri pâcloase legate de scurta vacanţă petrecută de Ky Kick pe litoral. Acesta ieşise din programul monoton al delegaţiei cu o mişcare oarecum bruscă. De ce? Pentru o vacanţă erotică binemeritată?

Atunci cum se explică avansurile făcute acelor doi ingineri. Să fi înţeles aceştia greşit? De fapt Teişanu vorbise numai cu unul dintre ei şi suportul bănuielilor era discutabil. Criteriul moral al acuzării nu putea fi suprasolicitat înainte de a diseca lucrurile.

Reveni deci la Vichi Varvara. Ce implicaţii putea avea o aventură de câteva zile. Nu prea sfidătoare, nu prea costisitoare, într-un ghem de fire încâlcite.

Teişanu îşi apăsă tâmplele ca pentru a înlătura oboseala. I se făcuse sete. Renunţă s-o spună şoferului. Mai o putea aştepta o oră, cu atât mai mult cu cât apa de Bărăgan este sălcie la gust.

Reveni din nou la Vichi Varvara. Aceasta avea un amant de cursă lungă: pe Bobiţă Fraga, un ins volitiv care nu-i obişnuit să primească lovituri sub centură. Cu ce ochi a văzut el această

legătură despre care este imposibil să nu fi ştiut? Nu l-a făcut oare caraghios în faţa celor care-i cunoşteau? Sau aceşti inşi cu o morală aproximativă pot, într-o deplină încuviinţare, să facă escapade pe cont propriu, fără drame sfâşietoare. Nimeni n-a smuls nimic cu forţa, totul a fost o afacere reciprocă sau o regăsire romantică. Poate că Vichi fusese târâtă într-un vârtej, absorbită de el. Dacă lucrurile se petrecuseră aşa, înseamnă că relaţiile ei cu Fraga sunt mult mai elastice, adică ea are o libertate care o poate face să se bălăcească în sordid ori când vrea şi ori cu cine vrea.

La miliţie existau nişte referinţe despre Vichi. Nişte iubiri de scurtă durată cu străini, confortabile sau ambiţioase, nişte furii mocnite, o vanitate instinctivă greu de stăpânit.

„Nimeni nu are de ce să se amestece în viaţa mea. Ştiu ce fac, ştiu ce pierd. Nu cer să mi se înalţe altare. N-am nimic de ascuns!" perora onorabila cântăreaţă.

Veşminte scumpe, cadouri, bărbaţi galanţi care au cheltuit cu ea bani frumoşi, bani munciţi, bani furaţi, bani murdari. Cine era mai vinovat, ea sau bărbaţii care o cumpărau? Fiecare se înfrupta în felul lui, era un troc murdar, egoist, ipocrit. Nimeni nu trebuia plâns. Dracul îşi are adepţii lui pe care-i călăuzeşte cu bagheta indicându-le sursa plăcerilor cu iz de pucioasă.

Învălmăşeala imaginilor îl absorbise. Intraseră în capitală. Se zăreau blocurile semeţe de pe şoseaua Colentina.

Cine puteau fi cei din preajma ei, pe care îi văzuse seara trecută. Fata aceea de o suavă frumuseţe într-un decor convenţional, trăind iluzia veseliei, a camaraderiei îi rămăsese în minte cu toate mişcările, detaliile şi nuanţele. Poate că cei de acolo n-au târât-o încă într-o lume iraţională şi murdară. Poate că scopurile lor nu coincideau, îşi spuse Teişanu cu o molatecă tristeţe.

— Unde vă las, tovarăşe maior? întrebă respectuos, şoferul.

— Chiar la sediu.

Se însera, soarele pălise de mult. Aerul se răcorise. Spectacolul zilei se încheiase.

24

— Să te pun la curent cu ultimele noutăţi: Ky Kick s-a oprit la Braşov. Nu ştiu ce poate să însemne asta, deocamdată.

— De fapt, trebuia să se oprească undeva, spuse Teişanu cu o atenţie concentrată.

— Poate că se simte turist sau vrea să ne convingă de asta cu tot dinadinsul. E cam greu să ne dăm seama care e taina lui.

— Nu pentru mult timp.

Plivirile colonelului Trotuş îl cercetau bănuitor.

— Pot să te întreb pe ce te bazezi? Pe cele descoperite la Constanţa?

Dinu Teişanu se feri să fie sentenţios.

— Din necesitatea de a nu mă resemna, căci cele descoperite la Constanţa nu fac gaură-n cer.

Expuse, pe scurt, datele cele mai importante, punând ordine şi în raţionamentele lui.

— Apropo. Joiţoiu aleargă după o maşină cafenie şi aşa mai departe, cunoşti chestiunea. El e unul dintre tinerii care se reped pe o pistă, se zgârie până la sânge. Dădăceşte-l puţin, doar cât e nevoie. De fapt, peste câteva zile se întoarce şi Luminiţa Miu. Ar putea să te ajute.

— Nu-mi strică prezenţa ei. Pare-se că va trebui să ne ocupăm şi de nişte femei...

— Contează atunci pe ea şi ambiţia ei, mai ales dacă sunt femei frumoase.

Teişanu recunoscu acest lucru cu un simţământ dulce-amărui.

— Destul de frumoase!

— În sfârşit, o remarcă bărbătească onestă. Mă temeam să nu le fi anulat acest merit, cum eşti tu sarcastic.

— Încă n-am motive s-o fac, zâmbi Teişanu.

— Deci, în strictă conformitate cu regulamentul: lipsesc probele materiale. Bravo, Dinule! tuşi colonelul într-un fel destul de sugestiv. Când te duci la Plavia?

— Tocmai voiam să vă raportez că plec acolo să văd ce mai este.

— Poate c-ar trebui să deschizi compasul. Nu putem să ne jucăm prea mult timp de-a v-aţi ascunselea.

— Abia acum încep lucrul serios. Nici mie, vă raportez, nu-mi place unde ne aflăm cu cercetările.

— Nu te necăji. Tot al tău va fi lozul cel mare.

— Nu ştiţi când va avea loc tragerea?

Îşi strânseră mâinile cordial.

25

Dimineaţa, locotenentul Paciurea se prezentă la raport. Era obosit, tras la faţă şi, spre surprinderea lui, nici maiorul Teişanu nu arăta mai odihnit. Din această pricină nu-şi putu stăpâni un zâmbet.

Dinu Teişanu îl urmărea cu coada ochiului.

— După cum vezi suntem în aceeaşi situaţie, spuse el calm, fără năduf, ca un psiholog experimentat. Te ascult. Cum merg treburile pe aici?

— Au fost zile calme, tovarăşe maior. Nicio neplăcere, nimic concret! rosti el cu o uşoară deznădejde.

— Chiar aşa? se arătă reticent maiorul, reţinând totuşi raportul succint al tânărului ofiţer. Se aştepta la un raport mai amănunţit, pe când acesta ieşea din scenă după primele replici. Nu te-a intrigat nimic din comportarea lui? Continuă, mă interesează amănuntele, spuse maiorul cu tenacitate.

Paciurea făcu un semn că a înţeles şi începu să raporteze.

— Inginerul Kortisch stă de obicei în casă cam până spre prânz. Când iese la plimbare, merge pe jos spre Elisée – cred că ştiţi c-aşa îi spune la noi de multă vreme. Bea o bere rece la chioşc, singur. Nu-i place să fie conturbat. Poate greşesc, dar, deşi e un om distant, cred că îi place viaţa. Cu prietenii e zâmbitor, răspunde cu frenezie la îmbrăţişări, vorbeşte zgomotos, mult. Am impresia că-i place să privească ţintă în

ochii celor din jur. E, cum să vă spun, un om autoritar care nu se dă bătut. Se îmbracă elegant, se uită după femei, cuviincios. La urma urmei e bărbat şi el.

Locotenentul râse blajin, fericit probabil că e tânăr şi pe deplin iubit.

— În centru, inginerul face câteva cumpărături, alimente, ţigări, un parfum. Se plimbă cu pas egal pe la vitrine. Se întoarce tot pe jos. După-amiază se odihneşte. Seara, face câte o vizită sau aceeaşi plimbare, obişnuită.

— Altceva?

— O femeie care-i face menajul. Vine pe la opt şi treizeci şi pleacă pe la două. Probabil că-i găteşte tot ea.

— E tânără? Cum o cheamă?

— Pare să aibă vreo treizeci de ani. Destul de curăţică. Se numeşte Noapte Eliza, divorţată. Bărbatu-său, un sobar beţiv, lucrează la cooperativa „Răsăritul". Are un copil de 15 ani. Am aflat că inginerul l-a ajutat să intre la o şcoală profesională foarte căutată. Asta mi-a plăcut. E ceva omenie în omul ăsta dacă a ajutat un copil sărman să-şi facă un rost în viaţă.

— Altceva?

— Un vânzător îi aduce acasă, pe la ora nouă, ziarele: *Scânteia* şi *România Liberă.* Mai cumpără şi reviste: *Flacăra, Contemporanul, Magazin.*

— Ascultă, locotenente: Kortisch mai are o săptămână de concediu. Poate c-o să aibă un program asemănător. Dispoziţiile sunt aceleaşi, bineînţeles dacă nu apar lucruri noi. Vreau să aflu ce ascunzişuri sunt în viaţa lui, dacă sunt. Poate că prin el putem ajunge la alţii... cine ştie. Oricum nu-mi fac mari iluzii.

— Vă înţeleg perfect, tovarăşe maior.

— Bine, Paciurea. Eşti liber. Somn uşor!

Locotenentul salută şi ieşi zâmbind. Ar fi vrut să-i spună acelaşi lucru maiorului: Somn uşor! Dar acesta avea înainte o zi grea şi agitată.

26

Bulgăr, şeful compartimentului special, un om mărunt, cu trăsături delicate, intimidat întotdeauna de superiori, îmbătrânise, obosise, chelise în această muncă. Atitudinea lui ştearsă, de om care îşi reduce prezenţa la strictul necesar, contrasta cu a celorlalţi oameni din serviciu şi totodată din subordine, mult mai degajaţi, mult prea orgolioşi, înfipţi acolo cu toate rădăcinile lor.

Şi de data aceasta nea Bulgăr avea gesturi moderate şi o stare de spirit aproape înduioşătoare când depuse lista în mâinile lui Dinu Teişanu.

— Vreun indiciu? întrebă maiorul privindu-l lung.

Bulgăr nu se arăta obsedat de ideea infailibilităţii lui, ba chiar se întreba de ce tocmai lui i se pune o asemenea întrebare.

— Nu mă pot pronunţa în astfel de chestii, găsi el o soluţie de compromis. Nu este exclus ca unii să fi ascuns lucrurile mai neplăcute ale misiunii, se lăsă el învăluit de suspiciuni prudente.

— Eu ţin la părerea dumitale în care există şi înţelepciunea vârstei şi sâcâielile meseriei. Spune-mi, deci, dumneata cu ce ai începe?

Bulgăr înghiţi în sec, îşi duse mâna albă, tremurătoare la bărbie, o masă uşor şi când vorbi tonul îi era schimbat.

— Gândiţi-vă la un om mediocru dar ambiţios, care face totul să parvină, să obţină posturi, onoruri, să prindă deplasările cele

mai frumoase, necruţător cu slăbiciunile altora, împăciuitor cu ale sale; orbit de patima lui, un astfel de om riscă totul într-o direcţie sau alta. Neputinţa de a parveni aici îl poate îndemna să încerce şi dincolo.

Mulţumit de analiza lui, Bulgăr aştepta într-o nemişcare cazonă, să audă ecoul cuvintelor.

— Este verosimil ce spui, dar încă n-am găsit soluţia salvatoare. Mediocrităţi sunt multe, arivişti la fel. Şi crezi că toţi ăştia sunt gata să devină victime naive?

Bulgăr n-avusese timp să se bucure prea mult de succesul punctului său de vedere. Îi era imposibil să înceapă o nouă dizertaţie ca să facă faţă situaţiei. Şovăiala lui îl determină pe Teişanu să arate o înţelegere neaşteptată.

— Ce facem cu oamenii uşuratici, dezmăţaţi, aventurieri? Ăştia nu sunt o dilemă? Sau poate dumneata n-ai avut ocazia să-i întâlneşti?

Bătrânelul schiţă primul semn de trufie.

— Să am eu atâţia bani câţi inşi d-ăştia mi-au ieşit în cale. Dacă nu te pricepi la oameni, dacă ai sufletul sterp, zadarnic te agiţi. Rămâi cu trufia şi intoleranţa faţă de toţi şi de toate.

Schimbările intervenite în fizionomia lui Bulgăr arătau că omul arbitra cuvintele, imaginile care-i apăreau probabil în minte.

— Aş vrea să-ţi spun că uneori nu-i bine să te încrezi orbeşte. În fiecare trebuie să funcţioneze o celulă de alarmă, o luciditate necruţătoare îndreptată spre noi şi faptele noastre şi spre în afară, spre ceilalţi. Oricât ar fi de greu, acestea sunt nişte rigori ale vieţii, cu ele ne consolidăm şi ne protejăm sufletul, convingerile. Am un unchi, om în vârstă, un bătrânel bun, înţelept, care a lucrat mult timp în ilegalitate. În oraşul lui era cunoscut ca un cal breaz, nu se putea da la fund, trebuia să împletească activitatea

politică cu nevoia de a-şi hrăni familia, să acţioneze cu abilitate la lumină. Ei bine, era respectat chiar de politicienii locali încât reuşea să îndeplinească diferite sarcini fără să se simtă. Şi deodată vine cineva, o legătură superioară, care îi dă o întâlnire conspirativă. Îşi ia toate măsurile de prevedere, se duce la cabana unde un pădurar, om de încredere, îi oferise adăpost. Tovarăşul acela îi propune unchiului, ca sarcină de partid, să folosească oamenii bine plasaţi pentru a strânge nişte date ciudate cu caracter de spionaj militar. Propunerea îl uimeşte. Unchiul meu se opune şi încep să se certe, şeful îl ameninţă fiindcă îi lipseau argumentele. „Ţi-e frică! Eşti un trădător al clasei muncitoare". „Comunistul nu-şi trădează ţara!" ripostează unchiul. „Dar asta nu e ţara ta!" ţipă celălalt. „Ba este ţara mea, sunt fiul ei, al acestui popor. Pentru libertatea şi fericirea lor lupt. Nu pot să îndeplinesc o asemenea sarcină care mă face nedemn." „Cine nu acceptă este un trădător care trebuie îndepărtat din partid şi nimicit".

Unchiul a avut atunci confirmarea că omul din faţa sa este şi periculos. Încercă să revadă încă o dată cauzele opoziţiei sale şi ale intoleranţei celuilalt.

„Cum o să mai lucrăm cu masele, cu simpatizanţii, cu social-democraţii, dacă asupra noastră o să planeze asemenea bănuieli sau chiar dovezi?"

Şeful încercă să-i bage minţile în cap.

„Cu social-trădătorii nu colaborăm. Masele trebuie să ne acorde încrederea, să ne asculte şi să ne urmeze".

„Deci n-au dreptul să ne judece? Încredere oarbă. Mă uimeşti, tovarăşe Carabaş. Ba chiar mă faci să te suspectez".

Un timp unchiu-meu a fost izolat, nu i s-au mai dat sarcini. Era clar, Carabaş îl încondeiase şi-i pregătea ceva. Într-o noapte, pe stradă, cineva a tras câteva focuri de revolver. Altă dată a fost

chemat la o întâlnire conspirativă suspectă. A trimis pe altcineva, de încredere, şi a avut confirmarea. Peste un an, Carabaş avea să fugă din ţară. Făcuse spionaj, provocări cu grele pierderi pentru partid. Cei care-l ascultaseră plătiseră cu viaţa, cu închisoarea. În cel mai bun caz rămăseseră descumpăniţi pentru mult timp.

— Ciudată poveste, mormăi Bulgăr întunecat. De fapt, de câţiva ani aflăm atâtea lucruri neaşteptate, nebănuite despre trecut.

— Şi nu-i bine că le aflăm? Sunt mai bune deformările?

Bulgăr făcu un semn de aprobare; ştia ca nimeni altul să nu intre în miezul problemelor atunci când aceasta însemna precauţie sau ceva echivalent.

— Mi-ai adus şi dosarul cu rapoarte? Nu-i aşa? se interesă Dinu Teişanu cu vocea cea mai liniştită cu putinţă.

— Le aveţi aici, preciză Bulgăr arătând un alt dosar voluminos.

— Ce credeţi când cineva întârzie, în delegaţie, o săptămână?

— A fost un caz, poate două, mai demult, îşi aminti Bulgăr. Unul în America Latină. Era vorba de un simpozion sau aşa ceva.

— Omul a rămas, cum s-ar zice, pe spezele lui. Deci instituţia n-a fost păgubită. Aceasta este o explicaţie, poate foarte corectă, poate o justificare trasă de păr. N-a găsit loc la avion sau aşa ceva. Poate că el a fost un ghinionist. Dar dacă a făcut altceva cu timpul acela?

— Întâmplările ulterioare aduc poate clarificări, spuse meditativ Bulgăr.

— La fel aş spune şi eu. Evenimentele ulterioare...

— Naiba să ştie cum este şi cu delegaţiile astea. Unii se zbat să plece cât mai des, recurg la cele mai abile stratageme, alţii se plâng că sunt trimişi prea des. Eu trăiesc la fel de bine stând

acasă, cuminte. Vreau să mor în patul meu, încheie Bulgăr cu un surâs îngăduitor. Dacă mai este nevoie de ceva...

Îşi îndreptă spinarea afectată de sciatică şi ieşi.

27

Intrând din nou în blocul din strada Orhideelor, Gilda avu o senzaţie de gol. I se părea că este un melc care se trage în casa lui. Cât e de plăcut să fii propriul tău stăpân, să ai bani, să conduci o maşină, să stai în hoteluri de lux, să umbli prin restaurante, să faci tot ce doreşti.

„Presupun că ţi se potriveşte o viaţă îmbelşugată – sugerase Bobiţă Fraga, şi cuvintele nu aveau nimic impertinent. Eu mă trezesc deseori cu senzaţia că am irosit prea mulţi ani ca să-mi fac un rost. *Il me reste un quart de ma vie pour me reposer sur la chaise longue. Les temps ont changé et j'ai appris avec l'âge à apprécier ce qui m'a été dévolu".*

Ambianţa în care-şi petrecuse acea scurtă vacanţă îi dădea încă un licăr de bucurie. Oare nu fusese prea pudică, deplorabil de încuiată?

„Poate nu e pe gustul dumitale să stai aici, în pustietate, cu grupul nostru. Tânjeşti după comoditatea hotelului, a restaurantelor? După mine nu contează unde locuieşti, cum trăieşti, cu cine flirtezi dacă totul îl faci cu plăcere, din inimă!" vorbise Bobi Fraga, când se crease un soi de intimitate între ei. Avea o voce convingătoare, puternică, prea fratern când o mângâia, prea carnal când o privea.

Aforismele afectate, ironia lui sceptică arătau o lăudăroşenie simpatică, un fel de a sofistica pentru divertisment. Inevitabil, se

găsise de câteva ori în situaţia de a înota împreună, corpul li se atinsese, şi bărbaţii cunosc acele tertipuri cu care să te pipăie decent. Gilda fusese poate cam rigidă, oprise acel crescendo de vitalitate cu un zâmbet frumos şi eficient până la urmă.

De fapt nici acum nu încetase să se întrebe cine este Bobi Fraga. Toţi ceilalţi păreau la discreţia lui, camaraderia de suprafaţă arăta că fiecare se menţine în rezervă din raţiuni care ei îi scăpau.

Liftul nu mergea nici de data asta. Era vechi, şi arăta extrem de ridicol în şubrezenia lui. Apucă valiza şi urcă, pe scări. Când ajunse în dreptul apartamentului pregăti cheile să deschidă, auzi însă vocea doamnei Rogoveanu, care se certa cu Boby, căţelul lor. Gilda simţi ce va urma, întreg scenariul revederii. Maică-sa se va arunca asupra ei să o descoasă amănunţit, să afle cum a decurs vacanţa, deşi nimeni n-ar putea afirma că acest lucru o interesează prea tare.

Se sărutară fără efuziuni. Ca să-i evite întrebările, Gilda îşi îndreptă din primul moment toată afecţiunea asupra lui Boby, singurul capabil să-şi arate bucuria, sărind în jurul ei, apoi încovrigându-se la picioarele Gildei pe care se mai aflau boabe uscate de nisip.

Când Gilda începu să se dezbrace, doamna Rogoveanu porni să vorbească despre tot ce se întâmplase acasă, ca o moară stricată. Puteai să n-o asculţi, puteai să dormitezi, ea profita de prezenţa fiicei pentru a deşerta sacul cu noutăţile cele mai insipide.

„*Are dreptate tata să stea la fermă*", gândi Gilda, deşi aici era o altă poveste, mai veche, iar bătrânii sunt încăpăţânaţi ca nişte catâri.

— Spune, Gilda, vrei să iei rapid o meditaţie? sări doamna Rogoveanu la un subiect neaşteptat.

— Dar abia am venit, mum!

— Nu-i nimic. Nu poţi să spui că nu te-ai odihnit chiar deloc. Şi-apoi bate fierul cât e cald. Am avut plăcerea să cunosc la coadă, la apă minerală, o doamnă care locuieşte în apropiere... Soţul e inginer sau aşa ceva. Amândoi regretă că fiul lor nu învaţă franceza. Dacă vrei, le facem o vizită şi tratăm condiţiile. Tu cunoşti copilul, ei te cunosc pe tine. Doamna Beran a reţinut că poţi să predai şi engleza, dar a optat pentru franceză. Ce zici?

— Treaba ei.

— Dimpotrivă, e treaba noastră. Îţi strică nişte bani?

Gilda aprobă propunerea cu un „da" fără voinţă, îndoielnic şi obosit. Acesta este eroismul înţeleptului: să accepte superioritatea adversarului. Ajunsese acasă şi totul începea cu un aer de jenă. De plictiseală soră cu moartea. Avea o nefirească împietrire a expresiei, doamna Rogoveanu nu observa.

— Să ştii că dacă nu ne grăbim, ăia găsesc pe altcineva. Vrei să le dăm un telefon, darling?

Gilda n-avea nicio părere. Stătea cuibărită pe sofa; din când în când ochii i se închideau de oboseală. Convingerea ei era că totul se va petrece după voia doamnei Rogoveanu. Bine că apucase măcar acea scurtă vacanţă, o evadare din casa aceasta plicticoasă.

Vichi o primise cu un sentiment amestecat, de indiferenţă şi delicateţe. Avea înregistrări frumoase şi ascultaseră multe melodii noi. La plecare, cu toate protestele, îi dăduse o rochie aproape nepurtată pe care Gilda o putea modifica pe talia ei.

Bobi Fraga se arătase de fiecare dată spiritual şi înţelept. Atitudinea lui, felul de a vorbi aveau ceva protector, de om autoritar, satisfăcut că are în jur femei tinere.

Ceilalţi doi bărbaţi, Costan şi Gioni, aveau aroganţa nesigură a unor subalterni; Costan nu contenea să se laude cu succesele lui

de dansator, lucru firesc la un artist. Fluturase câteva cuvinte fărâmicioase, ferindu-se de declaraţii.

Gioni, alt temperament, vorbea monosilabic, îşi controla mai bine reacţiile tocmai pentru că avea înfăţişarea unui arici ţepos. Îşi pironea privirile pe ea lipsit de expresie, cu buzele strânse, dar privirile aveau totuşi un tăiş, ceva grosolan. Obrajii lucioşi, gesturile posesive, de stăpân, păreau să-i spună, de departe, că odată şi odată se va dovedi fără de apărare în faţa lui.

Trupul ei tânăr şi arzător, aşa cum simţise, fusese ca o văpaie pentru bărbaţi. Starea aceasta o derutase şi-i grăbise plecarea.

Din curtea interioară se auziră zgomotele gunoierilor. Îşi aminti că trebuie să încheie traducerea unui articol şi se retrase în camera ei.

28

Maiorul Teişanu reluase studiul fotografiilor trimise de la Constanţa. Era posibil să fie obsedat de o târzie asociaţie de idei sau unele observaţii nu puteau fi ignorate fără consecinţe. Se simţea năpădit de tot felul de întrebări.

Din fericire, avea linişte, o tăcere care părea că nu va fi întreruptă nicicând. În felul lui, maiorul era de o corectitudine ireproşabilă, iar profesia îi cerea să pună ordine într-un noian de gânduri. În primul rând nu-şi putea explica senzaţia de nemulţumire cu care luase act de prezenţa acelei fete, care, poate, nu bănuia că viaţa e plină de dezamăgiri.

Prin geamurile larg deschise veni o adiere neaşteptată de aer proaspăt. Privirea acelei fete zvelte, blonde, se putea cuibări în inimă. Dacă există, cu adevărat, un mister intim al fiecărei creaturi, frumuseţea acestei fete consta în visarea, în lumina tainică de pe chipul său.

De ce o fiinţă gingaşă ca ea trebuie să palpite în preajma unor indivizi dubioşi?

Priveşti un asemenea cuplu şi nu înţelegi nimic. Poţi să ridici din umeri dacă eşti un simplu trecător. Dar el, maiorul Teişanu, căutând adevărul, avea nevoie de o scuză valabilă în propriii săi ochi.

Ce o îndemnase oare să accepte acea vilegiatură tembelă fără nicio reticenţă? Pe cine cunoştea dintre cei de acolo? Cine o

adusese? Destinul înseamnă uneori fatalitatea de a nu avea pe nimeni care să te ocrotească, un lanţ de slăbiciuni ale familiei şi societăţii.

Asemeni unui mozaic mişcător pozele se regrupau fără cuvinte; maiorul Teişanu le dădea o altă viaţă aplecat asupra lor ca asupra unor fiinţe orgolioase şi crude.

Căpitanul Ciulniţeanu lucrase bine, ca de obicei. În definitiv îşi cunoştea meseria, o iubea. Cum să te îndoieşti de mâinile lui iscusite, de ochiul ager, de inspiraţia lui explozivă, de comentariul amuzant, cu neputinţă de reprodus.

Şi când te gândeşti că Sile Ciulniţeanu, omul cu privirea jucăuşă, cu mersul său mărunt, şmecheresc, contemplă azurul cerului şi întinsul mării suspinând după splendorile lui.

Pe măsură ce trecea la celelalte fotografii câmpul de impresii era altul, maiorul se întorcea încet la indiferenţă, retrospectiv dispunea de date, de puncte de sprijin dominante. În tabăra de vară a lui Fraga, convenienţele se menţineau.

Se vedea că grupul gravitează în jurul bărbatului cu ochelari de soare, alteţa neagră având mişcări de actor decăzut. În pofida unei false aparenţe, indivizii nu exprimă entuziasm. Nu se aude zumzetul conversaţiei, se simt doar privirile invidioase ale celorlalţi doi bărbaţi tineri, dar care nu îndrăznesc să meargă mai departe cu sentimentele.

Cealaltă femeie e Varvara Vichi. Limpezimea crudă a fotografiilor o arată izbitor de liniştită. În mod normal ar trebui să se simtă incomodată de prezenţa acelei fete frumoase. S-ar putea crede deci că interesele ei merg în altă parte, de aceea nu arată nicio suspiciune. Chiar dacă nu mai are loc în caleaşca sentimentală a lui Fraga se dovedeşte calmă, bine dispusă, zâmbitoare. Sau poate legătura ei cu stăpânul fusese o povară de care era fericită să scape?

Maiorul îşi împreună palmele, cu vârfurile degetelor lipite perfect între ele. Aproape că vedea în minte suita aceea de fotografii, decorul sărăcăcios, verdele putred al mării, valurile cu spuma lor albicioasă, sărată.

Râcâi cu unghia o pată de ceară de pe marginea biroului. Era tulburat şi nedumerit. Banul, cadoul, ce drog ieftin. Vitrinele magazinelor expun o gamă nesfârşită de obiecte de lux, toalete, blănuri, podoabe. Cu ele poţi să devii elegantă, deosebită de alţii, fericită poate. Există o credinţă înrădăcinată că haina face pe om. E indecent, să doreşti să fii frumoasă?

Maiorul Teişanu ridică receptorul şi formă gânditor un număr. I se răspunse că Ciulniţeanu avea dimineaţa liberă. Şi-l închipui pe omul acela micuţ, energic, îndemânatic şi rapid în gesturi, acasă, încurcându-şi nevasta la bucătărie sau urcând scările cu o sacoşă plină de sticle şi sifoane.

Luă apoi în consideraţie şi o altă variantă. Sile iubea pescuitul.

„Ştiu eu un loc grozav, pe o platformă. Să vă duc să vă minunaţi. Acolo nu ajunge oricine. Dau la guvizi o oră-două, apoi alte două la lufar, că-mi cunosc lungul nasului şi nu vreau să pescuiesc eu toată Marea Neagră. Mă întorc acasă cu două-trei şiraguri şi cu paporniţa în care am restul, târându-mi sandalele ude şi imediat apar invitatele: Aoleu, madam Ciulniţeanu. N-ai ceva peşte în plus c-astăzi n-aş găti carne şi parcă l-am văzut pe domnu Sile cu plinu, că are noroc în toate, şi în menaj şi la servici, că cine mai e ca dânsul pă Constanţa şi tot litoralu, poate c-o să vă dau şi eu nişte şerbet de trandafiri, c-al meu, *lua-l-ar* naiba, umblă pă la bere, cică nu-i place să-l bată soarele în cap la pescuit... Uite-aşa, mă duc să pun şi eu ceva în tigaie... Bine că mi-am adus aminte, n-ai şi-o sticlă de ulei ca să nu mă mai duc până la Complex pă căldura asta”.

Maiorul îşi imagina gura de puşti pistruiat, turuind, făcând un haz nebun de tot şi de toate. Lui Ciulniţeanu îi plăcea marea, lăcrima când vedea un catarg pierzându-se în larg, dar doctorii nu-i dăduseră voie să navigheze. „M-am căciulit la toate comisiile, doar că nu le-am căzut în genunchi să le sărut picioarele. Aş fi făcut-o şi p-asta, dar ştiu că era de prisos. Am un reumatism nenorocit. Nu, ţine la umezeală, de aia am dat chix pe toată linia..."

Întreaga lui credulitate şi putere de imaginaţie se îmbină ca să simtă aievea cât de frumoase sunt călătoriile pe mare şi oceane. Colecţionează vederi, i le trimit cunoscuţii, colegii, toţi cei care cunosc povestea lui.

Pleoapele i se ridică cu părere de rău. Biroul şi-a recăpătat contururile sale.

29

Ştia un restaurant micuţ, liniştit şi curat, cu ospătăriţe tinere şi energice, plăcute, un locşor în care puteai să iei un prânz tihnit. De fapt, venind în acest loc, peste care fâlfâia parcă aripa providenţei, Dinu Teişanu avea o senzaţie de odihnă ce i se strecura în trup, în suflet, de răgaz obţinut ca să lâncezească în intimitatea unei camere liniştite.

Pricepute şi zeloase, ospătăriţele aranjaseră o pajişte în miniatură, decoraseră interiorul dându-i căldură şi voioşie.

În timpul orelor de masă ele alungau, fără tapaj, pe zgomotoşii băutori de bere, pe misiţii deprinşi să vegheze prin localuri unde beau şi aldămaşul şi câştigul.

„Masa trebuie luată în linişte, în mijlocul unor oameni plăcuţi, civilizaţi, aşa cum te-ai afla în propriul tău cămin”, le explicase blând maiorul, şi ospătăriţele, măgulite, intraseră în rol punând de la ele culoare, graţie şi chiar extravaganţă.

Când îl vedeau intrând, zâmbindu-le, căutând din priviri un loc mai retras, de obicei lângă fereastră, ospătăriţele admonestau pe furiş dar vehement clienţii care deveniseră indezirabili, pregătindu-le nota de plată, aduceau o faţă de masă scrobită, o glastră cu flori proaspete, o solniţă nouă, serviciul de oţet şi ulei, tacâmuri inox, şervet de olandină, totul într-un du-te-vino care stârnea nedumerirea celor străini de local.

Cu timpul, ospătăriţele linguşitoare, aşa cum o cereau regulile jocului, simţeau o adevărată slăbiciune pentru acest client politicos, foarte corect şi misterios, cu priviri sfredelitoare dar prietenoase, mirosind a lavandă fină, îmbrăcat extrem de îngrijit, întotdeauna tuns şi ras impecabil.

Câteva legende discrete se născuseră, se şopteau ceremonios dincolo de pragul bucătăriei, cu plăcerea pe care o au femeile de a inventa sau de a colporta dulcegării pentru care nu trebuie să-ţi baţi prea mult capul.

Dinu Teişanu, fără să fi recurs la vreun aranjament preliminar, se îndreptase spre restaurant cu mişcări relaxate; zări de departe daliile cărnoase, de o frumuseţe lacomă şi pătrunse pe aleea cu pietriş fin.

Responsabila, o femeie tânără, de curând căsătorită, al cărei păr negru închis contrasta cu pielea foarte albă, îl primi aşa cum primeşti un oaspete drag. Îl învălui cu un zâmbet de prinţesă indiană, apoi intră subit în panică, ca şi când ar fi fost vorba de soarta unui copil căruia îi purta de grijă. Se uită autoritar să descopere masa cea mai potrivită, împinse o frapieră plină de capace şi sticle goale, admonestă un crai cu părul alb care avea obiceiul de a rupe, la plecare, flori din jardiniere. Mergând în frunte, declanşând o revărsare de afecţiune, doamna Lila îşi unduia cu pricepere corpul, de parcă voia să-l rupă în două.

— Azi aţi venit foarte devreme! se miră ea, oprindu-se să-l examineze, afectat dar viclean. Serviţi masa în grădiniţă sau în salon?

— Rămân în grădiniţă, la umbră. Mă simt mai bine aici, înconjurat de flori şi în prezenţa dumitale binefăcătoare, spuse galant maiorul.

Doamna Lila roşise încântător, apoi respectând convenţiile îşi aranjă bluza albă cu jabou fin şi-i oferi ceremonios o listă de

bucate, pe care se grăbi să o comenteze cu pricepere şi mai ales cu sinceritate.

— V-aş recomanda supa de pasăre cu tăieţei de casă...

— De acord, doamnă Lila. Şi felul doi musaca de vinete. Cred că este grozavă.

— Şi o bere, da?

Ochii ei clipeau înţelegător.

— Mai vă duceţi la servici?

Maiorul acceptă mirarea ca şi când ar fi fost vorba de propria sa vinovăţie. Oricum, era plăcut că cineva se zbuciuma pentru el absolut sincer şi recunoscu încă o dată puterea femeii de a mângâia şi ocroti.

Responsabila plecase să dea dispoziţiile necesare, un fleac de nor ascunse câteva minute soarele. Lui Dinu Teişanu i se păru că petuniile fragede din jardiniere, cam înghesuite de altfel, au un tremur uşor de fete sărace şi disperate. Scoase un ziar şi literele mari de titlu, se luptau parcă lipicios să-i câştige privirile.

Nişte paşi mătăsoşi se auziră pe alee. Înălţă involuntar privirile şi sângele său rece, de om calm şi experimentat, simţi arsura.

Sub apăsarea mâinii încordate furculiţa începuse să se îndoaie. Tânăra cu trăsături fine şovăi o clipă, îşi roti ochii săi limpezi peste toţi şi toate, apoi alese decent o masă îndepărtată.

Avea o moliciune în mişcări aşa cum au femeile visătoare. Pozele estompaseră de bună seamă acest aspect, mersul alintat, dar calculat fermecător, dezvăluia ceva din intimitatea acestei necunoscute elegante, cu o carnaţie luminoasă, cu ochi blânzi, alungiţi.

Dinu Teişanu se simţi ispitit să bea ceva, avea înaintea sa frapiera şi mai neîndemânatic ca oricând se apucă să desfacă sticla de bere. Mâncă repede, ceru din vreme nota de plată

conversând foarte discret cu doamna Lila care, din cauza aglomeraţiei, avea tot mai multe obligaţii şi o nelinişte profesională plăcută.

Restul fu o chestiune de rutină care decurse aproape linear.

Maiorul Teişanu se reîntoarse la inspectorat făcând un adevărat slalom prin mulţimea celor ce ieşeau de la serviciu. Parcă niciodată strada nu i se păruse mai încântătoare cu *zarva* ei, cu trepidaţia pe care n-o cunosc cei care traversează oraşul în autobuze, dornici să ajungă mai repede acasă, în cartierele noi.

Dinu Teişanu avea o exuberanţă sinceră, ar fi vrut să vorbească tare, să glumească, să zâmbească duios femeilor frumoase care treceau pe lângă el ca nişte zeităţi intangibile.

Lucrul cel mai nostim i se părea că se întoarce după o lungă şi împovărătoare absenţă. Intrând în sediu, îşi recăpătă sobrietatea; în luciul oglinzii liftului îşi identifică, chipul îmbujorat de căldură, ochii cu licăriri jucăuşe, câteva fire argintii, marea spaimă a fiecăruia.

Plutonierul Bălăeţ se ridică salutându-l.

— Permiteţi să vă raportez? L-am găsit pe tovarăşul căpitan Ciulniţeanu. Doriţi să vorbiţi cu dânsul?

— Bineînţeles! spuse răspicat, maiorul şi trecu în biroul său.

Câteva clipe auzi foşnetul discret al perdelelor fluturate de o boare de vânt. Trebuie să fie minunat să faci acum o baie în mare, se gândi maiorul cu o expresie ironică, să simţi briza sărată, să te arunci acolo unde se sparg valurile.

Nimeni n-avea timbrul lui Sile Ciulniţeanu, chicotitul său de şoricel, timiditatea spulberată de un râs scurt, ironia complicată, ochii veseli de nevăstuică, aerul peste măsură de ocupat şi tenacitatea insului care ia totul de la capăt fără murmur.

— Am primit... „proviziile”, dragă Sile, şi-ţi mulţumim. Nu-i cinstit să iei din munca altuia, dar să ştii c-am adăugat şi eu ceva din imaginaţie. E de datoria mea să-ţi spun.

— Mă bucur că v-au folosit.

— Voiam să-ţi spun de poze... ai avut o recoltă bogată... Ai cotrobăit mult după ele? Vorbeşte mai încet, Sile, că-ţi văd şi limba şi cerul gurii. Printre cunoscuţii noştri era şi o floare rară.

— Poezie, nu alta, tovarăşe maior! Nu-ş ce dracu căuta la *faivoclocul* lor.

— Măcar de-ar rămâne fără urmări escapada asta a ei. Am remarcat-o pe fată, Sile. Chiar din seara aceea. Nu ştiu ce va fi mai departe, dar totul e împotriva ei, dacă rămâne cu scorpionul ăla. Pare o fiinţă descurajată sau o visătoare incorigibilă. Încă nu arată a animal încolţit, deşi cine ştie ce-o fi în sufletul ei.

— E femeie, tovarăşe maior. Astea acţionează după metodele lor empirice şi noi, trilu-rilu, crocodilu, nu ne gândim la viclenia cu care se apără, se echilibrează ca pasărea în zbor!

— Se poate, Sile! În fond am o senzaţie nedesluşită. Când o văd atât de liniştită, mă întreb de ce vrea să se lase în mâinile murdare ale lui Fraga? Eşti tată, ai şi tu copii şi strigă disperarea în tine când te gândeşti că undeva, într-un ungher întunecat, stă un monstru, un dement care ar putea să-i lovească, să-i înşele, să facă din ei unelte oarbe, nişte fiinţe rătăcite şi hăituite.

— Este foarte adevărat ce spuneţi, tovarăşe maior. Nu mă impresionează nimic mai mult decât infractorii tineri, cei pe care-i distrug nemernicii înrăiţi.

— Te înţeleg. Sile. Spune-mi acum altceva: cine este cealaltă, nu Vichi Varvara?

— Viorela Schumann, peruchieră. Cam umblă prin hotelurile de lux, aranjamente igienice şi confortabile. A fost avertizată de

„Moravuri”, dar cam nesocoteşte sfatul, ceea ce e o greşeală din partea ei.

— Fără grabă, Sile. Nicio măsură pripită. Oamenii lui Fraga trebuie „menajaţi”, să-i lăsăm aşa cum şi-au orânduit ei lucrurile, dacă sunt cuminţi, până vedem ce se pregăteşte. Staţi cu ochii pe ei. Alte noutăţi, Sile. Cu siguranţă că o să-mi spui ceva şi despre Vichi.

— Sunteţi pe fază, tovarăşe maior. A luat bilet de Bucureşti la rapidul 86... Pentru azi. Ce ordonaţi?

— Las umbra ei să se-aşeze-n palmă. Aşa spune un poet. Ce fac ceilalţi?

— Costan are aranjament la „Sapho”. Mănâncă, bea, dansează... dar cam în silă, că n-au public. E cam scumpişor... Celălalt, Gioni Bucătaru, stă pe lângă Patron. I-am văzut şi la Mamaia, la Chemin de fer... Destul de cumpătaţi şi de cuminţi. Atmosferă de cimitir care nu mai are locuri libere.

— Chestia asta cu locurile libere, Sile, se poate discuta... Unde stă Fraga?

— La „Cavalerul trac”. Sunt acolo câteva căsuţe pentru ospătari. Gestionarul i-a închiriat pe cea mai bună... cred că din lăcomie, să mai câştige un ban. Aici, în timpul sezonului, nimic nu se pierde, totul se transformă în bani! Pe fată am văzut-o când a plecat. A luat o ocazie, un ins cam de vârsta tovarăşului colonel Trotuş... Părea om serios, venit la o înmormântare... era în doliu. Oricum, avem numărul de înmatriculare a maşinii. N-am insistat.

— Păstrează-l, Sile. Rămâi cu ochii pe zănaticii ăia şi mai ales pe lider.

— Mi-ar face mare plăcere să mai veniţi pe aici, tovarăşe maior, dar fără treburi. Pe linişte şi pace.

— Îmi spune mie inima c-o să ne vedem, Sile. Simt în mine o vagă nostalgie după mare, după nisip şi mai ales după cineva de pe acolo... Să nu-mi spui că ai ghicit. S-ar putea să faci o confuzie.

Maiorul încheie convorbirea şi rămase un timp nemişcat în fotoliu. Ar fi fost bun un duş la ora aceea, simţea cămaşa udă lipită de corp.

Auzi din nou soneria telefonului şi ridică receptorul. Secvenţele de mai înainte se risipiră nemilos.

30

Varvara Vichi coborî din rapidul 88 purtând doar un mic sac de voiaj şi porni legănându-se spre capătul peronului. Era îmbrăcată cu gust, o ştia prea bine, înainte de oprirea trenului se studiase, cu un ochi critic, în oglindă şi îşi refăcuse fardul.

Nu-i plăcuse niciodată moda maxi, deşi avea atâtea cataloage ce o îndemnau să se supună noii linii. I se părea o prostie să-şi ascundă corpul când în adâncul fiinţei, sale pulsa o dorinţă contrarie. De altfel, când atâtea femei se aflau în aceeaşi dilemă, nu se aştepta ca tocmai ea să fie luată drept singura fluşturatică.

Câţiva bărbaţi o urmăriră cu privirile. Pentru micile ei vanităţi aceste atenţii, după care jinduia, îi făceau bine, cu atât mai mult acum.

Seara era moleşitoare şi liniştită. Sub cupola de sticlă şi oţel a gării mirosea a fum şi detergenţi. Se opri la chioşcul farmaceutic şi îşi aşteptă rândul. De unde se afla, cercetă cu atenţie peronul. Începuse o călătorie în necunoscut şi trebuia să se asigure cum stau lucrurile.

Când ajunse la ghişeu, oficianta îi transmise un flacon şi un pacheţel. Ochii rimelaţi ai Varvarei o detaliau leneş, însă femeia, absorbită de muncă, sigură de ea, îşi făcea mai departe datoria.

...Varvara urmase o şcoală medie de muzică, o încheiase nu prea strălucit. Înţelesese din vreme că nu este foarte simplu să intre la Conservator, dădu totuşi examenul de admitere şi căzu.

Se învârtise de colo-acolo, căutase mângâiere la un şef de orchestră însurat şi având o spaimă nebună de soţie. Crezându-se un artist neînţeles pe malurile Dâmboviţei, Varvarei i se năzărise să plece din ţară. Îşi căută vreo rudă cât de îndepărtată, dar nu găsi. Continuă să bată străzile, cafenelele şi barurile cu prieteni de ocazie şi cam de aceeaşi teapă, privind ore în şir în pahar, în zaţul uscat al cafelelor, fumând ţigări superlong.

Câţiva regizori mărunţi, ahtiaţi după asemenea specimene în derivă, o folosiră în emisiuni de umplutură, trecându-şi-o unul altuia, aşa cum muţi mâna din buzunarul stâng în buzunarul drept. Adolescenta netalentată s-a domolit, după un timp, renunţând la gândul de a mai da examen la facultate.

Varvara Vichi se gândi la o căsătorie şi ar fi făcut-o fără prea multe mofturi dacă ar fi găsit un soţ care să-i aducă tot salariul şi să n-o împiedice să-l cheltuiască după capriciile ei. În schimb era gata să-i dea inepuizabila ei vocaţie pentru iubire, conştientă că acesta era singurul lucru pe care îl putea face bine.

Nu găsi, în preajma ei, un asemenea mire şi iarăşi rată. Cunoscu însă un ins de la cultură sau de prin apropiere, o lighioană măruntă, tuciurie, grăsuţ ca un dop, care-i zâmbise prietenos...

Obţinu un atestat şi apoi angajament de dizeuză. Faptul că ştia să se acompanieze la pian şi chitară impunea într-un program de provincie, unde platitudinea nu stânjeneşte pe băutorii de profesie şi pe gospodinele ce vin din an în paşte la restaurant.

Curând Vichi deveni mai lenevoasă dar şi mai rafinată. Începu să simtă foşnetul banilor, al cadourilor; pe măsuţa sa de toaletă se adunaseră zeci de flacoane, în şifoniere nenumărate toalete. În galeria trubadurilor intrară cheflii cheltuitori şi pătimaşi, delapidatori de toate soiurile, apoi, abrupt, străini insinuanţi, cu zâmbete false, gelatinoase.

Vichi descoperi un aer de agitaţie, nopţi triumfătoare, beţii incredibile, văzu oameni aruncând în aer lăutarilor şi chelnerilor zeci de bancnote nemuncite, acoperind-o şi pe ea cu aceleaşi hârtii de bancă.

Din nevoia de linişte, de protecţie, deveni atentă şi cu alţii, ştiut fiind că suprafeţele netede sunt mai mângâietoare. Rochiile care n-o mai interesau le oferea femeilor din personalul restaurantului şi hotelului. Din unele făcuse cameriste, o ajutau să se îmbrace, să se pieptene. Când se plictisea, le chema să-i asculte poveştile, aureolându-se, savurând exclamaţiile înăbuşite ale fetelor naive şi nerăbdătoare să intre în viaţă triumfal, ca domnişoara Vichi.

Când banda de prieteni crescu, Varvara ademeni şi câteva fete. În câteva din acestea descoperi copii ale sale, desfrânate şi lacome, gata să o depăşească.

Cu tot aerul clandestin al preocupărilor lor, lucrurile au ajuns însă la cunoştinţa miliţiei.

Bobiţă Fraga a cules-o într-un moment de eşec. Aspectul protocolar al relaţiilor lor a fost doar un joc. În manierele lui curtenitoare Vichi a înţeles că are în faţă un stăpân căruia îi trebuie actori. Capabilă să discearnă lucrurile, Vichi a pus pe faţa ei o nouă mască, una mai onorabilă. A început din nou să cânte, văzând seară de seară un ocean de chipuri, dar Bobiţă o adusese la realitate, avertizând-o că trebuie să se stăpânească. O pijama a lui îl aştepta în garsoniera dizeuzei, deşi duceau vieţi separate. Bobiţă nu vorbea mai mult decât era necesar. La început a fost intrigată, revoltată, apoi a acceptat totul.

Când a crezut de cuviinţă, Bobiţă Fraga i-a redat dreptul de a încerca unele combinaţii convenabile, necesare vanităţii şi temperamentului ei. În felul acesta a apropiat-o şi de treburile lui, pe nesimţite. Îi procura valută. Fusese nesăbuită, slabă, acum

devenise conştientă că nu mai are propria-i capacitate de a decide. Trăia un amestec ciudat de teamă şi ranchiună.

Şi atunci a apărut Ky, puternic, impresionant, sigur de el. Străinul avea o îngăduinţă mărinimoasă, o stare de exaltare perfidă, o răutate veselă cu care o controla, o veghea, o cântărea în fiecare clipă. Prin uşa întredeschisă de Bobiţă Fraga, în viaţa Varvarei pătrunsese un alt stăpân.

Cu această perspectivă a continuat să trăiască alături de Fraga, fără convingeri, cu impresia dureroasă că ar fi trebuit să facă altceva, să zămislească copii, să aibă o familie... măcar o fericire, banală.

Vichi se opri la ieşirea din piaţa gării, zăbovi câteva minute; un bărbat deşirat şi negricios se lovi de ea. Îl împinse cu putere în zid, totul fără vorbe, perfect liniştit, de parcă fusese o fază de antrenament. Primise biletele de tren.

Brusc, se întoarse şi porni spre peronul şase. Acceleratul 211 pentru Curtici urma să plece peste cinci minute. Cu abilitatea unui atlet, Vichi aruncă bagajul în vagon şi urcă exact în momentul în care impiegatul de serviciu dădea semnalul de pornire.

Din nou, prezenţa ei stârni interes. Trecu printre bărbaţi cu o privire jucăuşă, acceptând să se lipească o clipă de cei care-i făceau prea puţin loc.

În compartiment, spre surprinderea ei, se afla un grup de surdomute. Dacă ar fi putut, ar fi căutat alt compartiment.

Cu un sentiment de tristeţe îşi ocupă totuşi locul. Fixă deşteptătorul de la ceasul de mână şi îşi rezemă capul de bancheta pluşată.

Prin fereastră se proiectau neîncetat localităţi neînsemnate, porţiuni de pădure, licăriri jucăuşe de lumină. O voinţă puternică

o sprijinea, împiedicând-o să şovăie. Ieşi din compartiment cu precauţie, să nu-şi trezească tovarăşele de călătorie.

Munţii scăldaţi în lumina lunii alcătuiau un spectacol copleşitor. Un vlăjgan mirosind puternic a alcool, rătăcind pe coridor, o prinse în braţe ca şi când n-ar fi avut loc să treacă. Vichi îi împinse scurt cotul în abdomen încât vlăjganul icni, pipăindu-şi partea lovită. În clipa următoare îşi văzu de drum docil, punând capăt unei situaţii jenante.

Trenul începuse nervos coborârea. Predealul rămăsese în urmă şi după toate aparenţele se apropia primul tunel. În străfulgerarea neaşteptată a unui gând îşi aminti călătoriile sale pe munte. Prima dată urcase împreună cu colegii de clasă, o excursie şcolară. Erau plăpânzi, n-aveau suflu, dar se sileau să se arate grozavi. Vichi, uscăţivă, cu picioarele lungi şi slabe, afurisit de descurcăreaţă, încălecase un măgăruş de la cabană, care, ca să scape de ea, se culcase cuminte pe-o rână. Copiii dormiseră la priciuri, noaptea ieşeau cu un fior de spaimă până la closet şi acesta fusese lucrul cel mai nesuferit.

În schimb, hoinăritul pe imensul platou le dăduse o fericire fără margini, vremea fusese frumoasă şi ei îşi corectaseră treptat stângăcia şi stinghereala primei drumeţii.

Ecoul acelor amintiri o străbătu ca un fior înăbuşit.

Trecuseră de al doilea tunel, trenul şi timpul alergau cu încăpăţânate. În arcadele de lumină vedea din nou pădurea, margini de pajişte, lucrări din piatră pentru protecţia căii ferate.

Se apropia de destinaţie; vilele luminate, aleile liniştite, ultimele perechi pe şosea îi dădură un sentiment tainic, plăcut, de satisfacţie. Îşi strânse buzele. Cercetă cu privirile coridorul celuilalt vagon. Un singur bărbat, cu spatele spre ea, privea pe geam aplecat ca într-o prăpastie. Faldurile unei perdele se umflară de curent şi o atinseră peste faţă. Aşteptă ca trenul să

încetinească, după care se întoarse să-şi caute sacul de voiaj. Când îşi privi din nou ceasul văzu că era ora 22 şi 15. În cel mai bun caz, îi mai trebuiau zece minute de mers până la destinaţie. Poate va găsi un autobuz.

31

Şoseaua naţională făcea o curbă neaşteptată pe care o anunţa din vreme un indicator ce strălucea în lumina soarelui. Maiorul Teişanu reduse viteza, ocoli o căruţă cu fân şi-şi pironi gânditor privirea, pe un pâlc de plopi tremurători care flancau vanitos drumul.

După toate indiciile acela era locul unde trebuia să părăsească şoseaua asfaltată. Maşina alunecă lin ultimii metri, apoi pneurile scrâşniră brusc, intrând pe drumeagul de ţară.

Ploaia de dimineaţă umezise pulberea nisipoasă, transformând-o într-un fel de pastă amestecată cu prundiş vineţiu. Bălăriile crescuseră în voie pe lângă garduri, amestecându-se cu flori necunoscute, geometrice, zâmbind în culori vii. Curând drumul se strâmtoră în aşa măsură, încât maiorul Teişanu îşi spuse că dacă un alt vehicul ar veni din sens invers situaţia ar fi cât se poate de ingrată. De aceea apăsă instinctiv pe accelerator. Roţile foşneau stropind mărăcinişul şi smocurile de iarbă cu pasta aceea umedă, nisipoasă.

Curând zări vila înaltă, rigidă, îmbrăcată, în iederă, în contrast cu clădirile puţine şi modeste din acea zonă. Mai ales hambarele din scânduri geluite vopsite în roşu carmin o deosebeau, amintind, cu încăpăţânate de o perioadă de prosperitate a stăpânilor domeniului.

Maiorul Teişanu opri, parcă maşina într-un refugiu natural, pe care-l permitea vegetaţia aceea a nimănui.

Un bărbat îmbrăcat într-o salopetă cafenie, cu o pălărie de paie pe cap şi o foarfecă de grădinar în mână tundea un gard viu. Părea că nu vede pe nimeni, fiind absorbit de ocupaţia lui monotonă şi plicticoasă. Teişanu cercetă din mers aspectul liniştit al casei, priceperea şi energia celui care lucra.

Abia când îl descoperi pe vizitator lângă el, omul îşi pipăi marginile pălăriei, ceea ce putea aduce a salut, apoi scoase o batistă colorată şi-şi şterse faţa. Avea obrazul ars de soare şi o privire absentă.

— Îl caut pe domnul Edgar Rogoveanu, spuse, maiorul intrând pe poartă şi înaintând câţiva paşi pe aleea cu pietriş.

Omul casei adăugă la privirea lui neîncrezătoare primele cuvinte.

— Eşti de la percepţie? mormăi cu aerul nechibzuit al unui ins morocănos, care nu se dă în vânt după asemenea vizitatori.

Maiorul ridică din umeri. Bărbatul acela cu tâmplele încărunţite avea o voce aspră, ceva care putea să te scoată uşor din răbdări.

— Vin cu alte treburi, spuse maiorul privind curtea.

De o parte şi de alta se zăreau butuci de viţă-de-vie întinşi pe spalieri de beton, apoi câteva şiruri de piersici pitici în care se strânseseră stoluri de păsări roşcate. Câţiva cireşi bătrâni închideau o latură a grădinii, de cealaltă parte se aflau merii şi perii, iar spre pădure un zmeuriş des, ofilit, câţiva nuci umbroşi şi carapacea sticloasă a unei sere. Totul te îndemna să admiri perseverenţa proprietarului care înjghebase o gospodărie înfloritoare.

— Dacă nu aveţi câini dezlegaţi pot merge şi singur, preciză maiorul.

Intuiţia îi spunea că poate să meargă liniştit, îl stimula încă disputa surdă cu acel personaj a cărui purtare şocantă părea de neînţeles.

— E în vilă, vorbi bătrânul, fără să piardă din răutate. Dar numai un nărod îşi închipuie c-avem tot timpul câinii legaţi.

— Oh, câinii îmi plac foarte mult. Şi noi avem câini, spuse el în doi peri. Dacă ar fi să vorbesc despre ei ar trebui să folosesc o ploaie de superlative.

— Oricum, eu v-am avertizat! insistă viclean grădinarul.

— Foarte drăguţ din partea dumitale. Altfel putea să fie sfârşitul prieteniei noastre atât de promiţătoare. Nu-mi plac nebuniile nici la tineri, dar nici la bunicuţi ca dumneata. Spor la muncă, papaşa!

Omul rămase nemişcat şi-l urmări pe vizitator cu privirea până când acesta urcă treptele vilei.

Teişanu apăsă pe sonerie mai mult de formă. Era convins că sosirea lui fusese observată. Îşi pipăi cravata, apoi reverele hainei de vară, uşoară, mult mai uşoară şi mai comodă decât uniforma. Câteva urme de nisip pe pantofi şi le şterse cu îndemânare pe covoraşul de la uşă. Uitându-se la ceasul de mână văzu că au trecut trei minute de când parcase maşina. Dacă nu cumva i se oprise ceasul.

În pragul uşii apăru o bătrână înveşmântată în haine de ţară. Avea ochii înfundaţi în orbite, un tulpan negru pe cap. Aceasta îl pofti să intre, făcându-i loc.

Primul lucru care-l frapă fură covoarele vechi, orientale, culorile şi desenele lor stinse; netulburate de timp, în armonios contrast cu pereţii, apoi delicatele draperii de dantelă. Timp de un minut şi mai bine privi încăperea aceea ireproşabil de frumoasă, un adevărat salon englezesc cu mobile de stejar, fotolii de piele, tablouri şi cristale. Oare cât să valoreze toate astea?

Bunul simţ îi făcu să-şi mai privească o dată pantofii şi văzu că putea fi liniştit. O uşă laterală se deschise cu încetineală. Stăpânul casei apăru arborând o faţă radioasă, una din acele priviri amăgitoare, care nu spun nimic, au discreţie, jovialitate, sunt agreabile, dar în realitate ascund totul cu pricepere.

Maiorul se recomandă protocolar şi strânse o mână bărbătească pe degetele căreia simţi câteva inele. Gazda era un bărbat înalt, spătos şi musculos, într-o frumoasă haină de casă.

— Niciodată nu mi-am dat seama pe deplin care sunt farmecele vieţii de la ţară, domnule Rogoveanu. Domeniul dumneavoastră a reuşit să mă tulbure.

— Sunt măgulit, cu atât mai mult cu cât multă lume dispreţuieşte aceste binefaceri. Aici simţi bucuria naturii, vigoarea pământului, te simţi legat de el printr-o suită de generaţii, în cazul meu. Ce i-aş putea cere vieţii mai mult?

— Aveţi dreptate, domnule Rogoveanu. Totuşi bănuiesc că nu duceţi o viaţă fără griji.

— Cu alte cuvinte un *dolce far niente?* Nu, în nici un caz. Asta chiar n-ar avea niciun sens. Muncesc şi azi cu amândouă mâinile, spuse el, făcând haz de banala expresie pe care o folosea cu o voce vibrantă şi aprinsă. Nu pentru c-aş fi împovărat şi sărac, cred că nu lăsăm această impresie. Avem însă o sfântă obligaţie, să lucrăm pământul.

Edgar Rogoveanu părea de la început un orator excelent. Se aşezară în fotolii, gazda cu dezinvoltură, invitatul cu senzaţia că va trebui să-şi înăbuşe orice imbold.

Maiorul asculta politicos, lăsându-l pe Rogoveanu să se încânte de propriile sale viziuni care-i dădeau o mare satisfacţie. După asemenea incursiuni amăgitoare vine întotdeauna teribila nerăbdare de a cere vizitatorului să se deconspire.

— Şi salonul mi se pare minunat, domnule Rogoveanu, Un lucru atât de perfect, de original, cu greu mai poţi vedea astăzi.

Rogoveanu rosti reverenţios, privindu-şi avid vizitatorul.

— Primesc cu umilinţă laudele dumneavoastră, domnule, şi mă bucur că tineretul gândeşte astfel, căutând frumosul, bunele intenţii şi nu ia în zeflemea pe vârstnici când se laudă cu materialitatea vieţii.

— Dac-aţi avea şi o tovărăşie agreabilă...

Teişanu simţi o căldură care îi năvălea în obraji. Spera să nu se observe subtilitatea, nuanţele.

— Îmi place mult ambianţa, domnule maior, vorbi Rogoveanu cu o curtoazie relaxată. Altfel mănânc ca ultimul sărac: două-trei felii de pâine prăjită, o supă, un pahar cu lapte, brânză de vaci, ceaiuri şi compoturi şi, potrivit împrejurărilor, puţină carne fiartă. Un regim sever, nu-i aşa? ceru el să fie compătimit.

Ochii îi scânteiau, părea tânăr, un om care vrea să trăiască cu o ardoare pătimaşă.

— Când revăd în minte toate bunătăţile pe care le-am mâncat acasă, în tinereţe, apoi în străinătate, la miile de sindrofii, în marile restaurante, mă cuprinde o uimise sinceră şi mă gândesc neputincios de ce făceam o asemenea risipă când se poate trăi şi cu puţin?

— Bănuiesc că o asemenea întrebare cu greu o poţi pune la tinereţe. De fapt de ce anume suferiţi?

Gazda duse mâna sa albă la bărbie, dădu din cap cu o expresie cam decepţionată, apoi zâmbi copilăros.

— Sunt un bolnav fericit, fiindcă mi-a dat Dumnezeu din toate cu marea sa milă: o litiază la rinichi, enterocolită, colibaciloză; am avut şi hepatită epidemică şi altele pe care nu le mai înşir fiindcă, nu-mi place să mă tângui. Alţii de vârstă mea şi cu atâtea boli au închis de mult ochii şi au încrucişat mâinile pe piept... Eu mă

descurc, negociez cu bolile de mulţi ani şi tactica s-a dovedit fructuoasă. Fiecare acţionează moderat, asta-i partea mea, asta-i partea ta, îşi împart ele terenul, trebuie să ne tolerăm pentru a lupta până la capăt.

— Bine că nu disperaţi, că aveţi un asemenea moral excelent, îl flată maiorul cu un zâmbet corect.

— Nu sunt disperat, pentru că niciodată n-am sperat nimic, rosti cu farmec Rogoveanu, arătându-şi dinţii mari şi albi.

— Nu aveţi cumva nişte necazuri pe aici, domnule Rogoveanu? se arată binevoitor maiorul.

Gazda se ridică, scoase un caiet îmbrăcat în piele şi căută cu atenţie nişte însemnări.

— Vă răspund imediat. De fapt am găsit datele exacte... ştiţi, însemnările acestea mă ajută să nu decepţionez. Am arătat în scris că se face braconaj fără ruşine, şi chiar cu complicităţi. Nu îi detest pe aceşti indivizi pentru că stomacul lor digeră iepuri, fazani, potârnichi şi căprioare. Îi detest pentru că fac din asta o distracţie, escaladează legea. Am dat câteva relaţii atunci, nu ştiu dacă au folosit cuiva. Am vrut însă să-mi fac datoria de cetăţean. Era mai bine dacă şoviam? voi el să ştie, rămânând în picioare în faţa vizitatorului.

— Aţi făcut foarte bine că aţi intervenit cu o sesizare, spuse maiorul atingând cu vârful degetelor unul din trandafirii galbeni de pe măsuţă. Nişte măsuri s-au luat, sunteţi de acord?

Rogoveanu se înclină politicos, apoi spuse cu un glas uşor şovăielnic:

— Cred că lucrurile s-au ameliorat... cu ajutorul lui Dumnezeu. Oficial nu ştiu nimic... nu prea am relaţii strânse cu satul vecin... Istorii vechi, domnule maior. Între ei şi mine sunt umbrele strămoşilor mei, obstacole care m-au neliniştit cândva, când oamenii de pe aici erau dornici să agonisească măcar o

scândură sau o greblă cu coadă... Acum oamenii din partea asta s-au săturat de pământ, fug la meserii. Se duc la oraş, se angajează pe şantiere, câştigă trei-patru mii de lei pe lună, nu le mai place mirosul pământului reavăn, nici bălegarul, nu mai cresc animale, abia ţin câţiva pomi pe lângă casă, şi s-au spurcat la viţa-de-vie, pe care de fapt eu o socotesc nerentabilă.

— Văd totuşi că aveţi, spuse maiorul după o oarecare şovăială.

— O să scot din ea fără milă, voi lărgi grădina de flori. Până acum am navigat încet, cu multă prudenţă, întrucât eram silit să mă ţin de piaţă, de reglementările capricioase de la un an la altul. Făceam, ca marinarii care se tem, în locurile necunoscute, în preajma atolurilor de corali, să nu se lovească de vreun obstacol ascuns sub apă. Acum ştiu drumul. Să nu vă mire că preşedintele *ceapeului* vine să-i dau sfaturi agricole de ultimă oră, altoiuri, butaşi, bulbi de lalele şi altele. Într-un fel, mergem umăr la umăr, doar că el are suprafeţe mari şi n-are braţe de lucru. Eu muncesc mai puţin decât aş putea munci cu cei din familia mea tocmai fiindcă n-avem pământ. Pare a fi o ironie ceea ce îndrug acum...

— Pe cine includeţi în familia dumneavoastră?

Rogoveanu se lăsă în fotoliu cu o lene devoratoare. Chipul lui rămânea la fel de liniştit şi de iertător, dar cu această răbdare îngerească te putea dăscăli o zi întreagă.

— Sunt trecuţi toţi în cartea de imobil. Nu doriţi s-o vedeţi?

— Ba da, dacă tot am venit!

Rogoveanu făcu un gest amical de înţelegere şi porni din nou să caute într-un sertar. Pe o altă măsuţă se aflau câteva ziare şi reviste străine „Le Monde”, „L’Express”, „Paris Match”. Maiorul aruncă o privire scurtă.

— Nu pot fără ele, spuse Rogoveanu aducând calm cartea de imobil. Chiar dacă le primesc cu întârziere... Le cunosc din

tinereţele mele, ce să-i faci. Năluciri de bătrân căruia i se pare că gustul vieţii nu se va schimba niciodată... regrete zadarnice.

Maiorul Teişanu îşi dădea seama, după înfăţişarea celui din faţa lui, că în preajma acestor publicaţii, bătrânul, dacă se putea spune aşa, îşi găsea o linişte scumpă.

— Sunt un om răbdător, aprecie Rogoveanu clipa în care să intervină. N-o să mă plâng niciodată de lipsa ţigărilor fine sau a whisky-ului, de dulciuri sau petreceri răsunătoare. De ziare şi reviste am însă o mare nevoie... doar prin ele mai păstrez legătura cu locurile pe care n-am să le mai revăd niciodată.

— Vă înţeleg perfect, spuse maiorul. Fiecare avem clipele noastre de urât sau de visare... obiceiuri care ne subjugă sau ne hărţuiesc ca o suferinţă.

— Văd că sunt mai mult decât înţeles, spuse Rogoveanu cu aceleaşi priviri catifelate aţintite asupra vizitatorului. Poate că par un om ciudat, dar pentru mine nu există ştire de ziar care să nu mă intereseze. Sunt oameni pentru care timpul rămâne nemişcat pe fundul clepsidrei albastre, pentru mine el este asemeni oxigenului. Dac-aş mai dispune o dată de el, aş încerca să pictez, să călătoresc, să simt tiraniile unei călătorii interplanetare, să renunţ la gloria egoistă a persoanei mele pentru o mişcare socială deosebită. Cred însă că vorbesc, prea mult şi mi-am uitat datoriile de gazdă. Pot să vă ofer o prăjitură cu caise? E o delicioasă reţetă a fiicei mele vitrege. Pot să îndrăznesc, nu? insistă Rogoveanu.

Platoul îl aduse bătrâna mustăcioasă. În cupele de aluat fraged se ghicea o umplutură însiropată, pregătită cu rafinament. Bătrâna oferi de asemenea farfurioare, şerveţele, linguriţe de argint şi dispăru ca o pasăre foşnindu-şi fustele.

Rogoveanu se mişca energic, drept, ca un fost militar de carieră, a cărui existenţă cântăreşte mai mult decât destinul celorlalţi.

— Pot să vă întreb cum v-aţi stabilit aici, domnule Rogoveanu? vorbi maiorul cercetându-i profilul mândru, cu o uşoară invidie.

— Eu nu m-am stabilit, domnule maior. Eu m-am născut aici... desigur cu o moaşă de ţară, cu femei, de pe moşie, nu la maternitate. Am acest domeniu de la mama. A făcut parte din dota ei. În învoielile familiei noastre se ştia că voi fi singurul moştenitor. Deci nu datorez nimănui nimic că mă aflu aici. Să vă mai spun ceva. Aici nu veneau decât cei pe care-i invita mama. Niciunul în afară de mine nu putea încălca aceste înţelegeri. Am ţinut mult la obiceiuri. Şi încerc să le respect. Când credeam că plecând în lume mintea mi se va tulbura şi voi uita de acest loc, am văzut că imaginea lui îmi revine ca o persecuţie de-a dreptul diabolică.

A fost un timp când a trebuit să iau totul de la capăt, să fac eforturi dureroase de a nu abandona. Mi-a rămas o parte din mobilă, unele s-au pierdut în timpul războiului, când a stat aici nu ştiu ce comandament operaţional. Ceva am mai vândut, când eram foarte strâmtorat. Apoi m-am îndrăgostit încă o dată de acest pământ în august 1944, când am luptat pentru apărarea Capitalei. Tot proprietatea asta m-a ajutat să-mi ţin zilele până am reglementat problemele pensiei, şi altele. Nu vreau să mă refer la ele acum. Cu un mic efort de imaginaţie o puteţi face şi dumneavoastră.

— Soţia dumneavoastră stă tot aici?

— Locuieşte cu prea mare plăcere în apartamentul ei din capitală.

— Domnule Rogoveanu, îmi place să descopăr la dumneavoastră o solidă îmbinare a inteligenţei cu energia, a cavalerismului cu virtuţile gospodarului. Am întâlnit câteva nume feminine aici, şi maiorul foşni o pagină din formularul pe care-l avea în mână. Pentru mine sunt destul de enigmatice.

În stilul său degajat şi îndatoritor Edgar Rogoveanu începu să explice:

— Madeleine Elfride este soţia mea, Gilda, fiica. Mai stă cu mine Carol un văr de-al doilea, l-aţi întâlnit cred în grădină. Acela-i, domeniul lui preferat. Mai este Zinaida, soţia lui. Bătrâna pe care aţi văzut-o ne ajută la treburi, dar nu locuieşte la noi. Şi ca să fie lista completă mai vine pe la noi, fără să ne inoportuneze, Sevastiţa, o fată din satul Sărdăreanca. Este foarte apropiată de familie. Vreau să spun că a crescut în preajma noastră. Tatăl ei a luptat în compania mea de vânători moto. A căzut în luptele din pădurea Otopeni. A fost ultima lui rugăminte, să facem ceva pentru ai lui. Nu puteam să nu mă ţin de cuvânt.

— Câţi ani are orfana?

— Cred că 28 de ani, cel mult 29, spuse gazda cu un zâmbet curtenitor, frecându-şi încheieturile mâinilor cu palmele-i albe. Dar să o întrebăm mai bine pe dânsa, dacă e nevoie, propuse Rogoveanu cu ochii strălucitori.

— Nu e nevoie de asemenea precizări...

În uşă apăru o femeie cu bucle blonde, mătăsoase, îmbrăcată într-o bluză albă cu mâneci înfoiate şi o fustă bleu. Avea o privire plăcută, ochii mari, inteligenţi, gură mică cu buze perfect desenate, pielea uşor bronzată. Roşi puţin stânjenită de prezenţa unui străin.

— Vorbeam despre tine, Sevasta. Vino să-l cunoşti pe domnul maior... Sevasta e ca şi copilul meu... Singura diferenţă stă în buletinul de populaţie, dacă acesta are vreo importanţă.

— Voiam să vă întreb câţi o să fim la masă? spuse tânăra femeie, privindu-l cu supunere pe stăpânul casei.

— Cei dintotdeauna!

Sevasta salută scurt şi ieşi din încăpere foşnindu-şi fusta.

Rogoveanu continuă convorbirea cu un zâmbet binevoitor.

— Cu ce aş putea să vă mai fiu de folos?

— Aţi avut necazuri din partea vecinilor? Vreau să spun furturi, încălcări de proprietate?

— Absolut neînsemnate, afirmă Rogoveanu liniştit. Nişte copii mai stricători, aşa cum sunt pretutindeni. Câte o pasăre care intră în grădină, la flori... Oameni nepăsători, neglijenţi.

— La secţie mi s-a spus că aţi înaintat o plângere pentru furtul unor lalele.

Rogoveanu îşi încruntă sprâncenele.

— Asta a fost anul trecut. Mi-au furat atunci vreo opt sute de fire de lalele.

Maiorul fluieră în surdină.

— O pagubă de câteva mii de lei, aprecie el.

— Nu numai atât, dar mi-au distrus bulbii. S-au purtat ca nişte vandali. Merită să fie pedepsiţi.

— Se pare că în afara unor bănuieli nu s-a ajuns prea departe în acest caz.

— Aşa este... La urma urmelor nu toţi vinovaţii ajung să fie pedepsiţi. Asta e de când lumea. Întâmplarea m-a ajutat să-mi iau nişte măsuri mai bune de pază. Nu uitaţi că am circa zece mii de tulpini. Merită acest efort. De altfel se doarme bine într-un bordei cu fân din belşug, îmbrăcat în ţundră groasă.

Dinu Teişanu puse cartea de imobil pe masă, se ridică din fotoliu, aruncă un gen de privire care filmează minuţios încăperea, fiecare obiect, apoi îşi aranjă hainele cu un gest tipic.

Edgar Rogoveanu observă şi surâse îngăduitor.

— Şi eu fac la fel, domnule maior, deşi nu mai port uniformă de un sfert de veac.

Maiorul acceptă situaţia, deşi îl nemulţumise acest gest necontrolat.

— E adevărat că soţia dumneavoastră a cerut o viză pentru Anglia? întrebă maiorul în drum spre ieşire, pe jumătate întors către gazdă.

— Este englezoaică, domnule maior.

— Da?! se miră maiorul privind cerul albastru, curaj...

Se aflau de acum pe pajişte, salutul de despărţire urma să le mângâie urechea.

— Sper că va primi o rezolvare favorabilă de la dumneavoastră. Altfel, după câte o cunosc, va face mult tapaj. Să nu-mi luaţi în nume de rău ceea ce vă spun... confidenţial.

— Viza nu depinde de noi, aşa că nu vă pot promite nimic.

— Gentlemenii joacă întotdeauna cinstit în faţa unei femei. Iar ea, chiar dacă nu e o fiinţă divină, în asemenea cazuri devine foarte pisăloagă, domnule maior. Dacă eu am acceptat această situaţie, prin mariaj, nu văd de ce ar trebui să se răsfrângă şi asupra unor colegi de-ai dumneavoastră.

— Sper că se va avea în vedere acest lucru, domnule Rogoveanu, spuse liniştit. Am uitat să vă întreb: fiica dumneavoastră bună cu ce se ocupă în prezent?

— Are licenţa pentru limba engleză. N-a prea profesat... Traduce... Trăieşte, aşa cum trăiesc fetele la o anumită vârstă... Poate că nu foarte virtuos, poate inocent. Nu ştiu nimic. E cu maică-sa. Intervenţia mea în viaţa ei ar fi un risc.

Răspunsul marca un final de discuţie. Gazda îşi îndeplinise fără efort ultimele obligaţii.

— Altădată veniţi cu maşina până în curte, domnule maior. Acolo riscaţi să v-o zgârie copiii sau, cine ştie, vitele. Am fi profund afectaţi de o asemenea întâmplare.

Poate că aceasta fusese singura replică în care maiorul Teişanu citise asprimea pământeană şi aerul viclean al lui Edgar Rogoveanu.

32

Mai mult ca oricând trebuia să facă din această călătorie o vacanţă perfectă, chiar dacă va pune în joc tot talentul său dramatic.

Aşa cum se prezentau lucrurile avea un spaţiu ideal în care să se mişte: hoteluri bune, restaurante, împrejurimi plăcute, odihnitoare. Apoi o femeie, două ca să demonstreze că este un om sociabil, absolut normal.

Nimeni pe lume nu este o icoană a perfecţiunii, el putea să demonstreze uşor acest lucru.

Va lâncezi deci voluptos, atât cât va trebui, se va plimba, va petrece, va studia pe cei din jur.

O săptămână, două, trei de linişte care să adoarmă sensibilităţile unora. Nimic nu trebuie subapreciat. Iar în timpul acesta înşelător...

Pe unii viaţa asta confuză, nesigură, i-a uzat prematur. În urma lor nicio reverenţă. El ştie din instinct că nu trebuie niciodată să ţii socoteala furnicilor pe care le-ai strivit sub tălpi. Pentru a izbuti ceva, trebuie să te angajezi în aventură, să ai simţ practic, fantezie, să gândeşti şi să acţionezi fulgerător.

El, Ky Kick, ştie la nevoie să-şi croiască drum prin nori, prin ceaţă până la lumina soarelui. Pericolele ţin şi ele de realitate. Plăcerile sunt o compensaţie. Şi de ce să nu profiţi de ele? O să vină curând şi bătrâneţea, nu e prea departe anotimpul ăsta, cu

plictiseală, cu lipsă de variaţie, cu singurătate, cu tot felul de beteşuguri.

Deocamdată îi plac munţii ăştia unduioşi, albastrul cerului, câmpia acoperită de roade ca într-o compoziţie de şevalet.

Nu-l supără nici pâclele reci care se coboară câteodată peste oraş. Natura are nerv, temperament. Ploaia este o izbucnire de furie, culorile pastelate, diafane ale naturii paşnice – o stare de voluptate.

Amestecul de brutal şi de graţie descumpăneşte adeseori pe oamenii fără fantezie. Ieri, a văzut nişte ţigănci, îmbrăcate în nenumărate fuste ca nişte cepe enorme. Culorile puternice, primitive, denotă temperamente vitale. L-au uimit dentiţiile superbe, trăsăturile credincioase vechei rase migratoare, vieţii de hazard. Ţigăncile i-au propus obraznic, să-i ghicească... viitorul şi el le-a întins palma, ascunzându-şi pe cât posibil neîncrederea. Oricum, viitorul nu poate fi ocolit. Într-o clipă, îl înconjurase un grup zgomotos, pestriţ, cerându-i ţigări, gumă de mestecat, dovedind o dexteritate manuală periculoasă.

O bătrână le-a dat la o parte pe cele tinere. I-a prins palma cercetând-o reţinut, profesional. Le-a chemat şi pe celelalte să le arate nişte linii care lui i s-au părut fără nicio însemnătate. Începuse să se simtă stingherit. Se opriseră şi alţi trecători, ţigăncile tinere sporovăiau cu bătrâna aruncându-i, din când în când, priviri compătimitoare pe care le arunci unui ins ce aşteaptă să fie ghilotinat. Ochii lor negri, vicleni îl scormoneau diabolic. Începuse să i se facă greaţă. N-a înţeles ce i-a spus bătrâna, cuvintele ieşeau dintr-un abis.

I-a aruncat nişte bani, ţigări şi a pornit spre hotel nerăbdător să se spele pe mâini.

Era o zi senină, călduroasă. Porni maşina şi se îndreptă spre Poiana cu regretul că e singur. Dac-ar fi putut s-o cheme aici pe Vichi...

În cabina-teleferic călători cu un grup pestriţ, turişti din toate generaţiile. Bântuit de îndoieli încercă să intre în vorbă cu o tânără nordică blondă şi sofisticată. Ţinea un volum de versuri în mână şi psalmodia mental.

Când a intrat în vorbă, nordica a afişat un aer lezat. Discuţia n-a prea mers. Ky n-avea chef să discute despre Saint-John Perse, nu înghiţise niciodată versurile lui ca nişte versete lungi, lăbărţate. I-a spus ca o autoironie că e o suferinţă inutilă să-ţi baţi capul cu un „sfânt" când există atâtea alte lucruri plăcute pe lume.

Tipa a trecut să-i citească din Ezra Pound şi Gottfried Benn, mai mult ca să-l sâcâie, vorbindu-i de reducţii şi raportări sintactice neclare care cică se sustrag metodelor obişnuite de elucidare a propoziţiilor.

O discuţie mai anapoda nici că se putea. În mintea lui scormonise un prilej favorabil pentru a-i propune să meargă la un restaurant. I-a răspuns sec că este cu colegii şi l-a părăsit.

Plimbarea i s-a părut ratată. Cabana aglomerată nu era o gazdă prea bună. Vanitatea sa lezată i-a dat întotdeauna de furcă. A plecat cu fruntea sus; un om dintr-o bucată nu e deloc ranchiunos.

A doua zi, Ky luă maşina şi porni spre Sighişoara într-o altă plimbare. În lumina strălucitoare a soarelui drumul i se păru odihnitor. Urmă o vizită a cetăţii, uliţă cu uliţă, fără să apeleze la ghid, cu previzibile rătăciri. Sus, în cimitir, Ky privi îndelung monumentele funerare, apoi căută o bancă să se odihnească. Se înţelege de la sine că masa a luat-o la Sighişoara, după care a dat

un telefon prin interurban, fix la ora 16:30. Lăsă telefonul să zbârnâie un timp, apoi ieşi fredonând bine dispus.

S-a întors la Braşov pe înserat. Restul serii l-a petrecut la restaurant, apoi la bar.

33

De câteva minute maiorul Teişanu citea şi sublinia pedant anunţurile de la „Mica publicitate”. Coborâse jaluzelele şi încăperea părea scăldată într-o lumină trandafirie.

Un anunţ îi atrase atenţia în mod deosebit. Îl încercui cu un zâmbet reţinut şi porni să formeze numărul telefonic, încercând un *simţământ* cunoscut. Reciti anunţul, ziarul foşni uşor.

„Vând tablouri, şcoala engleză. Telefon...” Pe fir se auzea apelul, apoi o voce clară, plină de temperament, cu modulaţii neaşteptate. Discuţia se purtă în termenii unei nesecate bune dispoziţii hotărând în final vizionarea operelor.

Din această clipă toată grija lui Dinu Teişanu se canaliza pentru pregătirea întâlnirii cu doamna Rogoveanu. Într-un fel, nu ar fi vrut să se întâlnească cu Gilda şi nici cu Edgar Rogoveanu. Dorinţele acestea căpătaseră, în actualele împrejurări, o reală importanţă.

Pentru Gilda găsise o soluţie. În ceea ce-l privea pe Rogoveanu, doar întâmplarea cea mai nedorită putea să-l aducă în strada Orhideelor chiar la acea oră.

Maiorul Teişanu hotărî să nu mai piardă timpul. Urcă în Volkswagen-ul său proaspăt spălat şi porni spre casă să-şi consulte garderoba.

Se îmbrăcă destul de excentric: haină violet, papion roşu, pantalon bej, pantofi de antilopă.

Nu se mândrea cu o asemenea împerechere, avea însă dorinţa să întruchipeze un anume tip de cumpărător cuprins de o megalomanie exacerbată.

La uşa apartamentului se şterse minuţios pe un covoraş destrămat. Doamna Rogoveanu îl urmări tot timpul cu satisfacţie vizibilă. Faţa sa, frumoasă cândva, începuse să capete accente virile, braţele îşi arătau venele îngroşate. O bretea roz ieşea de sub rochie.

Primul tablou fu o adevărată revelaţie, un portret în care fosta domnişoară Mighill, cu umerii descoperiţi şi pieptul decoltat decent, suplă şi docilă zâmbea unui pictor care accentuase ochii albaştri şi carnaţia trandafirie a unei fete de vreo 18 ani cu o talie subţire şi părul căzând în bucle... Maiorul găsi că au apărut destule modificări, dar asta era altă problemă şi nicidecum în favoarea gazdei. Revăzându-şi tabloul în prezenţa unui necunoscut, doamna Rogoveanu-Mighill, dreaptă şi nemişcată, scoase un suspin şi o lacrimă caldă i se prelinse pe obrazul palid.

Şi acum doamna Rogoveanu-Mighill mai avea câteva rude marcante, familii engleze care stăpâneau castele romantice, proprietăţi agricole străvechi pe care se străduiau să nu le sufoce ipotecile şi încremenitele moravuri britanice.

Doamna Rogoveanu-Mighill fusese o tânără încântătoare, înfocată, generoasă, aşa cum o arăta şi tabloul cu ramă ovală. Avea o cultură tipic englezească, adică cea care convine de minune societăţii aristocratice mijlocii. Îşi făcuse visuri în fiecare din cele patru anotimpuri, părea fericită să întâmpine sărbătorile în casa lor plină de oaspeţi, o încânta să schimbe un tapet, să hoinărească pe fâneţele verzi, înmiresmate, să meargă în staţiuni marine cu o expresie gravă, în care valurile morocănoase bat la infinit plaja cu nisip argintiu sub un soare ceţos.

Omul amabil, frumos şi cultivat care o ceruse în căsătorie purta un nume de familie imposibil, atesta în schimb o descendenţă nobiliară în ţara lui îndepărtată, despre care nu ştia nimic. Doar prenumele lui, Edgar, îi oprea de la zeflemea pe cei care aveau veşnica plăcere de a umili apropiatul mariaj.

Viitoarea soacră îi deveni repede simpatică fiindcă, spre deosebire de multe englezoaice care au dinţii prost rânduiţi, etala o dentiţie superbă, vorbea, corect engleza, asculta discuţiile cu un aer interesat şi grav şi se înrudea cu un mare diplomat român prezent în toate ziarele apusene, care vorbea cu înflăcărare despre pace.

De fapt bătrâna boieroaică Rogoveanu-Serdaru nu împlinise 45 de ani când se pregătea să devină soacră, şi în tinereţea ei bărbaţii se călcaseră în picioare să o invite la dans, să o curteze, să o peţească. Acum considera că fiul ei drag face un mariaj măgulitor, dar deprimant din punct de vedere pecuniar. Vedea focul firav din şemineu, răceala zidurilor, paturile încălzite cu buiote, femeile acelea în inima cărora nu se aprindea nicio scânteie de afecţiune, deşi repetau în cor cuvinte amabile dintr-un simţământ opus celui real. Îl iubea pe Edgar, voia să-l ştie fericit şi a dovedit o nesfârşită indulgenţă cu privire la dotă; era cea mai înaltă dovadă a tandreţei sale pentru tânăra englezoaică mândră şi chiar puţin sălbatică şi care de acum înceta să mai trăiască în lumea ei snoabă, gata să o uite imediat ce va trece Canalul Mânecii.

Cine vedea în Sultana Rogoveanu-Serdaru o bătrână ar fi trebuit să o cunoască la Paris, acolo unde urmase cortegiul de nuntă.

Cumintele vulcan mort îşi arunca straturile de lavă rece şi de cenuşă, descoperind foste colege de pension, localurile de lux,

retrăind isprăvile de altădată, în preajma anotimpului care te cheamă definitiv într-o lume neştiută.

Soţul ei, Tache Rogoveanu, cu obrajii roşii, cu ochii vioi, puţintel la trup, se dovedise un imbatabil băutor de whisky şi ginuri, un călăreţ agil şi dibaci care încă se pleca în scară căzăceşte să ridice o batistă, un vânător neîntrecut şi un jucător de cărţi periculos.

Tânără căsătorită a plecat spre noua ei casă împreună cu soţul şi socrii, făcând mai întâi o neuitată călătorie prin Europa, ocol binevenit, pentru că până atunci cunoscuse vag lumea de pe continent.

În România i-a plăcut de cum a pus piciorul. Cerul curat şi luminos, soarele sclipitor, splendoarea munţilor împăduriţi, răcoarea şi foşnetul pădurilor, bunătatea omului simplu care vedea în ea o fiinţă singură şi lipsită de prieteni.

O a doua nuntă a fost iminentă, cea oficială, cu formele ei exacte şi apoi petrecerea pe care rubedeniile o cereau pentru a îndeplini obiceiurile pământului. A urmat un zaiafet de neînchipuit, cu sute de invitaţi, un fluviu de mese, oameni de toate vârstele, petrecăreţi şi joviali, care mâncau şi beau mult, şi fala Rogovenilor era să-i îndoape cu mâncăruri necunoscute, grele, înotând în sosuri picante, să le dea opt-zece feluri de vinuri limpezi şi aromate, albe şi roşii, vânat şi pescărie, cutii de icre şi brânzeturi, zeci de lăzi de fructe, provizii pentru o armată sau o corabie navlosită, pornită la drum peste mări şi ţări.

Fratele ei, Robert Mighill, prezent la cea de-a doua nuntă ca reprezentant al familiei, fiinţă extrem de contradictorie în viaţa de toate zilele, când ambiţios şi snob, când sensibil şi delicat, rămăsese uimit de bogăţia şi bonomia noilor sale rubedenii pe care le dispreţuise aprioric. De atunci s-a născut între el şi Edgar o afinitate fără glas şi fără chip, ceva cu totul neaşteptat, fiindcă

Robert Mighill nu era omul care să se înduioşeze uşor în faţa legăturilor de familie, când toată viaţa îl preocupaseră rentele de stat, treburile de bursă şi femeile de culoare. Carnaţia de floare orientală a câtorva invitate, o gamă întreagă de talii, de chipuri, stârniseră în el dorinţa pătimaşă de a veni mai des în vizită la noile sale rude. Curând însă războiul, ordinul de mobilizare în R.A.F. îl obligă să-şi tempereze aceste porniri entuziaste. Singurul lucru pe care-l mai putu face fu să evite misiunile militare în care aviaţia aliată deşerta sute de tone de bombe asupra ţării care-l primise atât de prietenos.

Era o dovadă că impresiile lui din tinereţe nu se devalorizaseră.

— Acest tablou nu intră în discuţie! preciză doamna Rogoveanu respirând precipitat. De fapt cum vă numiţi?

— Nero Petraşcu, inginer, răspunse maiorul şi închise o clipă ochii de plăcere.

— Vai ce nume frumos! exclamă gazda. Trebuie să înţeleg că numele dumneavoastră se leagă de pictorul de renume? spuse ea cu elegantă prudenţă.

— Ah, nu, protestă Nero Petraşcu ducând batista la frunte să şteargă broboanele de transpiraţie. Nu mi-a fost dată această cinste... Nici chiar cealaltă, de a mă trage din Nero.

— Mare păcat, zise doamna Madeleine Elfride Rogoveanu, privindu-l pe vizitator cu o strălucire de umor.

Din acest moment vizita, destul de stânjenitoare, se îmbibă de o oarecare notă de voioşie. Femeia se mişca prin casă cu paşi vioi. Avea picioare subţiri, o piele uşor pergamentoasă, fără a fi pătată de pistrui. Părul stacojiu arăta obosit, subţiat, ochii albaştri scăpărau de violiciune, în contrast cu întreaga ei înfăţişare, cu zbuciumul, probabil, din suflet.

Aşa-zisul *inginer* stărui îndelung în faţa celorlalte tablouri, plin de o înţelegere tacită, fără nicio altă preocupare decât plăcerea.

Apartamentul avea patru camere, una era probabil dormitorul Gildei, dar acolo nu avu acces. Se opriră în living şi, după câteva clipe de tăcere în care şi vizitatorul şi pânzele treceau un greu examen, doamna Rogoveanu aruncă o nouă punte de comunicare.

— Cu acestea am venit de acasă, arătă ea câteva tablouri.

— Nu ştiam că sunteţi englezoaică!

Vorbind despre aceste lucruri doamna Rogoveanu întinerea brusc, măgulită poate de incursiunea care-i trezea un adormit instinct feminin şi o demnitate insulară străveche.

— Anglia, domnule, are secole de istorie zbuciumată, de cuceriri coloniale, de mare putere maritimă şi politică dar, paradoxal, a acordat prea puţin picturii. De aceea multă vreme ea a fost inexistentă sau inferioară şcolilor de pe continent. A fost un simplu act de amatorism aristocrat, situaţie care a determinat şi calitatea ei. Am avut portretişti sentimentalişti, absolut minori, deşi am dat culturii poeţi, dramaturgi şi romancieri de talie mondială. Cineva ar putea face haz de infirmitatea aceasta. Mie îmi plac întrucâtva Gainsbarough, Constable, Turner poate şi pentru că sunt foarte englezi. Familia, care mi-a dăruit aceste pânze, s-a gândit bine. Aveam nevoie de tablouri care să-mi amintească o câmpie englezească, stejarii falnici ai nordului, cerul nostru de totală impasibilitate, pur în frumuseţea lui sau exprimând o nelinişte înăbuşitoare,

Englezii adună multe lucruri din călătoriile de pe continent: statuete, medalioane, cărţi, reproduceri, dar sufletul casei îl constituie tot pictorii noştri cuminţi. Ştiţi că am avut un pictor care se chema Rosetti? Aici am întâlnit o familie cu un nume asemănător, lucru care m-a frapat.

Doamna Rogoveanu îşi recăpătase în bună măsură farmecul plăsmuirii. Îşi înălţase semeţ capul ca să-l privească pe vizitator, şi dovedi apoi o excepţională experienţă pentru tratative, trecând cu supleţe peste momentele în care rostirea unor preţuri înseamnă o nepotrivită stânjeneală.

— Într-un fel beneficiez de o adevărată lecţie de istorie a artei, formulă amabil aşa-zisul inginer, cu o obiectivitate îndoielnică.

— Sper că nu am fost plicticoasă! se scuză gazda, capabilă brusc să-şi judece însuşirile şi defectele. De fapt, puteam să spun pe scurt că mi-am adus câteva pânze de pictori englezi doar dintr-un gest sentimental. Apoi când a venit în casa noastră o groază de lume, toţi le-au găsit fără cusur.

Gazda începuse să umble cu mici viclenii, interesele denaturând discernământul primelor momente.

— Aţi făcut un gest frumos, doamnă Rogoveanu, demn de luat în seamă, spuse vizitatorul cu un aer gânditor, detaliind încăperea.

Trecuseră mai bine de zece minute, lumina pură a după-amiezii se revărsa generoasă asupra pânzelor, îmbrăţişându-le.

— N-o să merg prea departe să vă spun că m-am ataşat de aceste pânze ca de nişte fiinţe dragi... În cazul meu...

Nu încheie ultimele cuvinte, probabil o mărturisire ce nu voia să apară la un ceas nepotrivit.

Dinu Teişanu se opri în faţa unui tablou cu totul diferit de celelalte; culorile explodau, palpitau, exprimau mărturisirea unui îndrăgostit.

O femeie manechin se dezbrăca în cabina sa. În jurul ei toalete pe care le-a expus sau care urmau să fie îmbrăcate pe trupul său delicat şi armonios. Femeia avea o frumuseţe sofisticată, pe faţa ei citeai teama de a nu fi gata la timp, dar şi dorinţa de a arăta bine, de a smulge aplauze. Ochii verzi, adânci, impacientaţi, gura

trădând un eventual sarcasm şi în jur lenjerie, rochii, blănuri, parfumuri, pantofi, universul unei fiinţe care trăieşte pentru lux, din aerul tonic al acestei minciuni.

— Cred că vă place, nu? L-am cumpărat la Paris. Este un epigon al lui Toulouse-Lautrec, destul de înzestrat... Se simte joncţiunea cu arta maestrului, cu starea lui de beatitudine în faţa femeilor fremătătoare, uşuratice. Doar că femeia aceasta ispititoare respiră o senzualitate curată, luxul ei este artificial; blestemat şi primejdios. Dezordinea din jur pare să sugereze că tot ce face este o obligaţie, nu o plăcere îndreptăţită.

Din punct de vedere artistic vizita era mai mult decât reuşită şi maiorul nu se arătă deloc grăbit cu toate riscurile pe care le luase în calcul. Trecu la alt tablou.

— Look at this picture! Marea aceasta plină de furie zbuciumându-se, lovind faleza, stâncile calcaroase, ca într-un război mocnit. Nici nu ştii bine ce sentiment încerci: duioşie, mirare, tristeţe copleşitoare, se dezvălui cumpărătorul. Oricum simţi irevocabil nevoia de linişte şi de contemplare, spuse vizitatorul arătând că nutreşte o patimă curată pentru pictură.

— Aţi făcut bine alegând o oră la care soarele scaldă mângâietor tablourile. Citesc în ochii dumneavoastră admiraţia şi aceasta-i o consolare chiar dacă n-o să vă hotărâţi pentru o achiziţie.

— Aş vrea să vă asigur de intenţiile mele foarte serioase, protestă aşa-zisul inginer şi îşi şterse fruntea asudată.

Doamna Elfride Rogoveanu-Mighill ar fi vrut să-i vorbească despre mantourile de marmotă, nurci, hermină care-i umpluseră şifonierele, despre giuvaerurile care se topiseră, cu timpul, precum zăpada sub razele soarelui.

— Nu serviţi o cafea, domnule inginer?

— Vă rog să nu vă deranjaţi, doamnă, spuse Dinu Teişanu cu un zâmbet prudent, de retractare.

— Nu e niciun deranj, e plăcerea mea. În câteva minute e gata.

Doamna Rogoveanu se retrase, făcând dovada aceluiaşi temperament energic, capabil de iniţiative neaşteptate, de proiecte îndrăzneţe.

Maiorul Teişanu obţinu câteva minute de linişte în care putea să se contopească cu acele frumoase pânze care-i absorbeau fiinţa. O misiune cât se poate de plăcută şi de instructivă.

Gazda apăru cu cafelele, desfăcu o cutie de „Pittjes erdnüsse" şi le puse pe o farfurioară.

— Aţi fost în Anglia, domnule inginer?

Dinu Teişanu încuviinţă din cap.

— Ce v-a plăcut, ce v-a impresionat?

— Multe, dar în primul rând muzeele, mai ales faptul că intrarea e gratuită. În felul acesta am putut intra la British Museum de vreo douăzeci de ori ca să văd acele splendori. Apoi Tate Galery, Victoria Albert Museum.

— Admirabil... Îmi închipui ce bucurie pentru un pasionat ca dumneavoastră. Şi care a fost lucrul care v-a displăcut?

Sufleteşte, Dinu Teişanu reintrase în acea atmosferă îndepărtată, în care din cauza necunoaşterii limbii se simţise atât de neîndemânatic, de înstrăinat.

— O, dar nu trebuie să fiţi atât de scrupulos. Doar nu vreţi să cred că Anglia nu are lipsuri, şi încă foarte şocante.

Doamna Elfride Rogoveanu îl încuraja cu capul blond aplecat spre umăr.

— Mă aflam într-o staţie de metrou, cred că la Oxford Circus şi acolo un beţivan, o namilă respingătoare, a ridicat braţul şi a salutat pentru fostul său Führer, sfidând pe toţi cei ce se aflau

acolo. Neruşinatul a continuat să salute pe fiecare călător care cobora, cu acel gest zvâcnit.

— Da, vă înţeleg, spuse gazda. E o întâmplare surprinzătoare. Un fanatic hitlerist iese la lumină acolo unde războiul lui bestial a făcut mii şi mii de victime. E foarte *shocking!*

Mai departe discuţia se desfăşură calm şi aşa cum toate povestirile se sfârşesc cu bine, aşa-zisul inginer tratã cumpărarea tabloului cu manechinul. O făcea însă fără abilitate profesională, încercând un îndreptăţit simţământ de vinovăţie. În mod cert vizita fusese folositoare.

34

— Aici erai?

Maiorul Grozavu aproape că îşi exagera mirarea, iar întrebarea avea ceva admirativ.

— Te aşteptam, spuse Teişanu.

— Ce citeşti? insistă Grozavu scoţându-şi haina cu un fel de respectabilitate a omului care se află în micul lui univers.

— Mă informez în petrochimie, spuse Teişanu cu o nuanţă ironică.

— Splendid. Trăieşti doar în secolul tehnicii.

— Ca om şi ca beneficiar. Mă limitez la atât.

Telefonul începu să sune. Grozavu ridică receptorul. Discuţia se prelungi cam un minut, apoi acesta i se adresă lui Dinu Teişanu.

— Paciurea spune că la Kortisch a venit o vizitatoare tânără, îmbrăcată vaporos, o adevărată frumuseţe. Cere instrucţiuni.

Dinu Teişanu surâse vag, preocupat de un gând neaşteptat.

— Spuneţi-i că plec într-acolo.

Se ridică decis şi ieşi din cameră. Scările le coborî în fugă, ca şi când epuizase toate rezervele de răbdare.

35

Vila „Brânduşica” dispune de cinci camere mobilate cam desperecheat.

Proprietăreasa, Florina Marţian, nu credea că acesta poate fi un impediment pentru o odihnă plăcută. Împrejurimile admirabile invitau la drumeţie, vecinătatea pădurii însemna aer curat, poftă de mâncare, pajiştile – locuri ideale de plajă.

În zilele reci sau ploioase oaspeţii aveau la dispoziţie o terasă încăpătoare, jocuri distractive, radio, televizor şi chiar o masă de biliard destul de bine întreţinută.

Pentru toate aceste înlesniri respectabile, pentru pensiunea sa prosperă, doamna Marţian simţea că mândria şi mulţumirea de sine sunt pe deplin justificate.

Proprietăreasa, care primea destule familii în cursul unui an, era în măsură să-şi formuleze cel mai uşor o opinie bine fondată şi să evalueze clientul. De altfel, de opinia ei depindea ca unul din sezonişti să mai poată reveni la Pensiunea „Brânduşica”.

Ca gazdă, doamna Marţian îşi făcea datoria turuind cuvinte frumoase şi complimente adecvate vârstei, sexului şi profesiei vizitatorului. Ochiului său ager nu-i scăpa nimic, bucuriile sau impasurile, urechile sale auzeau totul, paşii nocturni, şoaptele din grădină, pariurile de la sala de biliard, arabescul vocilor din sufragerie. Mintea doamnei Marţian lucra cu febrilitate, nu era de mirare că ştia să prevadă soarta unei tinere perechi sau a unei

căsnicii înaintate. Meditaţiile ei stăteau în picioare şi după ce vizitatorii plecau, i se făcea cinstea să primească scrisori, dezvăluiri, să i se ceară sfaturi femeieşti.

Manierele gazdei se dovedeau întotdeauna studiate; aceasta putea să vorbească despre necazuri fără să se tulbure, despre tentaţii cu o demnă ironie, despre moarte cu o extremă înţelegere. Chiar când se enerva vorbea şi se purta ca o persoană educată, care nu vrea să forţeze lucrurile, privind totul cu compasiune generală.

Personalul vilei era completat de Emi, sora mai mică a doamnei Marţian, o văduvă fără vârstă, şi Veta, bucătăreasa, a cărei poftă de mâncare era egalată de priceperea culinară. Emi, fiinţă scăpătată şi fără autoritate, avea sarcina să mătură, să cureţe camerele, scările, coridoarele şi apoi să dea o mână de ajutor la bucătărie, unde Veta, după părerea doamnei Marţian, se moşmondea, ameninţând zilnic să întârzie servirea prânzului.

Dintre locatarii pe care-i avea în acea perioadă doamna Marţian găsise că domnişoara Vichi se dovedea cea mai simpatică şi o încuraja prieteneşte la destăinuiri, fiindcă după toate reperele ei nicio fată tânără şi frumuşică nu pleacă să-şi facă concediul singură decât dacă are o adâncă dezamăgire.

Vichi trecuse printr-o baie de întrebări, arătase o bucurie glacială, răbdătoare, având pe buze un zâmbet cuceritor, lăsând să se înţeleagă că îşi reface sănătatea şi mai puţin inima, care, din fericire, nu-i pune probleme dificile.

Doamna Marţian o zărise însă de câteva ori cu ochii încercănaţi, ceea ce îi întări ipoteza că tânăra îşi tratează aici, la pensiune, o recentă deziluzie. Cu această descoperire se declarase satisfăcută, lăsând ca timpul să dispună asupra celorlalte aspecte pe care nu le elucidase.

Vichi era o locatară liniştită, dedată dulcii trândăveli, stătea cu plăcere în şezlong, pe terasă, citind, complet absorbită în faţa televizorului, seara. Plecase prin împrejurimi doar de câteva ori, fără să fie însoţită. Odată, ducându-se să telefoneze, Vichi se întâlnise cu omniprezenta doamnă Marţian care se întorcea de la târguieli. Stăpâna pensiunii, deşi nu căra pachete, arăta purpurie din cauza efortului, a aglomeraţiei din autobuz. Coborâse poticnindu-se, adunându-şi pântecele revărsat, folosind un limbaj arogant.

Aflată la jumătatea scărilor, doamna Marţian tălmăci privirile tinerei muziciene, îşi aranjă îmbrăcămintea, îşi şterse picăturile de sudoare şi gura i se umplu de cuvinte duioase şi viclene.

Altădată, Vichi se dovedise mai precaută, plecând fără a avea în coadă cunoscuţii pensiunii.

Aştepta de cinci zile şi lucrurile aveau să se desfăşoare de la sine.

36

Susan se gândise că, ajungând aici, ar fi trebuit să se liniştească. Nu se întâmplase aşa, putea răspunde cu îndreptăţire că s-a înşelat.

Staţiunea, ca şi împrejurimile meritau toată preţuirea, totuşi nu pentru asta venise. Fireşte, se ridica întrebarea ce putea face mai mult?

Însera tulbure, luminile estompau respiraţia staţiunii.

Nimeni nu-i putuse confirma că în ţară s-ar ţine un congres de chimie. Făcuse atâtea demersuri, fusese chiar agresivă, încât acum se simţea stânjenită.

Câteva nopţi la rând sunase la Ky Kick. Nu răspundea nimeni, ceea ce dovedea că nu se întorsese.

Totuşi unde era?

De ce nu avea tăria să rupă toate punţile care o legau de el? Nu se amestecase prea mult în treburile lui? Iar dacă l-ar descoperi, e sigură că acesta o va primi cu braţele deschise?

De ce intrase tocmai ea în acest rol deplasat?

Brusc, firul analizei raţionale se rupse. Se duse la frigider, avea acolo băutură, nu mai era tracasată de lipsa ei. Sticlele i se păreau o promisiune pentru a-şi înlesni uitarea.

Fiecare minut, picurând, îl modifică pe cel care urmează. Ar putea parafa deci cazul Ky Kick, considerându-l închis, lăsând lucrurile să se desfăşoare în voia lor.

Unui ideal abstract e de preferat un bărbat în carne şi oase, care s-o îmbrăţişeze, s-o mângâie. Nu pricepea de ce amână. Sunt atâţia candidaţi în jurul ei. Doar n-o să se călugărească. Se întoarse din nou pe terasă. Îşi simţea sânii fierbinţi, îşi lipi paharul de ei ca să oprească acel zvâcnet rebel şi neghiob.

Deodată se aplecă până simţi că ameţeşte; real, dar şi imaginar corpul îşi schimba centrul de greutate. Era o eroare să rezolve aşa problemele.

Reveni, dezamăgită, îşi îndreptă corpul şi respiră adânc. Halatul păstra mirosul sării de mare.

O soluţie fericită ar fi să facă un duş, să se îmbrace şi să coboare la bar. Orgoliul său convalescent trebuia sprijinit să reziste oricărui examen.

O să plece să se distreze. Cine-i poate garanta că întâmplarea care aşteaptă s-o trăieşti nu va fi cea mai voluptoasă?

Camera i se părea înăbuşitoare. Aruncă tot ce avea pe ea şi intră în baie.

37

Joiţoiu se simţea ca un boxer înaintea unui meci greu, în care de puterea ta de a te concentra depind multe. De câteva zile nu-şi găsea locul, nu cunoştea răgazul. O după-amiază liberă i se părea un vis îndepărtat.

Cine ştie sub ce prelată se află maşina aceea cafenie, dacă nu cumva aleargă după o simplă halucinaţie a unei bunicuţe sau a unui dulce puştan, care, ţinându-şi mâna la frunte meditativ, a declarat că maşina avea culoarea cutare, inscripţia cutare...

Bine cel puţin că n-a ieşit nicio asemenea maşină. Asta e lucru sigur. Dar ce faci cu o compensaţie minoră, îşi spuse el posomorât.

La sediu, îl aşteptau veşti proaspete. „La hotel Parc se află o maşină cafenie Renault 16, înregistrată în Elveţia". Citi încă o dată pentru a se convinge că a înţeles exact textul. Luă telefonul şi ceru informaţii la recepţie, calm, fără tărăboi.

În orice roman poliţist prima alarmă se dovedeşte falsă. Se afla în drum spre hotel şi încerca să lase gândurile să anticipeze, să developeze lent acţiunea.

Uite că începe să adie un vânt şi în pânzele noastre. Ce le va spune? Va putea invoca amabil şi conciliator un accident de circulaţie, destul de neplăcut. Cum. Unde? Aici se putea discuta în contradictoriu, dar cuviincios, spulberându-le posibilele temeri. Nu-i vorba de amendă, nici de un proces; toată problema

se va clarifica fără dureri de cap. Doar câteva informaţii. Pe ce rută aţi venit? Unde aţi oprit? Cât mai staţi în ţară?

Bineînţeles întrebări rostite potolit, prevenitor.

Unde vă putem găsi, în acest timp? Nu, nu trebuie să vă frământaţi inutil.

Intră în Piaţa Scânteii şi avertiză că virează la stânga, O maşină cafenie, un Renault 16 venea de pe Bulevardul Expoziţiei.

Asta-i prea de tot. Sprâncenele i se arcuiră de uimire. De o întâmplare ca asta îţi aduci aminte şi pe patul de moarte.

Inima pulsa repede. Parcă Shakespeare a spus că „viaţa este o poveste plină de zgomot şi furie, spusă de un idiot şi nu înseamnă nimic”. Mai bine să hoinărim puţin să mai reflectăm la chestia asta.

Maşina cafenie intră în intersecţie, vira la stânga şi porni spre aeroport. Îl văzu pe cel care conducea, un bătrân cu ochelari. Joiţoiu, stânjenit de trafic, aşteptă aproape un minut, după care porni lansat, în urmărire.

38

— Pleci?

Doamna Teişanu îşi privea nedumerită fiul cum îmbracă haina.

— Trebuie să fac o vizită de serviciu, explică maiorul pe un ton calin. Mă întorc, n-avea grijă.

— Voi vă sacrificaţi nopţile, familia, tinereţea, spuse dânsa cu glas ostenit.

— Numai când e nevoie, mamă. Altfel toată ziua stăm în papuci pe lângă casă. Mai dregem un gard, acoperişul la coteţ, punem cloşti, plivim în grădină, mulgem capra. N-avem de ce să ne plângem iluziile pierdute.

— Dacă mai ai putere să glumeşti, n-are rost să mă îngrijorez.

Dinu o îmbrăţişă afectuos, mulţumit de întoarcerea prielnică a lucrurilor. Porni motorul, scoase maşina din curte. Aprinse luminile de poziţie şi se îndreptă spre centrul oraşului. Dacă s-ar fi oprit acolo, amestecându-se în forfota celor care se plimbau, aşteptau să intre la cinematografe sau făceau cumpărături ar fi găsit, poate, câţiva cunoscuţi. Maiorul avea însă cu totul alte intenţii.

Porni docil, de fapt stopurile se succedau des; era de ajuns să intri în viteza a treia şi din nou trebuia să frânezi. Din punct de vedere al circulaţiei moderne oraşul rămăsese în urmă, se sufoca.

Ajunse la punctul unde se afla locotenentul Paciurea, din echipa lui Grozavu. Îl găsi zâmbitor, liniştit, curios. Avea probabil timp să se gândească în linişte la tot ce făcuse în cei douăzeci şi şapte de ani de viaţă.

— Cum merge, eroule? Nu te-a prins somnul? Sau n-ai ascultat emisiunea „Noapte bună, copii”?

Îi strânse mâna. Ochii de copil răsfăţat aveau luciri de ametist.

— Se poate, tovarăşe maior? Cred că spre ziuă va fi mai greu.

— Atunci va fi mai plictisitor.

Ca şi când voia să aducă o nouă dovadă a sârguinţei sale, locotenentul Paciurea scoase un tranzistor minuscul.

— Mă mai ajut cu el, tovarăşe maior.

— Bună treabă. Pe vremuri am trândăvit o noapte întreagă într-un pin, unde mă camuflasem. Pentru nimic în lume n-aveam voie să cobor. Cum am stat, îţi închipui; pinul nu-i ca nucul sau stejarul. M-am ajutat cu o centură de siguranţă, a mai venit şi o ploicică şi aşa, fără căţel, fără purcel am îndeplinit ordinul.

„Dacă aş fi sincer ar trebui să-i spun că am avut şi o criză de ficat.”

— Trebuia să mă gândesc să-ţi aduc o cafea.

— Mulţumesc, nu beau cafea.

— Nici eu... O să trăim mai mult, Paciurea. Aşa spun medicii...

O femeie scoase la aer o pisică mare, de rasă, cu blana stufoasă. Animalul, sperios, părea stingherit de zgomote, arunca priviri prelinse, convalescente. Dintr-un tufiş zvâcni o pasăre făcându-i să tresară.

— Până şi o cucuvea poate să-l sperie pe bietul om, bombăni maiorul. Ne educăm mintea cu filosofie, cu matematici şi chimie, cu astronomie şi fizică şi ne speriem de o umbră, de un zgomot suspect, de un tunet.

— Cine era fata aceea cinci stele, tovarăşe maior?

— O cunoştinţă mai veche, Gilda Rogoveanu.

— Calcă-n strâchini?

— Naiba ştie, îngăimă Teişanu. Mă lovesc cam des de ea.

— Mie mi-ar face plăcere, tovarăşe maior.

Se despărţiră pe un final de conversaţie în care tânărul Paciurea nu mai avea ce să adauge.

Rondurile de petunii din grădini trimiteau parfumul lor puternic şi tulburător. Maiorul Teişanu porni motorul şi se îndreptă spre cea mai apropiată intersecţie. Simţea că această supraveghere nu va aduce nimic senzaţional, oricât ar spera ei. Totuşi trebuia să meargă până la capăt. În chipul cel mai firesc cu putinţă, chiar dacă numai pentru a nu-l contrazice pe Viniciu Grozavu. Şi-apoi cine nu visează la deznodăminte fericite? Cine dă cu piciorul succesului?

O maşină sport trecu brusc în faţa lui, tăiat, ca şi când celălalt şofer ar fi vrut să-l desconsidere. Zări un număr de înmatriculare străin strâns în şuruburi mari reflectorizante. Emailul citron devenea sâcâitor, cel din faţă conducea impertinent, o adevărată pacoste pe şosele.

Dinu Teişanu nu era omul care să deschidă dintr-atât un conflict, totuşi intră pe banda din margine şi până la stop ajunse alături de maşina sport. Vehiculul, de fabricaţie engleză, avea volanul pe dreapta aşa că maiorului nu-i fu greu să-l vadă pe cel ce conducea, o matahală cu păr roşcovan înfoiat, îmbrăcat cu un fel de ie, molfăind un calup de mash-gumm. Aerul flegmatic, gesturile, scălâmbăielile l-ar fi întărâtat şi pe un pustnic ieşit pentru prima dată pe o şosea civilizată.

Ce-ar fi putut face? Cel mai bun lucru era să trateze totul cu degajare.

Abia la capătul acestor gânduri, observă că în stânga neţesălatului se află o fată cu un aer distins preocupată de butoanele unui tranzistor imens.

Dinu Teişanu simţi că toropeala şi apatia se risipesc brusc. Întâmplarea năvălea mai verosimil decât şi-ar fi imaginat-o.

Încerca o dezamăgire sau o iritare? Fata aceea şi apariţiile ei prost inspirate ascundeau prea multe lucruri neelucidate. Arşiţa din priviri, din corp probau o stare de răzvrătire. Cerul gurii îi era amar şi uscat.

Gilda Rogoveanu voia cu tot dinadinsul să-l exaspereze? Acum câteva zile se afla cu Bobiţă Fraga şi prietenii lui. Ieri îl vizitase pe Kortisch. Acum zbura în zig-zagurile maşinii citron.

Porni în urma lor. Trecură de staţia Peco, de hipodrom...

«Nici astăzi nu voi reuşi să schimb părerile mamei despre meseria mea», se mustră maiorul Teişanu, având amărăciunea că fiinţa aceea frumoasă risipeşte un început de vrajă.

Din noapte venea, generos, aroma cunoscută a câmpului, grâne, buruieni şi pământ răscopt de soare.

Dimineaţă, maiorul Teişanu trecu pe acasă să se schimbe şi să mănânce ceva. Doamna Teişanu îl aştepta resemnată. Lui Dinu îi făcea o adevărată plăcere să-i privească figura blândă cu trăsături fine. Lăsase maşina în stradă şi intrase ca un puşti abătut care a făcut, fără voia lui, o nouă poznă.

— Ceva neprevăzut, mamă. Dar tot am dormit vreo două, trei ore... în maşină.

Doamna Teişanu oftă adânc.

— Femeile îşi acceptă soarta mai uşor decât bărbaţii, însă toate au o limită. Să ajungi să ai tot ce-ţi trebuie, casă, mobila, maşină, în schimb să n-ai o viaţă de familie măcar ca ultimul muritor.

Maiorul cunoştea acest fel de observaţii. La început era un adevărat chin să le audă, acum asculta calm fără să cârtească. Fiecare avea dreptatea lui.

Doamna Teişanu terminase de aşezat masa.

— Cel puţin ai reuşit? întrebă ea împăciuitor.

Fiul zâmbi discret, cu capul aplecat, ascultător...

— Neprevăzutul duce la cele mai straşnice combinaţii.

...Maşina citron se îndreptase ca un bolid spre autostradă. Dinu Teişanu abia îi mai distingea conturul. Se aplecă asupra volanului acceptând provocarea. Ce-or fi având ăştia în cap? se întrebă maiorul încordat. Până unde merge lipsa de prejudecată a acestei fete trăsnite?

Întrebările nu aveau însă niciun sens. Apăsă pe acceleraţie cu putere, înţelegând că celălalt vehicul prinde continuu viteză. O clipă avu senzaţia că nu-l va mai putea ajunge. Roşcovanul, nesocotit, alerga ca pe o pistă de curse bucuros că şoseaua este liberă.

Aproape trecuse de pădurea campingului când, din dreapta, un autobuz intră neglijent în autostradă, ignorând toate regulile de circulaţie. Luminile de frână ale maşinii sport fulgerară puternic ca un semnal de panică; din cauza vitezei maşina sport porni spre stânga, înclinându-se ca într-un salt în gol, apoi trecu peste linia continuă în încercarea disperată de a evita coliziunea.

Totul nu dură mai mult de cinci-şase secunde, nemaipomenit de grele, de epuizante, comprimând în ele un adevărat coşmar.

După alte câteva secunde maşina citron opri pe marginea şoselei ca pentru a rememora nefastul incident. Matahala cu părul roşcat coborâse într-o stare de demenţă, ameninţând cu pumnul autobuzul care se îndepărta greoi ca un bondar.

— După o tevatură ca asta mai trebuie s-o fac şi pe felcerul sau agentul de circulaţie, mormăi maiorul Teişanu, stăpânit de un persistent sentiment de îngrijorare.

Câteva clipe se gândi la fată resemnat şi furios, ca la un om care se bagă în toate pericolele sau este sortit să le înfrunte.

Încetini viteza şi opri. Din păcate, nu putea coborî, nu se putea arăta în faţa celor doi.

Razele lunii se strecurau printre arbori. Motorul maşinii torcea molcom ca un motan. Circulaţia pe şosea continua nestânjenit, întâmplarea de acum câteva secunde în care moartea îşi fluturase coasa rămăsese de domeniul trecutului. Fusese singurul martor al unui nimic cotidian.

Maşina citron trecu pe lângă el abia peste cinci minute, înaintând cu prudenţă.

Restul drumului nu mai semăna cu ceea ce fusese înainte, se rezumă doar la o urmărire comodă. Maşina citron intră pe uliţa care ducea la vila Rogovenilor şi rămase acolo toată noaptea.

39

Locotenentul Luminiţa Miu, „zeiţa”, cum îi ziceau colegii, apăruse la serviciu veselă, bronzată, şi mai ales frumoasă. Colegele o acaparaseră din primele clipe să le povestească cum a petrecut la mare, pe cine a mai întâlnit, cum e vremea, că se aud atâtea, încât nu ştii, ce să mai crezi.

Luminiţa Miu se descurcă binişor cu fiecare întrebare şi, când convorbirea înclina spre lucruri mai superficiale, apăru maiorul Teişanu.

Nu părea să aibă elanul său obişnuit.

Schimbară câteva cuvinte de bun venit, despre vreme şi abia apoi maiorul Teişanu îi spuse pentru ce anume o căuta.

— Am o misiune pentru dumneata. Nu e de proporţii cosmice, dar o treabă potrivită unei femei frumoase şi inteligente.

Luminiţa Miu zâmbi îndreptându-şi o buclă de păr blond; îşi arătă dinţii mărunţi şi strălucitori. Purta o fustă albă care i se lipea de coapse şi o bluză galbenă vaporoasă.

Dinu Teişanu dădu detaliile necesare, apoi câteva sugestii, descâlcind lucrurile, estompând cât mai mult rolul său.

— Ne-am înţeles?

Luminiţa Miu, cu pometii obrajilor pistruiaţi de soare, avea aerul unui puştan bucuros că i se acordă atenţie.

— Şi Gilda, verişoara lui n-o să mă încurce?

— E de presupus că n-o va purta după el prin ţară dacă are de gând să se distreze. Trebuie însă văzut de aproape, decamuflat. Poate e doar un pehlivan şi atât.

— Dacă iese din Bucureşti, ce fac?

— Sper să te invite la o plimbare... E om de lume, are o teleguţă nervoasă, conduce ca la curse. Nu ţi se pare nostim, după atâtea zile de inactivitate?

Luminiţa Miu zâmbi calm, ca o formalitate necesară.

— Cred că-mi faceţi o favoare dându-mi prilejul să vorbesc englezeşte.

Izbucni într-un râs cristalin cu tot trupul destins; ochii îi luceau verde, culoare de miracol, de acuarelă marină.

— Îţi las şi telefonul meu de la Plavia. Mă suni aici sau acolo imediat ce ai de comunicat lucruri concludente.

Luminiţa Miu înclină capul în semn de acceptare şi se ridică împreună cu maiorul Teişanu.

— Te pot conduce până la... rampa de lansare, îi propuse maiorul. Sau vrei să te schimbi?

— Credeţi că nu arăt destul de bine? întrebă ea fals respectuoasă.

Dinu Teişanu o cântări cu privirile.

— E o provocare periculoasă. Eu nu sunt critic de artă, nici impresar, nici regizor ca să mă pronunţ. Ca şef însă trebuie să recunosc că eşti pe gustul... serviciului.

Locotenentul Luminiţa Miu roşi de uimire şi de plăcere. În biroul acela auster maiorul Teişanu făcuse dovada unei familiarităţi la care nu se aşteptase niciodată.

— Atunci merg cu dumneavoastră... drept mulţumire!

40

Vesela de porţelan fin, paharele, cuţitele şi furculiţele argintate sclipeau. Florile de pădure din glastre păreau aproape vii. Într-o frapieră se aflau câteva sticle de bere. La pensiunea „Brânduşica” era ora mesei. Doamna Marţian lipsea. Plecase la Braşov să vadă o rudă internată în spital. De treburi se ocupa, cu egală răspundere, sora ei, Emi.

Vichi ceruse doar câteva linguri de supă şi doamna Emi, care o simpatiza, o îmbie să mai servească.

— Nu, nu. Şi aşa m-am îngrăşat cu vreo trei kilograme. O să ajung să nu mă pot târî până la gară, se fandosi ea.

— Vă duc *eu* cu maşina *mea,* sublinie bărbatul – domnul Gabor, aruncându-i o privire galeşă.

— O să-mi facă plăcere. Sunteţi *literalmente* un gentleman.

— Am putea face nişte plimbări. *E* atât de plăcute împrejurimile, atacă bărbatul excesiv de prietenos, fixându-şi şervetul deasupra nodului cravatei.

Cu o mustăcioară de amorez vienez de pe vremuri, cu obiceiul de a-şi curăţa des unghiile chiar în timpul conversaţiilor, domnul Piţi Gabor trece drept o persoană interesantă. Doamnei Emi îi pare sincer rău că este al treilea an în care domnul Piţi Gabor vine la pensiunea „Brânduşica” singur, adică tot holtei. „S-ar putea ca anul viitor să nu mai vină deloc!” sugerase într-o doară Vichi. „Cum aşa?” se înspăimântase blânda Emi. „Foarte simplu.

E gestionar la un depozit de vinuri. Vinul se bea, se caută, se vinde, se dăruieşte, se acreşte, se evaporă. Etâcî...” „Ferească Dumnezeu, că-i om de treabă”. „Poate, dar pe mine mă plictiseşte”.

În vilă, perioadă de sfârşit de serie. Domnul Piţi visează probabil aventuri, are bani şi nu cunoaşte înfrângeri.

— Ce faceţi după-masă, domniţă Vichi? tatonă dânsul rozându-şi mustaţa.

— Dorm.

— Măcar astăzi faceţi o plimbare. De mâine se anunţă ploaie, se înverşună domnul Gabor, handicapat de insucces.

— Îmi plac nespus ploile. Stau învelită în pleduri şi citesc. Îmi umplu plămânii de sănătate.

— Aveţi ceva necazuri cu plămânii? întrebă el bănuitor.

— Mai mult cu fofeaza, se plânse Vichi, străduindu-se să-şi joace rolul cu seriozitate, deşi simţea că este gata să explodeze în hohote de râs.

Cunoştea genul de adoratori mitocani care insistă neapărat să-i facă cinste cu o bere şi o prăjitură, ca apoi s-o „conducă” acasă.

— Tineretul de azi are tot felul de boli, tot felul! se lansă în consideraţii docte domnul Gabor, privit cu supunere de blânda doamnă Emi. Probabil că le aduc străinii... Că au ajuns să vină atâţia... bitări d-ăia, pletoşi, jegosi, cu blugi, rucsac şi autostop. Şi parcă numai ei? încheie el arogant.

Doamna Emi profită de clipa de destindere şi aduse prietenoasă şi binevoitoare felul al doilea, aburind.

— Ştiu că vă place gulaşul. Am ales şi o carne moale.

— Şi mie măcelarii îmi dă tot ce au mai bun. Dacă vreau căprioară, potârnichi, mistreţ orice primesc, se lăudă Piţi Gabor zvârlindu-şi capul pe spate. Dar de poezia de azi ce ziceţi? spuse el plin de importanţă.

— Numai de asta nu-mi arde mie, se lepădă doamna Emi.

Era rândul lui Vichi să se pronunţe şi simţea privirile aţintite asupra ei.

— Nici eu nu prea citesc poezie. Romane, da. Sunt mai serioase, mai mari. Te ţin mai mult.

Domnul Piţi primise cale liberă să spună tot ce crede şi o făcu fără nicio reţinere.

— Ştiţi, la noi în oraş vin deseori poieţi, fac şezători şi apoi, ca o atenţie, cei de la cenaclu îi *aduce* la mine, la pivniţe, ca de despărţire... În felul lor e băieţi buni. La petrecere învârtesc vorbele de te năucesc, se iau în beţe, fiecare zice că e mai mare, mai nu ştiu cum. Ăştia zic şi eu că duc o viaţă fără griji. La plecare unii mi-au făcut cadou câte o poezie pe gratis.

Vichi îl urmărea cu un zâmbet rece. Desertul, fragi cu frişcă, era excelent şi o lăudă pe doamna Emi, care primi omagiul cu o înduioşătoare bucurie.

Sprijinit într-un cot, domnul Gabor nu mai avea subiecte de conversaţie. De aceea se ocupa mai des de frapieră, nedeprins să atingă urechile femeilor cu vorbele cele mai ispititoare.

Vichi se ridică de la masă şi ieşi în grădină.

— Parcă-i fata lui Onasis, comentă acru domnul Gabor. În linii mari ştiu eu ce-i trebuie porumbiţei ăşteia fudule ca să se uite şi la noi, cei din popor... Câteva curele la fund şi-apoi s-o bagi colo-n tufişuri... în mod organizat.

Doamna Emi roşi, rămase la început perplexă, apoi căută să echilibreze discuţia.

— De ce vorbiţi astfel? E o fată ambiţioasă, dar cuminte.

Aferat, domnul Gabor începuse să se scobească în măsele cu unghia de la degetul cel mic.

— Atunci ce caută la odihnă?

Aroganţa bărbatului o făcu pe Vichi să se teamă de un incident. Nu pentru asta aştepta aici, ca să aibă de a face cu miliţia, să dea declaraţii. Instinctiv, bărbatul acela îi dădea o spaimă urâtă.

41

Aceeaşi imagine şi totuşi altă fiinţă. Luminiţa Miu intrase în noul său rol fără răscoliri sufleteşti. Auzise câteva grosolănii, împiedicase prudent şi economicos avântul câtorva amorezi smiorcăiţi care se apropiaseră de ea. Acceptând o altă ordine de valori, trebuia să accepte fără ranchiună şi acea ambiguitate de moment.

Aşa cum prevăzuse maiorul Teişanu, roşcovanul plecase de la fermă împreună cu Gilda Rogoveanu şi Luminiţa avu prilejul să ia act de frumuseţea distinsă a fetei.

Rămaseră, un timp, despărţiţi de câteva sute de metri. Maşina citron alerga moderat. După ce o lăsă pe verişoara lui în strada Orhideelor, roşcovanul porni spre centru trecând de pe o bandă pe alta cu mici răbufniri de agresivitate.

În faţa hotelului, Luminiţa găsi mai uşor un loc de parcare. Avu aşadar timp să-şi studieze înfăţişarea în oglindă şi să intre în holul hotelului tăcută şi senină, strângând sub braţ o poşetă albă din mărgele.

Roşcovanul Larry apăru şi el înfumurat, cântărind din priviri pe cei din jur. La recepţie întârzie câteva minute bune, răspunzând cu o jovialitate cam batjocoritoare funcţionarului de serviciu.

Luminiţa înţelese că acum începea partitura sa. Fericite fiinţele lipsite de pudoare care-şi poartă trupul prin viaţă ca pe un har

divin, fără să se simtă umilite, acceptând doar circumstanţele. Roşcovanul pornise spre lift aruncând priviri lipsite de complexe, ironice. Luminiţa îi prinse privirile cu aerul unei curtezane.

Pe jumătate măgulit, roşcovanul se întoarse din drum cu un zâmbet onctuos. Devenise un cavaler activ, sigur de sine, plin de vigoare.

— Nu cumva ne cunoaştem? improvizǎ el lăţindu-şi umerii. Trebuia să mă întâlnesc aici cu o domnişoară de la O.N.T. ca să perfectez un program de vizite prin ţară. Probabil că dumneavoastră sunteţi.

Luminiţa arătă un soi de mirare candidă, protectoare. Vanitatea, nu avea ce căuta în acel moment în care ea era de fapt domnişoara Lily...

— Din păcate vă înşelaţi. Eu aştept pe altcineva, un domn din Orientul Apropiat. Trebuia să ne revedem *azi,* aici...

Roşcovanul Larry se căzni să-şi sugă burta, să înalţe.

— Aţi spus *din păcate!* asta mă flatează nespus, precizǎ el legănându-se. Am impresia că destinul îmi pregăteşte *a romance.*

— Sunteţi englez? se mirǎ Lily ţuguindu-şi buzele.

— Întocmai, şi mă bucur că vorbiţi atât de fluent. *How wonderful!*

Ochii bărbatului străluceau de curiozitate şi plăcere.

— Tot în engleză vorbeam şi cu domnul Habib.

— Cine-i ăsta? se mirǎ roşcovanul şi îşi şterse fruntea asudată.

— Domnul despre care v-am vorbit... pe care-l aştept... care mi-a telegrafiat că soseşte.

Pentru o clipă Larry roşcovanul deveni trist şi descumpănit.

— E vreun impediment să-l aşteptam împreună? întrebă el închipuind un onorabil compromis.

Luminiţa se alintă câteva secunde, mângâindu-şi şiragul de mărgele, analizând propunerea; în obraji îi apăru o roşeaţă plăcută.

— Nu ştiu ce să vă răspund, să nu înţelegeţi greşit faptul că stăm de vorbă aici fără să ne cunoaştem. Probabil că pentru un bărbat este mult mai uşor, dar noi femeile avem alt statut.

Roşcovanul izbucni în râs, se prezentă ţanţoş şi totodată îngăduitor faţă de aceste formalităţi pe care gâsculiţa ingenuă le pretindea.

— Nu vă ascund, spuse Lily zâmbind ca o fetiţă fermecătoare, că-s destul de îngrijorată. Domnul Habib, care este un bun prieten, un om inteligent şi generos, dă întotdeauna telegrame serioase... Nu ştiu ce poate fi cu dânsul. Poate evenimentele de acolo, poate vreo pană pe drum...

Era frumoasă, proaspătă, când visătoare, când dramatică şi Larry socoti că Dumnezeu însuşi i-a pus mâna în cap, blagoslovindu-l cu această femeie care pare şi puţin cam trăsnită. Dar asta o să vadă el. Ar trebui să urce până în cameră, să se schimbe, să dea cu un spray, să se pieptene.

— Dacă mi-aţi permite să lipsesc câteva minute să duc nişte hârtii în cameră, imploră el, privind-o drept în ochi, într-un fel semnificativ.

— Da, bineînţeles. Nu pot abuza de timpul dumneavoastră... eu şi aşa trebuie să aştept.

— Mi-ar face mare plăcere să vă invit la un *drink.* Sper că nu mă refuzaţi?

— În general nu suport incertitudinile... E dezagreabil să te gândeşti la tot felul de lucruri rele. Presupun, totuşi, că domnul Habib n-o să fie deznădăjduit dacă îl aştept la bar...

Roşcovanul se aplecă şi-i sărută mâna cu recunoştinţă. Coborî în mai puţin de zece minute, înveşmântat îngrijit într-un

pantalon de stofă de vară în dungi fine galbene şi o bluză de in albăstruie.

— Să mergem... dacă nu v-aţi răzgândit!

— N-aş vrea să vă ascund ce tumult e în sufletul meu, domnule Larry. Uneori viaţa, soarta unui om se concentrează într-o clipă. Dumneavoastră, fără nicio îndoială, aţi fost trimis de Providenţă.

— Mă onoraţi.

La bar, deznădejdea Luminiţei se mai estompă. Discutară cu gesturi calme, amicale, Luminiţa înduioşându-se când era vorba de domnul Habib care nu sosea.

— Cred că ţineţi mult la domnul Sabib!

Luminiţa îi explică decent că este vorba de domnul Habib, un om care a făcut carieră onorabilă ca psihiatru, proprietar a două sanatorii speciale, un om nu prea frumos, dar încântător, discret.

— Poate fiindcă şmecherii ăştia de psihiatri au multe păcate pe conştiinţă.

Luminiţa se arătă gata să-l apere şi roşcovanul o găsi mai frumoasă şi mai încântătoare.

Ea îi spuse că doctorul mai avea o clinică în Austria, care funcţiona impecabil, departe de conflicte şi masacre, bani albi pentru zile negre.

— V-a cerut cumva în căsătorie? întrebă scurt roşcovanul.

După o tăcere studiată, în care timp îşi puse din nou ochelarii ca să-şi ascundă înduioşarea, ea murmură.

— S-a vorbit ceva în familie despre aceste chestiuni. Eu am şi pregătit zestrea. Acest lucru mă face să simt un ataşament faţă de domnul Habib, care a spus că nu are nicio pretenţie de dotă, ceea ce este o nesperată fericire. Care femeie nu vrea să fie iubită, fericită, să aibă o stare materială înfloritoare.

— Dar dacă e un impostor? V-aţi gândit?

— Nu-l pot crede atât de josnic. E imposibil, se crispă tânără logodnică. De ce ar fi?

— Şi dacă e însurat? Ăştia au şi harem.

— Nu. Nu mă torturaţi, nu mă faceţi să sufăr, şopti domnişoara Lily, impresionată.

Roşcovanul îndrăzni să-i prindă mâna pătimaş.

— Dar eu nu vreau să vă fac să suferiţi. Am oroare de durere, de lacrimi. Eu vreau să vă fac să râdeţi, să trăiţi viaţa din plin.

— Credeţi că domnul Habib ar putea să fie un impostor? se lamentă domnişoara Lily ştergându-şi ochii cu batista.

Roşcovanul nu mai recurse la noi plăsmuiri, găsi că întâmplarea i-a apropiat de la primele cuvinte şi acest lucru trebuie sărbătorit. Ar putea chiar să se tutuiască, prea multe ezitări conduc la ipocrizie. Comandă alte coniacuri, porţii mari de şuncă, fructe, cafea, îngheţată.

În timpul mesei se simţi flatat să vorbească despre el. Îi povesti că la colegiu i se spunea „Brawler” (Zurbagiul), că acasă face nudism şi băi de apă sărată dintr-un izvor care se află pe domeniul Mighill, că-i place să zdrăngăne la pian, că-l amuză să umble zdrenţăros, să vâneze cu şoimi, să descopere vizuinile vulpilor şi ale bufniţelor. Cum bugetul familiei nu e prea umflat, a fost stăruitor invitat de bătrâni să se apuce de afaceri. Din această toamnă va încerca să se ocupe de problemele de bursă pe care le preferă din tot ce i s-a propus.

Domnişoara Lily l-a încurajat să povestească cerând amănunte, găsind foarte pitoreşti întâmplările vlăstarului din Suffolk, toate gogoşile şi lăudăroşeniile lui.

Larry-roşcovanul, satisfăcut de masă, mulţumit că rivalul libanez nu şi-a făcut apariţia, îi propuse să iasă la o plimbare.

Ajunseră la Snagov, un splendid refugiu de câteva ore într-o zi toridă. Se plimbară pe lac, vizitară mânăstirea şi pe seară Lily, obosită, ceru să se reîntoarcă în oraş.

Însetaţi şi înfometaţi intrară în restaurantul de la debarcader.

— De ce ai ales pentru vacanţă tocmai România? îl întrebă Luminiţa, în timpul mesei, cu o drăgălăşenie cuceritoare.

Roşcovanul părea foarte amuzat.

— Ca să te aflu pe tine, zeiţă mică!

— E teribil de prozaic, Larry! Poate găseşti un răspuns mai sincer.

— Am rude aici, Lily. De mult voiam să le văd. O mătuşă, un unchi, o verişoară tare distinsă. Să-ţi arăt o fotografie a ei. Sunt sigur c-o să-ţi placă.

În poză, Gilda Rogoveanu fermecătoare, enigmatică.

— E o fată cultă. Să mor dacă te mint.

— Şi frumoasă, spuse Luminiţa. Să-ţi arăt şi eu ceva. Dacă vrei, bineînţeles.

Scoase o fotografie şi i-o întinse. Larry o cercetă cu o curiozitate scormonitoare.

— Ăsta e Habib al tău? Cam bătrân tipul, cam trecut, dar pare sigur de el. Cred că e un ins dat dracului... N-aş ţine o clipă banii la el.

— Eşti aspru, Larry.

Luminiţa puse fotografia lui Ky Kick la loc, în poşetă. Bău paharul cu bere. Obţinuse un răspuns corect. Larry nu-l cunoştea. Îl privea cu o complicitate şăgalnică. Simţi nevoia să-l laude ca pe un copilaş îmbufnat.

— Eşti un *lover* admirabil.

42

Bobiţă Fraga coborî din autoturism mulţumit de sine. Călătoria durase aproape patru ore, pe o şosea aglomerată, căci spre litoral se scurgeau puhoaie de maşini. Traversarea Bărăganului torid era de fiecare dată o treabă plictisitoare, nu mai avea senzaţii noi, nu-l mai atrăgea nimic.

Îşi întinse cămaşa sport, preocupat totodată, să-şi ascundă, pântecul. Sub umbra arborilor înalţi din stradă, după-amiaza era mai suportabilă. Luă de pe canapea o valiză, încuie apoi portiera cu gesturi inexpresive şi se întoarse cu faţa spre vilă, ca şi când ar fi stat pe un podium pe care creştea, se înălţa autoritar.

Lui Bobiţă îi plăcea să fie admirat, să simtă amabilitatea celor din jur, să fie considerat un om cumsecade, totdeauna zâmbitor, sigur de el. Între prieteni nu exagera, lipea pe chip un zâmbet afectuos, exprima dulcegării, complimente alese. Îi plăcea să arate, mai ales femeilor, o faţetă de om reţinut, înţelegător. Dincolo de aparenţe, Fraga privea oamenii doar prin prisma intereselor sale, etichetându-i foarte exact, dispreţuindu-i pe cei slabi şi lipsiţi de convingeri, cultivându-i abil şi compensându-i pe cei de care depindea, care se înşurubau perfect în planurile sale.

În cele câteva minute care marcaseră sosirea lui Bobiţă, cei care voiau să-l vadă, îl văzuseră cuminte, inofensiv, zâmbind încântat de impresia pe care o produce.

Intră în bloc după acelaşi tipic, se salută cu câţiva locatari, arborând o bunăvoinţă ce nu dădea greş niciodată. Din cutia de scrisori scoase câteva plicuri şi chitanţe. Le privi mecanic şi le puse în buzunar.

Apartamentul, trei camere şi accesoriile, îl întâmpină cu aerul înăbuşitor. Bobiţă deschise larg geamurile. Pe măsuţa din sufragerie găsi o tavă cu ceşti care aveau pe fund zaţ de un secol. Dacă nu i-ar fi plăcut formatul acela palmat, le-ar fi măturat dintr-o singură lovitură. Dorinţa de a se domina rămânea însă una din calităţile sale cele mai folositoare.

Strânse ce i se păru necesar, duse vesela la spălător, rufăria murdară în baie, dădu drumul la apă, puse frigiderul în priză, aruncă la gunoi nişte garoafe ofilite, întoarse arcul ceasornicului, şterse cu silă praful.

Scăpase din vedere un singur lucru – cumpărăturile de primă necesitate. Chemă telefonic o cunoştinţă, o bătrână care-l ajuta la menaj şi-i spuse detaliat ce să-i târguiască. Din acest moment nu mai avea rost să refuze plăcerile duşului. Se dezbrăcă milităreşte, îşi urmări silueta în oglindă cu o nedisimulată curiozitate. Se străduia să nu se îngraşe, deşi un regim alimentar îl incomoda. În puţinele crize de depresiune ale vârstei găsea remedii în vâslit, în plimbări lungi pe jos. Avea chiar convingerea că aventurile scurte, fulgerătoare, îl ajută să-şi păstreze ţinuta.

Intră sub duş, apa îl biciui cu o severitate excesivă la început, apoi îl linişti şi mulţumi. Începu să fredoneze o melodie, simţea în el o energie promiţătoare. Ieşi din baie, având câteva intenţii bine orânduite.

Se aşeză degajat într-un fotoliu. Halatul absorbea picăturile de apă; trase aparatul telefonic lângă el şi formă un număr. De la celălalt capăt îi răspunse exact cea pe care o căuta. O bucurie sălbatică voia să-i rupă pieptul, grumajii.

43

— Crezi că sunt foarte bătrân, Dinule? întrebă colonelul Trotuş când rămaseră singuri.

Maiorul nu asista pentru prima oară la o destăinuire de acest fel. „Bătrânul” îl mai onorase cu această încredere.

— Nici gând. La 52 de ani? De altfel fiecare vârstă îşi are demnitatea ei, pregăti Teişanu terenul.

— Copiii mei nu-mi mai cer sfatul... trec prin casă ca o vijelie, vin doar să mănânce şi să doarmă. Mă întreb din ce aluat i-am plămădit, Dinule! Închipuie-ţi că nici în concediu nu vor să mai vină cu noi. Mi-a rămas doar cel mic, dar pentru cât timp?

Colonelul se zgribulise. Părea un ciudat idol de ghips cu inimă, cu gânduri, cu sentimente.

— Deci o problemă a generaţiilor? Prezentul şi trecutul. Bine că este numai atât... un moment de criză. Se întâmplă, tovarăşe colonel. Copiii nu-şi menajează părinţii, nu ştiu să-şi frâneze pornirile, să-şi conducă fiinţa, îşi aleg pârtii curioase ca să facă de fapt, la timpul lor, tot ce-am făcut şi noi. Nu trebuie să fiţi descurajat..

— Aş fi vrut ca feciorul sau fata să afle în mine un exemplu, un reazim, spuse Trotuş cu o voluntară exigenţă.

— Fiecare generaţie are nevoie de exemple, de modele. Nu se poate altfel. Şi copiii dumneavoastră au făcut aceste opţiuni, fiţi

sigur. Odată sau chiar de mai multe ori, după vârstă. E mai greu să aflaţi care e modelul între atâtea... modele.

— După felul cum sfidează părerile mele nu par a fi eu acela.

— Cine ştie? Există nevăzute punţi de apropiere între copii şi părinţi. Există şi sentimente perisabile, momente de criză. Există relaţii bine proporţionate, există intoleranţe, scepticism înnăscut, treceri primejdioase peste limite, de ambele părţi, precizează Teişanu. Cred că încercaţi o deznădejde disproporţionată. Aşa cum îi cunosc eu, aveţi nişte copii buni, voluntari, energici, entuziaşti. Nu sunt ipocriţi, leneşi, pierde vară, nişte privilegiaţi ai destinului. Deocamdată îşi întreţin iluzia că sunt suficient de puternici şi de dotaţi pentru a se descurca singuri în viaţă. Când această fază va fi depăşită vor fi mândri să afirme: tata spunea, tatăl meu avea un principiu, o viaţă întreagă tatăl meu a luptat pentru adevăr.

— Sună prea frumos, Dinule. Asta pentru că vrei să-mi sari în ajutor într-un moment de nelinişte.

— Dimpotrivă. Dacă vreau să vă ajut cu ceva este doar să vă arăt că nimic nu se năruie, ci că viaţa operează la o altă distribuţie a rolurilor. Nu judecaţi prea sever argumentele cu care vine natura. Copiii au crescut, vor alte roluri, nu-i îndârjiţi, nici să nu capitulaţi. Autoritatea dumneavoastră trebuie să fie la fel de eficientă, doar că trebuie să studiaţi bine acest nou rol.

— Mi se iveşte deci prilejul să fiu actor sau regizor?

Maiorul Teişanu deschise larg braţele subliniind parcă complexitatea situaţiei.

— Tinerii, aşa cum îi cunosc eu, socotesc o slăbiciune să arate că ţin la cei dragi, că nu se pot rupe de lanţurile afecţiunii, de înţelepciunea lor. Mulţi sfidează, duritatea aparţine şi ea vieţii aşa cum îi aparţine şi blândeţea... Sunt tineri care vor să încerce totul singuri, să răzbească prin puterile lor. Nu e lucrul cel mai

rău, Numai aşa se poate construi ceva. Neputincioşii şi paraziţii stau agăţaţi de fustele mamiţii, de banii tăticului fructificând iluzoriu comodităţile vieţii de familie.

Colonelul Trotuş asculta recules şi emoţional.

— Neputincioşi nu sunt, ţi-o garantez, spuse el cu convingere.

— Atunci e cât se poate de bine, pentru ambele părţi.

— Şi nici nişte oameni fără caracter. Încăpăţânaţi, da. Sunt... Parcă n-ar fi ai mei.

— Puţină răbdare. Nu le arătaţi disperarea, nu luaţi decizii pripite. Eliminaţi rând pe rând obstacolele care există, cu grijă, satisfăcându-le micile vanităţi. Lăsaţi-le timp de gândire, arătaţi-le că ştiţi să vă stăpâniţi forţa, nu-i hărţuiţi.

Colonelul Trotuş părea mai domolit, mai meditativ. Într-un fel vag, nedesluşit, recunoştea că mai tânărul coleg i-a administrat un anestezic util, tranchilizant.

Maiorul Teişanu trecu subtil la un subiect de serviciu.

— Ce-aţi spune dacă aţi fi în locul părinţilor tinerei de care mă lovesc mereu în cale.

— Gilda Rogoveanu?

— Exact. Cu Bobiţă Fraga şi gaşca lui poţi să ajungi uşor la prostituţie sau alte încălcări ale legii. L-am întrebat pe taică-su de ea, habar nu avea ce face. Domnul Rogoveanu a crescut o aşa zisă fiică vitregă... Nu e dificil de înţeles în ce ape se scaldă...

— Şi doamna Rogoveanu?

— Uzura iremediabilă a relaţiilor de familie. Doamna Rogoveanu e probabil cu capul în nori, o bigotă, îngrijorată de propria-i bătrâneţe pe care o blestemă, socotind-o pătrunsă prin efracţie în viaţa ei.

— Crezi că fata aceea s-a băgat şi-n alte prostii?

Cu un zâmbet fără de expresie maiorul Teişanu cumpănea răspunsul. Îl răsucise şi până acum în fel şi chip.

— N-aş spune, dar poate s-o ia razna foarte curând... E vorba, cum am mai spus, de prietenii prost alese, de superficialitate. A fost repartizată la ţară pentru stagiu, dar n-a făcut prea mulţi purici pe acolo.

— Acum ce lucrează?

— Face traduceri, colaborări ocazionale, dă meditaţii. Cam din asta trăieşte.

— Asta înseamnă că n-o duc chiar strălucit.

— De bunăseamă.

— Poate că cineva ar trebui cu grijă să-i oprească debusolarea.

Cu sprâncenele ridicate, maiorul Teişanu se gândea intens la ceva ce-i rămânea neînţeles. Se aşternuse o linişte albă, cuprinzătoare.

— Aş vrea să vă cer un sfat şi o aprobare.

Maiorul descrise operaţia pe care o plănuise folosindu-se de ziua de naştere a inginerului Dărăban.

— M-am gândit să trec drept membru al comisiei tehnice, invitat la petrecere de către inginerul Dărăban. Cred că e verosimil până la un punct.

— Inginerul Dărăban mai are chef de sindrofie după toate cele petrecute?

— Niciodată nu a trecut peste această sărbătoare. E o tradiţie, şi cum el este un om disciplinat, care trăieşte după ceasornic...

Pornise pe jos, spre casă, simţind nevoia să fie doar el şi gândurile lui atât de incomode. Revăzu în minte întâmplările acelei săptămâni. Faptele se legau prea încet între ele. În alte dăţi prinseseră cheag mai repede. Fiecare caz are însă istoria lui ciudată, surprinzătoare. Cel mai bine o arăta amplasamentul oamenilor săi.

Conştient de puterea lui de atracţie, Ky Kick îşi făcea o vacanţă cuminte, căutând plăceri uşoare, fără urmări. Se arăta gurmand, dar un băutor temperat. În linii mari aşa stând lucrurile se putea bănui că nu primise semnalul convenit şi consuma din zaţul răbdării, improvizând situaţii cuminţi, cât mai convenabile, pentru a obţine un credit mai mare.

La rândul lui, Mircea Gros trăia într-un eden calm, catifelat, făcând voiajuri apatice, prin împrejurimile. Braşovului, suportând stoic aerul cam stătut al întregii afaceri.

Joiţoiu, în schimb, elucidase misterul acelei maşini cafenii şi cu asta se încheiase o secvenţă a operaţiei. Paşnica familie Plaisant revenise să vadă fosta lor casă şi pe actualii proprietari. Prima dată, nu-i găsiseră acasă. Îşi văzuseră de drum cu nădejdea reîntâlnirii. Şi aceasta avusese loc. Petrecuseră o seară plăcută, afectuoasă. Doamna Plaisant, mai opulentă, mai bigotă, îşi amintise de fiecare colţişor al casei, vizitând-o, improvizând mici fabulaţii despre noua lor proprietate din Neuchâtel. Bărbaţii discutaseră calm probleme politice mondiale, efectele crizei economice, ale celei energetice şi mai ales despre terorismul furibund care îi neliniştea pe cei doi vizitatori.

Fusese o paşnică scenă nocturnă care nu contraria pe nimeni, ba chiar clarificase nişte lucruri.

Cât priveşte pe ceilalţi, piesele mai mărunte ale afacerii, Vichi aştepta şi ea, discret, un semn. Altfel la ce ar fi părăsit litoralul pentru a se camufla, undeva, la munte, în preajma Braşovului.

Cine urma să dea semnul, Ky, celălalt?

Celălalt, este clar, aştepta încordat *ceva;* poate pentru că acţiunea nu i-a reuşit în întregime. A obţinut doar o victorie psihologică, şi câteva date incomplete. Acesta a fost începutul pierzaniei lui. Din acel moment mecanismul s-a înţepenit.

Curând, va fi nevoit să facă o nouă încercare. Dar acolo va fi aşteptat cum trebuie.

În aceste momente fierbinţi, ca în pauza unei reprezentaţii, apăruseră Susan şi Larry, Gilda şi Bobiţă Fraga, fiecare cu extravaganţele lui, cu isprăvile care nu puteau fi privite nici cu indiferenţă, nici supraestimate.

Atmosfera calmă din tabăra adversarilor este întotdeauna înşelătoare. Doar cei cu simţuri lente şi capul în nori pot fi înşelaţi.

Zăpuşeala umplea lacomă noaptea. Noroc că pe cer apăruseră, în cârduri, nori de ploaie.

Să nu ne pierdem în amănunte, spun unii dispreţuitor, dar în meseria lui Teişanu tocmai amănuntele încarnează întregul. O cantitate de amănunte poate contura şi optimiza un raport cu realitatea în dialectica cunoaşterii. Dacă nu diseci fiecare amănunt, fiecare ipoteză, poţi să bâjbâi fără folos mult şi bine,

O greşeală, o înfrângere pot veni tocmai din neglijarea unor amănunte pe care le-ai subapreciat. Oare a săvârşit vreo greşeală până atunci?

Dinu Teişanu ajunsese pe nesimţite în faţa casei.

Apartamentul îl primi ca întotdeauna, sufocat de tăcere şi zăpuşeală. Scoase cheia din broască şi o puse în buzunar. Aprinse lumina şi lucrurile căpătară imediat o faţă diferită, sentimentală; statuetele de porţelan cu tristeţi aproape cantabile, vazele de cristal în culori delicate, suprapuse până la rafinate ecouri spectrale, tânjeau după flori. O grămadă de lucruri împrăştiate, născociri mai mult sau mai puţin utile ale omului, ale civilizaţiei sale inventive.

Deschise radioul să înfrunte astfel singurătatea stânjenitoare a casei şi a obiectelor, dezordinea întrebărilor care îl covârşeau.

44

Din clipa în care stabilise să-şi sărbătorească totuşi aniversarea, moralul inginerului Dărăban se schimbase în bine; găsise un sprijin împotriva gândurilor apăsătoare, a neliniştii din preajma experimentării.

Dinu Teişanu avu o singură propunere:

— Ştiu pe cineva care ar putea instala o staţie, ar aduce benzi cu muzică... Adică s-ar preocupa avizat de această latură a petrecerii. Ce ziceţi?

— Fără focuri de artificii? întrebă jovial Dărăban.

— Resursele celui pe care vi l-am recomandat sunt inepuizabile, de aceea primim orice sugestii de la beneficiar, promise maiorul şi el bine dispus.

Paciurea lucră toată dimineaţa întinzând fire, aparatură, aranjând becuri colorate, chiar şi reflectoare.

— Aşa de tânăr şi atât de priceput! îl lăudă bătrâna doamnă Dărăban care privise, printre picături, aranjamentul neobişnuit al grădinii.

Pentru o clipă îi apăruseră în faţa ochilor dulcile petreceri moldoveneşti cu mese întinse sub nuci, cu taraf, cu butoiaşe de vin de la care copiii umpleau ulcele şi bărdace, prilej de bucurii nesfârşite mai ales când apăreau alivencile, poalele-n brâu şi cozonacii cu nucă şi stafide.

„Ian mai adu şi tu nişte galbină, măi fătuţî, din şeea cari faşe lacrămi în ulşică!" spunea bunicul zâmbindu-i recunoscător copiliţei care alerga sprintenă să-i îndeplinească rugămintea.

Unde erau vremurile acelea liniştite, de bucurii curate, copilăria petrecută într-un târguşor peste care aveau să cadă curând războiul, refugiul, foametea şi molimele.

Petrecerea începuse molcom, vremea era plăcută. Invitaţii sosiseră suficient de punctual. Pe alee opriseră câteva maşini. În grădină, se formaseră grupuri. Cu ochiul lui pătrunzător, de cunoscător al oamenilor, maiorul Teişanu urmărea întâlnirea invitaţilor, îmbrăţişările călduroase sau evazive ale femeilor, chipurile fermecătoare sau şterse, auzea elogiile aduse gazdelor sau perplexităţile unora faţă de ştirile care se colportau cu o uşurinţă surprinzătoare. Uitându-se la ei, avea senzaţia neverosimilă că este, tot mai mult, un invitat de-al casei.

Cunoscându-se între ei, îşi exprimau sincer părerile. Câţiva, mai liberi în conversaţie, începură să discute cam îndrăzneţ despre Valeriu Boişoara. Unii îl vedeau prea glacial cu subalternii, prea laş cu superiorii.

— E un director uns cu toate alifiile şi totodată un personaj fantastic, spuse inginerul Kortisch cu maliţie.

Un tânăr slab, frumos, cu un farmec persuasiv, îmbrăcat elegant, poate chiar extravagant, pe care toţi ceilalţi îl tratau cu o familiaritate binevoitoare, fără să aducă adulaţii lui Boişoara, fără să se împăuneze cu prietenia acestuia, corecta abil discuţia. După un timp tânărul se retrase precaut, poate ca o stratagemă, intrând în grupul femeilor care îl primiră cu bucurie.

— Uite la Toni, omul lui Boişoara, unde a fost promovat, glumi un bătrânel hazos, Colceriu. Să vezi acum ce-l răsfaţă cucoanele noastre. Cei care aveţi neveste mai tinere, fiţi atenţi!

— Nu face stricăciuni *little* Toni. El se simte bine în grupul femeilor fiindcă poate să discute cu ele despre spray-uri, parfumuri, pomezi.

Cel care îl descrisese atât de detestabil arăta vexat şi părea să sufere de gelozie.

Apăru la timp doamna Dărăban, împreună cu o femeie care o ajuta să aducă băuturile. În acest fel grupurile se reuniră, se rostiră felicitări la adresa gazdei, spre bucuria doamnei Dărăban care nu-şi afla nici acum liniştea.

Dinu Teişanu încercase să treacă cât mai neobservat, ascultându-i pe ceilalţi, zâmbind, cântărind resursele fiecăruia, întrebându-se care sunt motivele unor ironii, fără să se angajeze în discuţii.

— E prima dată că vă văd aici, intră în vorbă familiar inginerul Kortisch. Unde lucraţi?

— În minister.

— Şi cu ce probleme pe la noi?

— O echipă de control economic...

— Grozav. Şi cum se apără Boişoara? E îndeajuns de prietenos şi sociabil?

— Am impresia că nu vă e agreabil.

— De ce să mă ascund? E o făptură plăcută, care nu face niciun rău petrochimiei... fiindcă nu se pricepe.

Kortisch se mulţumi să surâdă şi apoi să ciocnească paharul cu Dinu Teişanu.

— Îmi place acest ceas al petrecerilor. Pântecele încă nu s-a umflat, capul încă nu s-a îngreunat, gazdele încă nu s-au plictisit, continuă Kortisch cu aceeaşi privire încărcată de maliţie. Aveţi grijă la ce concluzii ajunge comisia dumneavoastră...

Apăru şi Tiberiu Dărăban, amical şi preocupat de soarta maiorului.

— Cum merge institutul, Tiberică, se clatină? întrebă maliţios Kortisch.

— Dimpotrivă, bătrâne, îi răspunse Dărăban, enigmatic.

— Despre ce vorbiţi aici, făţarnicilor? Teme, cercetări, fonduri şi pe noi ne lăsaţi acolo, trădate, se plânse soţia inginerului Horia, scoţându-şi în evidenţă frumoşii umeri bronzaţi. Acesta strângea cu o tulbure senzualitate talia soţiei sale, fină, fermecătoare.

— Ai vrea să vorbim despre femei, domniţă? râse Kortisch. De altfel arăţi ca o pisică neagră.

— Sau ca o panteră, adăugă Tiberiu Dărăban.

— Mă ataci, „domnule gazdă"! se semeţi dulce femeia, cu un amor propriu care paraliza ironiile celorlalţi.

— Dimpotrivă, accentuam nota de distincţie pe care o aduci grupului nostru de tehnocraţi.

— Fii atent, Horia, şi Tiberiu atacă! interveni provocator Kortisch, dar fără ranchiună.

Toate privirile erau îndreptate spre bucălatul Horia, pe care îl ştiau excesiv de suspicios şi nestăpânit.

— Degeaba, nu e gelos! îl apără Claudia, soţia, lipindu-se de trupul lui voinic, fixându-şi privirile vanitoase pe Toni Benga. În acea clipă relaţia lor părea şi mai alambicată. Culoarea dulce şi vaporoasă a mătăsii dădea întregii sale fiinţe un reflex catifelat de fată tânără, tainică şi amăgitoare.

— Nici n-ai zice că au doi băieţi de liceu, spuse Kortisch elogios, devenind, de astă dată, un aliat sincer al cuplului.

Doamna Dărăban pofti pe invitaţi să guste din bunătăţi.

— După atâtea cancanuri, merge o gustare, spuse Colceriu fluturând braţele.

— Ca să prindem forţe şi s-o luăm de la capăt, adăugă Kortisch.

— Ba să vă mai ocupaţi şi de noi, se linguşi Claudia. Poate dansăm...

— Vi l-am repartizat pe Toni Benga, spuse avizat inginerul Horia. El este tipul perfect pentru asemenea ocazii. Noi, soţii, îi dăm aprobarea cu generozitate.

Inginerul Toni Benga înclină uşor capul în semn de răspuns şi continuă să se înfrupte elegant.

După o îndelungă aşteptare, Dinu Teişanu se apropie de el şi intrară în vorbă.

— Cam multe ironii în seara asta. Le găsiţi rezonabile?

— Inginerul Horia are de fiecare dată un repertoriu comic, pe care îl expune cu mai mult sau mai puţin tact, din obligaţie că a fost invitat sau ca să-şi apere vanitatea, se explică Toni cu o oarecare bunăvoinţă. Sunt prea obişnuit, spuse el cu o demnitate melancolică.

— Şi domnul Dărăban gustă asemenea scene? întrebă Teişanu decent.

— Domnul Dărăban, pentru care am multă stimă şi prietenie, nu participă la asemenea competiţii, după cum nici nu poate să le interzică. Există însă şi revanşe...

— Cu toţii trebuie să trecem peste imperfecţiunile prietenilor noştri, spuse împăciuitor Teişanu.

— Altceva ce putem face? dădu din umeri Toni Benga, socotind oportun să-şi umple din nou farfuria. Nu v-am mai văzut pe aici, spuse el ceva mai târziu. Sunteţi chiar de la minister?

Toni Benga avea întipărit un zâmbet vag, protocolar. Ai fi putut crede că în acel moment ştie mult mai mult decât arăta. În grădină se simţea lumina fluidă a înserării. Trandafirii căţărători păreau înfipţi în ripsul zidului. Din proprie iniţiativă Paciurea aprinse luminile care bordau fântâna arteziană şi oaspeţii primiră

surpriza cu exclamaţii de plăcere. Jocurile de culori, stropii de apă răcoroşi ca o briză, susurul fântânii dădeau serii o savoare aparte.

După aceste preliminarii se serviră din nou băuturi. Dinu Teişanu se aşează într-un fotoliu de paie, folosind acest pretext să poată privi în voie grupurile. Tiberiu Dărăban apăru lângă el.

— Cum vi se pare petrecerea? întrebă el destins.

— E foarte plăcută.

— Şi credeţi că vă este folositoare?

— Poate că da. Am ceva libertate de mişcare, văd oameni, dar pentru starea dumneavoastră de spirit petrecerea mi se pare salutară.

Tiberiu Dărăban era măgulit.

— Aşa mi-a spus şi mama. Bucuria ei este şi bucuria mea. De aceea mi-a trecut prin minte să vă spun că mă simt bine şi reconfortat.

— Aţi muncit cam mult în ultimul timp.

— Trebuia.

— Pe când experimentarea?

— Începem pregătirile. Cel mult o săptămână. Oricum, astă-seară petreceţi şi dumneavoastră. Claudia a decretat în cercul femeilor că sunteţi un bărbat distins şi cuceritor.

— Dac-ar şti dânsa ce cuceriri vreau să fac...

— Nu bănuieşte nimeni, fiţi liniştit!

Maiorul îl privi neîncrezător, rezervându-şi parcă un subiect de meditaţie.

— Toni Benga a lucrat un timp cu dumneavoastră?

— Da. A trecut apoi la o altă cercetare, într-un colectiv mai tânăr.

— Îl văd răbdător la ironii, conciliant şi nu ştiu de unde să-l apuc. E un ins ambiţios, vrea să urce?

— Poate, are tot dreptul, în colectivul meu s-a purtat bine.

— S-a înţeles şi cu inginerul Horia?

Tiberiu Dărăban nu se grăbi cu răspunsul.

— Aici e altă poveste. Toni i-a făcut curte Claudiei. Declaraţii, suspine şi aşa mai departe. Claudia e o femeie orgolioasă şi a primit curtea cu tot ce i se cuvine unei femei frumoase, îndrăzneţe dar demne. Relaţia ei cu Toni rămâne însă o simplă prietenie. Cel puţin aşa cred eu, altfel Horia i-ar fi hăcuit pe amândoi.

— Are o conformaţie potrivită şi temperament, adăugă Dinu Teişanu cu o complicitate transparentă.

Era o seară de vară a cărei blândeţe şi strălucire predispuneau la gânduri frumoase. În poartă apăruse, surprinzător, un întârziat. Doamna Dărăban se precipitase într-acolo, ceilalţi se concentraseră asupra noii venite care înainta graţioasă. Începuseră prezentările de rigoare. Dinu Teişanu urmărea scena uluit. Acesta era ultimul lucru la care s-ar fi gândit. Netăgăduit că acea seară se va încheia cu surprize: Ce-o fi în capul celor care vorbesc despre levitaţie?

— Domnul Dinu, domnişoara Gilda Rogoveanu.

Gilda îi întinse o mână mică, delicată şi Dinu simţi ispita s-o strângă cu putere, bărbăteşte, ca o pedeapsă pentru toate acele ipostaze în care o cunoscuse.

Gazdele trecuseră mai departe împreună cu noua sosită continuându-şi întrebările ocazionale:

— Ce face domnul Edgar, doamna?... Nici nu ştii cât ne bucurăm că te vedem aici, cu noi.

Bătrâna nu forţa nota, se vedea că trăieşte o bucurie sinceră.

Maiorul porni spre Paciurea care se ridică din şezlong.

— Stai acolo şi nu face imprudenţe! Doar nu vrei să-mi dai şi onorul?

Paciurea ridică un deget, zâmbitor.

— O pot face... Pun un marş sau corul triumfal din Aida, actul al doilea, Mendelsohn Bartholdi n-am...

— Pune mai bine corul mut din „Madame Butterfly" actul al doilea. Revederea a avut loc iar eu stau acum pe post de Pinkerton.

— Rămâneţi aşa. E a dracului de frumoasă şerpoaica asta. Nici doamna aceea bronzată nu stă rău în clasament, dar fata o bate la puncte.

— Te laşi corupt, băiete. Ai grijă, n-ai ieşit încă din termenul de garanţie.

— Şi ăsta cât durează?

— Câteodată toată viaţa.

— Puţin cam mult, nu m-am aşteptat la legi atât de dure. Cu focurile de artificii cum facem?

— Cred că în curând se va cânta „Mulţi ani trăiască!". Atunci intri în scenă. Un final apoteotic.

În centrul atenţiei, Gilda emana tinereţe, prospeţime. Silueta ei elegantă îi stârnea maiorului un amestec de plăcere, dar şi enervare. *Am impresia că eu am devenit o pasăre în colivie*, făcu el o paranteză provocatoare, suspicios.

Fata povestea ceva spiritual cu o voce dezmierdată spre încântarea celor din jur. Râsul ei perlat îl crispa, îi arăta echivocul situaţiei. Era o întâmplare favorabilă că Gilda venise aici? De unde o cunoşteau Dărăbanii? Poate de la Kortisch. Se întâlneau pentru a câta oară? Să fie o pură întâmplare?

— Se pare că v-a derutat prezenţa ultimului invitat, spuse inginerul Dărăban cu o voce domoală. Nu bănuiam c-o să vină. Fata asta ne este foarte dragă.

Prin aerul cald plutea mirosul puternic de regina nopţii.

— De fapt cine este?

— O cunoştinţă mai veche. Tatăl ei are o fermă în preajma Capitalei. Fata a făcut engleza şi mi-a tradus nişte articole. Traduce foarte bine.

Satisfacţia gazdei se cerea ocrotită, Teişanu trebuia să-şi cenzureze întrebările obsedante. În niciun caz nimic nu era lipsit de semnificaţie în acel şir de întâmplări în care Gilda apărea, inexplicabil, în roluri frivole, dezavantajoase, cu mereu alt însoţitor. Se vor lămuri toate şi abia atunci...

— Cine o mai cunoaşte din cei de aici?

— Kortisch şi, bineînţeles, mama, răspunse mirat Dărăban.

Începuse dansul. Trebuie să ia viaţa şi oamenii aşa cum sunt. Horia îşi dansa soţia cu o expresie orgolioasă de stăpân. Toni Benga se grăbise s-o invite pe noua venită. Alcătuiau o pereche graţioasă. Găsiseră chiar un culoar în care puteau convorbi mai retras.

— Femeilor nu le plac nehotărâţii, timizii. De ce nu dansaţi?

Doamna Dărăban voia să fie binevoitoare, întrebarea ei nuanţa lucrurile, exprima deopotrivă simpatie şi grijă părintească.

— Prefer să privesc, spuse Teişanu. Îmi place mai mult.

— O să-i spun eu Gildei să vă invite.

— Nu, vă rog! protestă el prudent. N-o mai pot face acum pe fluturaşul. A trecut tinereţea.

— Exageraţi, iertaţi-mă că vă spun. La fel face şi Tiberiu, ca şi când eu o să trăiesc încă o jumătate de veac să am grijă de el.

— Aş dori mult să nu vorbim acum despre lucruri apăsătoare. Să ne bucurăm, doamnă Dărăban.

— Bine ziceţi. Veniţi să serviţi tortul.

Dansul se termină. Se umplură paharele. Bătrânul Colceriu luă iniţiativa toastului. În frumuseţea blândă a serii, jerba de lumini, explodând repetat, produse mai întâi surpriză, apoi o nespusă încântare.

Din întâmplare, Gilda ajunse lângă Dinu Teişanu. Privirile lor se întâlniră. Fără îndoială că va trebui să discute ceva, orice, pentru a nu prelungi dificultăţile momentului.

— Dumneavoastră vă aparţine această iniţiativă, nu-i aşa? Vă felicit, spuse Gilda, catifelându-şi privirea.

— De ce credeţi asta? se miră Teişanu.

— E o intuiţie, îi cunosc pe ceilalţi, cât de cât. Nu-mi închipuiam că va fi atât de frumos... Unchiul Tibi merita un asemenea dar.

— Dacă vă face plăcere să credeţi, accept paternitatea ideii. Oricum cel care a pregătit feeria se află acolo, îl arătă pe Paciurea, aşezat sub o lanternă mare, japoneză.

Acesta puse ca la o comandă melodii de dans clasice şi Dinu Teişanu îşi invită partenera separând clipa aceea de minutele anterioare. În primele secunde se simţi ca un băieţandru fascinat de parteneră. Trebuia să abordeze un subiect nou: un comentariu asupra petrecerii sau a vremii ar fi fost cel mai la îndemână. Avea însă prilejul să procedeze şi altfel, să dea prioritate absolută psihologiei, şaradelor.

— Se pare că abia v-aţi întors de la mare. După nuanţele bronzului a fost o cură destul de scurtă. E adevărat?

Gilda râse uşor.

— Poate îmi spuneţi şi în ce localitate am făcut cura heliomarină.

— Dacă-mi promiteţi că veţi păstra discreţie.

— E nevoie?

— Da, să nu se afle că pot ghici lucruri atât de neobişnuite, – altfel – făcu aluzie Teişanu – doamnele de aici m-ar asalta ca pe un astrolog.

Gilda găsea discuţia cât se poate de tentantă.

— Dar încă n-aţi ghicit.

— Nici dumneavoastră n-aţi promis.

— Ei bine, jur!

— Atunci şi eu vă satisfac curiozitatea. Dumneavoastră nu v-aţi bronzat pe plajele obişnuite. Acesta este un bronz aparte, să-i spunem scitic. Aţi practicat un concediu nomad, e adevărat? Vreau să cred că aceasta este cea mai plauzibilă interpretare. Cred că aţi ales un sat de pescari, o plajă pustie, liniştită...

Privirile tinerei, strălucitoare şi amuzate, oglindeau un amestec de simpatie şi de surpriză.

— E formidabil! Cine sunteţi dumneavoastră, domnule...

— Sorge!

— E posibil să fiţi un alt Sorge. Înţelegeţi cât de mare este plăcerea de a vă cunoaşte. Şi totuşi cred că v-am văzut undeva, de curând, spuse Gilda, străduindu-se să-şi ia revanşa. La mare, nu, în niciun caz. Pe aici, pe undeva. Mă puteţi ajuta?

— Sigur că da. M-aţi văzut chiar aici. Eram acolo când aţi venit, ca o persoană nu prea expansivă şi precaută cu tinerele femei frumoase.

Gilda râse cu naturaleţe, dar şi cu o oarecare rezervă.

— Vă admir iscusinţa cu care deviaţi întrebările. Înţeleg că nu vă pot egala în mister şi perspicacitate. Am fost la mare, am stat puţin, e adevărat, îmi place să fiu ca o pasăre a cerului.

— Sau ca o pasăre paradis[3]? spuse el laconic.

— Nu ştiu dacă am înţeles comparaţia. În definitiv sunt fascinante aceste păsări exotice, cu desfrâul lor de culori. Păcat că n-am văzut niciuna până acum.

---

[3] Pasărea Paradisului este un gen de păsări, membre ale familiei *Paradisaeidae* din ordinul *Passeriformes*. Majoritatea speciilor din această familie se găsesc în Papua-Noua Guinee, în Papua Indoneziană şi câteva specii în Insulele Moluce şi în estul Australiei. Masculul are un penaj somptuos, pe care îl foloseşte, în combinaţie cu diferite mişcări, pentru atragerea femelei. (n. hy.)

— Mai aveţi timp.

Apăru Kortisch care o invită la dans şi maiorul Teişanu se întrebă dacă jocul lui hazardat nu a dat de bănuit. Poate că era mai bine să rămână neutru, până se vor lămuri atâtea lucruri încâlcite. Seara avusese totuşi un crescendo neaşteptat.

Porni spre bufet să caute nişte apă minerală. Petrecerea îşi pierduse din însufleţire. O parte din invitaţi se pregăteau să-şi ia rămas bun.

— Mergeţi la Bucureşti? întrebă Tiberiu Dărăban.

— Întocmai.

— Nu cumva o puteţi duce acasă pe domnişoara Gilda? Este ideea şi rugămintea mea. Dânsa nu ştie despre ce vorbim acum. Ar fi imprudent s-o încredinţez lui Toni, care s-ar oferi imediat.

Maiorul Teişanu înţelese echivocul situaţiei şi se simţi stingherit. O urmări cu privirile pe Gilda care plutea alături de Kortisch, altădată alături de Bobiţă Fraga, apoi lângă Roşcovanul, vărul său. Nu încape îndoială că fata aceasta a încurcat rău lucrurile, poate din imprudenţă, poate din exaltare, poate din alt motiv. Va trebui să se convingă... dar nu acum, la ora două noaptea.

— Cu multă plăcere!

Consimţământul lui nu scăpă doamnei Dărăban care pornise încântată să facă două pachete cu prăjituri.

— Pentru Gilda şi ăsta pentru dumneavoastră, spuse ea afectuoasă privindu-i înduioşată pe cei doi, ca o bunicuţă căreia tinereţea i-a lăsat amintiri tulburătoare.

Gilda îl cerceta cu o privire vie, iscoditoare, care putea ascunde, în definitiv, şi persuasiune şi păcat. Oricum, fusese o seară frumoasă.

Paciurea strângea staţia, lucrurile şi le aranja tacticos în portbagajul maşinii lui.

Maiorul Teişanu răspunse cu un semn calm interogaţiei implicite a acestuia. Apoi se adresă tovarăşei sale de călătorie:

— Sper că veţi dormi bine până la Bucureşti.

— Eu speram că vom discuta despre astrologie! spuse Gilda cu o tânjire ciudată în priviri.

45

Făcuse o saună, se lăsase tăbăcit de maseuri, se bărbierise şi, perfect scrobit, se aşezase la masa preferată. Ospătarul rumen şi rotofei se înclină ceremonios şi aşteptă comanda interceptând privirea lui Ky Kick.

— Spune-mi un loc plăcut, liniştit, în preajma muntelui. Mi-e dor de o cabană veche, nu de moteluri, campinguri şi alte alea! turui Ky şi pe buze îi apăru un surâs elegant.

Cu zestrea sa de instinct şi amabilitate omul găsi un răspuns fulgerător:

— Mergeţi la Plaiul Foii!

Repetă de câteva ori numele cabanei, destul de ininteligibil pentru oaspete, apoi luă pixul şi-l scrise pe o foaie de hârtie ieftină, smulsă din bonier.

Masa se desfăşură obişnuit, superbul plictisit mâncă bine, cu poftă, bău moderat doar sucuri. Ky Kick începea o nouă zi simţind, o energie tinerească.

Se săturase şi de camera de hotel şi de lunga şi exagerata sa abstinenţă. Arăta atât de imbecil aşteptând fantome. La cincizeci de ani te încearcă o serie de manii ciudate, mai ales când vegetezi într-un oraş de provincie în care basculantele lasă pe drum mortar şi noroi, oameni necunoscuţi intră în cârciumi sau cinematografe, cumpără cărţi sau alimente fără să te ia în seamă.

Şi cârdurile de eleve în uniformă albastră care detaliază maşinile aliniate în parcajul hotelului.

Ky trecu prin hol, desluşind vag oamenii şi lucrurile, subliniindu-şi astfel vanitatea. Când voia, putea intra perfect în pielea unui boss leneş sau dimpotrivă, activ, crud, avid să împartă ordine.

Repetă în gând numele cabanei, apoi se opri la recepţie şi ceru lămuriri cu privire la traseu. Desigur, n-avea de gând să meargă ca ăştia de pe aici, cu un rucsac în spate, să năduşească prin căldură şi să pută ca un cal. Voia să vadă munţii din pură distracţie, să stea cu un pahar în faţă şi să-i privească, să mediteze la geometria lor, la turlele lor de piatră, să simtă o pajişte calmă, tihnită, să asculte un izvor proaspăt şi nemaipomenit de limpede să asculte lăcuste ţiuind.

Şi iar se gândi că astea sunt toane de mic-burghez cu maşină, confuz şi încâlcit, plictisit de aşteptare, cu mintea amorţită şi înceţoşată.

Câte nopţi plicticoase îl mai aşteptau laolaltă cu nişte vizitatori mediocri care vin în excursii ieftine. *Reichhaltiges. Unterhaltungs und Ausflugsprogramm... Kurprogramme. Flugpauschalreisen. Zwei Wochen schon ab. DM 300*.

Chestia cu cabana era un bun subterfugiu. Începea să preţuiască culorile farsei. Este esenţial să ştii să faci farse. Zâmbi stins şi porni spre maşină cu mersul său de om viguros; se privi o clipă în oglinzile generoase din hol. Desluşind acolo o fiinţă gravă, complicată, scoasă deocamdată din inerţie.

Poate că astăzi va avea răspunsul dorit.

Soarele făcea să strălucească vopseaua metalică a maşinii.

Descuie portiera, simţi zăduful şi abia îşi opri un căscat. Băiatul de la parcaj începuse să şteargă sârguincios, cu un burete, parbrizul murdar. Îşi scoase haina şi o puse pe scaunul din spate.

Se privi din nou, de astă dată în oglinda retrovizoare.

Întoarse cheia de contact şi motorul începu să sforăie uşor ca o jivină tânără, gata să se repeadă.

46

Deschisese larg geamurile să învioreze aerul din încăpere încă închis de arşiţa zilei. Petuniile de pe terasă împrăştiau un miros mângâietor.

Telefonul lui Joiţoiu îl găsi în baie. Făcea un duş şi avea de gând ca după aceea să se odihnească şapte ore calculate pe ceas.

— Tovarăşe maior, Fraga s-a întâlnit cu fata dumneavoastră...

Maiorul Teişanu, înfofolit în halat, observă că a lăsat urme de apă pe parchet.

— Nu e a mea, Joiţoiule! îl corectă el amuzat. Sunt cam tânăr ca să-i fiu tată şi prea bătrân pentru rest.

Locotenentul tăcu câteva secunde, încurcat.

— Mă iertaţi, tovarăşe maior, altceva am vrut să spun.

— Am înţeles! Unde sunt?

Locotenentul indică un restaurant luxos de pe malul lacului Herăstrău unde se afla cu soţia... Surpriza îi dăduse o oarecare surescitare.

Din punct de vedere profesional locotenentul se putea descurca fără ajutoare în această treabă. Era inteligent, abil şi conştiincios. Şi apoi ce mare scofală să urmăreşti un bărbat şi o femeie tânără care se întâlnesc de bună voie, iau o masă copioasă, beau, dansează, tăifăsuiesc schimbând cuvinte tâlcuite.

Şi totuşi ceva îl neliniştea. Fata aceea împrăştiată nu ar trebui să încapă pe mâinile lui Bobiţă Fraga. Văzuse destule altele, care

dintr-o prea mare spontaneitate în raporturile cu bărbaţii se cufundaseră în mocirlă. De ce să nu facă o încercare. Întinzi o mână unui om... O minusculă mutare pe o tablă de şah.

Dar dacă aceasta era o stare de spirit tipic bărbătească, o urmă de gelozie, un sentiment obscur?

— Deci aşa stau lucrurile? mormăi el în telefon, cu o stare de om istovit, pe neaşteptate, de puteri.

Locotenentul Joiţoiu mai adaugă câteva amănunte acoperite de orchestra care îşi începuse programul.

— Vin într-acolo! În cel mult o jumătate de oră.

Se îmbrăcă repede, milităreşte, se privi o clipă în oglindă cât să-şi lege cravata. Avea o expresie gravă şi concentrată.

Coborî scările în grabă, fu gata să alunece şi în contra-mişcare simţi o durere în şold, nu pentru prima data. Ajunse la restaurant şi căută din ochi prudent, atât perechea amorezaţilor cât şi pe locotenentul Joiţoiu.

Gilda avea un zâmbet în colţul buzelor. Era la fel de enigmatică, de stăpână pe sine. Mânca şi poziţia o obliga să-şi aplece puţin bustul spre cel din faţa sa. Avea o strălucire care nu scăpase celorlalţi. Fraga, spilcuit, vorbea dezmierdător, gesticula, zâmbea cu nespusă încetineală, dar se vedea că era pătruns de trufia sa grea şi pătimaşă.

Dinspre lac venea un miros de nămol, de salcie, de umezeală. Vaporaşele nu terminaseră cursele. Ospătarii se mişcau neobosit printre mese, luau comenzi, făceau promisiuni, surâdeau, muştruluiau picolii, se înfundau la bar şi la bucătărie, ca în nişte citadele de necucerit.

— Judecând bine lucrurile ai putea să te ocupi de soţie! propuse maiorul Teişanu cu îngăduinţă. Nu-i strica seara.

— Să vă las singur? se mira acesta.

Maiorul Teişanu îl linişti cu un ton cam imperativ.

— Ce dracu, nu mă descurc eu cu o pereche de îndrăgostiţi?

— Cine ştie ce au de gând să facă, continuă Joiţoiu să imagineze dificultăţi.

— Îmi cam închipui... Nu te îngrijora.

Maiorul Teişanu se aşează la o masă retrasă, urmărind cu coada ochiului perechea. Apa lacului clipocea somnoros, ici-colo peşti neastâmpăraţi sau poate broaşte ţâşneau scurt la acel început de noapte.

Când Fraga achită ospătarului nota de plată, maiorul Teişanu ieşi din grădină şi porni spre maşină. La ora aceea aleile erau pustii. Studie cu grijă locurile.

Cei doi apărură îmbrăţişaţi, decent. Gilda avea o pereche de pantaloni albi şi o bluză de lamé argintie.

Se îndreptară spre maşina aflată în parcaj. Maiorul privea dezamăgit spectacolul. Ce sorţi de izbândă mai avea?

Porni încet în urma Mercedes-ului. Când trecu prin Piaţa Dorobanţi simţi o puternică aromă de pepeni galbeni. Producătorii aduceau marfa de sezon. Pentru ei, noaptea n-avea nimic trândav.

Bobiţă Fraga opri în faţa blocului. Din maşină nu cobora nimeni.

Îşi încordă privirile aproape mânios. Ce-avea să iasă din această pândă? Se rezemă de speteaza scaunului cu mâinile împreunate. Pantofii îl strângeau ca niciodată şi simţi o aversiune profundă pentru acel timp pe care îl irosea fără speranţă. Se întreba stupefiat cum de putea avea înţelegere pentru femeia aceea stranie, frumoasă, simbol al nestatorniciei şi al îndoielilor.

Aprinse radioul să-şi mintă singurătatea.

47

Pe birou, inginerul Dărăban avea o sumedenie de hârtii, fixate cu splendide roci cristalizate. O statuetă de mărgean, nemişcată şi absentă, înfăţişa o balerină elansată într-un „*attitude croisée*[4]”.

O clipă savurară uşuraţi acea linişte binefăcătoare a întâlnirii, Perdelele de pluş purpuriu lăsau lumina dimineţii să pătrundă lacomă. Mirosea a flori de tei.

— Vă deranjez, tovarăşe inginer, până şi în probleme lăturalnice, o ştiu prea bine. Am însă nevoie de ajutorul dumneavoastră.

Maiorul Teişanu povestea în contratimp pentru a încerca să anihileze, pe cât cu putinţă, efectul acelei îngrijorări.

— Se pare că e o întâmplare mai puţin obişnuită.

— Vă stau la dispoziţie.

— Uitaţi despre ce este vorba: inginerul Kortisch nu este de găsit. Aveam nevoie de dânsul şi ia-l de unde nu-i. Ne gândim totuşi că a plecat undeva, a fost chemat urgent. Ştiţi ceva? V-a spus unde pleacă?

Tiberiu Dărăban asculta mirat. Apelul i se întipărise în minte şi acum era tot atât de preocupat ca şi maiorul.

— Nu mi-a spus nimic. Sunt surprins şi eu.

---

[4] Atitudinea este încrucişată atunci când piciorul care susţine corpul este pe partea publicului. Poziţie tipică în balet. (n. hy.)

— Întrevedeţi o altă posibilitate?

— Nu ştiu ce să cred... E cam suferind, de aceea se şi află în concediu. Puţin câte puţin mă cuprinde şi pe mine, deruta.

Inginerul cântărea îngândurat lucrurile.

— Dacă m-aş lăsa furat de imaginaţie, aş putea să mă gândesc la o escapadă sentimentală, spuse maiorul.

— Ar fi o ipoteză acceptabilă, făcu Dărăban calm, reţinut.

Dinu Teişanu dădu prompt la iveală opinia sa.

— Îmi dau seama că vă impun o discuţie despre o problemă cât se poate de delicată. Intimităţile unui om nu trebuie atinse. Întrebarea este dacă să fim îngrijoraţi, dacă avem motive sau totul este o alarmă falsă?

Inginerul Dărăban se ridică; telefonul se afla în sufragerie.

— Mă aşteptaţi puţin să dau câteva telefoane?

— Vă rog.

Într-un fel, Dinu Teişanu îşi dădea seama că pornise pe un drum bun. Probabil că Milan Kortisch avea o prietenă la care se ducea, din când în când, în condiţii, asemănătoare.

Inginerul Dărăban se întoarse destul de decepţionat

— Am telefonat în vreo câteva locuri. Nimeni nu l-a văzut azi sau ieri. Ar mai fi unii, dar sunt la serviciu. La aceştia însă nu putea sta peste noapte. Nu avea niciun motiv. Ar fi fost nu ştiu cum. Nu este cartofor, nu face chefuri, din cauza bolii... M-am gândit la altceva, în subconştient încolţesc grijile...

— Spuneţi mai clar.

— Să nu fi avut ceva cu inima undeva în oraş, pe drum, doamne fereşte! La spitale aţi întrebat?

— Ne-am interesat. Fără rezultat.

O viespe intrase în cameră, alunecând în zbor dintr-o parte în alta, oprindu-se, din instinct, deasupra unei farfurioare cu urme de dulceaţă.

— Nu pot să-mi imaginez că i s-a întâmplat ceva rău, spuse inginerul Dărăban căzând din nou pe gânduri.

— Ceva însă s-a întâmplat!

Dinu Teişanu îl părăsi pe Dărăban cu un sentiment amestecat de nelinişte. Pleca, cum s-ar spune, cu mâinile goale. Era însă nepotrivit ca să mai insiste.

48

Stăteau ţepeni unul în faţa celuilalt şi între ei un birou cu vopseaua vag scorojită. Maiorul Grozavu resimţea şocul, intrând în alertă, bântuit de presimţiri rele, obsesive.

— Ideal e să nu te laşi păcălit niciodată. Se întâmplă însă şi la case mai mari, ce să-i faci, spuse Dinu Teişanu cu o vagă rezervă de calm.

— Am bănuit eu că omul ăsta se înconjoară de mistere, îşi arătă iritarea maiorul Grozavu, peste care se prăbuşise parcă un munte de beznă odată cu dispariţia inginerului Kortisch.

Li se aude doar respiraţia, cuvintele sună uneori fără acea cumpătare firească şi gravă. Nu e deloc uşor să accepte situaţia. Kortisch apare ca un vinovat, ca un fugar într-un moment în care toţi se pregăteau să-l absolve. De ce o făcuse?

— E o întâmplare neprevăzută ca oricare alta, spuse Teişanu cu vocea micşorată.

Voia să fie nepăsător, deşi se simţea mâhnit, aproape culpabil. Întâmplarea aceasta era singura mistificare la care recursese inginerul Kortisch în rolul lui nedefinit.

— Ce-o fi avut în cap când a dispărut de acasă? întrebă din nou maiorul Grozavu.

— Încă nu ştiu exact, putem să admitem că voia să întreprindă ceva... O plimbare sau o afacere.

— De acord, dar încă o dată întreb: Unde voia, să se ducă? În ce scop?

Maiorul Teişanu trasă în aer o curbă, rotunjind apoi un desen închipuit, realizând ceva ce aducea deopotrivă a semn de întrebare, dar şi a vagi referiri planturoase.

— Poate că nu e vorba de niciun lucru rău, spuse Teişanu. *Cherchez la femme !*

— Aşa cum e el... şubred? se îndoi de o asemenea posibilitate maiorul Grozavu. Şi pentru ce să se furişeze?

— N-am răspunsuri pentru atâtea întrebări. Acceptă doar ipoteza, dacă vrei. De fapt dacă se ducea la nişte prieteni am motive să cred că n-o făcea atât de conspirativ. Pe inginerul Dărăban – cum ştii – l-am rugat să mă ajute în elucidarea acestei dispariţii. N-a putut să-mi dea nicio informaţie.

— Şi atunci?

Maiorul Grozavu părea tot mai intrigat, avea obrajii palizi şi ochii obosiţi de nesomn.

— Rămân la părerea că este vorba de o escapadă sentimentală... Şi mai cred că inginerul Dărăban nu ne-a ajutat până la capăt. S-a jenat să descifreze în faţa mea treburile intime ale prietenului său.

— De ce nu i-ai spus-o? făcu Grozavu ofensat.

— Îmi place să mă apropii de oameni şi nu să-i îndepărtez.

— Există, după câte văd, nişte deosebiri de păreri între noi, precizează maiorul Grozavu. Pe mine absenţa mă nelinişteşte, are în ea ceva misterios. Mă întreb: De ce a făcut-o? Pentru o femeie – spui tu. Pentru a-i apăra reputaţia, nu? Sună prea romantic. Caut raţiuni mai simple.

— Şi crezi c-o să găseşti?

— N-o să ne certăm pentru aceste mici deosebiri de păreri, nu-i aşa?

— O ceartă adevărată presupune un motiv puternic şi o prietenie şubredă. Din principiu mie nu-mi plac certurile. Să cercetăm mai departe motivele, circumstanţele.

— Orice escapadă se încheie dimineaţa, spuse apăsat maiorul Grozavu. Dacă inginerul Kortisch nu se duce la serviciu poate cealaltă persoană are această obligaţie.

— Şi asta e adevărat. După cum Kortisch, trăind singur, putea să-şi invite prietena acasă la el. Nimic din ce spunem nu este absurd şi totuşi ceva nu-i în regulă, apăsă Dinu Teişanu cu un aer nedumerit.

— Da. S-ar putea ca inginerul să aibă necazuri cu asemenea aventuri, zise maiorul Grozavu.

— La sobar nu s-a gândit nimeni, fostul bărbat al Elizei Noapte, îngrijitoarea lui Kortisch.

Aruncase, la nimereală, un răspuns, poate nu de excepţie, ci din sâcâială, din minimă rezistenţă.

Apăru deci proiecţia fantomatică a unui ins îndepărtat, un rival în dragoste. Un încâlcit drum al întrebărilor. Un subiect periferic.

— Cu miliţia suntem mai departe în contact?

— Desigur.

Ce mai puteau face? Doar să aştepte ca negura să se destrame. Un exerciţiu de mortificare a neliniştii.

49

Maşina se oprise în capătul unei uliţe meschine, sărăcăcioase. Picăturile de ploaie, tremurătoare, încremeniseră pe parbriz asemeni unor ochi neliniştiţi. Apăsarea neagră a norilor plutitori nu prevestea nimic bun. Un miliţian deschise o umbrelă şi le-o dădu. Călcau pe un pământ nisipos împestriţat cu ierburi.

Putea fi mai rău, îşi spuse el, dacă se întâmplă să dea de o argilă îmbibată de ploaie rămânea desculţ, pantofii de stradă fiind o pradă uşoară.

Locurile erau singuratice, pământul însă era încărcat de grămezi de gunoaie menajere, fiare vechi, deşeuri industriale aruncate în dezordine.

— Cunoşti locul ăsta? îl întrebă Grozavu. Ai mai fost pe aici?

— Nu prea... Am copilărit în alte cartiere. Şi pe atunci fiinţau nişte legi draconice, nu te duceai cu una cu două în parohia altora. Obiceiuri nenorocite, instaurate de mardeiaşi, de scursorile oraşului.

— Ştiu, deşi am copilărit la ţară. Şi acolo erau sate care se duşmăneau, flăcăi care se ciomăgeau pentru pricini vechi, absurde.

Alte straturi de nori se îngrămădeau pe cer, încât lumina zilei avea culoarea ardeziei. În scurt timp ajunseră pe malul pârâului lenevos şi murdar exaltând un puternic miros de petrol. De fapt,

toată suprafaţa lui uleioasă arăta că-şi îmbogăţeşte debitul cu reziduurile fabricilor şi rafinăriilor din partea nordică a oraşului.

Strânseră mâinile celor care se aflau acolo, răspunseră oficial la saluturi.

Cadavrul era acoperit cu o prelată de nailon fixată cu bolovani să nu o zboare vântul. Se afla cam la jumătatea pantei. Sub el, câteva lujere mlădioase din buruieni, poate şofran, iar mai departe o tufă de măceş.

În faţa morţilor, maiorul Teişanu se simţea şi acum torturat de o sfiiciune confuză. Acesta fusese şi motivul pentru care evitase Facultatea de medicină, la care se gândiseră părinţii, sugerându-i-o fără să-l bruscheze.

Inginerul Kortisch nu mai avea haina şi pantofii. Cineva îl ultragiase chiar în aceste ultime clipe, jefuindu-l.

— Culoarea vineţie, neagră, reţinu un ofiţer criminalist care în clipa următoare strănută şi nu-şi mai termină ideea.

— Necunoscutul a fost găsit azi-dimineaţă pe la orele nouă treizeci de o femeie pe nume Mariţa Veselu. E din cartier. Adună lucruri vechi de la rampa de gunoi şi trece zilnic pe aici. Ştiţi, din cauza ploii, ţiganii nu au prea ieşit la *treabă*, precizează anchetatorul.

— Femeia a anunţat pe supraveghetorul de acolo şi *acela* ne-a trimis vorbă prin şoferii care fac transporturi la rampă. Nu s-au găsit acte, bani, obiecte de preţ.

Procurorul, ca orice om tânăr, îmbrăcat elegant, îşi priveşte cu stupoare pantofii uzi, hainele care se îmbibă de apă. Se exprimă mai mult prin gesturi, prin mimică. Medicul legist, cu mult bun-simţ, îşi făcuse, în principal, datoria. Ceea ce urma avea să se petreacă în sala de autopsie unde o să redacteze şi raportul medico-legal, atestând datele examenului extern şi intern.

Se vede că procurorul ştie care este natura morţii. „Totuşi întâlnim evidente urme de violenţă”. Pentru ca să dea un

diagnostic juridic mai trebuie să-şi bată capul bine tuns, să asculte pe medic, pe ceilalţi. Nomenclatorul cauzelor de deces este cam mare, cineva trebuie să stabilească etiologia leziunilor, patomecanismul, verosimilitatea acestora. În acel moment nimeni n-ar putea să spună prea mult. Un diagnostic corect ar putea pune doctorul, să zicem – stop cardiac, dar de unde a apărut, în ce condiţii? Nici el nu renunţă la o necropsie pentru a da diagnosticului o deplină valabilitate.

Cât de mult se deosebea acest leş de cel care fusese inginerul Kortisch, întotdeauna îmbrăcat elegant, în costume de stofă fină, excelent croite, purtând cămăşi scrobite, cravate de mătase în culori cuceritoare, pantofi cu linie modernă.

Fotograful grupului făcu câteva noi poze, ca un ultim semn al activităţii sale care nu admite eroare.

Cineva plescăi din limbă, probabil un subordonat care neputând să-şi pună în evidenţa elocinţa sau experienţa căuta să-şi acopere disponibilităţile.

— Cum a ajuns aici? întrebă maiorul Grozavu. Nicăieri în altă parte nu putea muri decât aici?

— Nu cred să fi murit aici, spuse insinuant Dinu Teişanu. Pantofii şi haina puteau fi furate de vreun netrebnic, după cum tot atât de bine puteau fi aruncate sau ascunse în altă parte. Nu s-au găsit acte, bani, obiecte de preţ. Cui îi trebuiau actele?

— Încă nu ştim unde a fost. O răpire? Ar fi prea de tot. Cred că eşti de acord.

— Total de acord, făcu o concesie Teişanu. Dar haina şi pantofii! Şi actele! Le-a furat cineva? Nu se poate omite că n-au găsit nici cheile de la locuinţă.

— Partea proastă e că ploaia a şters urmele, mormăi maiorul Grozavu. Să-i întreb şi pe anchetatori dacă au identificat ceva. Oricum, au venit mai devreme. Iar dacă au venit mai devreme...

Dinu Teişanu privi din nou împrejurimile. Din şosea apucaseră pe acea uliţă murdară, cu câteva case răzleţite. N-avea mai mult de două sute de metri. Dincolo de ea începea câmpul acesta degradat, posomorât. O maşină mică putea veni până acolo, desigur noaptea. Sau numai până în şosea, dacă acel cineva cunoştea bine locul.

Căpitanul Oprina, cu spiritul său antrenat şi interesat, era gata să răspundă.

— Există nişte urme vechi, de camioane, pe uliţă şi prin împrejurimi. Am putea preciza şi tonajul dacă socotiţi că e necesar.

— Aţi discutat cu localnicii, mă refer la cei care locuiesc acolo?

Maiorul Teişanu arătă spre oamenii care aşteptau în capătul uliţei, privind spre grupul oficial. Unii s-ar fi apropiat mai mult, dar miliţianul de pază îi prevenise să nu facă acest lucru.

— Încă nu, tovarăşe maior. Am fost preocupaţi de treburile de aici. Cu ploaia asta tembelă nu-i de glumit. Noi ţinem la tăvăleală, dar alţii, deschise el o canonadă invizibilă. Martora Mariţa Veselu se află în maşina noastră. Cu cei de pe uliţă o să stăm de vorbă imediat. Îmi permiteţi sau mai aveţi şi alte dispoziţii? Putem ridica?

Căpitanul de miliţie exagera poate în elanul lui, umbla cu o energie primejdioasă, căci de câteva ori tălpile cizmelor îl făcură să alunece şi să se descumpănească.

— Totuşi în ce putea fi amestecat inginerul ăsta? întrebă Grozavu cu năduf.

— Slăbiciuni omeneşti... Poate sentimentale... Văzut de aproape omul părea mărinimos, respecta prietenia, n-avea de plătit poliţe, iubea neutralitatea.

— Dar ghimpele nesaţiului? Avea cineva interes să dispară?

— Te referi la moştenire? Nu ştim dacă există, nu ştim prevederile testamentare. E o taină de oarecare durată.

— Încep să mă gândesc cui vom da decedatul? După câte ştiu n-are rude.

— Vom vedea curând. Iar dacă există un testament o să descoperim poate nişte intenţii mai clare.

Teişanu se uită la ceas. Oricât ar fi vrut să fie de exigenţi, lucrurile fuseseră încheiate. Porni să cerceteze şi zona cealaltă, spre rampă, privind atent locurile făcând câteva arabescuri, ştiind că n-o să mai treacă niciodată pe acolo. Ceilalţi îl urmăreau cu o bunăvoinţă glacială, impenetrabilă. Camioanele intrau pe un drum mai îndepărtat, pe malul pârâului umblă de regulă cei care scurtează drumul, hoinarii. Auzi un foşnet şi brusc se întoarse. Dintr-un cotlon neştiut ieşise o căţea flenduroasă. Când văzu că a fost descoperită începu să latre ameninţător.

Reîntors în grup, Maiorul Teişanu îl căută cu privirea pe medicul legist.

— Putem merge împreună, tovarăşe doctor? Aş vrea să stăm de vorbă.

— Desigur. Cu plăcere.

Se reîntoarseră în uliţă. Doi miliţieni aveau pregătită targa şi porniră spre locul unde fuseseră chemaţi.

Scena finală se juca fără entuziasm.

— Nicio urmă de violenţă... Vătămăturile corporale nu par semne de violenţă, ci mai curând ar proveni de la faptul că necunoscutul a fost târât o bucată de drum. Rigiditatea cadaverică ne arată că moartea s-a produs cu cel puţin opt-zece ore în urmă. I-am spus şi tovarăşului procuror. Eu merg de pe acum pe hipertrofia inimii. Autopsia o să ne-o arate fără dubii.

— Era bolnav de inimă, tovarăşe doctor! interveni Teişanu posac.

— Vedeţi, ce v-am spus eu?

Chipul radios al medicului părea o improvizaţie pantomimică.

— Nu mă înşel eu. Am îmbătrânit în meserie.

Maiorul Teişanu privea cu discreţie totală nasul acvilin al doctorului pe care crescuseră peri aspri. Pantofii se umeziseră, pe manşete avea urme de noroi.

50

Privea pe fereastră, cu un soi de fascinaţie copilărească.

Doar cu o oră în urmă se aflase în faţa corpului neînsufleţit al lui Kortisch, obligat de împrejurare. Fusese un lucru chinuitor, o transpiraţie rece şi nesuferită îi cuprinsese fruntea, ceafa.

Trăise întotdeauna cu o undă nostalgică, văzuse viaţa pe un ecran propriu în care distingea linişte, împăcare, omenie, puritate, speranţă. Avea o muncă grea, care îi cerea să stea drept, în picioare, să vadă vieţi ratate, epave umane, fiinţe înşelate, sentimente trădate, inteligenţe diabolice, pulverizarea esenţei morale a insului uman.

Cu cât se gândea mai mult la moartea lui Kortisch i se părea că începe un dialog tăinuit, o evaziune întortocheată.

Nenorocirea care l-a lovit odată cu moartea Andei l-a îndemnat să respingă un asemenea gând. I-a amintit gustul amar al lacrimilor ei. Anda nu voise ca el să abandoneze, energia femeii nu se putea împăca cu o asemenea rezolvare.

Anda voise să descopere medicamente pentru alinarea suferinţei, unul îi adusese prestigiu european, invitaţii la Congrese, în laboratoare de faimă. Institutul, lumea lui devoratoare o acceptase cu greu. Era prea tânără, prea demnă, setoasă de laude, aspră în critică, corectă în limitele intereselor ei de afirmare. Nu se lăsase influenţată să cedeze din munca ei

pentru a spori prestigiul altora, mai mari şi mai apatici, stele stinse, dar foarte sensibilizate.

Anda era ambiţioasă, tactician subtil, nu-şi minimaliza adversarii, căci ştia ce înseamnă riscul, avea însă puterea de a stabili echilibrul, de a alcătui cele mai bizare cupluri, de a arunca vorbe aspre şi de a primi. Se emoţiona în faţa florilor şi a complimentelor, râzând în faţa mojiciilor, exteriorizându-şi întreg dispreţul cu bună-ştiinţă în faţa aranjamentelor ciocoilor şi afaceriştilor gălbejiţi.

Anda nu mai apucase să vadă succesul celui de-al doilea medicament pe care-l experimentase. Plătise tot ce obţinuse de la viaţă într-o dimineaţă mohorâtă, zburând peste nişte munţi străini din alt continent. Avionul căzuse, se ciocnise şi se rupsese în bucăţi.

Morţii rămaseseră să se odihnească liniştiţi, înconjuraţi de prăpăstii, în pustiul alb al gheţii, într-o tăcere perfectă.

— Au început autopsia, spuse maiorul Grozavu, rupându-l din acel vis tulbure. Într-o oră avem răspunsul.

Maiorul Teişanu ridică din umeri, imperceptibil.

— Vom vedea... Oricum nu mi se pare că e vorba de un asasinat.

Grozavu îl ascultase cu nervozitate neobişnuită.

— Mie nu-mi spune nimic bun întâmplarea asta.

— Ce-ar putea avea bun în ea? Află că simt tot atâta milă cât aş simţi pentru cineva apropiat.

Razele soarelui se căzneau să străpungă plafonul de nori. Cerul zdrenţuit arăta o vreme fragilă. Doar aerul era curat şi proaspăt. Curenţii deviaseră, probabil, pentru un timp, gazele rafinăriilor care înconjurau oraşul.

— Eu o să plec... Nu am răbdare să stau aici şi să emit ipoteze, spuse Dinu Teişanu. Mă duc să văd locuinţa lui Kortisch.

— Mi-am închipuit. Trebuie să vin şi eu?

— Nu ridic nicio pretenţie. O să-l iau pe Paciurea.

— Observ c-a devenit favoritul tău!

Teişanu zâmbi îngăduitor.

— Îmi trebuie cineva căruia să-i las amintiri frumoase. Cândva, o să mă simt împăcat dacă las în urmă un student conştiincios şi bine pregătit profesional. Nu uita de certificatul de autopsie.

Ieşi salutând amical. Maiorul Grozavu ridică telefonul, formă un număr şi-i spuse locotenentului Paciurea ce are de făcut. Apoi obţinu şi aprobarea legală de la procuratură.

Drumul se dovedi scurt, sunară la poartă. Le deschise chiar menajera, după ce-i spuseră cine sunt.

— Abia am venit, explică ea intrigată. Domnul nu e acasă.

Prima încăpere, o cameră de zi, îşi etala eleganţa.

Dinu Teişanu se alarmă imediat zărind pe parchetul curat şi lucios urme de noroi, paşii cuiva care umblase prin încăpere.

— Fii atent, Paciurea! Urmele astea ne trebuie.

Locotenentul citi în privirile lui o duritate şi o putere neobişnuite.

Sertarele mobilei, răvăşite, arătau şi ele o dezordine de nedescris. Iată deci surprize. Obiectele casei căpătară brusc o pregnanţă tăioasă.

— Vă aşteptaţi la asta, tovarăşe maior?

— Parcă nu mă aşteptam... Anunţă să vină specialiştii.

— Asta-i mână de borfaş, aprecie cu glas tare tânărul locotenent.

— O ipoteză... Puteţi să chemaţi un vecin să ne asiste? spuse Teişanu către îngrijitoare. E nevoie.

Paciurea ridică telefonul prinzându-l cu batista.

Dormitorul arăta la fel de răvăşit, îmbrăcămintea şi rufăria aruncate în dezordine, pe jos, pe recamier. Uşile mari ale şifonierului rămăseseră deschise. În schimb hârtiile din camera de lucru nu păreau atinse.

Maiorul se gândi că Paciurea putea să aibă dreptate. Un asemenea tratament de favoare pentru nişte hârtii exprimă ceva. Şi totuşi un borfaş de rând nu lasă atâtea lucruri risipite; de cele mai multe ori umple un geamantan, oricât ar fi el de grăbit. Cercetă biblioteca, nimic nu trebuia bagatelizat. Şi curând descoperi un caiet voluminos cu coperţi de piele.

Coborî din nou în camera de zi. Aerul i se părea greoi, stătut. Îi spuse lui Paciurea să deschidă o fereastră laterală.

Începu să studieze din nou urmele acelea noroioase, traiectul lor, deloc linear. Urmele răzleţe arătau că necunoscutul a căutat întâi în camera de zi. Mişcările făcute aici au micşorat stratul de noroi, urmele de pe scări şi de la etaj sunt mult mai vizibile. Intrase deci şi în celelalte încăperi, era singur, n-avea de ce se teme... Deci ştia că proprietarul nu poate să-l tulbure? Fără îndoială.

Reflectând la această idee, în priviri îi apăru un soi de cruzime obosită, de care nu-şi dădea seama.

Echipa de specialişti veni în scurtă vreme şi-şi începu munca migăloasă. Maiorul Teişanu se retrase, nu înainte de a parcurge câteva pagini din caietul pe care îl găsise în bibliotecă.

51

● *Nu sunt un călător rutinat, un turist de profesie, curiozitatea mea arde cu flacără mică dar continuă. De aceea când plec în vacanţă aleg satele de munte, adevărate vetre ale umanităţii, păstrătoare de tradiţie. Aceste retrageri ale mele echivalează cu o regenerare morală şi psihică, în tăcerile şi liniştea acestor sihăstrii îmi protejez fiinţa, mintea, sufletul. Şi când te gândeşti că într-un viitor nu prea îndepărtat le vom transforma, cu cele mai bune intenţii, făcându-le să-şi piardă personalitatea, să se alinieze unui stas...*

Oamenii continuă să închirieze ieftin, casele sunt curate. Aprovizionarea este defectuoasă, unii gestionari sunt indolenţi sau incorecţi, nişte căpătuiţi cu ifose, cu maşini sau case noi a căror tencuială e îmbrăcată cu oglinzi, desene cu căpriori sau penibile scene pastorale.

Culmea este că gestionarii câştigă fraudulos chiar şi în situaţiile în care improvizează, tândălesc, îşi bat joc de meserie. Am intrat în vorbă cu un fost gestionar, acum pensionar. Are dreptul să lucreze patru luni pe an şi atunci e chemat să pună pe picioare un magazin, o gestiune. „Profesorul" acceptă invitaţia, i se dă marfă, oameni, mână liberă. Peste patru luni predă o gestiune corectă, este copleşit cu laude, omul inspiră tuturor siguranţă. Îi rămân însă 40-50 000 lei câştig. „Altfel nici nu mă apuc! spune el serios. Doar nu mă duc să-mi bat capul cu necazurile lor pentru 2 000 de lei pe lună!"

În sat pluteşte liniştea cea mai deplină. Aici, în munţii Teleajenului, găsesc un spaţiu odihnitor, neverosimil de pur, de calm. Trăiesc desprins de lume. Câţiva vecini mă privesc, de departe, din cerdacuri pline de muşcate şi garoafe. Au aflat, desigur, cine sunt. Pe uliţă mă salută, privindu-mă drept în ochi şi totuşi cuviincios, prietenos.

Uliţele duc la pădure sau la râu. N-au nimic grandios, respiră în schimb nostalgie, sunt construite cu chibzuinţă adaptate la nevoi.

Nu voi înţelege niciodată de ce-mi dau „bună ziua" bătrânii când aceasta este datoria mea. Răspund mişcat şi simt o solemnitate de catedrală în aer liber, în soare.

● Îmi place să cobor pe gârlă, să umblu pe mal printre cătini şi răchită, apoi pe prundul mocirlos. Apa susură dulce, puţintică, călduţă. Privesc pietrele aduse de ea şi mă minunez. Nu e bine să vezi o apă rebelă, asediind pământul, grădinile, semănăturile, casele, lăsând în loc râpe hidoase. Oamenii povestesc întâmplări vechi sau noi în care apa asta blândă s-a făcut vinovată de adevărate fărădelegi. Şi totuşi sătenii o exaltă, o folosesc, o strămută.

De fapt cine este adevăratul biruitor?

● O singură dată am fost aici cu Noemi, am admirat pădurea fremătătoare, am cules fructe, am urcat la stâni, ne-am odihnit în iarba fragedă cu miresme îmbătătoare, am fost regii trândavi ai plăcerilor noastre.

Pierduţi în acest refugiu, nu ştiam că zilele de fericire ne sunt numărate, că nopţile vor deveni amare, că iluziile vor deveni pietre de deşert.

Noemi a trădat, grăbindu-mi pierzania. Cine oare a învăţat-o să înşele?

Am revenit peste un an, singur. Oamenii au înregistrat schimbarea, memoria lor a reţinut taina noastră. Singur nu pot să-mi ascund

suferinţa, deznădejdea. Plămădesc pe prund un chip şi un trup de femeie; adorm lângă el descărnându-mă, secătuit de ură, de emoţii.

Aştept îndelung o minune.

● *Noemi cu aerele ei de vestală, cu lipsa ei de curiozitate intelectuală, cu zarva pe care o face în jurul cumpărăturilor ar fi fost, poate, o mamă exemplară, duioasă dar zăpăcită, calmă şi totodată euforică.*

Noemi ştie să lupte, are instinct. A învăţat că dacă fericirea este mai anevoie de cucerit, bunăstarea e o posibilitate logică. Nu ştie ce-i deznădejdea, se teme de cancer în limite rezonabile, e mai mult un tertip să nu supere pe bătrâni care îşi descriu voluptuos bolile, suferinţele reale sau închipuite.

Noemi nu iubeşte supliciul, vorbele urâte, e ca o păpuşă de ipsos care se ţine drept; când cade se face ţăndări.

Cât de bucuros aş fi fost să am o cameră în care să văd armele unei femei, veşminte, parfumuri, nimicuri indecente, zeci de rochii strălucitoare, satinate, culori complezente, discrete sau eruptive. Un ochi exersat ar putea descoperi şi alte valenţe.

Absenţa unei asemenea camere, în anumite ceasuri, mă umple de durere.

● *Anii încep să lase urme, Muşchii abdominali cedează, ochii au obosit, părul se răreşte. Mi-e milă de cel care am fost, de aceea continui să fac lux, să înfrunt minţile fluşturatice, legile pur lumeşti, prostia nemărginită a inamicilor care se înmulţesc.*

Inima are ascunzişuri, capricii, se comportă prosteşte, sătulă poate de fidelitatea ei de până acum. Senzaţia cea mai nouă este cea de sufocare.

Nimic nu exprimă mai bine sfârşitul ca o asemenea criză. Nefericirea se disciplinează şi ea. Şi oamenii cu vocaţie pesimistă vor să trăiască, se duc la doctori şi urăsc – mai mult sau mai puţin – pe cei sănătoşi.

Eu nu urăsc pe nimeni.

● Nu încape îndoială că cel mai mult mi-au plăcut ţăranii acestei ţări care este şi a mea. I-am văzut în satele lor, cu credinţele lor grave nu atât în divinitate, cât în natură, în harul pământului, în nevoia de creaţie, de independenţă, cu repulsia lor faţă de minciună, necinste, acceptând voluntar Binele sau Răul.

Obsesia lor a fost şi rămâne pământul. Chiar dacă nu-l mai doresc, trăiesc pentru ceea ce mai au casa lor, grădina lor. Nu mai sunt sclavii pământului, totuşi nu se bucură de această izbăvire. În dialogul dintre inimă şi raţiune câştigă cel mai adesea, inima.

Ţăranul român rămas departe de oraş are o discreţie a sentimentelor, o timiditate demnă, sensibilitate, raţiuni adânc pătrunse de lumină şi de umanitarism. În el trăieşte adesea un filosof, un om ordonat, un suflet care suferă şi vibrează dacă nu este înţeles şi respectat.

Am lucrat cu muncitori care abia veniseră de la ţară. Întâmpinau dificultăţi, dar virtuţile lor originare, asceza lor, plenitudinea caracterului lor, tenacitatea şi bunătatea te obligau să-i ajuţi, să-i înţelegi.

Pe unii îi strică derbedeii, seminţia asta abjectă a fiilor risipitori.

Mulţi au obsesia întoarcerii la pământ, la casa lor pe care o rezidesc, o măresc, îi adaugă confort, cu o lăcomie nouă, justificată.

● Trăiesc în casa mea ca un simbol al recluziunii. Probabil că sufăr pentru trufia mea, pentru intoleranţă, pentru utilitarismul care m-a călăuzit ani de-a rândul.

Eliza arată deprimant. Îmi cedează crispat, cu o senzaţie de jenă şi vinovăţie. Este încă o femeie drăguţă, dar tristă. Lăcrimează des, poartă în ochi o tristeţe grea. Nu am nicio îndoială că fostul său soţ vine din când în când pe la ea şi-i cere acelaşi lucru. Mă simt un netrebnic, un

gunoi, şi aş vrea să i-o spun ca să mă biciui, să arunc masca adevăratului filistin.

Ne sfâşiem unii pe alţii căutând remedii pentru bolile noastre nevindecabile.

● *În viaţă există măcar un singur compromis, cel mai adesea umilitor ca o pedeapsă primită în public. N-am săvârşit mai multe rele decât alţii, am făcut poate mai multe greşeli... Cum să trăieşti cu o femeie care nu te vrea, care nu are pentru tine tandreţe, afecţiune. Cu alta, impertinentă, care vrea doar banii, valoarea ta în arginţi.*

Nu este suficient să trăieşti, dacă ţi se refuză iubirea, dăruirea, apropierea. Cât este de greu să cauţi sprijin numai în tine.

Anii îmi sfarmă oglinda imaculată în care am trăit fascinat de iluzii. Soarele meu se îndreaptă încet spre echinocţiu. Tot mai multe zile gălbejite de aşteptare, de plictiseală. N-am puterea s-o rup cu Cleo. Sunt prins într-un cerc vicios. Singurătatea mă distruge, îmi arată că sunt culpabil de ceva neştiut, venit din ancestral. Mă întorc fără puteri în Poenaru Bordea, să beau drojdia amară a buimăcelii mele, să văd zâmbetul fals, să ascult explicaţiile false, prietenia jalnică şi interesată a hetairelor surori. Divinităţi provinciale ale erosului.

Nici la ele nu-mi pot ascunde gelozia, nevoia de a scormoni şi a vedea că aparenţele sunt înşelătoare. Pe mese zaharicale de casă sau de cofetărie, băuturi aduse de unul, de altul. Cărţile de joc sunt azvârlite cu sete de mereu alţi beţivani, în extaz dacă câştigă, monştri când pierd sume obţinute prea uşor.

Cinismul acelor nopţi inutile şi false, mersul desfrânat al femeilor care trebuie să compenseze cu cochetărie şi mici dovezi de afecţiune pe cei care pierd banii furaţi; miresme de parfum fin, de pudră, de sudoare bărbătească, de băuturi amestecate, vărsate pe mese, musafiri conduşi cu greu până la poartă, abandonaţi ingenios, cu cât mai puţine incidente.

Dinu Teişanu tresare puternic ajungând la acest pasaj.

Cu acea ascuţire a sensibilităţii pe care ţi-o dă gelozia, cu un sentiment de mândrie rănită şi durere, apoi dezgust, am încercat să fug de ele, să rămân în carapacea mea. Cu singurătatea nu poţi lupta decât într-un singur fel. M-am întors la ele. Au râs de mine, sunt învăţate cu trucul ăsta, sunt ingenioase, sunt înrăite. După căderea nopţii sunt nişte femei singure, înşelate, şi de aceea perfide, lacome, prăbuşite în viciu.

Am încercat să fiu cusurgiu, năzuros, să cer totul şi am acceptat să mă degradez benevol, din toată inima.

Câteodată, o săptămână-două mă lupt cu mine, cu patima şi suferinţa mea. Dedal l-a sfătuit pe Icar să nu se ridice prea sus în zborul său. Şi pe mine m-a sfătuit Tiberiu. Dar n-am putut să renunţ. „Zborul" meu este o cădere în Infern.

Trăiesc din mila lor, sfâşiat, de neputinţă, de nimicnicie. Sufleteşte, sunt într-o stare jalnică.

Mi-am zidit propria temniţă, fără scăpare. Câteodată temniţa este un adăpost liniştit. Am ochii plini de lacrimi; sunt un om condamnat să fac zig-zaguri blestemate, zidit în plictiseală şi singurătate, încătuşat de blesteme străvechi.

● *În ciuda enervării ce mă cuprinde îl întâlnesc pe Mayer prin familii, la petreceri ocazionale. Infatuat, pătruns de misiunea sa de om al artei, dezvăluind planuri de creaţie extravagante şi absurde pentru că în realitate e un geniu al combinaţiilor, al afacerilor cu expoziţii omagiale, vânzări de tablouri, portrete de familie care satisfac naivitatea noilor burghezi, clienţi de marcă.*

„Splendid", „extraordinar", „magnific" sunt cuvintele cu care îşi laudă modelele de ocazie, tablourile sunt exhibate pentru a obţine noi

comenzi pe care le acceptă cu greu, sacrificându-se... La nevoie, Mayer ar vinde şi porumb fiert cu aceleaşi recomandări elogioase, calpe.

Noemi are un aer placid când îl întovărăşeşte. Parcă este sub puterea unei vrăji.

E un om cu sensibilitate normală care cunoaşte doar câteva legi de echilibru. Mayer însă e un cinic, un orgolios, dorinţa lui de a domina o istoveşte.

Nu ştiu dacă se va adapta vreodată. Deşi se spune că femeile au această capacitate... De fiecare dată mă bucur de revedere. Nu mai încerc sentimentul de aventură de altădată. Suntem două fiinţe înfiorate de regret şi de complicitate.

Îmi zâmbeşte cu surdina necesară, chibzuită. Poate că nu vrea să se deconspire sau să mă amăgească. Sunt încă gata să răspund la chemarea ei, să o răscumpăr de la călăul care o înlănţuie, o tiranizează. Se zăvoreşte în mutismul ei indescifrabil ca o scoică.

Lipsită de blândeţe, de duioşie, Noemi se va pierde, va muri lent.

● *„Am ajuns la colocviul internaţional de la U... cu o senzaţie de răvăşeală pe lângă oboseala drumului. Coadă la vamă, control suspect de exigent, microscopic pentru noi, cei din ţările socialiste. Ca să-i disculpe pe vameşi, gazdele ne-au spus că au căutat alcool şi, bineînţeles, droguri. Explicaţia este la limita dintre ironie şi realitate.*

Printre participanţi, mulţi exhibiţionişti vicioşi care poluează atmosfera. Pentru aceştia problemele dezbătute, comunicările au rămas destul de periferice. Simt penumbra incertitudinii, a furtului de idei.

Trebuie să ne facem respectaţi, să placăm aroganţa, infatuarea zgomotoasă şi neghioabă, sentimentul de izolare. Asta nu înseamnă că nu savurăm umorul, că nu alimentăm cozeria. Pe violenţii opozanţi vecini îi evităm într-o stare de spirit ambiguă, cea mai recomandabilă.

Cei din delegaţie au suportat cam greu – ca să nu spun altfel – poliglotia mea. Din fericire nu fac pe vedeta, nu caut publicitatea. Am

lăsat acest rol academicianului C., mult mai fotogenic, viguros, exclusivist, cunoscut în această zonă. Foarte mulţi se comportă familiar cu el.

Cel mai bine e să nu ai voluptatea ieşirii din anonimat. „Să ştii să stai în banca ta!" Iată o strategie căreia nu trebuie să-i întorci spatele, cu care mulţi se împacă de minune.

Mânat de un adânc scepticism plec pe la biblioteci să caut febril reviste şi cărţi de specialitate, în timp ce alţii se duc la promenade, la „drink-party" sau la „zoo".

Gazdele, nordici puţin buimaci, care ştiu să facă onorurile natural, discret, cu tact, ne oferă festine opulente, bere din belşug, dar nu şi cărţi utile. Sunt printre puţinii care plec cu un pachet de cărţi, spre uimirea vameşilor din ambele părţi.

Nu mă pot întoarce din călătorii fără cosmetice. Cleo şi Camelia îşi pun toate speranţele în generozitatea mea. Culmea este că îmi cer şi publicaţii destinate erosului. Cu puţinul care-mi rămâne în buzunar le satisfac o parte din lăcomie, deşi ele sunt întotdeauna convinse că am adus valize întregi de amintiri turistice. Nimeni nu simte proporţiile exacte ale unei diurne până nu pleacă peste hotare.

Străinătatea poate fi „demitizată" tot prin excursii. Toţi turiştii ajung la concluzia, mai devreme sau mai târziu, că nicăieri nu este mai bine ca acasă.

Vorbesc de turişti nu de aventurieri, de apatrizi, de leprele pe care le roade dintele nemulţumirii.

● *La Cleo şi Camelia un adevărat pelerinaj de bărbaţi şi femei, ca întotdeauna, de la ora 20. Nu lipsesc cozonacul, prăjiturile. Băuturile le aduc vizitatorii. Nu le-am înţeles niciodată, căci ce poate fi mai calm şi mai liniştitor decât să reglezi cum vrei accesul în propria ta casă.*

Uneori închei serile la ele cu o încordare mocnită care îmi urcă în gât. Cleo mă întreabă cu candoare dacă nu rămân la ea. De multe ori este

neinspirată, lipsită de intuiţie tactică. Nicio adiere nu împrospătează relaţiile noastre, despuiate de cinste, de sentimente.

Amândouă au instinctul interiorului. Aici sunt volubile, vizuale, regine frumoase, precipitate să servească, să dea replici, să arunce o privire jucătorilor, să vegheze casetofonul sau cafeaua.

Doar Tony Benga, îndrăzneţ şi posesiv, beneficiind de un halou misterios, se simte totdeauna bine cu ele.

● Nu ştiu cine le face curăţenie, cine curăţă după nenumăraţii invitaţi, vizitatori, pleava monstruoasă care freamătă adeseori în această casă ca-ntr-un Disneyland.

Parchetul este admirabil lustruit, perdelele curate, la fel covoarele, tapetul, baia. Mobila e de bună calitate, de bun-gust. O admir numai în intimitate, lipsit de complexe. Şi totuşi sunt un laş. Păşesc pe o punte îngustă, periculoasă care se balansează, îmi dau seama că mă pot prăvăli şi totuşi accept aventura ca o compensare a nerealizării mele, a eşecului meu timpuriu în faţa feminităţii inabordabile.

● Vară răcoroasă. Ieşim de câteva ori la ştrandul care s-a părăginit, dar edilii nu văd,

Grădinii mele îi merge bine, este o frumuseţe. Datorez acest lucru Elizei, hărniciei şi imaginaţiei sale. Nicăieri nu este mai bine ca acasă. Zac inert, citesc, câteodată reuşesc să dorm. Apoi plimbarea obişnuită, prin oraş, destul de tristă, dar singura care mă ajută să lupt cu singurătatea, să nu privesc lumea printr-o lentilă deformată.

Amândouă au un cult al veşmintelor, fac cele mai reuşite asociaţii, invadează institutul cu modele noi, de care sunt foarte mândre. Amândouă arborează o înfăţişare satisfăcută de propria lor existenţă.

Faţă de unele femei sunt trufaşe, faţă de altele îngăduitoare, blânde. Cel mai mult urăsc, după cum mi-au spus, femeile şleampăte, lălâi,

neglijente, care îşi arată impudic lipsa de higienă, lenjeria descusută, fermoarele lipsă, părul nespălat şi necoafat.

Nu sunt de acord cu stilul de viaţă al acestor două gheişe, totuşi îmi plac vitalitatea, exuberanţa lor, nevoia de cadru opulent, somptuos. Libertinajul lor nu le inhibă. Nimeni nu le-a privit altfel decât ca nişte amante.

Deci, dacă ar fi să le găsesc o scuză, aş spune că lipsa lor de fericire o convertesc în haine, lux şi desfrâu.

● *Dărăban a auzit ce se vorbeşte despre mine. Nu ştie să ţină predici, nu ştie să intre în sufletul altuia, nu ştie să jubileze când descoperă suferinţa unui semen. Vrea, în schimb, să vadă, dacă mi s-a făcut lehamite de mine, de cei din jur. Între timp au venit nişte bişniţari care m-au întrebat, misterios, ce am de vânzare.*

După ei, molipsiţi de ideea chilipirului, au început să apară şi alţii, protipendada, parveniţii oraşului. Povestea mea, îngroşată de vorbele zvârlite la întâmplare, mă nedumereşte şi mă îngrozeşte. Sunt absurd de pretenţios în ceea ce priveşte reputaţia mea. O biată moştenire neaşteptată, neştiută, să mă cheme atât de departe, peste mări şi oceane, într-un loc unde va trebui să nădăjduiesc la altceva. Totuşi sunt neliniştit şi abătut. Lebăda ar vrea să moară visând. Un sentiment de mândrie rănită şi durere, asta simt. Am îmbătrânit şi bătrâneţea nu poate să aducă decât necazuri, nicidecum speranţe. Bătrâneţea n-are viitor!

Unii cred că plutesc în derivă şi au început să mă evite, să mă ocolească, în institut sau pe stradă. Escrocii îmi cer împrumuturi pe care au de gând să le facă uitate.

Mi-am impus o muţenie răbdătoare, o surzenie confortabilă. Întotdeauna am vorbit prea mult, am dat „materie primă" calomniatorilor, turnătorilor, am înstrăinat inteligenţa mea, lecturi, idei, proiecte. Să regret acum? Pentru mine zilele şi nopţile au fost prea

lungi, singurătatea prea mare. M-am îmbolnăvit lent de tăcere, de muţenie, între nişte pereţi calcio vecchio şi nişte lucruri pe care le-am dorit cândva cu lăcomie.

Ce păcat că Gilda îmi poate fi copilă!

N-am avut iubirea semenilor. Nestatornicia mea, bunăstarea mea m-au împiedicat. Ce interes am să-mi apăr reputaţia atât de târziu?

● *E iunie şi plouă mult; adeseori cerul e senin, diafan. Buletinele meteo se potrivesc ca niciodată. Televiziunea dă tot mai des anunţuri ispititoare despre litoral.*

Îmi place să citesc când plouă, mă bucur că am un acoperiş, semn de forţă şi de înţelepciune.

Îmi place podeaua de gresie alb-negru, discontinuitatea ei ironică, pedantă, străbat camerele luminoase, acum în penumbră, trufaşe în curăţenia în care le menţine blânda Eliza. Dacă va fi să dispar stâlcit de vreo maşină, spintecat de vreun beţivan sau pur şi simplu în patul meu, aş vrea să-i las ei casa asta.

Nu pot să-i spun acum, căci aş strica o improvizaţie sublimă, cea mai vanitoasă din câte am gândit vreodată.

În salon am o mobilă florentină. Îmi amintesc că am găsit-o la nişte moşieri scăpătaţi, într-un moment greu pentru ei. Pe atunci trebuiau făcute achiziţii rapide, exploatată accesibilitatea preţurilor...

Astăzi e o aventură să cumperi aşa ceva. Cei care s-au trezit târziu plătesc nişte resturi cât nu face. Dacă nu, te mulţumeşti cu sufragerie Bâlea, cameră de dormit Solea, fotolii pat Crinul şi aşa mai departe!

Amurgul a mai adăugat o nuanţă de răutate în cele ce spun aici. Aştept să se producă un miracol; să se întoarcă Noemi, să văd copii în jurul meu, un ansamblu de constelaţii necunoscute.

● *Mă gândesc iritat cum voi arăta pe patul de moarte. Singur cu toată agoniseala mea obositoare. Am ieşiri nervoase, sunt obsedat până la paroxism de amintiri din copilăria mea tristă.*

I-am propus Elizei să se mute la mine. De când mă simt rău cu inima e o imprudenţă să trăiesc singur. N-a acceptat, în schimb vine mai des să mă vadă, e blândă, transparentă. Mă odihneşte prezenţa ei de femeie, glasul cu amplitudini materne, dulci, pâinea mea zilnică.

Îmi place casa aşa cum rămâne curată, aseptică, ordonată după fiecare vizită a Elizei.

Dinu Teişanu închise caietul, izbitor de trist. Intrase în viaţa lui Kortisch, în enigmele ei cu totul pe neaşteptate. Acum putea răspunde tuturor neliniştilor şi incertitudinilor care mai mocneau.

Viaţa e o înlănţuire de norme, uneori cu neputinţă de evitat. Dragostea e una singură într-o viaţă de om. Celelalte sunt false duioşii, acomodări convenabile, foarte limitate.

Maiorul se simţea vlăguit. Kortisch fusese un sceptic convertit de bonomie şi naturaleţe. Chiar şi atunci când îşi recunoştea neliniştile şi vinovăţia.

52

Milan Kortisch nu meritase un asemenea sfârşit umilitor. Să mori cu o emblemă urâtă de dispreţ, aruncat ca o dihanie putredă, pe un maidan periferic. Din jurnalul lui Kortisch lucrurile se clarificau fără putinţă de tăgadă. În judecăţile maiorului se amestecau însă şi câteva reproşuri. Kortisch ştiuse adevărul despre acele fiinţe, pe care le frecventa, galanteria lui perfectă fusese acceptată doar din vanitate şi interes. Din punct de vedere moral suferise de fiecare dată umilinţe, un şir nesfârşit care culminase cu abandonarea lui pe acel câmp pustiu şi sordid.

Căci acesta trebuia să fie adevărul adevărat.

Încuie uşa şi porni spre Volkswagen.

Ajuns în strada Vornicul Boldur, căută adresa, apoi un loc pentru parcaj. Casa se afla în spatele unei grădini, avea linişte şi corespundea tuturor precauţiilor pe care şi le iau oamenii cu o morală dubioasă.

Bucuria are adesea motive de grabă. În cazul de faţă maiorul Teişanu simţea nevoia să tărăgăneze cât mai mult lucrurile. Îşi auzi paşii pe scările de marmură, ecoul se prelungea apoi spre grădină. Sună. Apăru în pragul uşii Camelia Geambaşu, îmbrăcată într-o rochie de casă foarte decoltată. Dinu Teişanu salută.

— M-am gândit să trec într-o doară...

Făcu un efort să fie cât mai curtenitor.

— Puteaţi fi la serviciu şi atunci...

— Credeţi că era o pierdere? spuse femeia cu un fel de moleşeală. De fapt, cine sunteţi şi ce doriţi?

Maiorul o privi drept în ochi, cu o vie curiozitate.

— Îmi permit să vă arăt legitimaţia. După atâţia ani de desen tehnic sper că vederea nu vă creează probleme.

Se simţea dezlegat să fie atât de răutăcios, ca orice temperament repulsiv.

Femeia se uită cu o atenţie silită la legitimaţie.

— Doriţi să intraţi, sau cum trebuie să procedăm? întrebă ea uşor derutată.

Teişanu descrise scurt posibilităţile, cu o exigenţă foarte realistă.

— Dacă doriţi să audă şi vecinii discuţia rămânem aici. Hotărâţi dumneavoastră.

Se ghicea din privirile femeii, din gesturile ei, că o discuţie în uşa apartamentului nu i se pare oportună.

— Vă rog să intraţi... Sper că lucrurile se vor aranja mai bine aşa, vorbi Camelia Geambaşu forţând volubilitatea.

Pe chipul său se citea însă opoziţia.

Dinu Teişanu se străduia să abordeze o nelimitată bunăvoinţă.

— Nu mi-aţi spus în ce chestiune, domnule? continuă femeia într-o atitudine de mândrie dar şi de alint.

— Pentru câteva lămuriri... Într-un imobil ca al dumneavoastră se petrec multe. Ne faceţi un considerabil serviciu.

Femeia ridică din umeri şi îşi duse mâna familiar la piept, în dreptul inimii.

— Atunci luaţi loc şi îngăduiţi-mi câteva minute să mă schimb. M-aţi găsit complet nepregătită... Dacă ştiam că veniţi... nu-i aşa... Era altceva.

Maiorul Teişanu se înclină ceremonios, continuând să zâmbească. Îşi dădea seama că fiinţa aceea frumoasă simte o nespusă plăcere să facă zarvă în jurul ei, să schimbe toaletele, să flirteze pentru vanitatea ei neţărmurită, pentru că n-a avut niciodată sentimentul inferiorităţii, propriile mulţumiri aducându-i o imensă împăcare cu viaţa pe care o ducea.

Femeia îşi plimba privirile fierbinţi prin încăpere, adună câteva obiecte de lenjerie intimă, îşi netezi cu un gest cochet părul şi abia după aceea dispăru într-o încăpere vecină, zâmbindu-i maiorului din colţul gurii frumoase şi bine fardate.

Când se întoarse, purta o rochie de un roşu indian cu dantelă albă, se parfumase şi îşi regăsise limpezimea adolescentină a privirii.

Dinu Teişanu adoptă o altă tactică, afişând un elan timid, de tinerel încântat că se află în preajma unei femei frumoase şi voluptuoase.

— Lumea este rea, nu vă spun un lucru nou. Oamenii, unii dintre ei, au o imaginaţie înflăcărată... Îşi închipuie că la dumneavoastră vin mulţi necunoscuţi... se gândesc dacă nu cumva închiriaţi...

Femeia făcuse ochii mari, un zâmbet bine dospit îi acoperi faţa.

— Să închiriem? Dumnezeule. Nici că se poate o idioţenie mai mare. Avem două camere... abia ne ajung nouă.

— Şi dependinţe...

— Exact. Poate pe acelea să le închiriem, punctă satisfăcută, fără să surâdă.

— Poate că se referă la prietenii dumneavoastră. Aveţi atât de mulţi prieteni?

— Dar e absurd. Fiecare are atâţia prieteni câţi şi-a făcut. E nevoie să ne justificăm?

Maiorul îi jucă în strună, dar întorcând lucrurile într-o altă direcţie, aparent binevoitoare.

— Şi eu sunt de părere că oamenii sunt perfizi, duplicitari... Poate vă invidiază că strângeţi în jurul dumneavoastră atâtea persoane marcante, cu o bună stare materială.

— Prietenii sunt şi ei pe măsura noastră. Vreau să spun cei pe care-i dorim, care ne convin. N-o să ne oblige nimeni să procedăm altfel, vorbi ea cu o voce sârmoasă.

— Bineînţeles. Aveţi toată dreptatea. Deci care sunt prietenii dumneavoastră mai apropiaţi? Cei care vă vizitează mai des?

Pentru a se dezmetici şi a câştiga timp să reflecteze, femeia îşi aprinse o ţigară. Întinse pachetul şi vizitatorului.

— Bine, dar aceasta este o întrebare ciudată şi neaşteptată. Ce are miliţia să se intereseze de viaţa noastră privată? Doar avem un serviciu, ne câştigăm cinstit existenţa, nu facem treburi necurate. Mă distrez din când în când, dansez, cânt, mă plimb cu cine-mi place. Nu văd ce-i rău în asta.

— Nu trebuie să vă impacientaţi. Nimic nu poate fi mai elocvent decât să arătaţi că prietenii dumneavoastră sunt oameni de încredere, corecţi, cu o conduită ireproşabilă în societate.

— Chiar aşa şi este, acceptă Camelia Geambaşu. Pe loc, memoria nu-mi permite să vă dau prea multe nume. Avem colegi de serviciu, prieteni din tinereţe, cunoştinţe pe care le-am făcut prin alte cunoştinţe... cum se obişnuieşte.

Fumul ţigării desenă câţiva norişori albicioşi care dădeau o strălucire ciudată ochilor ei.

— Opriţi-vă, bunăoară, la cei pe care-i vedeţi mai des... Să zicem săptămânal. La cei care vin zilnic în casa dumneavoastră, de care vă simţiţi legată prin amintiri comune.

— Ar fi un criteriu. Mai propuneţi şi altele?

Maiorul Teişanu ar fi vrut să râdă, spontan, să prelungească pauza aceea.

— Un alt criteriu ar fi cei care vă înconjoară cu o anumită căldură, care vă aduc daruri, care vă scot în lume, la petreceri.

Femeia, surprinsă, îi aruncă maiorului o privire impertinentă.

— Unde vreţi să ajungeţi cu aceste întrebări?

— La adevăr. Dar, oricum, trebuie să reţineţi că în cazul de faţă e mai bine ca eu să pun întrebările.

— Vă mulţumesc pentru precizări, acceptă Camelia Geambaşu cu un aer ironic. Sper că n-am fost superfluă până în acest moment?

— Nicidecum. Aş putea afirma că discutam fără nici o urmă de încordare şi de suspiciune.

— Dacă am bea ceva, interogatoriul ar avea de suferit? Băutura încălzeşte trupul şi gândurile.

— Nu este vorba de un interogatoriu. E o discuţie între doi cetăţeni civilizaţi. Nu uit că dumneavoastră sunteţi amfitrionul... Cât priveşte trupul şi gândurile, eu le văd conlucrând.

Femeia înţelese jocul, se mişcă în fotoliu şi rochia dezgoli o pulpă albă, frumoasă.

— Dacă aş mai avea douăzeci de ani, poate că m-aţi duce de nas cu declaraţiile acestea. Oricum sunt măgulită că violenţa dumneavoastră stă în inteligenţă şi nu în forţă.

Dinu Teişanu căută să-şi întipărească în minte decorul domestic. Era un moment dificil. Trebuia să se decidă, să înfrunte o explicaţie. Şi care vor fi reacţiile? Cum să le prevadă?

— Dacă vă datorez un răspuns, este cel privitor la băutură. Sunt onorat de bunăvoinţa dumneavoastră.

O văzu ridicându-se, pisică lenevoasă, femeie pârguită, auzi foşnetul rochiei, târşâitul papucilor de casă pe parchet. Apăru cu

o tavă, sticle, pahare, gheaţă. Urmară câteva minute liniştitoare şi lucrul acesta părea să o încânte.

— Să ştiţi, domnule, că nu e prima anonimă pe care o primiţi de la cine ştie ce isterică bătrână şi invidioasă. Vă pun pe drumuri toţi aceşti obsedaţi. Abuzează de legile ţării noastre.

— Bănuiţi de unde ar proveni?

— Din institut, din vecini... gunoaie care mor de ciudă, de invidie.

— Şi de ce v-ar invidia?

Femeia lăsă la o parte scrupulele morale, dogorea literalmente ca şi când întrevedea o aventură.

— Domnule maior, priviţi-mă şi cu alţi ochi: fără prefăcătorie şi fără falsă pudoare simt că mai sunt încă frumoasă, pot trezi pasiuni. Trebuie să mă socotesc vinovată pentru asta? Îmi dau seama că sunt destule femei care mă invidiază... Şi nu numai cele bătrâne. Un diamant estompează chiar un alt diamant, dacă este mai mare sau mai bine şlefuit. Ce vină am eu şi sora mea că lumea ne remarcă, că bărbaţii ne fac curte? Să fi dorit să fim urâte, şleampăte, cretine?

Maiorul râse politicos, atât cât cerea momentul.

— Nu, ferit-a sfântul! Ca bărbat este firesc să doresc să existe cât mai multe femei frumoase pe lume. Păcat că natura are legile ei meschine, dezolante şi nu ţine seama de dorinţa mea. Totuşi să ne reîntoarcem la o întrebare de-a mea care ar merita răspuns.

— Vreţi să o repetaţi?

Camelia Geambaşu făcu un botic drăgălaş, cu aerul că nimic n-o deranjează pe lume şi discuţia reintră pe făgaş aşa cum de fapt se aşteptase şi Dinu Teişanu.

— Situaţia noastră de femei singure, mă refer şi la sora mea, Cleopatra, ne obligă să avem prieteni devotaţi, un anturaj permanent, cum de altfel se întâmplă în viaţă, altfel am risca să

ne petrecem zilele ca nişte pustnice. De aceea ne-am făcut prieteni şi prietene, o grămadă. La familia Cuţitaru jucăm deseori pietre, la Ioaniţiu, bridge. Cu Toni Benga, un coleg, băiat de viaţă, mergem la spectacole, la ştrand, în excursii. Este apoi inginerul Ene Moţoiu, un prieten intim al meu, un bărbat liniştit, manierat, o fire de poet. Câte nume mai doriţi, domnule maior? Credeţi oare că pot să ating cu mâna linia orizontului?

— Nu, în niciun caz. Am reflectat şi eu la o astfel de posibilitate. Chiar împreună şi tot n-am avea nicio şansă. Cred numai că lista nu este completă.

Camelia respinse bănuiala cu un aer visător.

— Capriciile memoriei. O să mai discut şi cu sora mea şi-o să vă dăm o listă... de prieteni apropiaţi, colegi de serviciu... de şcoală, de grădiniţă.

Enumeră continuând să surâdă. Maiorul simţea însă că femeia, de o energie copleşitoare, suportă cu greu discuţia.

— Mă gândesc să vă ajut eu. Aveţi colegi de institut care vin de ani de zile la dumneavoastră, care vă simpatizează, poate chiar mai mult. Nu credeţi că i-aţi uitat prea uşor?

Camelia Geambaşu îşi diminuă, tolerantă, răspunderea.

— Exact ceea ce am spus şi eu. Într-o clipă nu poţi face lumea. Lui Dumnezeu i-au trebuit şase zile... dacă nu şapte.

— Eu ştiam de şase, dar să nu contaţi prea mult pe cunoştinţele mele în acest domeniu.

— Dacă vreţi o dare de seamă, de acord. Pe vremuri inginerul Dărăban a fost un astfel de prieten. Acum ne salutăm de departe, politicos şi indiferent, precizează femeia cu o zeflemea vizibilă.

Maiorul înţelese că a atins o mândrie rănită.

— N-am prea priceput, cum de s-au răcit relaţiile şi nici nu îndrăznesc să insist asupra acestui capitol...

— Lăsaţi să insist eu. O legătură care durează doi-trei ani nu poate rămâne o pasiune arzătoare. Doar un paleativ sau un camuflaj. Principiile lui Tiberiu Dărăban au fost cele ale bătrânei doamne. Femeile nu se lasă înlocuite, mai ales mamele care au băieţi. Dacă ea este mai puternică, dacă fiul este un om slab, toate astea uşurează lucrurile.

— Deci bătrâna doamnă Dărăban este aceea care nu v-a agreat.

— Nici măcar atât încât să ne putem saluta.

Dinu Teişanu afla lucruri noi, neaşteptate, pe care de fapt nici nu le inclusese în planul său. Fusese, oricum, norocos.

— Ce mai doriţi să aflaţi, domnule maior? întrebă gazda şi ochii ei mari pulsau sălbatic. Beneficiaţi de un moment în care sunt gata să dau în vileag toată viaţa mea intimă. Încep chiar să-mi amintesc de dumneata... din liceu. Pe atunci eram ceva mai mică şi nu cred că te interesa existenţa mea... privată.

— Nici astăzi în mod deosebit. Îndeplinesc o obligaţie de serviciu. Credeam că v-aţi dat seama.

— Fireşte, îl aprobă ea cu ironie. Totul este numai o chestiune de serviciu. Lucrurile se vor lămuri apoi de la sine.

Camelia Geambaşu aprinse o nouă ţigară.

— După toată discuţia asta mă simt ca un înecat. Mă mir că nu m-au cuprins încă furiile, accentuă ea cătrănită.

— După părerea mea furia este manifestarea tipică a slăbiciunii, aprecie maiorul, ori, dumneavoastră sunteţi un om puternic, poate puţin alarmat.

— De ce să fiu alarmată, pentru o reclamaţie imbecilă? Vă înşelaţi.

Se deschidea un spaţiu imens, o aşteptare în spatele căreia se clătinau frazele goale, gata făcute.

— Printre prietenii dumneavoastră apropiaţi mi se pare că se află şi inginerul Kortisch.

Camelia Geambaşu se controla bine. Luă paharul şi bău, scoţându-şi cu discreţie în evidenţă sânii mari şi viguroşi, şoldurile rotunde, îmbietoare.

— Este prieten cu sora mea.

Subliniase prezentul, nicio ezitare. Dimpotrivă, îl privea pe maior cu un aer blând, supus şi tandru.

— De multă vreme?

— Cam...

— Singurul?

Teişanu se aştepta la o ripostă, dar Cameliei i se păru doar uşor crispată.

— Sunteţi sarcastic peste măsură. Întrebaţi-o pe dânsa.

— Cred c-aşa voi face până la urmă.

Pe un ton glumeţ dar fals Camelia Geambaşu căută să încheie convorbirea.

— Aş avea diverse treburi de făcut, tovarăşe maior. Nu puteţi spune că nu v-am satisfăcut curiozitatea. Dacă v-a displăcut ceva, vă rog să mă iertaţi. A fost fără voia mea.

Dinu Teişanu simţi că trebuia să apese decisiv pe ultimele întrebări.

— Pot să vă întreb de când nu l-aţi văzut pe inginerul Kortisch? insistă el după o impusă pauză.

De astă dată momeala fusese aruncată. Femeia se mulţumi, să schiţeze un zâmbet uşor, versatil şi prea ieftin.

— Eu nu l-am văzut de câteva zile. Sunt în concediu, cum v-am spus.

— E tot ce ştiţi?

— Da.

— Am impresia că luaţi lucrurile drept o simplă glumă. Aş dori să-mi spuneţi la ce oră a venit aseară la dumneavoastră inginerul Kortisch?

Abia în această clipă Camelia Geambaşu arătă tulburată. Îşi trecu mâna în deschizătura bluzei, poate un gest necontrolat, poate o viclenie veche, imprevizibilă.

— Deci credeţi că vă mint, domnule maior?

— Hotărâţi dumneavoastră acest lucru. Inginerul Kortisch a fost aici. Era bolnav de inimă... ştiţi asta. Ştiţi bine în ce condiţii a murit. Ştiţi şi unde a fost aruncat după aceea. Din nefericire pentru dumneavoastră va trebui să clarificăm, cu toţii, aceste lucruri. Abilitatea şi ipocrizia nu-şi mai au rostul. Cu cât veţi fi mai sinceră... Cunoaşteţi cred punctul de vedere al legii.

— Păcat că s-a întâmplat aşa... A fost ceva înspăimântător.

Camelia Geambaşu izbucni într-un plâns surd, convulsiv.

53

Larry Mighill zări un restaurant pe marginea şoselei, încetini şi căută un loc la parcaj. Susan dormea ghemuită. Apăsă degetele pe braţul ei dezgolit. Pielea îi era fierbinte. Observă micile zbârcituri de la coada ochiului. Apăsă din nou. Susan îşi încreţi nasul apoi se mişcă nedumerită. Se trezi greu aranjându-şi încâlceala de păr.

În tot acest timp Larry roşcovanul o privea satisfăcut. Nu se întâmplă atât de des să ai lângă tine, o întreagă vacanţă, o femeie frumoasă şi plină de bani.

Susan începu să-şi caute automat pantofii. Era amorţită, somnoroasă şi de aceea puţin cam nervoasă.

Da, îi era sete. Câmpia aceea arsă de soare o toropise. Coborî, se echilibră greu. Zgomotul maşinilor care treceau în viteză o izbea neplăcut în timpane.

Traversă şoseaua, urcară nişte scări şi găsiră o masă, pe terasă, protejată de o umbrelă de soare.

Susan îşi întinse un picior pe un scaun liber. Se simţea absentă, mahmură. Larry avea un zâmbet molatic şi vag.

O fată îmbrăcată cu taior negru şi fustă roşie scurtă, le aduse pepsi rece. Băură câte o sticlă dintr-o răsuflare.

Nu era decât ora 11. În aer pluteau arome culinare. Încet-încet Susan începea să se dezmeticească. Îşi puse între buze o ţigară. Larry vru să i-o aprindă, dar Susan îl refuză.

Bărbatul puse bricheta pe masă şi îşi desfăcu nasturii de la cămaşă; unul îl pierduse.

Privindu-l cum îşi freca pieptul păros, Susan simţea ceva rău în stomac, o iritare care aduce orice. Îşi lăsă capul pe spate şi închise ochii. Deci aşa se dezleagă vraja.

— Ce ai?

Susan clătină din cap; cerceii, două rotocoale uriaşe, îi urmară mişcarea, pendulând,

— Eşti un puştan răzgâiat, Larry. Şi prost crescut.

— Şi ce te deranjează?

Susan ar fi putut să se explice în termeni mai drastici, dar atunci precis s-ar fi înfuriat, tot sângele i-ar fi clocotit. N-avea rost.

În marginea terasei se afla un pom, un prun încărcat cu fructe. Larry se ridică leneş, se căţăra pe balustradă şi rupse un pumn de fructe pe care le aduse la masă. Aveau o culoare nedecisă şi un praf alburiu pe pieliţă.

Larry şterse o fructă pe cămaşă apoi muşcă din ea.

— Nu cred că e coaptă, spuse Susan.

— Îmi plac cele crude. Nu ştiai?

Susan simţi că-i tremură maxilarul. Zâmbi forţat, doar pentru că era privită, deşi cuvintele acelea o descumpăneau şi o iritau.

— Sper că nu e o aluzie.

În ochii lui Larry sclipi o lumină veselă, amuzată.

— Crude şi amare, accentuă el.

Adânc în tâmple Susan simţea un zvâcnet.

— Nu te prea înţeleg.

— Fiindcă nu te-ai trezit încă.

— E o glumă pe care n-o înţeleg. Am mai spus.

— Nu e glumă, *darling*!

Susan îl privi cu atenţie. Larry nu părea să mai glumească. Un câine vagabond veni şi la masa lor. Larry îi aruncă o fructă veştedă. În felul lui, Larry e un mecanism solid, mediocru dar sigur de sine. Dacă îl priveşti cu îngăduinţă îşi permite să devină obraznic.

Chelnăriţa aduse un pahar cu votcă. Nici nu observase când l-a comandat.

— Vrei şi tu? întrebă Larry ţinând-o pe fată de încheietura mâinii.

— Nu vreau... Şi aşa sunt mahmură.

— Se vede!

— Ce dracu vezi tu mai bine decât mine? se descărcă Susan. Şi dă-i drumul tipei ăsteia.

Fata plecă roşind.

— De ce trebuie să vedem amândoi identic? De ce trebuie să-mi spui tu ce să fac cu o femeie care e dispusă să respecte autoritatea mea?

Susan avea impresia că în vorbele roşcovanului se află o ameninţare obscură. De mult nu simţise dorinţa de a lovi pe cineva în plin, în faţă.

— Asta e tactica voastră, a bărbaţilor. Să ne umiliţi ca apoi...

— Apoi?

— Să ne părăsiţi! Javrelor!

— Sper că nu eşti bolnavă, observă el ironic şi pe frunte îi apăru o umbră ce nu existase mai înainte.

Se ridică, veni spre scaunul ei şi încercă s-o prindă în braţe. Susan se împotrivi, încordată. Simţea palmele umede, o plăcere tulbure, căldura mâinilor, oasele prizoniere neputincioase, pielea arsă de soare având încă o crustă dureroasă.

— E indecent, stai la locul tău! spuse ea scuturându-se.

— Am impresia că te gândeşti prea târziu la ce este decent, observă el maliţios.

— Încetează! ţipă ea.

— Ce naiba ai?

— Trebuie să-ţi explic eu aluziile tale sordide?

— Ce aluzii, nebuno?

— Tu eşti nebun, caraghios, un individ absolut imposibil. Am făcut o prostie cât mine de mare când m-am încurcat cu tine.

Larry interveni absolut impasibil.

— Poţi să îndrepţi imediat această eroare. N-are rost să-ţi iroseşti timpul cu regrete.

Susan îi aruncă o privire distrugătoare. Toată mânia acumulată i se desluşea în voce.

— Du-mă imediat la Bucureşti! Dacă n-aş avea bagajele în maşina ta ne-am despărţi chiar în acest moment.

Se ridică furioasă îndreptându-se spre maşină.

54

Se aşează pe pat abătut. Mai avea înaintea sa doar câteva zile şi speranţele pe care le nutrise nu se confirmau. Lipsea ceva, o surpriză, o faptă din miezul căreia să obţină lumină. Aşteptarea, incertitudinea sunt un fel de otravă care îţi învăluie gândurile, sufletul, obligându-te să te macini în gol.

Lista de nume cu salariaţii care se învoiseră de la serviciu în ziua furtului de la Tiberiu Dărăban nu permitea nicio concluzie. Aproape toţi avuseseră motive clare, fuseseră martori la procese, programaţi la „Combustibilul" sau rezolvaseră alte mici probleme personale.

Se bizuise apoi pe cealaltă listă cu salariaţii institutului aflaţi în concediu, stăruind cu încăpăţânare să descopere măcar aici un punct de sprijin dacă l-ar fi găsit.

Aşa însă, împotriva cui să formuleze o bănuială? Vinovatul real putea plăsmui şi o altă posibilitate ca să iasă din institut. La urma urmelor cei de la poartă nu sunt infailibili, interpretează şi ei dispoziţiile după sentimente, după amiciţii sau ierarhii.

Portarul de serviciu cu care discutase se lăuda tot timpul că este numai ochi şi urechi, că dispoziţiile sunt respectate şi aşa mai departe. Omul vedea în anchetă o ameninţare directă şi în loc să colaboreze se căţăra undeva, într-un loc cât mai înalt, la adăpost.

Ancheta surorilor Geambaşu stabilise vinovăţii certe, doar asupra furtului de la inginerul Kortisch, acestea nu dădeau vigoare cazului principal pe care-l urmărea Dinu Teişanu. Totuşi, acel perimetru de imoralitate atrăsese nişte oameni, unul-doi chiar din institut. Trebuia să apese pe această claviatură, complicitatea la viciu este o maladie periculoasă.

Şi mai era şi povestea cu cheile... Cineva le făcuse... Unde?

I se păruse sau cu adevărat citise pe faţa lui Valeriu Boişoara o uşoară ironie. Omul acesta, într-o continuă mişcare, contorsionată, când înfloreşte, când se ofileşte. Zâmbetul lui fermecător este mai bun decât răceala sau bădărănia unui altfel de director, cu condiţia să nu fie fals. Dar cine poate să spună că Valeriu Boişoara nu este deseori arogant şi dispreţuitor? Sunt atâţi oameni cărora nu le adresează un cuvânt, pe care nici nu-i observă, nu-i cunoaşte, a căror viaţă n-are pentru el niciun ecou.

Doza aceasta de duplicitate îl putea privi deci şi pe el, pe Teişanu, nu era greu de stabilit.

Preţuirea sau respectul îşi au şi reversul lor. La urma urmei, când o anchetă nu face progrese vizibile sau spectaculoase, nu trebuie să te surprindă o asemenea reacţie. Pentru asta n-ai dreptul să porţi pică cuiva. Fiindcă în meseria lor există numeroase oprelişti; nu poţi să spui fiecăruia unde te afli cu cercetările, ce şanse ai, ce-ţi lipseşte, nici să faci pronosticuri, nici să dai interviuri spectaculoase pentru gazetari. Trebuie să te împaci cu o situaţie impusă în care adversarul poate să te ştie, şi de aceea să se apere prin toate mijloacele.

Cel mai bun lucru era să facă un duş, să bea un pahar de bere rece şi să se lase pradă somnului, fiindcă, în felul lui, Dinu Teişanu detesta panica şi spaima, pierderea echilibrului.

Sunetul telefonului îl scoase din inutila încordare.

— Deranjez?

La ora aceea târzie vocea ei îi produse o bucurie duioasă, aproape frățească. Fusese, oricum, luat prin surprindere. Articulă câteva cuvinte stinse, pândit de teama că o clipă ca asta nu este definitivă.

— Nu e o tentativă de seducere, nu te speria. Mă simt singură, mama e plecată în Anglia, cum ştii, şi voiam să aud o voce, un om. Adică un semen. Eşti trist? Eşti singur şi tu?

Calm, unduios, glasul ei era condus de aceeaşi stare sufletească. Nu se mişcă din loc de teamă să nu piardă niciun cuvânt. Trase o pernă şi o puse sub cap. În momentul acela avu imaginea ei de fiinţă neocrotită, cu braţele căzute, pălmuită de Bobiţă Fraga, acolo în stradă... în noaptea când îi urmărise.

— De ce nu te duci la fermă?

— Acolo? se miră ea. Acum noaptea?

— Dacă vrei să te conduc...

— Nu, nu-i nevoie. La drept vorbind interesele mele şi ale tatii nu se prea întâlnesc. Să nu mă acuzi de ingratitudine filială... E mai prudent. Fiecare are bunurile lui, liniştea lui, locul lui pe cuptor.

— Ai un motiv special să vorbeşti astfel?

— Să-ţi spun că mi-e frică? Să inventez c-am auzit pe cineva umblând pe la uşă, noaptea, încercând yala? Te scutesc. Mi s-a părut.

Gilda Rogoveanu îi intuise structura de singuratec? Cuvintele ei păreau un şir de repezi bătăi de inimă.

— Îmi ascunzi ceva. Ai necazuri?

— Am gărgăuni... Cred că nu trebuia să te deranjez.

Gilda avea acum tonul unui bolnav orgolios, dornic să se ascundă în hăţişuri de violenţă verbală. Pierduse parcă interesul pentru discuţie, cumva înstrăinată. Poate că fata era speriată. O asemenea presimţire îl alertă pe Teişanu. Oare Fraga încercase s-

o înspăimânte? Mândria lui rănită îi cerea să se revanşeze cu toate riscurile, şi atunci putea să născocească cine ştie ce mârşăvie. Îi pierise liniştea. Încercă să devină mai apropiat.

— Spune-mi ce pot face pentru tine?

Dinu Teişanu simţi tardiv imprecizia din această întrebare şi în inimă i se strecură îndoiala că fixează nişte graniţe nefireşti.

— În asemenea cazuri nu se spune ce trebuie să faci. Fiecare face ce-i dictează conştiinţa.

Vocea ei devenise mai convenţională, mai stăpână. Poate fusese doar un amănunt, dar acesta nu scăpase atenţiei.

— Cred că ai dreptate, Gilda! N-am imaginaţie. N-am jucat niciodată un astfel de rol.

Părea plin de bunăvoinţă şi înţelegere, putea să repete, fără îndoială, cele spuse, intuiţia lui nu dăduse greş. Tăcură împreună o vreme, lăsând sentimentele să-şi slăbească chingile.

Viaţa este plină de renunţări, nu există însă lucruri mai presus de dreptul nostru de a decide.

— Spune-mi o poveste frumoasă, ceru Gilda cu o drăgălăşenie fără egal. Mi-e dor de copilărie. A fost mai frumoasă.

55

Afară se stârnise vântul, se apropia ploaia, cerul se înnegrise, nişte geamuri se sparseră cu zgomot.

Maiorul Teişanu îl chemă pe locotenentul Joiţoiu, care apăru imediat.

— Cum mai stai cu meseriaşii ăia? Se aude ceva? Tocmai aici să ne poticnim?

Primii picuri începuseră să cadă cu un sunet înfundat. Ploaia se înteţea. Joiţoiu se aşezase pe un scaun, mai curând resemnat decât ofensat. Umblase zile întregi prin atelierele de lăcătuşerie întrebând, discutând, ascultând răspunsuri stereotipe. Răscolise cu încăpăţânate toată Plavia, fără folos. Câţiva oameni de bună credinţă voiseră să-l ajute; alţii, leneşi sau plictisiţi, ignorau neplăcerile unei asemenea căutări.

„La noi vin oameni necăjiţi, cărora li s-a rupt o cheie, li s-a stricat broasca, sau au rămas închişi în casă. Cam de asta ne ocupăm. Ce căutaţi dumneavoastră e altă poveste... Nu ne băgăm! Poate alţii...”

— Ce pot face, tovarăşe maior? Am căutat de mi-a venit rău. Am investigat şi aici şi la Târgovişte şi la Buzău N-a ieşit nimic la iveală. Poate că trebuie să căutăm şi-n altă parte... să extindem aria.

— Pe cei doi suspecţi care-ţi lipseau i-ai găsit?

— Nu. Parcă i-a înghiţit pământul.

— Poate că nu i-a înghiţit... Pământul suportă multe.

— Nimeni nu ştie ce-i cu ei. Atelierele sunt închise. Doar cel din Mecetului a pus un bilet că este plecat în concediu.

— Frumos din partea lui. Celuilalt – se vede treaba – îi plac misterele.

— Cine ştie ce beţivan o fi... A dat de bani şi s-a înfundat prin cârciumi, pe la ibovnică... Şi eu alerg ca nebunu' după el.

Alergătura fusese cu adevărat epuizantă. Nu şi-ar fi imaginat că doi meseriaşi particulari o să-şi neglijeze atelierele atâtea zile.

Maiorul clătină din cap.

— Ar fi bine pentru ei să petreacă aşa cum spui. Mai există şi alte posibilităţi, după părerea mea.

— La ce vă gândiţi, tovarăşe maior?

— Mă gândeam că ai mers destul în zig-zag. Azi aici, mâine-n Focşani, nu te superi că spun aşa. Acum trebuie să ştim clar: ori e albă, ori e neagră.

— Nu cumva Dărăbanii au pierdut vreun rând de chei? întrezări o posibilitate, Joiţoiu.

Maiorul simţea cum cămaşa i se lipise, umedă, pe piele

— N-au pierdut... Broasca n-a fost forţată. Doar dacă bătrâna a lăsat uşa neîncuiată. M-am gândit la asta. Nu mă pot însă mulţumi cât o asemenea alternativă, căci ar fi o echilibristică primejdioasă. Aşa nu ajung nicăieri, pe când dacă dăm de o urmă, în cealaltă variantă, vom înţelege mult mai multe lucruri.

Timpul trecea incredibil, agravând situaţia, înăsprind regretul că acel obstacol se dovedea de netrecut.

— Şi acum du-te şi încropeşte câteva ceasuri de odihnă, vezi-ţi de familie. Mâine dimineaţă o luăm de la capăt. Până atunci îmi trebuie plicul acela cu fotografii făcute la aniversarea lui Dărăban.

56

— Problema voastră e pe muchie de cuţit. Marin Rangă – cum v-am spus – e arestat. Nu ştiu cât vă foloseşte asta...

Maiorul Andrei Mazilu părea să fi trecut de 50 de ani, era de înălţime potrivită, avea un păr ondulat cam albit, ochi albaştri pătrunzători şi un zâmbet plăcut, de om chipeş!

— Ce a făcut? se interesă maiorul Teişanu.

— A provocat scandal, a devastat un local, plus ultragiu adus forţelor de ordine. De altfel individul e recidivist.

Dinu Teişanu schimbă o privire întrebătoare cu Joiţoiu.

— De-asta nu era de găsit! exclamă Teişanu pacificat.

Mazilu continuă, ca şi cum abia de aici înainte veneau dezvăluirile cele mai importante.

— Nu este exclus ca el să fie cel care a lucrat cheile false. E şi priceput în treburi d-astea, iar pentru bani face orice, n-are scrupule.

— În cazul acesta de ce ar ascunde un fapt minor, mult mai puţin murdar decât altele?

— Totul e cum îi obţineţi mărturisirea. Ăsta nu e un fluture prostănac să intre drept în căciulă.

Maiorul Teişanu părea să nu fie îngrijorat.

— Trebuie să încercăm. Fie ce-o fi!

Un subofiţer îl aduse pe Marin Rangă.

— Ai ocazia, Rangă, să fii de folos cu ceva, îl întâmpină sfătos maiorul Mazilu. Nu pierde ocazia. Eu revin peste vreo zece minute. Aş vrea să aud că ai fost băiat de comitet.

Marin Rangă, un zdrahon nebărbierit, cu priviri viclene, consimţi să zâmbească. Avea un costum bun, nu tocmai curat, şifonat. Se cunoştea că dormise cu el.

— Fumezi? îl întrebă Teişanu cu un interes foarte vag. Ai acolo un pachet de ţigări.

— Kent? se miră acesta şi bunăvoinţa lui se accentua văzând cu ochii. Să trăiţi cu toţi ai dumneavoastră!

Marin Rangă îşi aprinse o ţigară, trase câteva fumuri tacticos, cu plăcere... Pe sub sprâncene îl studia pe maiorul Teişanu.

— Despre ce ziceaţi că e vorba? începu Rangă îndatoritor. Scuzaţi dacă mi-am permis să vă întreb eu întâi.

— O treabă de câteva minute, dacă ai o memorie cu adevărat bună.

— Cum să nu. Da' ziceţi ceva, să ştiu şi eu care-i mişcarea.

— Mi s-a spus că eşti un om inteligent, care îşi cunoaşte interesele.

— Aşa e, domnule comandant. Numai că-s cam beţiv şi câteodată, când îmi filează lampa, mă iau la harţă cu vagabonzii, mă bat, sparg, dracu ştie ce mai fac, că ajung aici.

— Se vede.

De astă dată Rangă stătea pleoştit, părând să nu-şi explice de unde atâta neşansă în viaţa lui.

— Eu cred că fiecare om poate fi de folos cu ceva... poate face un serviciu societăţii... Personal am cunoscut oameni cu păcate mari care au vrut să ne ajute şi au făcut-o cinstit... depinde de dumneata.

— De mine? se miră Rangă şi începu să se scarpine în cap.

— Dacă eşti sincer cu adevărat. Noi, de fapt, urmărim o altă afacere şi suntem edificaţi pe deplin. A venit la dumneata cineva, un client, să zicem, şi ţi-a cerut să-i faci o cheie de yală...

Marin Rangă deveni atent.

— Am făcut mii de bucăţi, domnule comandant. C-asta-i meseria mea. Am servit omeneşte pe oricine a intrat în atelierul meu... la preţul pieţii. Să n-am parte de ce-am mai scump pe lumea asta.

— Cel mai scump lucru e libertatea.

— Aşa e, să trăiţi! Aţi spus o vorbă mare.

— Ziceam de cineva care ţi-a cerut să-i faci o cheie după tipar. Despre asta vreau să vorbim, fără ascunzişuri.

Rangă căzu pe gânduri câteva clipe. Uită şi de ţigară.

— Adică vrea să mă-înfunde şi pe mine gagiu'?

— Depinde de dumneata. Ce poveste ţi-a îndrugat? Cu logodnica, că nu-i dă lucrurile? Şi aşa mai departe.

— Cam aşa, parcă. Că au băgat divorţ, că nevasta a schimbat yala în lipsa lui şi nu vrea să spargă uşa, să ştie tot blocu'! Nu e unu cu maşină babană, din provincie, faţă de cutră?...

— Mă aşteptam la asta. Povesteşte frumos tipu', te-a înduioşat şi l-ai crezut.

Rangă prinse momeala. Maiorul vorbea liniştit, părea aproape că-l scuză.

— L-am crezut, fir-aş al dracului dă prost. Faci un bine omului când e la ananghie şi el te dă în gât.

— Aşa se întâmplă. Sunt destui escroci pe lumea asta. Uite că ăsta te-a dus.

— Eu ziceam că nu s-a găsit omu' care să mă fenteze. Deci era manglitor?

Maiorul trecu peste acest amănunt.

— El zice în declaraţie că ţi-a dat o mie de lei.

— Doar cinci sute! Să-mi sară ochii dacă vă mint. Dar dacă ştiam că limbricul vrea să dea o gaură, mamă, îl rupeam cât era el de îmbrăcat şi de intelectual cu maşină.

— Poate c-o să mai ai ocazia asta. Eu nu te împiedic şi nici altcineva.

— Deci şi dumneavoastră aveţi boală pe el?

Dinu Teişanu se dezvălui cu glas scăzut.

— Să zicem.

Marin Rangă mai aprinse o ţigară.

— Mai întâi trebuie să-l identifici aici şi pe urmă în prezenţa procurorului. Uite plicul ăsta. Spune-mi dacă-l recunoşti în vreo poză.

Rangă luă plicul, îl deschise, pe urmă începu să trieze fotografiile. Se concentra, căuta lumina, mâinile îi tremurau ca la beţivii înveteraţi. Dinu Teişanu îşi umplu un pahar cu apă şi-l bău pe nerăsuflate. Abia pe urmă observă că apa era călduţă, stătută.

57

Dinu Teişanu ajunse la Braşov destul de devreme, odihnit şi apt de muncă. Locotenentul-major Mircea Gros şi căpitanul Filipidescu îl primiră cu o amiciţie destinsă. Aveau o clipă de linişte şi începură să discute, să jaloneze acţiunile.

— M-a odihnit drumul ăsta, spuse maiorul Teişanu privind nesăţios împrejurimile împădurite. Ştiu că ai dus-o bine aici, vulpoiule, îl tachină el pe Mircea Gros.

— M-am cam decalibrat, tovarăşe maior, se autopersiflă Mircea Gros. Simt că m-am îngrăşat cu câteva kilograme ca spectator la fiţele domnului nostru...

— Răbdare, locotenente. N-o să ai întotdeauna astfel de roluri cuminţi, de „schwester-kind", se amuză maiorul.

— Vorbiţi de parcă mi-am încheiat misiunea, comentă Mircea Gros, cântărindu-l cu privirile.

— Ar fi inexact, precizează maiorul Teişanu. Cred că va acţiona chiar azi dacă vrea să se folosească de biletele pe care le are în buzunar.

Câteva clipe se aşternu tăcerea.

— Sunt curios până unde merge inventivitatea lui, spuse Filipidescu ca un reproş suspendat, răutăcios.

— Când îţi iei bilete de tren nu poţi să le foloseşti evitând gara, apăsă maiorul Teişanu.

— Şi dacă le-a luat doar ca să ne deruteze? interveni Mircea Gros.

— Să admitem că biletele sunt o simplă înşelătorie, ca şi altele. Totuşi această manevră mă face să cred că are un interes presant să evadeze de aici. Şi asta cât mai repede. Biletele au pe ele o zi anume, un timp precis.

— Şi ce credeţi că urmăreşte? întrebă meditativ căpitanul Filipidescu.

— Dacă recurge la tren înseamnă că a pus la cale o întâlnire scurtă, absolut necesară. Prin urmare, are de gând să acţioneze rapid, energic, ca să ajungă la gară fără urmăritori, explică Teişanu punctul său de vedere. Aş putea spune, fără să risc prea mult, că se va întâlni cu Vichi Varvara.

— Nu degeaba aşteaptă ea, în împrejurimi, replică locotenentul-major.

— Asta înseamnă că Vichi intră şi ea într-un rol, replică Filipidescu.

— După câte îmi imaginez va transmite, probabil, materialul cuiva, unui complice, având ca acoperire concediul pe care şi l-a făcut aici.

— Nici tipa asta nu ştie în ce treabă periculoasă se bagă? aprecie laconic Mircea Gros.

Maiorul Teişanu ridică din umeri.

— N-aş putea să răspund cu exactitate. Poate că nu e avertizată. Îşi dorea o întâlnire cu amantul, poate i s-a spus că sunt unele impedimente sau aşa ceva. Şi ea a luat lucrurile ca atare. Acum însă, azi, i se va cere un serviciu, aparent minor. Dacă va înţelege că aceasta înseamnă complicitate, ar fi spre binele ei. Nu cred, însă, în această ultimă variantă...

— Credeţi-mă, că n-am o antipatie personală faţă de această Vichi, cu toate că a trebuit să răscolesc puţin până am găsit-o,

zise Gros cam plictisit. Eu mi-o închipui ca pe o fiinţă resemnată, derutată, care nu mai are nicio putere asupra ei. Astfel de femei, pe vremuri, erau înmormântate odată cu auguştii lor stăpâni, cu caii, slujitorii, armele şi trofeele.

— După cum e voinţa fiecăruia, remarcă Filipidescu.

— Asta ne avertizează şi mai mult asupra metodelor perfide ale lui Ky Kick şi Bobiţă Fraga, spuse maiorul Teişanu după o clipă de meditaţie.

— Poate fi o fanatică sau o dezaxată? adăugă căpitanul Filipidescu.

— Mai curând o unealtă docilă, sentimentală şi nu se ştie dacă nu şi interesată, răspunse Teişanu.

— Un om ar trebui să se ducă astăzi, dinainte, la gară. Pariez că nu-l trimitem degeaba, spuse Gros uşor ironic.

— Acolo au tot timpul bere rece, glumi căpitanul.

— Trimite un abstinent, tovarăşe căpitan! spuse tot în glumă Dinu Teişanu. Şi să mai hotărâm un lucru: Ky nu trebuie stânjenit. Materialul trebuie să ajungă fără nicio dificultate, aşa cum am plănuit. Altfel ne facem greutăţi tot nouă.

— Şi nu mai prindem nici turneul internaţional de rugby, spuse cu o voce joasă Mircea Gros.

— Ai început să cobeşti, Gros?

58

După ce bău moderat în restaurantul hotelului, Ky porni să facă o plimbare pe jos, dezinvolt, de parcă ar fi dintotdeauna al oraşului. Doar chipul întunecat cu care privea vitrinele trăda faptul că se concentra asupra unei hotărâri. Sacoul violaceu lucea înşelător în geamurile luminate.

În piaţa Sfatului se opri să urmărească drumul unei cabine care urca la „Panoramic". Se va duce într-o doară, până la jumătatea străzii aceleia apoi se va întoarce brusc să vadă cum stau lucrurile. În buzunar are trei bilete de tren, pentru trei direcţii diferite. Era o variantă de nădejde.

Păru total absent la chicotitul cam indecent al câtorva fetişcane, iar când luă act de prezenţa lor, le privi clement. Ele îi amintiră de fapt că femeile rămân unul din lucrurile importante ale vieţii. Nu putea să se mai ascundă mult timp de el, de simţurile lui, de propriul său chip de libertin.

Bunăoară astă-seară... Ky porni mai departe, căutând din nou să se convingă dacă este urmărit. Trecu prin centrul comercial încă frecventat la acea oră şi din nou imaginile estompau treptat sentimentele. Intră în câteva magazine, într-o doară, apoi pe neaşteptate pătrunse într-o uliţă dosnică, de fapt un fel de gang pe care îl adulmecase mai de mult. În capătul lui începea o stradă liniştită. Văzu un taxi care tocmai se elibera şi se urcă în el

autoritar. Ceru şoferului să-l ducă la gară. Acesta, deşi mirat că noul său client n-are bagaj, demară energic.

Făcând un efort să pară calm, Ky privi cu coada ochiului prin parbrizul din spate, gândindu-se la unul şi acelaşi lucru. Maşina intrase pe un bulevard destul de aglomerat pe care Ky îl cunoştea, trecuse de câteva semafoare în secunda în care culorile se schimbau şi după câteva minute ajungea în faţa gării. Şoferul arăta fericit că a făcut o cursă exemplară, în care şi-a dovedit măiestria. Ky îi lăsă o bancnotă de 25, căută cu privirea prudent, apoi intră în sala de aşteptare şi porni prin gangul subteran. Intră într-o nişă, dezbrăcă repede sacoul şi-l întoarse pe cealaltă faţă, cafenie, puse o bască şi urcă în fugă scările ultimului peron. Un tren de persoane pornise. Ky se urcă din mers. Trecu în spatele unei uşi şi urmări cu un simţământ de nelinişte peronul care rămânea tot mai în urmă.

Trecură câţiva hyppy excursionişti îmbrăcaţi alandala, încărcaţi cu samare, ceaune de aluminiu şi corturi. Fetele purtau coliere şi brăţări de nichel, sau cam aşa ceva.

De ce-or fi iubind ăştia mizeria, se întrebă Ky pornind în cealaltă direcţie a trenului. Se întâlni cu un conductor, îi prezentă biletul cu o pornire licită. Acesta îl perforă mecanic, fără să-l cerceteze şi i-l înapoie.

59

După terminarea cinei pe care o găsise monotonă, încât abia ridicase privirile din farfurie, Vichi se ridică de la masă cam precipitat.

— Trebuie să termin nişte scrisori! se scuză ea cu o neaşteptată gentileţe faţă de doamna Emi, care părea la fel de obosită, năpădită de gânduri.

Vichi avea o voce mai voalată, tremurată, dar nimeni nu observase acest lucru. Doamna Marţian acuzase o migrenă, şi nu apăruse în sufragerie. Cât priveşte ceilalţi locatari, o pereche de tineri căsătoriţi şi doi pensionari, nu se întorseseră de la Sinaia.

Întregul angrenaj al întâmplărilor îi era favorabil. În cameră găsi lucrurile pregătite, nu se mai punea problema să aleagă cu ce să se îmbrace.

Se schimbă repede, trase pe ea o fustă de tweed, un sveter care-i dezgolea braţele, legă la gât un batic şi se privi în oglindă. I se părea că s-a îmbrăcat cam meschin, de fapt nici n-avea la ea multe lucruri. Ky i-a adus precis cadouri, pe care le va primi ca întotdeauna, la locul ştiut.

Când se gândeşte la această revedere, simte un tremur în trup, care aleargă bezmetic, ochii-i sunt mari, rugători, buzele învăpăiate, îşi aude inima bătând nebuneşte. De ce pune oare omul fericirea pe chip?

Încălţă nişte pantofi cu tocuri mici, late şi părăsi camera fără zgomot. Aruncă o privire scrutătoare, încuie şi porni spre scări. Un bec licărea slab pe terasă. Undeva, în fundal, se zărea masa neagră şi crestată a munţilor.

Porni pe alee, aerul era proaspăt, răcoros, plin de miresmele ierbii şi pădurii. Căută, din instinct, poteca pe care paşii se înfundau ca într-un covor. Nădăjduia să nu se întâlnească cu nimeni, şi conta pe o şansă neaşteptată.

Simţi că respiraţia îşi recăpăta ritmul normal. Câţiva nori mici se prelinseră acoperind faţa lunii. Se auzi şuieratul unui tren care cobora zvâcnind în curbe. După atâtea zile de ascunziş în care şi-a chinuit trupul, şi-a mortificat simţurile, exuberanţa ei de femeie tânără şi dornică de viaţă nu se putea compara cu nimic. În sfârşit, era fericită, cât poate fi o fiinţă umană încredinţată că doar noaptea o apără de stigmatele ei. Îşi desprinse eşarfa de mătase. Îi era cald.

60

„Salutări de la Alma, amigo!”

Un glas necunoscut, metalic, pronunţa numele acela chinuitor de real. O clipă nu mai auzi nimic. Ţinea receptorul lipit de ureche cuprins de o senzaţie alergică. În sânge îi alerga amintirea femeii, un amestec bizar de senzaţii revărsându-se, amplificându-se, fulgerându-l, întunecându-i mintea.

„Alma te doreşte, te cheamă să-ţi aminteşti de ea.”

Inima îi bătea speriată. Glasul a încetat. Cuvintele l-au străpuns chinuitor. Mesagerul şi-a spus parola şi acum, bineînţeles, aşteaptă reacţia lui.

La telefon nu poţi să ridici neputincios din umeri, să ceri o favoare, o amânare. De mult se ştia ameninţat de această eventualitate. Se simţea vinovat şi neputincios, dar cum s-o explice. În aceste săptămâni a fost stresat, nervii încordaţi la maxim sunt gata să-l lase. Complexul acela de vinovăţie îl face să sângereze. S-a gândit, uneori, la sinucidere ca la un remediu, ca la o evadare.

„Alma vrea să ştie când o să primească veşti de la tine? Aşteaptă cam de mult!”

Cu toate că a pregătit minuţios operaţia, s-a înşelat. Poate că s-a grăbit. Datele obţinute de la inginerul Dărăban nu sunt complete. Şi dacă atunci nu i s-a întâmplat nimic, şansele nu se repetă, teoria probabilităţii nu oferă certitudini tuturor celor

aflaţi la ananghie cum este el. Cine ştie dacă mai poate îndrepta lucrurile.

Cuvintele mesagerului îl ard. A fost poate prea ambiţios pentru resursele lui, prea încrezător. Icneşte şi simte un acces de vomă. Lasă receptorul pe masă şi fuge la baie.

. . . . . .

Era o amiază caldă, parfumată. Pădurea uriaşă cobora până la şosea, o vegetaţie luxuriantă, un incendiu verde. Păsările făceau un zgomot asurzitor, zburătăcind prin arbori, agăţându-se de liane, certându-se. O pădure fascinantă care nu semăna cu tot ce ştia din Europa,

Alma a oprit într-o poiană şi l-a cuprins de mijloc rezemându-şi capul de umărul lui. A fost mai mult decât surprins, fiindcă, în cele trei zile de când o cunoştea, Alma se purtase drăguţ, dar fără să arate vreun anume sentiment. Fusese o translatoare scrupuloasă, care se mişca neobosit oriunde era nevoie de intervenţia sa, la secretariatul conferinţei, pentru colocviile cu celelalte delegaţii, se ocupase de vizite, de spectacole.

Alma avusese destulă înţelepciune să evite întrebările indiscrete, dacă are vreun iubit, dacă locuieşte singură şi altele de acest fel, pe care le pun cu impertinenţă un soi de bărbaţi. Se arătase amabilă, la înălţimea situaţiei. Chiar când era obosită şi cuvintele nu-i mai veneau cu uşurinţă, te răsplătea cu un zâmbet misterios de om emotiv. Alma era o femeie atrăgătoare, graţioasă. Chipul avea trăsături hispanice distinse, ochii – mari ca două agate. Se citea clar pe expresia ei că devenise supusă şi intimă. Îi petrecuse cu întârziere un braţ în jurul umerilor, strângând-o la piept cu putere. Alma purta un bolero vaporos, prin care se desenau sânii neliniştiţi şi fierbinţi.

Oricare ar fi fost explicaţia acestei idile, devenise clar pentru el că lucrurile trebuiau duse până la ultima lor consecinţă. Se simţea ca ursul în faţa stupului cu miere.

Ea nu scotea niciun cuvânt, cuprinsă de o leneşă încântare. Îl privea însă printre genele lungi, mătăsoase. Îşi ţinea buzele întredeschise, moi, chemătoare. A sărutat-o lung, cu putere şi dorinţă, înfiorându-se amândoi de ceva ce era în afara puterilor lor.

Soarele alunecase spre asfinţit ca o coroană de sânge. În aerul moleşit de parfumuri se simţea mirosul pătrunzător al orhideelor sălbatice.

— Trebuie să ne întoarcem, spuse Alma, părând că vine de departe. E prea mare singurătate aici.

— Şi ce se poate întâmpla?

— Multe.

Se arcui şi se înălţă ca o liană.

Toată această idilă venise ca un şuvoi uriaş, născut din senin, o nebunie irepetabilă.

— Aş dori să te păstrez lângă mine toată viaţa, vorbise Alma.

Şi privirile i s-au aprins din nou.

Cuvintele căzuseră greu, neaşteptat. Era oare sinceră? Altă dată îl deranjau dulcegăriile, euforia unor femei sentimentale. Ce se întâmplă totuşi acum, în această după-amiază scăpărătoare?

Nu ştiu dacă este o viclenie tardivă sau o pasiune născută fulgerător. Pentru moment, bărbatul din el se simţea cuprins de o imensă satisfacţie.

O boare umedă aluneca uşor, albind parbrizul. Era o ţară cu o climă necunoscută, undeva, în apropiere, începea jungla, dincolo oceanul.

— Ne reîntoarcem, *amigo.* Pot să-ţi spun aşa?

Căuta în privirile ei puritatea, chezăşia unei credinţe. Îl ardea, din nou, dorinţa.

— Sper că nu te vei lăuda imediat ce ajungem la hotel, cu această aventură.

Alma ridicase sprâncenele întrebător. Mâinile prinseseră ferm volanul.

— Mă vor înţepa mereu şerpii amintirilor. Mă vor înţepa tot mai dureros fără tine, Alma.

— Mai gândeşte-te, amigo. Astăzi am fost un om slab, o biată femeie îngenuncheată. Acordă-mi stimă încă două-trei zile. Îmi promiţi?

A avut o noapte grea, visa trupul ei culcat alături de trupul lui şi beţia care îl devora.

A doua zi s-au reîntâlnit, în sală. Cu greu s-a concentrat să urmărească comunicările. Fiinţa de lângă el îi inspira dorinţa aprigă de a o mângâia, de a fi singuri, departe de toţi. Îi era lehamite de comunicările universitare didactice, inutil orgolioase. Doar un cercetător de la „Atlantic-Richfield" a dezvoltat o teorie curajoasă a exploatării zăcămintelor adânci de cărbuni prin gazeificare. În culise se vorbea că aceeaşi companie descoperise, în zonă, un zăcământ petrolifer de peste 300 miliarde de barili, care ar îngenunchea strategia O.P.E.C. în acea zonă americană.

Căuta să-i prindă mâna, dar Alma se purta băieţos. Arăta ca şi când nu-şi amintea efuziunile din ziua precedentă. Avea obrajii împurpuraţi, o privire suspicioasă.

— Nu insista, amigo! Ne privesc atâţia ochi, nu-ţi dai seama?

O privise răutăcios, fix, apoi şovăitor, supunându-se argumentelor ei.

— Spune-mi, când ne vedem?

Alma a refuzat să răspundă. Expresia nu i se schimbase.

— Spune un singur cuvânt, Alma.

Îl intriga acest comportament capricios, neaşteptat. Nu mai era un puştan să tremure alături de ea pentru un zâmbet şi o strângere de mână pe furiş. Ca bărbat, se îndârjea să supună femeia, rezistenţa ei încăpăţânată şi inexplicabilă. Fuseseră ca două chemări convergente. Şi acum această schimbare derutantă.

Culmea era că n-avea nicio soluţie, decât să accepte noua situaţie, să mocnească în el afişând o generozitate calmă. La sfârşitul programului de comunicări i-a spus Almei, fariseic, că la ora 17 va merge la Muzeul naţional de artă. Ea a rămas o clipă nedumerită, şi-a cumpănit poate gândurile, apoi i-a întins mâna şi a plecat. În muzeu a văzut-o, la oarecare distanţă. Se cunoştea că nu ştie cum să procedeze. Şi el, ca să câştige, trebuia să ţină seama de situaţie, să speculeze. A trecut astfel prin câteva săli, urmând săgeţile indicatoare. Aproape toţi vizitatorii erau străini, mai ales americani.

Fantomaticele speranţe se conturau. Îi simţea tot mai aproape prezenţa. L-a ajuns într-o sală micuţă şi s-a aruncat orbeşte în braţele lui. Erau singuri, trupul ei zvelt se arcuia tulburător, reverberând în el toată otrava dorinţei.

— Mai stăm? a întrebat Alma dogorind.

Avea o rochie mini care insinua toată frumuseţea corpului ei tânăr.

— Ce propui?

— Să mergem.

— Unde?

L-a mângâiat pe faţă, l-a cuminţit cu un zâmbet, apoi l-a prins de mână. Au coborât scările. Maşina ei sport, decapotabilă, aştepta în parcaj. Şi din nou au ajuns în acea poiană înconjurată de palmieri corozo, de sicomori şi liane. Păsările colorate strident îşi luau zborul brusc şi piereau în desişuri.

— Cine eşti tu, Alma? a întrebat-o el într-o clipă de lene dulce, somnolentă.

— Am fost căsătorită cu un yankeu, chimist. Eram studentă când l-am cunoscut. N-am dus-o rău. El lucra la o uzină de insecticide, ne mergea bine. După un timp, a început să întârzie, să lipsească zile şi nopţi. Am crezut că are o altă femeie. I-am spus că-i mai bine să ne despărţim. Abia atunci mi-a destăinuit că lucrează la ceva important, să nu-mi fac griji prosteşti. Apoi am aflat că a descoperit un gaz neuro-toxic, mortal pentru oameni chiar atunci când vine în contact cu epiderma. Antidotul îşi poate face efectul doar în cazul în care este injectat la câteva secunde după contaminare. Lucrând la această invenţie, spera să obţină un post mai important şi, bineînţeles, o retribuţie mai mare. M-a conjurat să nu scap niciun cuvânt. El urma să se ducă cu datele invenţiei undeva, la o firmă americană. I-am făcut valiza, l-am condus la avion. Am primit de la el câteva telefoane, o fotografie ca să mă conving că e sănătos, şi o sumă de bani în contul de la bancă. După care n-am mai aflat nimic. N-am cerut divorţul.

Vocea Almei era sugrumată.

— Cât timp a trecut?

A tresărit. Nu mai era fiinţa care radia extaziată.

— Trei ani.

— Şi acum ce faci?

— Am adus-o pe mama la mine. O îngrijesc, are cataractă... Îmi fac datoria.

Alma trăia un sentiment de pace lăuntrică, eliberată de obsesii.

— Noi nu ne putem vedea oare, cu adevărat?

L-a privit bănuitoare.

— E posibil, într-un fel. Dar e periculos, amigo. Poţi să ai încurcături. Ca străin nu te poţi înscrie la un motel, dacă eu, să

zicem, aş accepta o asemenea variantă. Nu cunoşti ţara... Aici e dictatură militară.

Se simţea rănit în amorul lui propriu. Alma a observat şi, a adăugat cu o veselie forţată:

— Poate că găsesc o cale. O să-ţi spun mâine, amigo.

Alma a sesizat lipsa lui de participare, l-a văzut afectat şi a deschis radioul. Melodiile sud-americane, chemările la dragoste, sfâşietoare poate pentru un localnic, i se păreau de-a dreptul ridicole.

În faţa hotelului s-au întâlnit cu alţi participanţi. Unii îi făcuseră curte, la început, Almei. Apoi renunţaseră în favoarea unor legături mai comode.

...Ziua următoare s-au reîntâlnit în sala de conferinţe. El nu-i mai purta ranchiună. Fusese totuşi o şansă nemaipomenită să subjuge o femeie ca Alma.

Simpozionul s-a încheiat cu un banchet într-un salon al hotelului. S-au rostit cuvântări, s-au adus mulţumiri protocolare. Preşedintele, care remarcase comunicarea, l-a felicitat. Amigo era sensibil la fiecare laudă, la fiecare cuvânt acum însă părea mortificat. O urmărea din priviri pe Alma care, înconjurată de bărbaţi, scânteia, avea un farmec distins. Lui Amigo i se părea că pe urma ei aleargă o haită de ogari.

— Sperăm c-aţi fost mulţumit de serviciile doamnei Rain? spuse preşedintele.

— Foarte mulţumit.

— Mai rămâneţi, domnule?

— Plec miercuri.

— Poate ne mai vedem. E un congres, anul viitor, la Djakarta, Mi-ar face plăcere. Am mare stimă pentru ţara dumneavoastră.

Îi era grozav de sete. A strâns mâna preşedintelui şi a pornit spre bufet. Acolo l-a găsit Alma Rain.

— Mă laşi singură, amigo?

— Nu păreai chiar singură.

— Nu e cazul să ne certăm, amigo. Mai avem o invitaţie pentru seara asta. Nu bea.

O dorea pătimaş. Corsajul transparent era o invenţie diabolică. Ar fi vrut să vadă cu toţii că Alma îi aparţine. A tras-o spre el şi a sărutat-o pe gât.

— Să nu mai faci aşa ceva! Gândeşte-te la situaţia mea.

Se vedea că nu e supărată cu adevărat, chiar dacă simula un dezinteres pentru el.

— Mi-ai făcut o promisiune. Aş vrea să ştiu ce-ai mai scornit ca să scapi de mine.

— Îmi ţin promisiunea, amigo. Promite-mi însă că nu vei mai gafa. Peste un sfert de oră te aştept în maşină. Până atunci fă un tur de onoare prin sală, ia-ţi rămas bun de la colegi.

I-a urmat sfatul. Festivitatea era pe sfârşite, lâncezea. A ieşit din hotel nerăbdător. Alma îl aştepta în maşină.

— Mergem la o prietenă a mea să discutăm între patru ochi. De acord, amigo?

Se aplecă s-o sărute. Mişcările îi erau stânjenite de faptul că Alma nu se mişcase de la volan.

— Ai putea avea puţină răbdare.

Alma purta un colier la gât care-i punea în valoare linia sculpturală, carnaţia de femeie tânără.

— Sunt perle de cultură. Să nu mă sugrumi pentru ele, glumi ea neinspirat.

Nu-i răspunse. Şedea tăcut. Un amalgam de presupuneri, de scene, de lucruri se întâlneau ca pe un ecran în mintea lui. Ceva îi spunea că Alma este schimbată, fără chef. Atunci, unde se duceau?

Ajunseră în faţa unei clădiri înfundată între arbori imenşi. Merseseră poate o jumătate de oră pe autostradă.

— Nancy, îţi prezint pe Amigo!

Gazda îl cerceta de sus până jos fără jenă.

— Să ştii că nu sunt chiar singură, cum am discutat. Au picat nişte prieteni... Sunt cam cu chef şi au început să joace cărţi. Nu ştiu cum să-i împachetez. Veniţi şi voi sus.

Au urcat o scară până într-un salon. Cei trei bărbaţi le-au acordat destul de puţină atenţie, văzându-şi de joc. Nancy le-a adus băuturi, vorbea engleza cu un anumit farmec. Pe el îl privea într-un fel dulceag, lipicios.

Când femeile au început să vorbească de-ale lor, el s-a ridicat şi s-a apropiat de masa de joc. I-a urmărit cu un zâmbet ironic. Jucau cam indolent, pe sume mici. Poate fiindcă erau băuţi. Treptat tentaţia îl cuprinse.

— Nu juca, amigo! îl rugă molatec Alma.

— Nu-mi strică nişte bani, îi spuse el şoptit.

Ar fi vrut să adauge: pentru un dar frumos. Ceilalţi l-au primit fără comentarii. Începuse să câştige şi se simţea bine. A clipit de câteva ori spre Alma s-o asigure că e pe poziţie bună. Noaptea era liniştită. Dinspre ocean venea o boare plăcută, răcoroasă.

Ajunsese să aibă în faţă vreo trei mii de dolari. Îi venea să cânte de bucurie.

— Ce faci, tinere, vrei să ne laşi lefteri? mârâi un jucător cu o chelie lucioasă şi transpirată.

— Opreşte-te, amigo! îl rugă Alma. Aş vrea să mergem. E târziu...

— Nici noi nu mai stăm mult, porumbiţo. Mai avem nişte bani. Poate îi dăm lui pe toţi. Nu eşti mulţumită?

. . . . . .

Venise apoi lovitura de teatru. Pierduse cu un careu de rigi. Pierduse şi cu o culoare de treflă. Alma îl privea derutată, avea o faţă palidă. Aprinsese o ţigară. Nancy dispăruse discret.

Ceru un pahar de băutură. Îl cuprinsese o sete cumplită. Vecinul din dreapta îşi tot încerca elasticul bretelelor.

Pierdea şi-i era cu neputinţă să înţeleagă de unde.

— Cum o să acoperiţi datoria, domnule? îl întrebă grosolan un bărbat cu o faţă de boxer. Poate vă oferă doamna?

Pe faţa Almei apăruseră lacrimile.

— Dacă doamna nu are bani, trebuie să ne semnaţi o poliţă. Asta pentru început. Cum veţi procura însă banii? spuse el scârbit. Mi se pare că vă pregătiţi de plecare... Poate că cineva de la ambasadă să vă scoată din încurcătură... Ne revedem, mâine... la hotel. De fapt, azi. La ora 11. E bine?

Avea nervii zdrobiţi. Făcuse cea mai mare greşeală din viaţa lui. Nu jucase neîndemânatec, jucase cu nişte trişori periculoşi. Iar consecinţele le-a întrezărit. Începuse un coşmar fără sfârşit,

Alma l-a lăsat la hotel, la capătul unei nopţi epuizante. N-a putut dormi.

La ora 11, individul cu faţa de boxer l-a salutat nespus de afabil.

— E O.K., prietene. Nu ştiam că ai asemenea susţinători. Dacă mai vrei să facem, cândva, o partidă, nu uita de Nancy. Ştie ea unde să ne găsească. Eu am un magazin de covoare pe Calle del Torres.

Alma îi dăduse telefon spunându-i că nu se simte bine. Îl va căuta însă după-amiază, la ora 16. Până atunci să lase lucrurile în voia lor, aşa îl sfătuise.

Acum înţelegea că poliţele au fost scontate de altcineva. Căuta să înţeleagă noua primejdie care îl pândeşte. Cine era cel care îşi adjudecase victoria?

61

Mergea grăbită pe marginea şoselei, controlând, din când în când, dacă nu e urmărită. Fusese o întâlnire nesăbuit de lungă, câteva minute ar fi fost de ajuns ca să preia materialul şi instrucţiunile. Mai erau însă ei, bărbatul şi femeia, efuziunea revederii, un răgaz la care aveau dreptul, pe care-l aşteptaseră cu lăcomie.

Acum Vichi aproape că alerga. Judecând după purtarea lui Ky, jovial şi tandru, n-avea ce să-şi dorească mai mult. Fuseseră înfometaţi şi însetaţi şi se găsiseră într-o singură făptură, în acea pasiune fără margini în care te arunci cu ochii închişi.

Pocnetul tocurilor pe pietriş i se părea sâcâitor. Acum avea de învins teama, şovăiala. Pe măsură ce timpul trecea, simţea că amintirile nu o pot împiedica să ascundă o nelinişte ce încolţea în ea. Nu fusese o simplă revedere, în niciun caz. Ky îi vorbise de obstacole, de riscuri, şi nu despre viaţa lor. «Cum se vor justifica vreodată dacă lucrurile vor lua o întorsătură neplăcută?» îl întrebase Vichi.

Nu primise de la Ky un răspuns clar. Îi ceruse doar să aibă încredere în el. Era bine acoperit. Transmiterea unui pachet nu putea constitui un motiv de acuzare. Şi din nou fusese slabă, resemnată. „Tot ce faci este pentru dragostea noastră, Vichi, pentru prietenii mei. Noi toţi te protejăm”.

Câţiva şoferi o luminară provocator cu farurile, aţâţaţi, probabil, de prezenţa ei la acea oră, pe o şosea pustie. Unul, mai agresiv, opri măsurând-o negustoreşte şi propunându-i să se urce lângă el.

Nu-l luă în seamă şi, când individul deveni obscen, Vichi puse mâna pe o piatră, amenințându-l că-l lasă fără parbriz. Tremura de enervare, poate şi de spaimă. Căută să-şi recapete stăpânirea de sine. Şoferul plecă înjurând-o crunt.

Restul drumului îl parcurse scârbită, crispată. Sângele îi zvâcnea în tâmple. Nădăjduia că totul se va încheia cu bine.

I se făcuse sete, transpirase. Un pantof o rodea. Frumoasele amintiri o părăseau treptat, o trădau. Printre brazi, vila se vedea albă în lumina lunii; trecu peste linii, nerăbdătoare. Singurul ei gând era să ajungă în cameră, să se arunce în pat şi să nu mai ştie de nimeni.

62

După un somn bun, prelungit, Ky Kick se trezi. Instinctiv se uită la ceas, bărbia puternică şi voluntară se apropiase mult de cadran. Trupul mătăhălos se încurcase în cearşaful jilav.

Se făcuse ora 9. Prin geamul larg deschis năvălea o lumină blândă şi, destul de vătuit, zgomotele străzii.

Amintindu-şi de cele petrecute în noaptea trecută, avu aproape senzaţia fizică a unei atingeri tulburătoare. Îi părea rău că trebuise să se despartă atât de repede. Avea însă fiecare drumul lui, de la care nu se putea abate, căci greşelile de acest fel se plătesc cu vârf şi îndesat.

Se scurseră alte câteva clipe de lenevealã dulce.

Era, desigur, o fiinţă oarecare, pierdută într-un punct al globului, ascunzând o taină, înconjurat de primejdii cărora trebuia să le facă faţă, să stea la pândă, să răspundă cu viclenie.

Cu atât mai mult reîntâlnirea cu Vichi îl răsplătise.

Timpul fusese mult prea drămuit, Ky se înduioşase puţin când trebuise să se despartă. Vichi îl fixase cu o privire ciudată, în care nu era nici zâmbet, nici ură. În depărtare, munţii se înălţau semeţi deasupra norilor.

Se temuse să nu devină îndărătnică, atunci ea ar fi năruit totul, strădania lui ar fi trebuit luată cu multă răbdare de la început. Îi urmărise cu atenţie fiecare mişcare. Auziseră la un moment dat trosnete de vreascuri pe panta care cobora până la pârâiaş. Putea

fi o lighioană, putea fi un om. Doar atunci o văzuse temătoare, lipindu-se de el; ciudată femeie.

Vichi părea o fiinţă vicleană dar nu agresivă, invidioasă, dar nu înverşunată, afectivă în tipare stabile. Avea o abnegaţie stranie, era dornică de ceva peste puterile ei. Ky simţea suferinţa pe care o aduna în ea cu fiecare amânare. Răsplata care i s-a promis, o sublimă minciună, n-o va vedea niciodată. Dacă nu e încă urmărită, ar putea fi în curând. Cercul se strânge, încetul cu încetul. Acesta e riscul meseriei. Măcar de-ar fi înşelătoare asemenea presimţiri.

Ky se ridică din pat, reproşurile pe care şi le-ar fi putut face se risipiră. Intră în baie, îşi văzu mutra în oglindă şi schiţă un zâmbet fugar. Melancolia şi gândurile negre încreţesc pielea. Era bună o muzică. Deschise casetofonul, avea imprimări excelente, alungau sâcâiala şi incertitudinile.

Pregăti apoi duşul. Dintr-un scrupul de conştiinţă se întoarse cu spatele la oglindă. Sunetele trimise de casetofon îi aminteau de casă, de un cod cunoscut numai lui.

Bagajul şi-l făcu relativ repede. Ospătarul îi aduse gustarea în cameră. Ky evaluă din ochi gramajele, plăti şi mâncă cu poftă.

Chemă un om de serviciu pentru bagaj, îl urmă până la recepţie unde achită factura surâzător, plasând şi o glumă nu prea desăvârşită.

„Domnul s-a simţit bine la noi?" îl întrebase recepţionara, care avea un trup juvenil şi o carnaţie satinată.

„Cine nu s-ar simţi bine lângă dumneavoastră?"

„Atunci de ce plecaţi?" întrebase tânără meditativ şi neatent.

„Fiindcă n-aţi făcut nimic ca să mă reţineţi!"

„De ce să vă reţinem?" se mirase ea suav.

Ky Kick tresări, de parcă o reprezentare stranie i-ar fi străbătut imaginaţia. Idiot joc de cuvinte. Uite cu cine găsesc să conversez.

Pe cine tachinez, dumnezeule. Ky se smulse din starea de stupoare. Îşi întoarse instantaneu capul şi scrută holul, o măsură de precauţie care nu se mai potrivea glumeţului bărbat elegant. Ar fi fost uimitor să i se întâmple ceva, tocmai acum, aici.

„A bientôt!" spuse Ky, catadicsind din nou să zâmbească, schimbând culoarea privirii. Sfidare pentru sfidare. Regretă slăbiciunea de mai înainte şi porni spre ieşire zâmbind flegmatic. Întreaga lui înfăţişare lăsa impresia că se ştie seducător, sigur pe gesturi. Ajungând la maşină se preocupă de aşezarea bagajelor. Îi dădu un bacşiş modest omului de serviciu, îşi inspectă cu dezinvoltură pneurile, pocni din degete şi urcă la volan.

Până atunci avusese noroc, într-o vacanţă anostă, cu o biată mască de turist. „Many thousand kisses, Braşov!".

Închipui un sărut simbolic câtorva fetişcane care urmăreau startul frumoasei maşini. Era, oarecum, în întârziere.

63

Luminiţa Miu se aşează într-un fotoliu cam decrepit.

— La ordinul dumneavoastră! vorbi ea scuturând cochet din cap.

— Admirabil spus şi cât se poate de oportună precizarea.

Fără prejudecăţi, Dinu Teişanu cultiva subalternilor simţul umorului, glumind cu ei îi apropia, îi câştiga. Realizase un colectiv unit exigent, şi mai ales... surâzător.

Dinu Teişanu o învălui într-o privire luminoasă.

— Sunt mulţumit de felul cum ai îndeplinit ultima misiune, spuse el cântărind-o cu privirile.

— Mă bucur de acest lucru, tovarăşe maior! Dacă-mi îngăduiţi, adăugă Luminiţa cu un surâs care-i dezvăluia dinţii frumoşi, albi, plini de sănătate.

— Ai aflat că amorul dintre Susan Hamptrick şi Larry Mighill nu a prea rezistat? S-au despărţit.

— N-am nicio vină.

— Nici n-am afirmat asta. Dragoste de vacanţă.

— Sper că Susan nu mai dă semne de interes pentru chimie.

— Nu! Şi-a reţinut bilet de avion pentru Frankfurt.

În uşă apăru Paciurea care aducea un pachet cu sandvişuri. Îl puse pe o măsuţă şi-l desfăcu.

— Drept recompensă, te invităm la masa noastră, spuse maiorul Teişanu.

— Sandvişuri? se fandosi Luminiţa.

— Uite ce le-a recunoscut, o tachină Paciurea. Şi cam ce altceva ai dori? Spune, să ne facem şi noi o idee.

Luminiţa Miu îşi crispă uşor buzele, persiflându-l.

— Bunăoară o tocăniţă de Savoia, o cegă cu maioneză, un jigou de berbec cu ciuperci.

— Dar de o fasole bătută şi nişte salată orientală... fără măsline, ce-ai zice? Nu-i aşa că te-ar face să-ţi pierzi luciditatea? Să transmit o comandă pentru regina ostrogoţilor?

— Fac o excepţie, mănânc un sandviş... Şi asta numai pentru că ai o inteligenţă fermecătoare,

— Atunci să ne aplecăm asupra acestui corn al abundenţei, propuse maiorul. Peste câteva zile o să bem şi berea, tot împreună. Şi tot de la mine – bilete la turneul de rugby.

Luminiţa luă fără sfială un al doilea sandviş, iar Paciurea propuse să se înregistreze pungăşia. După ce terminară de mâncat, maiorul Teişanu trecu la explicaţii. Scoase mai întâi fotografiile şi le puse pe masă.

— Priviţi puţin aici. O să vă ocupaţi de tipul acesta. E foarte preţios pentru noi şi chiar pentru alţii.

Teişanu avea o privire ciudată, electrizată.

— Am alergat până acum după el. Şi ne-a dat destulă bătaie de cap. Şi-a compus o mască de om obişnuit, paşnic, delicat, duios în iubire... Un Jean Marais pentru care femeile lăcrimează pe poza lui color, sepia, alb-negru.

Luminiţa făcu o obiecţie:

— Nici chiar aşa. Nu lăcrimăm după fiecare fluturaş. Asta e răzbunare bărbătească.

— Bineînţeles, doar după unii, punctă mucalit Paciurea.

— Să ne întoarcem totuşi la individ. N-are nici pe departe aerul unui criminal, dimpotrivă, e cizelat, manierat. Un adevărat

om de lume, şcolit, umblat prin străinătăţuri. Din fericire pentru noi nu i-a reuşit pe deplin planul, adică invenţia inginerului Dărăban. Prin urmare va fi nevoit să acţioneze neapărat în aceste ultime clipe. Am blocat pe toţi complicii potenţiali. Poate să mai aibă alţii? Greu de crezut, dar nu imposibil. De aceea îl văd acţionând fie singur, până la capăt, fie cu ajutorul altcuiva, din cei pe care i-am depistat. Dar şi aici am luat măsuri, de prevedere, încât probele vinovăţiei să fie cât mai elocvente.

— De unde-l luăm în primire? vru să ştie Paciurea.

— De aici, din oraş. Repet, e un om de o eleganţă perfectă, cochet, înşelător ca un fluture multicolor. E inteligent, orgolios, totuşi nu cred să aibă experienţă în treburile în care s-a băgat. E un agent pregătit în pripă, rudimentar. Repet, nu trebuie să-l pierdeţi din ochi în zilele astea. O să fiţi înştiinţaţi când vine şi când pleacă din Institut. Acasă se perindă destule femei pe la el. Se pare că e şi jucător de cărţi. Îşi pierde deci nopţile. Nu trebuie speriat, lăsaţi-l să zboare oriunde vrea. Mă interesează. La nevoie, vă dau şi alte ajutoare de aici, din Plavia.

Maiorul Teişanu luă expresia unui om care îşi adună forţele pentru ceva serios, pentru o ultimă bătălie.

— Îmi pun în voi toată încrederea şi speranţa. Ce să vă spun mai mult?

64

Afară soarele dogorea copleşitor, zăpuşeala plutea prin aer, intra unsuroasă în încăperi, apa avea un gust de cenuşă şi rugină. Pe stradă, oamenii căutau umbra caselor, a pomilor. Ziarele scriau tot mai des despre păduri din Franţa, Spania, S.U.A., care se aprindeau şi ardeau sub ochii neputincioşi ai forţelor de intervenţie.

De câteva ore colonelul Trotuş studia un dosar încâlcit. Ar fi dorit ceva rece, un pepsi, o îngheţată, dar n-avea putere să pună în aplicare gândul. Simţea căldura de afară, suflul ei de nesuportat. Auzi soneria telefonului şi se opri din lectură punând ca semn un pix.

— Unde eşti acum? exclamă el surprins recunoscând vocea maiorului Teişanu.

De la celălalt capăt al firului Dinu Teişanu precizează locul unde se afla.

— Nu plec nicăieri. Te aştept.

Se reîntoarse la studiul dosarului însă constată că nu se mai poate concentra.

Maşinal puse mâna pe telefon şi-şi chemă soţia.

— Ce zici, când l-am putea invita la noi pe Dinu?

Soţia ceru nişte explicaţii, de altfel de prisos, şi el îi spuse limpede să fixeze o zi, o oră şi atâta tot. Bineînţeles, că vor mânca ceva, vor bea, vor sta de vorbă ca de atâtea ori.

— Şi crezi că reuşeşti să-l aduci? se miră soţia, contrazicându-l. N-a mai venit de câteva luni pe la noi.

— Tocmai de aceea. Nu înţelegi că e singur cuc, că trăieşte pe apucate, îngropat în amintiri triste.

Îi rămaseră înfipte în minte ultimele cuvinte. Cunoştea încercările chinuitoare prin care treci până descoperi şi neutralizezi un adversar. De aceea niciodată nu fusese nervos, pornit împotriva oamenilor săi. Îi ocrotea cât putea şi i se părea firesc să procedeze aşa când îi vedea obosiţi, nedormiţi, abătuţi, descurajaţi. Asta era munca, zile ambigui, încremenite, parcă fără sfârşit, altele luminoase, fierbinţi, când simţi că mai ai doar câţiva paşi de făcut... Şi cât de mult înseamnă înţelegerea, tactul, răbdarea.

Avusese cândva un şef, un fel de arendaş grav, rece, care ştia doar să măsoare distanţa de netrecut dintre el şi subalterni. Aştepta să i se raporteze rezolvarea cazului, făcea grafice, se strâmba cu dispreţ când nu-i convenea ceva, jignea alegând cuvinte pretenţioase, dezvolta cu plăcere o teorie stupidă a neglijenţei, cu o ură pătimaşă pentru oamenii inteligenţi şi curajoşi.

Se împăuna însă cu meritele „pălmaşilor”, ciocănea la uşile cabinetelor să primească laude, privind interioarele de fiecare dată cu nostalgie.

Nimic nu putea fi mai rău decât să strângi din dinţi când vezi nedreptatea poluând viaţa unui colectiv, neomenia urcând ierarhii, ademenind prin culorile ei false, putrede.

Nu-şi închipuise că poţi avea vrăjmaşi în propriile tale rânduri, inşi preocupaţi să te sufoce încet cu ura lor bicisnică doar pentru că eşti mai capabil, cinstit şi drept.

Câteodată, Dinu Teişanu spune despre el, despre Trotuş, că este tot atât de inofensiv ca un botanist. Poate că are dreptate

Dinu. Nici nu ştie să-şi poarte uniforma, nici copiilor nu le-a impus disciplina. Le-a dat în schimb tot sufletul său deschis, cinstit, zâmbetul unui tată.

Ar fi trebuit să le impună copiilor. Să fie mai autoritar, mai puţin îngăduitor. Disciplina este o virtute, dar câţi nu o prefac în făţărnicie ca să se caţăre, să se ascundă, să mutileze cinstea şi omenia.

Colonelul Trotuş se mişcă în scaun să se dezmorţească, ridică ochii din hârtii. Cât de grele sunt cazurile astea în care este prea multă linişte, în care aduni cu trudă date, aştepţi o greşeală, o întâmplare favorabilă, un punct vulnerabil.

Rămase aşa în tăcere, cu coatele pe masă. Unde era tinereţea sa? Încercă o strângere de inimă. Cu timpul, trecutul devine la fel de ceţos ca şi viitorul. La ce să scormonească mai adânc?

Maiorul Teişanu apăru în uşă semi-somnolent, năduşit. Privi cu un surâs jaluzelele lăsate.

— Pe vremea asta ar fi fost bună o anchetă la Snagov.

— Sau pe Coasta de Azur, spuse colonelul.

— E prea mult. Şi-apoi prefer plaja noastră. Ştiţi cât de bolovănoasă e cea de la Nisa?

Colonelul râdea încântător.

— Atunci. Renunţ... Mi-ai dezvăluit însă un lucru care mă demoralizează.

Schimbară între ei o privire complice, prietenoasă.

— E bine că ai venit. Cum staţi?

Dinu Teişanu luă o expresie serioasă.

— S-au petrecut câteva lucruri noi, s-au confirmat ipoteze. Ne aflăm în momentul cel mai fierbinte. Să vă raportez cum văd lucrurile. Am clarificat, în sfârşit, cine şi-a procurat chei false. De aici este firesc să pornească nişte drumuri. Cel puţin aşa sper.

— Iată o veste bună, spuse colonelul expansiv. Prin urmare, mecanismul a fost acţionat.

Maiorul începu rar şi precis să explice.

— Am întocmit un plan ţinând seama de cartea de vizită a fiecăruia, de rolul lui, de felul cum văd desfăşurată acţiunea. Vichi Varvara a plecat de pe Valea Prahovei, după ce s-a întâlnit cu Ky. Cred că a primit un alt rol acum, când evenimentele se precipită. Bănuiesc că transmite ceva şi bănuiesc cui: omului cel mai avansat. Să-i zicem X. În definitiv n-a stat atât acolo, ca să iasă din scenă după o noapte de amor.

— Cine se ocupă de ea?

— Joiţoiu. Alt punct: Ky a sosit în Capitală, deci vacanţa sa e pe sfârşite. Nu mai face plimbări şi pasienţe De ce n-a mai rămas acolo? Poate ca să ne deruteze, poate fiindcă aici e mai aproape de acţiunea Plavia. Îl ţine sub supraveghere Gros.

— Nu s-au plictisit unul de altul?

— E posibil, sunt însă potriviţi, reprezintă o rivalitate de celibatari ambiţioşi, odihniţi. În zilele următoare vom avea probe împotriva lui Ky Kick sau ne vom pune cenuşă în cap.

— Sper să nu fie chiar aşa. Mai departe.

— Bobiţă Fraga aşteaptă, e pe treapta cea mai de jos. Nu l-am deranjat decât într-o singură situaţie, când devenise huligan. Ştiţi când. A trebuit să-l împiedic s-o brutalizeze...

— Întâmplarea aceea cu fata... imprudenta... Cum ziceai că o cheamă? spuse colonelul Trotuş nu lipsit de maliţiozitate.

— Gilda Rogoveanu.

— Exact. Am reţinut scuzele tale şi te aprob. Totuşi tinerica asta ar face bine să nu se mai amestece în pleava ălora. De altfel, ce caută găseşte. Doar n-o să devii scutierul ei.

— Pot să i-o spun din partea dumneavoastră? întrebă Teişanu cu şiretenie.

— Lasă asta. Nu face pe Pardaillan. Eu gândesc că Fraga nu rămâne numai în espectativă. Tot va da o mână ajutor. Vichi a acţionat prin el cu aprobarea lui. Am impresia nedesluşită că e gata să o sacrifice.

— De fapt amândoi fac acelaşi lucru.

— E foarte adevărat!

— Omul cel mai preţios l-am dat Luminiţei Miu. Deocamdată e o treabă convenabilă, vrem să vedem pe unde hoinăreşte în aceste ultime ore.

— Dacă devine agresiv?

— E dublată de Paciurea, un om al lui Grozavu şi totul depinde de presiunea de limită. La nevoie am şi alţi oameni acolo. Cred însă că insul are respiraţie scurtă.

— Lipseşte totuşi ceva din scenariul tău. Presiunea e clar că va creşte în aceste zile. Vor doar să obţină invenţia. Cum ai pregătit lucrurile la institut?

Maiorul Teişanu găsi că discuţia ajunsese exact în locul pe care-l dorise.

— Am să vă expun acum partea a doua a scenariului. Aş fi preferat însă o zi rece, ploioasă. Mă mir că puteţi rezista în biroul ăsta înăbuşitor.

— Meteorologii spun că valul de căldură o să mai ţină câteva zile. Deschid ventilatorul ca să-ţi revii în simţiri.

Colonelul Trotuş se întinse, apăsă pe buton şi se lăsă biciuit de palele răcoroase de aer. Maiorul Teişanu dezvăluia un plan ingenios, calm, ca un gospodar care a calculat totul din timp.

65

Luminița aştepta. Ţinea pe genunchi o revistă. Mai răsfoia şi altele păstrând în auz foşnetul foilor. Încăperea era posomorâtă, pereţii plini de fotografii de familie, tăcute, mute. Mobila veche trosnea din când în când amplificând rezonanţele.

O aşteptare incertă nu-i atât de uşoară. Pe nesimţite te pierzi în mărăcinişul gândurilor, în cutele memoriei, în masa ei informă de amintiri inegale.

Vocea lui Paciurea, dulceagă, învăluitoare, îi convenea mai mult decât o putea arăta.

— După ce terminăm, treburile astea, ce faci? modulă el de la celălalt capăt al firului.

— Mă duc pe la consignaţii... N-am mai fost de nu ştiu când.

— E o dovadă de tărie că ai amânat atâta timp.

— Eşti un bun psiholog. Nu mă aşteptam.

— Fiecare îşi are taina şi legenda lui.

După intonaţiile din voce se cunoştea că era tulburat.

— Nu-mi plac sentimentalii, tenente. Dacă ai avea o chitară ai începe să cânţi *O sole mio* sau *Parlami d'amore Mariù,* ca să-ţi exprimi tandreţea, omagiul adus femeii.

— N-am chitară. Trebuie să fiu trist sau fericit?

— Vocea ta dulce, sufletul tău minunat, dăruirea ta exemplară te înalţă în ochii mei.

— Eşti un aisberg... O să găseşti tu un titanic, atunci să vezi.

— Te rog să ai încredere în mine. N-o să-ţi înşel încrederea.

Aruncau vorbele, replicile, cu uşurinţă, cu voluptate, ca nişte risipitori înciudaţi pe tinereţea lor. Se dăruiseră câteva minute unor roluri fragile, ispititoare, explorând prea multul lor temperament.

— Să nu uiţi aparatul, o sfătui Paciurea.

— Înţeles!

— Şi poşeta cu smacuri.

— Fii fără grijă!

— S-ar putea să plouă curând. Pune ştergătoarele.

Ce-ar fi putut să mai răspundă? Se ridică îndreptându-se spre oglindă.

— Atenţie: iese din Institut.

Ce ciudat sună acest semnal de alarmă.

Luminiţa îşi şterse fruntea cu o batistă moale, de mătase şi porni spre ieşire. Auzi yala zăvorându-se singură. Trecu prin faţa casei, descuie portiera maşinii, se aşează la volan şi porni motorul. Nu tratezi sentimente nelimpezi într-un moment de plictiseală şi lâncezeală. De ce sunt bărbaţii atât de inabili şi de îndărătnici?

Deschise fereastra, scripetele din dreapta mergea cam anevoios, dar avea nevoie de curent.

— Am pornit! auzi în aparat. Vii şi tu la cumpărături să mă ajuţi.

Privi în oglinda retrovizoare. Un Fiat negru 132, cumpărat probabil cu aprobare specială, pornise din faţa Institutului. Înainte de a ajunge în dreptul ei, Luminiţa căută ceva la pedalier.

În situaţiile asemănătoare se demarează nepăsător. După aceea totul trebuie rezolvat în funcţie de adversar: până şi idei dintre cele mai neobişnuite vin atunci când trebuie să dai dovadă de cutezanţă.

Ploaia porni brusc. Dădu drumul la ştergătoarele de parbriz. Locotenentul Paciurea semnalizează dreapta. Făcu la fel, distanţa se micşora, circulaţia se înteţea, ploaia mitralia capota. Încercă frânele: nu-i plăcea să înfrunte incidentele tehnice din care e greu să ieşi basma curată. Cel urmărit n-o să stea tot timpul în aşteptarea paradisiacă.

Fiat-ul 132 trecu pe galben... După el ţâşni şi Paciurea. Vulpea rostogoleşte ariciul cu bună ştiinţă, bineînţeles. Altfel ce rost ar avea efortul...

Luminiţa frână, aşteptă o jumătate de minut, zâmbind sarcastic culorilor slabe, decolorate. Ţâşni pe galben să recupereze distanţa. Necesitate presantă.

Apăsă în continuare pe acceleraţie. În denivelările asfaltului s-a strâns apă care, stropită, ajunge pe trotuar. Pe pasajul de la Magazinul Universal nu se zăresc pietoni, aşa că intră în viteză obţinând un câştig neaşteptat. Fiat-ul 132 şi Dacia 1300 se văd în sfârşit. Apare un alt semafor care însă nu funcţionează. Luminiţa zâmbeşte scurt, apreciind şansa ce i se oferă.

Ploaia a stat. Fiat-ul 132 are o ezitare, semnalizează că o ia la stânga, dar brusc virează la dreapta; nu este niciun miliţian să vadă infracţiunea şi Fiat-ul se afundă într-un parcaj. Să fie doar un foc de artificii?

Insul a coborât, calm, a încuiat portiera şi a intrat într-un magazin alimentar, cu un aer de distrată istovire. Luminiţa îl urmăreşte de la distanţă. Vede magazinul ca-n palmă şi pe bărbat la fel. O bătrână şontâcăie uşor, îl evită, se scuză, trage după ea o sacoşă pe roţi.

În faţa magazinului un copil sparge o sticlă cu vin şi începe să plângă cu sughiţuri. Oamenii se opresc să-l încurajeze, binefăcătoare milostivire, alţii doar să privească tâmp şi

indiferent. O vânzătoare este iritată că trebuie să adune cioburile de pe scări. N-are făraş şi foloseşte un carton.

Nu-i o himeră, tocmai el, cu spatele curbat, schimbă câteva cuvinte cu copilul, apoi scoate din buzunar două bancnote de 10 lei, le întinde păgubaşului care, timorat, nu ştie ce să facă şi izbucneşte din nou în plâns. E un spectacol fără cuvinte şi Luminiţa simte un frison. Insul a făcut un gest neaşteptat. Din amuzament? Cine poate să-l decodifice? Lacrimile unui copil pot redeştepta mărinimia unei asemenea fiinţe? Sau este vorba de o singură clipă de regret în care dârzenia se topeşte şi omul redevine om, istovit, temător, şovăielnic. Luminiţa meditează că personajul n-a spus totul despre el. E îmbrăcat cu un subţire şi elegant jerseu gri, peste cămaşă.

Bărbatul a urcat în maşină.

Pornesc din nou. Aerul e irespirabil. Din trotuare ies aburi. Cel urmărit a devenit din nou imprevizibil, face roluri prudente, punând între el şi cei doi o barieră dificilă. Îl vor supraveghea de departe, obligaţi să se înfrunte fără cuvinte, fără gesturi.

Soarele a străpuns, biruitor, pătura groasă a norilor.

66

Zilele trecuseră greu, nervos, cu frământări, cu poticniri, cu emoţii, cenuşii câteodată, alteori pline de dificultăţi. Acum, când privea în urmă, îşi putea mărturisi uşor emoţionat că acţionaseră prudent, răbdător, suportaseră dezamăgirile, obscurităţile, preveniseră greşelile. Toate acestea atârnaseră greu în balanţa anchetei.

De aceea acum, când negura se împrăştia, simţea că încearcă o anumită satisfacţie. Unii ar spune mândrie, poate însă e prea devreme. Etichetele se pun pe tablouri când sunt gata terminate, aduse la expoziţie.

Oricum, aceste gânduri calme, liniştite îl odihneau pe Dinu Teişanu, erau echivalentul unui nou elan.

Portarul institutului, care îl cunoştea, îl salută curtenitor şi-i împinse uşor uşa de la intrare. Maiorul Teişanu îi zâmbi şi-şi continuă drumul. Se încrucişă cu câteva persoane necunoscute, femei în halate albe, severe, îl zări şi pe inginerul Toni Benga care pieri repede într-un birou. Reţinu în minte doar imaginea pletelor fluturând pe ceafă. Recepţionă cu senină mirare acest gest. Nu mai stătuseră de vorbă de la petrecerea lui Tiberiu Dărăban. El, Teişanu, se interesase, în limitele meseriei, de treburile lui Toni Benga, de viaţa lui privată, corect, fără poticniri. De la frumoasele surori Geambaşu obţinuse câteva informaţii interesante şi de atunci bulgărele începuse să se

rostogolească, să se desfăşoare. Oricum, rămăsese cu numele unui om frumos, vioi, licărind de inteligenţă, un om cu o voioşie energică, amuzantă, căruia îi plac femeile elegante, chefurile.

Îşi scoase ochelarii de soare şi ciocăni în uşa laboratorului inginerului Tiberiu Dărăban. Acesta se afla în faţa unei maşini de scris, la care bătea cu oarecare dificultate.

Se salutară cordial. Cercetătorul avea aceeaşi expresie calmă, blândă, de o naturaleţe paternă.

— Îmi expun succint concluziile şi cu asta gata. După cum vedeţi îmi bat singur materialul. Indigoul îl ard cum termin. Ce spuneţi, „sunt în pas cu moda”?

Maiorul Teişanu intră în joc.

— Faceţi progrese remarcabile, după câte văd. Aproape că nu mai am ce să vă învăţ.

— Daţi-mi nişte tratate de criminalistică. O săptămână-două am de gând să mă odihnesc şi o asemenea lectură m-ar pasiona.

— Vă închipuiţi asta, spuse maiorul înţelegător. Nu prea o să găsiţi pagini odihnitoare, nici poveşti dulci, romanţioase. E un domeniu sumbru, apăsător. Victimele nu oferă o imagine roz-bombon, brutalităţile pe care le făptuieşte uneori omul sunt inimaginabile. Vreţi să aflaţi câte feluri de strangulări se produc, câte otrăviri, câte alte delicte, acte de violenţă?

Tiberiu Dărăban se scuturră de silă.

— Ar fi nebunie curată. Mai bine rămân la treburile mele. Au şi ele... parfumul lor, spuse el cu tâlc.

Abia acum Teişanu se aşeză pe un scaun. Nu intrase în subiect, îl privea cu indulgenţă pe inginer. Luă de pe birou o vază micuţă, spumoasă, frumos şlefuită, cu încrustaţii din metal aurit, închipuind o zeitate incaşă.

— A verificat-o locotenentul, spuse insinuant Dărăban.

— Da, sunt convins.

O ciocni cu unghia şi simţi o lunecătoare amărăciune ascultând vibraţiile fine.

— De unde o aveţi? Dacă nu sunt indiscret.

— E un cadou de la Toni Benga. El mi-a adus-o din America Latină când a fost la un Congres sau aşa ceva.

Şi de la care s-a întors cu o întârziere bunişoară, ar fi vrut să adauge dar citea pe faţa lui Dărăban o amintire subjugătoare.

— Şi dumneavoastră cred că i-aţi adus mici cadouri.

— Desigur. E un cod nescris al nostru. În ce mă priveşte, m-am achitat poate mai bine decât toţi. Am patima cadourilor, îmi place să intru în magazine, să privesc vitrinele, să aleg cu zile înainte şi apoi să cumpăr pentru fiecare câte ceva... în limite rezonabile, bineînţeles, fiindcă diurna rămâne diurnă, zburătăceşte pe fereastră cât ai zice peşte.

— Credeţi că toţi trăiesc din diurnă? spuse maiorul cu senină mirare.

Se lăsă o tăcere stingheritoare.

— E o frântură de destăinuire care trebuie să rămână între noi... Sunt chestiuni prea serioase, precizează maiorul, simţind ce se petrece în inima inginerului. De fapt venisem pentru altceva. Mai exact ca să avem o discuţie asupra experimentării, a programului detaliat.

— Cu ce pot să vă ajut?

Dărăban avea darul să dea un ton binevoitor discuţiilor cu maiorul Teişanu.

— Cu multe. Acum toate privirile sunt îndreptate spre dumneavoastră, spre succesul experienţei. După cum ştiţi, v-am dat pe cineva, să-l aveţi în preajmă.

— Am înţeles că sunt treburile dumneavoastră. Pe mine nu mă deranjează... mă gândeam însă dacă asta, în sfârşit, nu atrage atenţia...

— De acum lupta e deschisă... Nici nu se poate altfel. Pe măsură ce se apropie experimentarea, individul sau indivizii şi-au pregătit diferite variante de acţiune.

— Şi le puteţi prevedea pe toate? se miră inginerul.

Maiorul Teişanu găsi că întrebarea e firească.

— Avem şi noi o experienţă acumulată în treburi de astea; ne-am luat unele măsuri de siguranţă, cunoaştem spaţiul de acţiune, cunoaştem câteva piese, nu ne aruncăm în luptă cu ochii închişi. Ba chiar vrem să ne impunem o tactică anume.

Inginerul se gândi ce sens trebuie să dea ultimelor cuvinte, cu atât mai mult cu cât era o natură dintre cele mai echilibrate, lucrând între cele mai exacte rigori.

Maiorul înregistră efectul; nu-i plăcea să şocheze, aşa că preciză:

— O să discutăm totul împreună cu tovarăşul director Boişoara. Îngăduiţi-mi să-l văd şi pe el.

Inginerul Dărăban se ridică de pe scaun.

— Nici nu mi-am dat seama că în acest timp dumneavoastră aţi clădit cu subtilitate o adevărată demonstraţie a culpabilităţii. Eu m-am cufundat în calculele mele.

— E ceva obişnuit, deşi şi noi ne-am făcut calculele noastre. Avem o profesie care cere tot atât de multă precizie şi exactitate, spuse maiorul pe un ton amuzat.

— Am rămas novice. Ca întotdeauna!

— Onestitatea şi orgoliul profesiei nu sunt delicate, ci admirabile virtuţi, tovarăşe inginer.

La drept vorbind, maiorul Teişanu putea să întărească această afirmaţie privind şi spre sine.

67

Totul fusese calculat şi pregătit în cele mai mici amănunte şi cu toate acestea Dinu Teişanu avea emoţii. Îi rămânea doar o oră să rezolve definitiv întreaga afacere.

O oră, şaizeci de minute necunoscute în care vrei cu străşnicie *ceva,* să reuşeşti întrutotul cu o precizie milimetrică.

Îşi trecu palma prin păr. Oamenii săi se aflau de câteva ore în dispozitiv, unii în zonă, el cu Joiţoiu în poligonul de experimentare.

Cuvintele, chiar şuvoaie de cuvinte nu mai foloseau la nimic. Acum trebuiau să acţioneze intuiţia, agerimea, decizia promptă. Cercul se strânsese mai mult ca oricând, aşa cum se gândise, plin de speranţă, zile şi nopţi în şir. Dinu Teişanu îşi şterse faţa acoperită de sudoare, privirile cuprindeau lacom sala, întreaga platformă, instalaţiile lucioase, argintii, ţevile într-o ţesătură metalică de alb şi albastru ca nişte nervuri. Oamenii în halate albe se mişcau în patrulaterul delimitat cu linii de vopsea. O rumoare îmbrăca toate acele relaţii încâlcite, grave.

În faţa panoului de comandă, Tiberiu Dărăban avea umerii strânşi, ultimele indicaţii le dădea cu acelaşi ton neutru, după ritual, asemeni unui actor care îşi găseşte cu greu locul în scenă. Când termină, se întoarse, căutându-l pe Valeriu Boişoara. Acesta avea o faţă colţuroasă, ochii umflaţi de nesomn. Dinu Teişanu recunoştea stilul derutant al conversaţiei, energia

vorbelor filtrate, pregătite din vreme. Din această pricină se întreba, nu fără motiv, dacă cineva a descoperit ce se petrece cu adevărat în acest patrulater. Era un gând care-l intriga, acum, când păşea spre ţintă.

Cerul gurii îi era amar şi uscat. În sala de experimentare căldura se înteţea. De-a lungul şirei spinării i se prelingea un fir de transpiraţie.

O singură femeie, printre bărbaţi, fiziciana, specialista în frecvenţe înalte, cu o alură de sportivă. Cu cine seamănă? Parcă cu atleta australiană Fanny Blankers-Koen, săritoarea de garduri vestită prin 1950. Doar că aceea trebuie să fie acum o bunicuţă pistruiată, glumeaţă.

Fiziciana are pantofi negri de lac, gambe de o formă sculpturală, buze roşii, ochii alungiţi, sprâncene exagerat de subţiri, pensate cu cruzime, cum se poartă.

Inginerul Dărăban se apropie de ea şi schiţă un zâmbet în chip de scuză. Nu pricepe ce-i poate spune femeii, însă faţa inginerului exprimă regretul unui om obişnuit să fie sincer şi extrem de corect cu semenii săi.

Din raţiuni practice, Dinu Teişanu asista numai la aceste pregătiri, aşteptând răbdător momentul de crescendo al experienţei. Era nouă fără zece.

Prinse privirea lui Joiţoiu, discipolul său, care va rămâne în poligon. Acesta dădu aprobativ din cap. Brusc se auzi soneria acţionată de Dărăban. Personalul auxiliar scoase afară cărucioarele cu care aduseseră materialele. Uşile se închiseră lent în urma lor.

— Toată lumea la locurile indicate! comandă Dărăban şi o încordare activă i se citea în glas.

În sală se simţea o stare de aţâţare. Tavanul de sticlă dădea impresia unui acvariu imens. Dinu Teişanu se retrase cu spatele

în direcţia uşii supraveghindu-şi mişcările. Cei doi pompieri, în preajma aparatelor de intervenţie, îşi potriveau nervos curelele de la căşti. Uşa se închise în urma lui ca lamele unui foarfece.

Afară, Teişanu fu orbit de lumina puternică a soarelui. Din nou îşi simţi gura uscată. Se opri la o ţâşnitoare, înghiţi de câteva ori, apoi lăsă jetul slab de apă să-i răcorească faţa.

Porni spre poartă şi-şi împiedică un enorm căscat. Portarul îl văzu şi-i ieşi în întâmpinare. Ţinea pieptul scos, milităreşte şi bărbia ridicată.

— Pot să dau un telefon de la dumneata? spuse maiorul cu o justificare profesională.

— Cum să nu. Poftiţi înăuntru!

Portarul rămase afară, virtuos, autoapreciind valoarea acelui gest.

În timp ce aştepta apelul, maiorul cercetă, ca din întâmplare, bonurile de învoire străpunse de un cui. Nu erau multe, şapte sau opt. Nu găsi nimic din ceea ce ar fi dorit. Şi totuşi luase în calcul şi o astfel de posibilitate în complicata dispută care începuse. Născocise un scenariu, îl imaginase cu toate posibilităţile lui. Ieşi din cabină şi se îndreptă spre parcaj. Zări Fiat-ul 132 într-un capăt, apoi câteva skode şi wartburg-uri plasate sub coroana unor arbori, la umbră. Totul se integra perfect în tabloul unei zile obişnuite.

Teişanu scoase cheile maşinii sale şi descuie portiera.

Avea zece minute, aşa suna înţelegerea. Trecuseră cinci minute, acest lucru era clar. În poligon începuse „încălzirea" instalaţiei de separare, pentru a-i da mobilitate. Compusul molecular se separă, cam după o jumătate de oră, prin centrifugare, în incinte speciale, aşezate în etaje. I s-a explicat procedeul, dar maiorului îi rămăseseră destule hiatusuri tehnice. Un lucru era totuşi clar: banda de emisie, urmărită, i-ar permite

unui specialist să coreleze datele, să obţină ceea ce dorea: invenţia.

— A început experienţa! transmise scurt Joiţoiu. Nimic de semnalat.

Maiorul demară încet. Probabil că era urmărit de la geamul institutului. Soarele strălucea, mirosea a iarbă sfoiegită. Întâlni în drum maşina specială de radiolocaţie. Ajungând în dreptul ei, lansă un mesaj.

— A început! i se confirmă de la bord. Indicativul zonei l-am dat şi celorlalte echipaje. Succes!

Parcă vedea liniile fine pe care le înregistrează aparatele. Privirile i se îndreptară spre traseu. O zi mai caldă nici că se putea. Ceru rapoartele.

— Pe strada Năsturel, nimic de semnalat! raportează echipajul Unu.

— Pe Uricani doar câteva camioane, cu emblemele întreprinderilor. Raportează echipajul Doi.

— Cercetaţi-le! Luaţi-le numerele! Niciunul nu pleacă din zonă până nu dăm aprobarea.

— Echipajul Trei! luă iniţiativa maiorul Teişanu.

— Suntem în zona Văleni. Avem două autoturisme parcate în stradă; le-am identificat. Aparţin proprietarilor de aici, din cartier.

— Aceiaşi recomandare, căutaţi dacă nu sunt maşini camuflate. Cercetaţi foarte atent dacă nu au intrat în zonă personajele cunoscute.

Maiorul Teişanu privi din nou ceasul. Trecuseră zece minute de speranţă şi nelinişte. Până ieri Ky stătea cuminte la hotel Lido. Bobiţă Fraga plecase din nou pe litoral. Odată cu el şi Vichi, ca şi când vechea lor legătură se reaşeza... Ceva însă rămânea deschis.

Posibilitatea unei mistificări. Şi asta tocmai pentru că nu se întâmplase nimic din ceea ce aştepta el, Teişanu.

— Inginerul este la locul lui. Nicio mişcare suspectă. Raporta Luminiţa din punctul cel mai vulnerabil, cel mai fierbinte.

Hotărî să se întoarcă în sectorul lui. Se uită la ceas, trecuse un sfert de oră. Avea impresia stranie că aşteptarea îl strânge ca o chingă. Intră pe alee, casele aveau grădini cu trandafiri, se simţea în aer, volatil, parfumul. Înaintă până la capăt, cercetând cu privirile fiecare casă.

Linişte, locatari plecaţi la slujbă; undeva un copil plângăcios, un radio deschis la maximum. Răsuci volanul, întoarse maşina şi ieşi din nou în strada principală. Făcu legătura cu maşina specială şi ceru date noi.

— Emisie continuă, condiţii tehnice bune.

Maiorul Teişanu porni mai departe. Mai există o alee, în capătul ei un indicator de circulaţie avertiza că e înfundată.

— Echipajul Trei, noutăţi? întrebă Teişanu.

— Trafic obişnuit, nimic de semnalat.

— Echipajul Doi! ceru Teişanu egal.

— Avem un taxi în zonă, staţionează.

— E cineva în el?

— Din profil vedem o femeie brunetă, cu păr negru, bogat. Poartă ochelari. Nu pare prea tânără, e îmbrăcată în negru.

— Vedeţi dacă aparatul de taxat merge. Eu o să cer lămuriri dacă taxiul se află în cursă normală. Până atunci urmăriţi-l cu grijă!

Dădu dispoziţie staţiei să lămurească situaţia taxiului din strada Uricani.

— Şi pe strada noastră a fost un taxi care a staţionat cam zece minute, interveni echipajul Unu condus de Paciurea. Femeia nu era brunetă, adică n-avea părul negru, era blond-roşcată.

— Ce marcă şi ce culoare avea taxiul? interveni Teişanu.

— Dacia 1300, culoarea untului.

— Corespunde! exclamă locotenentul Pintea, cuprins de un neastâmpăr justificat.

— Taxiul rămâne în observaţie! Nu părăseşte nimeni zona, ordonă Teişanu respirând precipitat. Voi reveni.

După circa zece minute sosiră informaţiile cerute.

— Dacia 1300 cu numărul 2 PL 2001 este în cursă normală. Şoferul se numeşte Pavel Bîjbîială, a luat maşina în primire dimineaţa. Lucrează până la ora două.

— Nu trebuie să vă scape taxiul, ordonă Teişanu simţind o alarmă în fiecare fibră, în fiecare terminaţie nervoasă a corpului.

Aproape că auzea bătăile secundarului. Simţi sub degete volanul încălzit. Ca o neaşteptată ironie, o maşină de salubritate fu gata să-l tamponeze. Abia se abţinu să nu-l înjure pe şoferul neglijent.

Maşina, se încălzise ca o etuvă. Deschise încă un geam şi aruncă o nouă privire scrutătoare. Fiat-ul 132 stătea la locul lui, în parcaj. Porni să străbată încă o dată traseul, înregistră aţintite asupra sa privirile unor puştani care ieşiseră să se joace cu o minge în stradă. Părea prizonierul unei viziuni care în acel moment se întipărea adânc în el. Conduse maşina în strada principală. O boare de vânt călduţ aducea aroma câmpului.

— Atenţie, echipajul Doi. Ce se întâmplă la voi?

— Taxiul nu s-a mişcat din loc.

— Interesant! Un taxi care aşteaptă aproape o oră...

Vocea maiorului exprima o nelinişte gravă, mascată.

— Echipajul Trei, blocaţi şi ieşirea din Năsturel, ordonă Teişanu. Femeia ar putea să abandoneze maşina. Mai avem cinci minute, băieţi. Nicio clipă de relaxare.

Vocea neliniştită părea că-i imploră. De fapt erau egal răspunzători.

Rămase cu privirile pe maşina care executa dispoziţia. Cei doi ofiţeri începuseră de acum operaţia de învăluire.

— Echipajul Doi, ce veşti? trecu maiorul la apel.

— Femeia a scos nişte bani şi-i plăteşte şoferului.

— Paciurea, te ocupi de ea. Ceilalţi luaţi în primire taxiul şi verificaţi-l.

— Înţeles.

— Alo, Luminiţa, ce se întâmplă la tine?

— Nimic deosebit. Lucrează.

Văzu o cişmea în stradă. Opri maşina, coborî şi deschise robinetul. Apa era încă uşor călduţă, o lăsă să curgă şi bău cu poftă.

Privi cadranul ceasului. Experienţa intra în ultimul minut. Şi-l închipui pe Joiţoiu asistând la acea simulare, pregătindu-se să tragă o gură bună de aer, în pauza prelungită care urma. Secretarele, probabil, au şi fiert cafele, au pregătit paharele de coniac pântecoase, cu reflexe gălbui, după tipic.

Iar noi, maiorule, cruţaţi de asemenea griji, să ne îndreptăm spre strada Uricani, unde îndoliata se îndreaptă probabil spre gară sau spre o altă maşină.

— Taxiul rulează încet, vrea să plece! raportă Paciurea chiar în acea clipă.

— Intraţi în acţiune după ce iese din zonă! ordonă maiorul Teişanu, ştergându-şi faţa de transpiraţie. Procedaţi discret. Ne revedem la sediu.

Porni în viteză, ajunsese în capătul străzii, când auzi o explozie puternică şi volanul, covrigul acela negru, fierbinte, nu se mai dovedi ascultător. Şi nici maşina, care urcă pe trotuar, fără ca Teişanu să ştie încotro se duce şi unde se va opri.

În acele clipe confuze apăsase cu brutalitate pedala frânei. În corp avea un tremur uşor; nesiguranţa se vărsa convulsiv în toate fibrele. Maşina se oprise lângă un gard de piatră. Un deznodământ destul de mulţumitor. Câţiva copii apărură în grabă să vadă isprava. Capete curioase ieşiseră la ferestre.

Maiorul Teişanu clătină imperceptibil din cap. Pe chipul lui încerca să se contureze un zâmbet. Cui să-i spună că e un final acceptabil. Teama stupidă că eşti oricând o jucărie în mâna sorţii încă mai persista.

Trecu pe emisie simţind bătaia sângelui ce zvâcnea în tâmple.

— Echipajul Unu, am avut o explozie de cauciuc. Aştept aici o maşină de-a voastră.

Vorbea pe un ton istovit, parcă ar fi spus: mai apar în viaţă şi întâmplări stupide. De aceea să râdem, fiindcă cine râde nu piere.

Mai avem nevoie de o confirmare. Cine primise rolul îndoliatei?

Maiorul Teişanu se întoarse spre maşina sa apropiindu-se de emiţător.

— Alo, Luminiţa, ce-i pe acolo?

— Nicio mişcare!

— Ne-a rămas doar el. Sper să n-avem alte complicaţii.

— Vă doresc succes! ciripi Luminiţa cu intonaţia cunoscută.

Foarte posibil ca succesul să fie undeva, pe aproape, monologă Teişanu, văzând apropiindu-se una din maşinile inspectoratului. Se înfiinţă şi Joiţoiu care-i raportă cum decursese experimentarea.

Maiorul Teişanu asculta surâzător. Cele ce se petrecuseră pe platformă îl fascinaseră, aşa ceva se întâmplă tuturor celor cărora tehnica nu le este accesibilă.

— Ce ordonaţi? întrebă locotenentul Pintea din echipa de intervenţie, care îşi încheiase misiunea în zona Văleni.

Nu putea să rişte în asemenea momente. Paza bună trece primejdia... Doar se rulau ultimele secvenţe. Dădu din mână nepăsător.

— Cred că o să mai întârziem cel mult o oră. Vă rog să aşteptaţi aici, băieţi. La nevoie o să blocaţi strada... numai la dispoziţia mea, dacă va fi cazul...

Maşina ocupă o poziţie strategică. Joiţoiu montase roata de rezervă şi Teişanu îşi reluă locul.

— Şi acum ce urmează, tovarăşe maior?

Teişanu privi în jur, preocupat. Erau din nou singuri, spectatorii plecaseră.

— Artiştii intră în scenă şi reprezentaţia începe.

Joiţoiu îl privi surprins.

Maiorului Teişanu îi luceau ochii, era în toată fiinţa lui o atenţie crescândă care impunea respect.

Se auzi vocea Luminiţei, caldă şi prevenitoare.

— A ieşit din birou. E singur şi se îndreaptă spre poartă.

— Mergem încet spre parcajul Institutului, îi spuse scurt lui Joiţoiu. *Alea jacta est!*

De când aşteptase Teişanu clipa aceasta. Îi tremurau uşor buzele. Joiţoiu conducea crispat, cu mâinile încleştate de volan.

Omul care traversa acum curtea Institutului nu spunea nimic deosebit. Frumuşel, elegant, ochi visători, aromă de parfum, de tutun fin. Pentru ce a acceptat toată povestea asta? Ce i-a lipsit? Bani avea oricum, prime consistente, salariu, colaborări, călătorii în străinătate an de an, maşină şi casă şi distracţii şi prieteni pe care i-a înşelat.

Ce privilegii voia să mai obţină? Ce valoare mai au ele acum, în aceste minute când urmează să fie arestat? Ce-i mai rămâne?

Parcajul biciuit de soare părea un decor de o incandescenţă cosmică. Maşinile, aliniate, neclintite. E bine că lipsesc spectatorii la această scenă stânjenitoare.

Toni Benga trecu de portar şi se îndreptă spre Fiat-ul 132 grăbind paşii. Semăna acum cu o fiinţă fugărită, care e obligată să ţină seama de eficienţa fiecărei secunde. Preţul unei clipe este egal cu viaţa, cu libertatea. Spaima că ceilalţi au putut afla ceva, că ştiu, creşte monstruos. Ce caută tocmai acum individul acela, Teişanu, aici, în parcaj? Cel mai bine ar fi să-l ignore. Cheile nu vor să intre în broască, se împiedică de ceva, exasperându-l, amplificând toată nedumerirea şi teama acelui moment de neputinţă.

— Domnule Benga, vreau să vă spun ceva.

Poate că mai are o cale de salvare la care îl constrânge momentul. Toata fibrele îi sunt încordate. Nu trebuie să se lase doborât de spaimă. Dacă reuşeşte să pareze... Obrazul i se înnegreşte, picioarele zvâcnesc înapoi, trăieşte iluzia celui care trebuie să recurgă la un gest disperat. Caută buzunarul, în aceeaşi clipă simte în braţ o durere sfâşietoare şi se prăbuşeşte în genunchi, jalnic, străin de tot. Un tremur i-a cuprins corpul, lacrimile îi curg fierbinte, fără noimă.

Cineva îl percheziţionează meticulos milimetru cu milimetru. Gata. Se ridică în picioare, căutând cu privirea rănită ceva, ca un copil pedepsit.

— De ce n-aţi aşteptat să vă comunic mesajul, domnule Benga? Şi de ce umblaţi înarmat? De cine vă temeţi?

Câteva umbre alunecă tremurătoare prin faţa lui. Se simte mistuit încet de teamă şi neputinţă. Lângă el se află şi o femeie. Îi zăreşte zâmbetul din colţul gurii. Stă năuc, scrutat de privirile care-l strâng ca într-o chingă. În viscere se pietrifică gustul amărui al fricii. Parcajul a căpătat dimensiuni groteşti. Dacă toată

această poveste este numai o născocire? De mult nu-şi mai dorise cu atâta intensitate să se înşele.

68

Subofiţerul de serviciu se ridică de la masa lui şi duse mâna la chipiu. Se auzea, undeva pe aproape, zgomotul în reprize al unui perforator sfredelind pavajul. O perdea flutura în deschizătura geamului.

Fusese o zi drăcească pentru maiorul Teişanu şi echipa lui, acolo la Plavia. Acum putea să surâdă, şuvoiul de evenimente trecuse cu bine.

Nici nu avusese când să-şi scoată haina. Ba da, o făcuse pe drum, în autoturism. Abia atunci obţinuse răgazul să recapituleze operaţia ce se apropia de sfârşit.

În definitiv, mai rămânea de dovedit doar o vinovăţie. A lui Ky Kick. Un epilog necesar. Inginerul Benga îşi încheiase rolul. Poate că abia acum vedea prăpastia în care a fost atras, consecinţele dezastruoase. În închisoare, toate regretele vor deveni anoste, va tânji închistat după eliberare.

Dinu Teişanu încercă să clarifice, deocamdată, câteva lucruri.

— Unde trebuiau să ajungă benzile astea, inginer Benga?

O clipă privirile lor se încrucişară. Inginerul tăcea, osificat ostentativ.

— Ce ai făcut cu datele sustrase de la inginerul Dărăban? Ştim că nu erau suficiente pentru ceea ce urmăreai dumneata şi mai ales complicele.

Inginerul Benga rămase în aceeaşi atitudine de nepăsare rece, fermă.

— Ne poţi spune pentru cine erau aceste informaţii? În actuala situaţie, atât de defavorabilă, emit ipoteza că nu ai vrea ca vina pentru cele întâmplate să apese numai asupra umerilor dumitale.

În mod foarte curios inginerul recidiva într-o imobilizare voluntară, suspectă totuşi.

— Doream, deci, inginere Benga, să văd dacă te căieşti cât de puţin pentru cele ce ai făcut. Acum ştiu că tăcerea dumitale este o încercare, de a acoperi complicii, de a le facilita reuşita. O amânare înseamnă câteodată să câştigi un timp preţios. Pentru dumneata timpul nu mai are aceeaşi măsură, e bine să ştii. Să te obişnuieşti cu schimbarea. Pentru ceilalţi timpul e foarte măsurat... până la arestarea lor, bineînţeles. Şi fiindcă am ajuns la acest punct, îţi propun încă o dată să mărturiseşti adevărul. Nu e nimic dezonorant să recunoşti că ai fost învins.

Buzele lui Benga tremurau imperceptibil. Ochii îi rămâneau însă metalici şi reci, de un scepticism îngheţat.

— E absurd să crezi că domnul acela, care aşteaptă datele invenţiei, o să fie mulţumit cu ceea ce va primi şi o să-şi ia tălpăşiţa spre graniţă. E vorba de o culpă, e un profitor abject. Între noi e un conflict dialectic ireconciliabil. În dragostea de ţară nu există compromis. Sincer să fiu, mă aşteptam să văd la dumneata o mică aversiune pentru rolul de victimă în care te afli şi în care te-au adus alţii, cei care te-au recrutat.

Nici de astă dată inginerul Benga nu renunţă la muţenia sa încăpăţânată.

— Tăcerea dumitale nu ascunde nimic ieşit din comun. Suntem obişnuiţi. Esenţialul în istoria asta este că domnul Ky Kick nu va primi benzile, dumneata fiind aici. Se va enerva probabil, va înjura, în sfârşit e dreptul lui. E un subiect pe care îl

putem aborda, dar nu prea am timp. Una dintre puţinele posibilităţi este să fi lucrat şi alţi complici. Lucrul acesta poate că nu mi-e limpede. Dumneata ce spui? E o curiozitate cât se poate de legitimă.

Inginerul Benga rămase mai departe împietrit, ca şi când nu pricepea nimic.

Maiorul Teişanu se rezemă de spătarul scaunului acordându-şi un binemeritat răgaz apoi continuă calm.

— Ştiu că acum e greu să ai simţul umorului, altădată mi-a făcut impresia că-l aveai. Ei bine, ca să înlăturăm nişte banale îndoieli, îţi spun că benzile n-au nicio valoare. Experienţa din poligon a fost simulată. O măsură de precauţie, desigur. Nu te-ai gândit la asta, nu-i aşa? Chestie de rutină şi de şansă.

Cu mâinile încleştate de scaun, inginerul Benga părea să se înăbuşe. Pe faţa lui se citea consternarea, dureroasă ca o anghină.

— Ţi-am oferit o posibilitate să te desprinzi din mocirlă, inginere. Aşa cum iubeşti dumneata viaţa, mă gândeam că n-o să refuzi o mână de ajutor. Nu ştiu dacă înainte de a te apuca de treaba asta murdară şi riscantă ai făcut un calcul aproximativ al riscului şi al avantajelor. Sau dacă l-ai făcut – aşa presupun – cred că ai lăsat să se strecoare nişte greşeli.

Maiorul Teişanu îi urmări atent reacţia, simţea sângele bătându-i în tâmple. Inginerul Benga părea copleşit de sentimentul ireparabilului. Cu un gest scurt, maiorul Teişanu arătă că a terminat discuţia. Arestatul fu scos din birou. Trebui braţul vânjos al unui subordonat ca să-l ridice din scaun. Poate că în acel moment maiorul prinse în privirea lui Benga o tristeţe perfidă, îndărătnică. Nu intervenise, din păcate, nicio modificare, cât de măruntă.

Călătoria până la Bucureşti îl ajutase pe Teişanu să se detaşeze de întâmplări, de tensiunea lor. Era o seară liniştită, maşini

puţine pe şosea, niciun fel de probleme. Dacă ar fi avut timp, s-ar fi dus până la Snagov, să stea o oră pe malul lacului, să asculte clipocitul apei, foşnetul pădurii. Din păcate misiunea nu era încheiată.

Intră în oraş, privind suspicios acul indicator al consumului de benzină. Ajunse la sediu. Chemă liftul şi urcă singur. Colonelul Trotuş părea frământat de ceva. Pusese ochelarii pe birou, avea pometii lucioşi şi asta îl făcea să arate mai rotund la faţă.

Făcu un semn cu capul invitându-l pe maior să ia loc.

— Te ascult!

Văzute retrospectiv, lucrurile cele mai grozave par uneori obişnuite. Apare, când le faci publice, o blazare, o limpezime care le spulberă tensiunea. În timp, şi întâmplările se cicatrizează, se ofilesc. Bineînţeles, lăudăroşii, ambiţioşii caută adjective, unghiuri favorabile, fac retuşuri harnice.

Teişanu nu încercă să ascundă senzaţia apăsătoare cu care se despărţise de inginerul Benga.

— Îmi face impresia că s-a produs o cădere depresivă. Tăcerea lui nu era doar o simplă măsură de precauţie, era şi rea-voinţă şi înverşunare împotriva propriei sale persoane. Altădată Benga era un ins locvace, cu prezenţă de spirit, concesiv dacă îi cereau interesele. L-am lăsat acolo, neputincios, incapabil să se adune, încăpăţânat, într-o stare pe care o puteai lua drept somn. Un om cu umerii căzuţi, cu bărbia înfiptă în piept, cu obrajii de ceară. Un om singur şi dezarmat, căutând o salvare.

— Poate că a găsit-o! spuse colonelul Trotuş glacial. S-a otrăvit.

Maiorul Teişanu îl privi contrariat.

Vru să se ridice, renunţă nemulţumit, constrâns să se gândească la acele câteva cuvinte venind parcă de la mare depărtare. Stăruia în adâncul conştiinţei sale impresia că avusese

în faţă un om fără rezistenţă şi verticalitate. Moartea i se oferise ca singura împăcare rezonabilă.

— Ia să vedem cum merg celelalte treburi, spuse colonelul Trotuş, eliminând acea întâmplare ale cărei rezonanţe trebuiau estompate.

— Am lăsat-o pe Vichi Varvara să iasă netulburată din zonă. Ea sau alt complice va duce benzile la Ky Kick. Impresia mea este că acest lucru va avea loc la noapte, cel mai târziu mâine. Avem în mână toate atuurile. Îmi permiteţi să mă retrag?

Teişanu se ridică. Se simţea extenuat. Îşi ţinea însă ca întotdeauna capul drept, dintr-o elementară mândrie.

Bucureşti – Călimăneşti – Sovata
1975-1978

Versiune eBook: v1.0 hy_08/05/2011